တြုးလဝ်ႈ လၵ်ၵဝတ်တိသုတ်တ

ၶေႃႈလႅင်ႈလႅင်း ၵၢၼ်ႁဵၼ်း

ၶႃႈ ၸဝ်ႈလရေႃးလၢႆးပႃႉၵူး ၶႂ်ႈတၢင်ႇလၢတ်ႈၼၼ်ႉ “လိၵ်ႈလူင်ၵၢၼ်ၶႃႈ လႆႈတႅမ်ႈမႃးၼႆႉ ပၼ်တႃႇၵၢၼ်ႁဵၼ်း **ပီသွင် လုပ်ႈ(2)** ၸွမ်းၼင်ႇ ၸၼ်ႉၸွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတႆး ဝိင်းတူၼ်ႈတီးၶဝ် မၵ်းမၼ်ႈပၼ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ၊ လိၵ်ႈၽိုၼ်ၼႆႉ ပၼ်တႃၢမ်တူဝ်ၶႃႈ ၵဝ်ႁႅင်းဝိရိယ ႁႅင်းလုၢၼ်ႉသေ တႅမ်ႈမႃးႁႅင်းႁူၺ်း၊ ဢမ်ႇလႆႈ ၽိုၼ်လိၵ်ႈၵဝ်ႇ ၵၢၼ်လႆႈၵဝ်လွင်ႉသေတီႈ” ဝႃႈၼႆ တီႈၶႃႈၵေႃႈ။

ၸဝ်ႈလရေႃးလၢႆးပႃႉၵူး
လုၵ်ႈႁဵၼ်း B.A လိၵ်ႈလူင်
ၸၼ်ႉၸွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတႆး

ၸဝ်ႈၶူး Dr. ဝိၸယႃႇၽိပႃႇလ
ႁူဝ်ၼႃႈၽၢႆႇသွၼ်ႁဵၼ်းလိၵ်ႈ
ၸၼ်ႉၸွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတႆး

ႁူပ်ႉၶႅပ်ႈ တြႃးလဝ်ႈ လၵ်ၵဝတ်တိသုတ်တ

ၵႂၢမ်းၶမ်း

လိၵ်ႈလူင်ၽိုၼ်ၶၼ်ႉ လိုဝ်ႈဝႃႈ “လၵ်ၵဝတ်တိသုတ်တ”၊ ပိၼ်ၵူဝ်ၶေႃႈသုတ်ႈတၢင်ႇ ၶွင်ႈတီႈၶၢၶၢႆယၵမ်းသိုဝ်ႈၶေႃ သုတ်ႈၶိုင်ႈ၊ ၵၢင်ပေႃး ၶွင်ႈပိတၵၢတ်ႈသၢမ်ႁွင်၊ တၢင်ႇသၢင်ႇၵျႉယၶျႉ၊ ၶေႃႈၵႂၢမ်းပုတ်ႉထလဝ်ႈၵေႃးတမၵျေႃးမႃးၵမ်းလိဝ်သေ မီးယိူင်းၵၢၼ်းလူင်ၻပိူင်၊ လွင်ႉလၢႆးတၵ်ႉမ်ႈလိၵ်ႈလူင် ၵၢင်ၵုမ်ႇထူၼ်ႈပိူင်ၽၢင်ယွင်ႇ4/ၵႂၢင်ႇ8ပိူင်ဝႆႉလီငၢမ်းငလႈ မၢင်ႈလွင်ႉဝႃႈ ၽွင်လႆႈထွမ်ႇၵေႃႈ မၢင်းတေမီးၽွင်ႈၶၢင်းလီ မေႃလႅၵ်ႈလၢႆႈပႆးဝူၼ်ႉ တၢႇၵၢင် တေပဵၼ်ၽူႈၶမ်းလီ တီႈၶျေႈၵိူၼ်း၊ ဝၢၼ်ႈ၊ ၵိူင်ႇ၊ ဝဵင်း၊ ၶျေႈမိူင်း ငလႈ မူႇလုမ်းၵျႇယူႇၶႆယဝ်ႉ။ သၢင်ဝႃႈ ၶွင်ႈတူင်ႇဝူင်းႁူၼ်းၵုဝ်း ၵႂၢင်ၵၢင်လူမ်းသူင် ၽတ်းလူထွမ်ႇလိၵ်ႈၽိုၼ်ၶၼ်ႉၶဝ်လိုင် ႁူၼ်းမိူင်းၵုဝ်း တေၵူႉ လၢႆးမူၼ်ႉငမ်းယူင်ႉၶၢပ်ႈတူင်ႇဝူင်းႁူၼ်း ငတႇၵၢဝ်ၵၢၼ်ၵိူၼ်း တေႇၵၢင်မိူင်းၵျႇယူႇယဝ်ႉ။

ယိူင်းၵၢၼ်း ၻပိူင်

ယိူင်းၵၢၼ်းၵၢင်လႆႈတၵ်ႉမ်ႈလိၵ်ႈလူင်ၽိုၼ်ၶၼ်ႉငတႉ မီးၻပိူင် ၶၢင်ႇတီႈတွင်ႈၶႆႉယဝ်ႉ။ သၢမ်ပိူင်ၵၢင်ဝႃႈလမ်ႉ 1ႉတၢႇHome work, 2ႉပုၼ်ႈ တၢႇၶျေႈၵိူၼ်းၽူႈတၵ်ႉမ်ႈ တေလႆႈလူႇလိၵ်ႈလူင်မူႇမွႇ ၵိုၵ်းၶွင်ႈ ၶွင်ႈSSBU ငလႈ 3ႉတၢႇၵွႈႁူၼ်းမိူင်းၵုဝ်း လႆႈထွမ်ႇ ၵူႉဝဝ်ႈၵၢၵ်ႈပၼ်ၵျပႆးမိူင်းသေ

မေႃမူၼ်ႉၼမ်းၵွႆႈလီမိုၼ်း ၶဝ်ႈၵၢၼ်ပုတ်ႉထလၢဝ်ႈ ၵျေးဝႆႉၶႆ ပဵၼ်လိူဝ်းၶႆႉယဝ်ႉ။ ယိုင်းၵၢၼ်းၵၢၼ်ဝႃးမႃးတီႈၶိူဝ်ၶႆႉ ပဵၼ်ပိူင်လူင်မၼ်းၵူႈလႂ်းသေ လိူဝ်ၶႆႉမီးတၢင်းယိုင်းထိင်ႈတင်းၶမ်ႇ ၵၢၼ်မီးပႃႈတွႆႈၵူဝ်ၶေႃးၶဝ် 3 ပိူင်လိူဝ်းဝႃးမႃးၶႆႉယူႇယဝ်ႉ။

လၢႆးတၢမ်ႈလိၵ်ႈလူင် ၵၢမ်ႇၶၢဝ်း လင်ႇၵျႃႇ

လၢႆးတၢမ်ႈလင်ႇၵျႃႇမၼ်းၼႆ ပဵၼ်ၶမ်ႇၵူၢမ်းယၢဝ်း ၵၢၼ်မီးပိူင်ၽၢင်လူင်4ပိူင် လႄႈ ပိူင်ၽၢင်ၵွၼ်ႇ 8ပိူင် ၵုမ်ႇထူၼ်ႈသေၵူႈလႂ်းပႆႇပေႃး တီႈ ၶေႃးလၵ်ႈလၵ်ႈတၢင်ႇၶႅႇမၼ်းၶၢဝ်း လွႆႉလၢႆးသိူဝ်ဝၵ်ႉဝႆႉယဝ်ႉ။ ပိူင်ၽၢင်ယႂ်ႇ 4ပိူင်လမ်ႉ 1ႉ သီႇၶမ်ႇၵူၢမ်း၊ 2ႉ သၢမ်ၵိဝ်၊ 3ႉ သိင်သုတ်းသီႇ သိင်လႄႈ 4ႉ ထဝ်သိင်သွင်ထဝ် ၶႆယဝ်ႉ။ ပိူင်ၽၢင်ၵွၼ်ႇ 8ပိူင်လမ်ႉ 1ႉ ၶေႃးတေႇငဝ်ႈ၊ 2ႉ ၶေႃးဝၵ်းပႆ ၊ 3ႉ ၶေႃးသင်ႉ/ၽၢင်ႉ /ၶွင်ႇ/တိုၼ်ႇ၊ 4ႉ ၶေႃးၵူပ်းၵိဝ်၊ 5ႉ ၶေႃးလူပ်းၵိဝ်၊ 6ႉ ၶေႃးလၵ်ႈလၵ်ႈ(တၢင်ႇၶႅႇ)၊ 7ႉ ၶေႃးတင်ႈၵိဝ် လႄႈ 8ႉ ၶေႃးပွႆႇပၵ်းတ်ႈ ပဵၼ်လိူဝ်းၶႆႉယဝ်ႉ။ တင်းသိင်ႈ မီး 6 ၵၢၼ်၊ ၶိုင်ႈၵၢၼ် 36 ၶမ်ႇၵူၢမ်း ၵူမ်ႈ216၊ ၶိုင်ႈၶမ်ႇၵူၢမ်း ယၢဝ်း5ထိၼ်ဝ် ၵူမ်ႈ1080၊ တၢင်းၶမ်ႇတူဝ်လိၵ်ႈၶွင်းၶိုင်ႈၶမ်ႇၵူၢမ်း မီး112–128 တူဝ်သေ ၵူမ်ႈတင်း သိင်ႈမီးယူႇၶွင်းၼၵ်ႈ24,192–27,648။ သၼ်းလိၵ်ႈၽွၼ်ႉA ying 01 32၊ မီး138ၶျေႃးလိၵ်ႈပပ်ႉလၢၼ်ႇတူပ်ႉၶႆႉ။ ယိုင်းၵွႆႈ ပဵၼ်လင်ႇၵျႃႇၶူလႂ်းလီ လွတ်ႈတၢင်းၽိတ်းတေႃးသႄလႄႈ ၼေႇမိူဝ်ႈတၢမ်ႈယဝ်ႉဝၼ်းထီႉ 29 September 2021သေ ပဵၼ်ႈၶဝ်ႈပဵၼ်လႆႈ ၼမ်းထတ်း တေႃႇ 11 January 2022

လႆႈလတ်းၽၢၼ်ႇၶၢဝ်းတၢင်းႁိုင် 134 ဝၼ်းယဝ်ႉ။ ပၵ်ႉသမ်ႉ ၶတ်းၸႂ်ထတ်းၶိုၼ်းတေႉတေႉဝႃႈဝႃႈသေတႃႉ တိုၵ်ႉယုမ်ႇဝႃႈ“တေမီး တီႈယူပ်ႈယွမ်း ထိုင်ႈတင်းၶမ်” ၶႆသေ ယင်းပႆႇပိူင်းပေႈၸႂ် တီႈၽူႈတၢမ်ႈ(ၶႃႈႁဝ်း)လႆႈႁၼ်ႇ။

ၽွၼ်းလီ

ၽွၼ်းလီတၢၼ်ႇလိၵ်ႈလူင်ၶႆႉၼႆႉ တႃႇလၵ်ႈၸဝ်ႈ ပိူင်လူင်မၼ်းမီး 3 ပိူင်သေ ၽၢႆႇပိူၼ်ႈၵေႃႈ တေမီး 3 ပိူင်မိူၼ်ၵၼ် ၶၼ်ႇတင်ႈၶႆႉ၊ ပုၼ်ႈလၵ်ႈၸဝ်ႈ3ပိူင်လႄႉ 1ႉ မိူဝ်ႈတၢၼ်ႇလိၵ်ႈမူႇၶႆႉ လၵ်ႈၸဝ်ႈလႆႈပိူင်ႈပပ်ႉငဝ်ႈတိုၼ်းပႃႇလိ၊ ပပ်ႉပႃႇလိၼၽႃး ၵိုၵ်ႇပႃးပပ်ႉပိုၼ်ႇၽၢႆႇတႆးလၢႆလၢႆ ႁူမ်ႈသၢမ်ပပ်ႉ သေတၢၼ်ႈၼလႈ လႆႈႁူႉတီႈပွင်ႇလၵ်ႉၵဝ်တိသုတ်ႈၶႆႉ တိူဝ်းသေၵဝ်ႇမႃး၊ 2ႉ ယွၼ်ႉၸႂ်ႉ ပပ်ႉၵျၼ်းပႃႇလိၽၢႆႇတႆး ၵျတ်းတီႈပိုင်ႈသေ ၶတ်းၸႂ်တၢၼ်ႈလွမ်း တူဝ်ပႃႇလိတႆးၼလႈ မိုတ်ႈပႃႇလိတႆးတူဝ်းမႃး၊ 3ႉ ႁွပ်ႈလႆႈတၢၼ်ႈလူႇလိၵ်ႈလူင်မူႇမႂ်ႇ ၶိုၵ်းၵၢၼ်ၵျၼ်းလၼ်ႉလွမ်ၼလႈ လႆႈႁုသူဝ်ႇမၼ်း လူဝ်းၶႆႉယဝ်ႉ။ တႃႇပိူၼ်ႈ 3ပိူင်ၼတႃႉ 1ႉ လိၵ်ႈလူင်ၶႆႉ ၶဝ်ႈပႃးလွင်ႈတႃႇၵမ်ႉထိမ်ႇ ၵျႈသႃႇသၶျေႇပုတ်ႉထလၵ်ႈ သိုပ်ႇႁူဝ်ႈႁူင်း၊ 2ႉ ၽူႈလူ/ထွမ်ႇမၼ်း တေႁူႉပႆးမိူင်း ၶိုင်းထမ်ႇမသေ လၢင်ႈၵိုတ်ႇၵွၵ်ႇလႆႈၽူႈၶမ်း/လူင်ပွင်လိုင်ႈလီ ၼလႈ 3ႉ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈ လိၵ်ႈလူင်ၵေႃႈ မီးလွၼ်ႉမွၼ်းပႆးမိူင်းလီ ၵၼ်ၾႆၵမ်ႇလၢင်ႈထိင် လႆႈၼလႈ ပိူၼ်ႈတေတူဝ်းမီးလွင်ႈဝႆႉၶၵ်းၶိူဝ်မၼ်း မႃးထိင်ႈ ၶႆယဝ်ႉ။ လိူဝ်သေလိူဝ်းဝႃႈမႃးပႃႈၶိူဝ်ၶႆႉယဝ်ႉ ယုမ်ႇဝႃႈ တေလၢင်ႈမီးၽွၼ်းလီထိင်ႈ တၢင်ႇလွင်ႈတၢင်ႇၵၼ် တင်းၶမ်ယူႇယဝ်ႉ။

ႁူပ်ႈၵၢပ်ႈၶိူဝ်ႉတြႃး

လွၼ်ႉထမ်းမၢၼ်းလမ်ႉ ပဵၼ်ၶေႃႈသွၼ်တႃႇလဝ်ႈၵျၢၼ်း ဢၼ် ၵူၼ်းလႄးၵီ, လႆႈၵတ်းယဵၼ် တင်းသွင်ၾၢႆႇ၊ ၶႂ်ႈႁူႉၶႅင်ႇၽိုၼ်တိုၼ်းပႃႇလိမီးဢၼ် ပႃးၶေႃႈၸႅၵ်ႈသပ်းလႅင်းၵမ်ႈၽွင်ႈယဝ်ႉ။ ၵၼ်ၶိုင်ႈ မီးတွၼ်ႈပၼ်ႈမဢၼ် ဢၼ်ႉၼမ်းလွင်ႈလႆႈတႅမ်ႈၵႂၢၼ်ႇသေ သိုပ်ႇၶႂ်ႈလွင်ႈပုတ်ႉထ လဝ်ႈၵေႃးတမႁႃး လၵ်ႉၵဝတ်ႉတိသုတ်တ ပၼ်တီႈလဝ်ႈၵျၢၼ်းၶဝ်၊ ပိူင်လူင်မၼ်း လွင်ႈသတ်ႉတိပထၢၼ်ႇသီႇပိူင်၊ ၶေႃႈတိုၵ်းသူၼ်း ၽိူႈပိုင်ၵိုင်တူဝ်ၵဝ်ႇလူလ်ႈထမ်ႇမဢၼ် မီးပႃးၶေႃႈသပ်းလႅင်းဢၼ် လႆးပိုင်ႈၵိုင်သွင်ပိူင်(တူဝ်ၵဝ်ႇဢၼ်ထမ်း)လွင်ႈဝႃႈမၼ်းပဵၼ် ၶေႃႈလီဝ်ၵၼ်ႁူလ်းၼႆ။ ၵၼ်သွင် ၶႂ်ႈလွင်ႈၶုၼ်မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇ ၵၢၼ်ပိုင်ႈ ထမ်းၼၼ်ႉ ၵျိတ်းၽိူႈဝၢၼ်ႈမိူင်းၵတ်းယဵၼ်ဢၼ် ၶေႃႈသပ်းလႅင်းဢၼ် တီႈပွင်ႇလႅင်လၵ်ႉၵျူႇ ဝႃႈ “ပဵၼ် ႁူင်းလၢၵ်ႈပွင်မိူင်း ၵၢၼ်ပၼ်ႇလႆႈၽၼ်ႈလီ” ၼႆ။
ၵၼ်သၢမ် ၶႂ်ႈလွင်ႈၶုၼ်တိုဝ်းတြႃးၼၼ်ႉထဝ်ႈမႃးသေ ၵမ်းၼေႃတ်ႈမၼ်းယူပ်ႈယွမ်းႁူႇ။ မၼ်းတူၵ်းလိူင်ဢၼ် ၼ်တ်ႈၵဝ်ဝၢၼ်ႈမိူင်းပၼ်လုၵ်ႈလႆးလူင် ယဝ်ႉၵေႃႈ ၶဝ်ႈထိုၼ်ႇၵျိတ်းရသေး။ ဝႆးၼၼ်ႉ ပိုဝ်ႈၵေႃႉပဵၼ်လုၵ်ႈလႆး ၵမ်ႇမီးၵေႃးလႃႇ ပွင်ၵၢၼ်မိူင်းသေၵိတ်း ဢၼ် လင်ႇႁူႇထၢမ်ပႆးမိူင်း တီႈလဝ်ႈ ပေႃႈမၼ်း။ ဝႆးသေလဝ်ႈရသေး ၶႂ်ႈဢၼ်တေႃင်းတိုဝ်းၵမ်ၶုၼ်ယဝ်ႉၼၼ်ႉ မၼ်းၶုၼ် ၶတ်းလိူဝ်တိုဝ်းၵမ်သေ ၵျိင်းပွင်မိူင်း လင်ႇတူဝ်ႈထိုင်လႆႈသီႇၶေႃႈ မိူင်းယဝ်ႉ။ ၵၼ်သီႇ သိုပ်ႇၶႂ်ႈဢၼ်လွင်ႈၶုၼ်လွမ်းထမ်ႇမ ၵုပ်ႉမိူင်း ၵျိင်ထူၼ်ႈလိတ်းပၢၼ်သေ ၽိူဝ်ႇထိုင်ၶုၼ်မႂ်ပဵၵ်ႇသမ်ႉ ဢတႇပၵ်ႇပိူင်ႈမႃး။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ

ၶိုင်းၽိင်ႈၼုၵ်ၶၢဝ်ႉ မၢၼ်းႁူၺ်းလွမ်းၵမ်ႈၽွင်ႈသေ ပွႆႇလုတ်ႈယွမ်း လွင်ႈၵၢၼ်ပူၵ်းပွင် ပႆးမၢၵ်ႈမီးႁူၼ်းမိူင်းၼႄႈ တၢင်းၽၢၼ်လႅင်ႇလိူင်ႇမႃး။ သိုပ်ႇၶၢဝ်ႉ ၼတႉမီးၵၢၼ်လၵ်ႉၵၼ် ၼႄႈ ပၼ်တၢမ်ႇတႃႇမႃးယဝ်ႉ။ ၵၢၼ်လူၼ်ၵၼ် ၼႄႈ ၵၢၼ်လုၵ်ႉၽိုၼ်ႉၼုၵ်ၵေႃႈ သိုပ်ႇပဵၼ်မႃး။ ၵွတ်းၶၢဝ်ႉသေ လူဝ်ႈပၢၼ်လုၵ်ႈ ႁၢၼ်ႇၶဝ်လႅင်ႇပွတ်းလိူဝ်ၶဝ်၊ ၵၢင်ႈၽၢင်ယူပ်ႈယွမ်းလိူဝ်ၶဝ်မႃးယဝ်ႉ။ ၵၼ်ၵႃႈ ၶႆႈလွင်ႈႁူၼ်းၵဝ်း ႁူဝ်လႃးတၢမ်ႇၼုၼ်ၼႄႈ ၽိူၵ်းပၵ်းတ်ႉ ႁဝ်တူဝ်လွတ်ႈမႃး။ သိုပ်ႇမေႃၶႃႉၶႃႈ၊ ၶိုၼ်ႈၵိူၼ်ႈပိုၼ်ႈလူႉ၊ သူၺ်ႈၵၼ်၊ ႁၢၼ်ႁၢမ်ႇထုၵ်ႇ၊ သမ်ႉဝႃႈမၼ်ႈ ႁၢၼ်လႅၵ်ႈသမ်ႉ ထၢင်ႇဝႃႈၽိတ်း၊ ၵေႃႉသိုဝ်ႈယူဝ်းၶၢဝ်ႉ လႆႈၶၢမ်ႇပိုၼ်ႈထၢင်ႇ လိၵ်ႉ၊ ႁူၼ်းလီ ႁၢမ်ႇပေႉႁူၼ်းမိူၵ်းၼႄႈ ႁၢမ်ႇမေႃႁူႉလၵ်းၵိုင်ႇမုၼ်ၵၼ်၊ ပၼ်ၵႂၢလိူဝ်းၶႆႉ သိုပ်ႇပဵၼ်မႃးပၢၼ်သိုပ်ႇပၢၼ်သေ ႁၢႇယူႉၼႄႈၵၢင်ႈၽၢင်လုၵ်ႈ လၢၼ်ၶဝ် ၼၵ်ၼ်းယူပ်ႈယွမ်းထၢင်ႈၶႄႇၶႄႇ။ ၶိုင်းၼၵႈၶၢဝ်ႉ ပၢၼ်ၶိုင်ႈ ႁွပ်ႈႁူၼ်းၵၢင်ႈလႄႉၵိုင်းၶဝ် လႆႈၶၢမ်ႇတၢင်းသေႉၼၶႄးၼႄႈ ၶဝ်ၵေႃႈမီးလွင်ႈမိူၵ်ႈသေ ၵဝ်းမေႃးပိုၼ်ႈမႃး။ ၵမ်းလိုၼ်းၵေႃႈ ယွၼ်ႉၵၢၼ်မိူၵ်ႈတၼ်မ်မိူင်းႁူႉၼႄႈ ႁၢႇယူႉႁူၺ်းယၢဝ်းလႆႈသိပ်းပီ ပေႃးတႃႇယဝ်ႉ။ ၵၼ်ၵူၵ်းၼတႉ ၶႆႈလွင်ႈ ႁၢႇယူႉႁူၼ်း သိပ်းပီၶဝ် လွႆႉၶိုင်ႈယိပ်းႁူႈသိၼ်းသေ ၵၼ်မ်ၵၼ် ၼႄႈ ပၼ်ၵၢပ်ႈႁူၼ်းတေႃႉၵၼ်မ်ၵၼ်တႃႇ။ ႁူၺ်းၵႄႈ ၽူႈႁူၼ်းလီၶဝ်ၼတႉ ပႆႈၶဝ်ႈထုၼ်ႉ ၼႄႈ ႁုၼ်ၶမ်ႉ ႁူႉသေ ဝႆးပိုၼ်ႈတႃႇမူတ်းယဝ်ႉ လႅင်ႇၶဝ်ႈ မိူင်းမႃး။ ၶဝ်ၶိုၼ်းၼမ်းတူဝ်သူပ်းၼႄႈလွႆ ၵိုၼ်ႈလီသေ ႁၢႇယူႉလုၵ်ႈယၢဝ်းသေပၢၼ်ပေႃးၼမ်ႈ သိုပ်ႇၶိူင်ႈ ယဝ်ႉပၢၼ်ၶိူင်ႈ တေႃႉထိုင်ၶိုၼ်းပိတ်ႇမိုၼ်ပီ။ ၶၢဝ်းၶၢဝ်ႉ လဝ်ႈပုတ်ႉထထိင်ႈတူၼ်ၶိူင်ႈ မီးလိူဝ်ႈ “ႁၢရိမိတ်ႉတေႃႇယျ” လႅင်ႇၽုတ်းမႃးထိင်ႈ ၶႆသေ

သုတ်းၵၼ်ၵႂႃႇ။ ၼင်းၵၼ် 6 ၼေႃႈ သိုပ်ႇၶိုၼ်ႈလွင်ႈ ၸိူဝ်းပိၼ်လႆႈၵေႃးတမၢၵ်း တူၵ်ႇၼိုင်းၵႂၢမ်းၵၢၼ် မၼ်းလႆႈလၢတ်ႈမႃးမိူဝ်ႈလႆႈလႆႈၼၼ်ႉ ဝႃႈ "ၵူၼ်းမေႃပိုင်ႈၵိုင်ၵၢင်းလႆႈၵဝ်ႇလူလ်ႈတြႃးၵႂႃႇ" ၼႄႈ ၵေႃးပႃးလႄးယူႇသဝ်းၵတ်းယဵၼ် ၵၢၼ်မီး ၽွၼ်းလီတင်းၼမ် ပၼ်တီႈလႆႈ ၶႂၢၼ်းၶဝ်သေ သုတ်းၵႂႃႇယဝ်ႉ။ တင်း 6 ၵၼ်ၼၼ်ႉ မိူဝ်ႈၼေႃႈမၼ်းၵေႃႈ ၼၼ်ႉၼမ်း လွင်ႈတေၶိုၼ်ႈၼၼ် ၵီႈသင်လႂ်လႂ် ၼႄႈ တီႈလမ်သုတ်းမၼ်းၵေႃႈ ၼိုင်းၼမ်းၵူပ်ႉၼၼ်ပေၼ် တီႈပွတ်းမၼ်းၵႂႃႇ ၵူႈၵၼ်ၵၼ်ယူႇ။ ပေႃးမႃးၵူပ်ႉတူလ်းတင်းၵူၵ်းၵၼ်လိုင် လွၼ်ႉထမ်းမၼ်းၼေႃႈ မႃးလႆႈၶေႃႈၵၢၼ်ဝႃႈ "တႃႇတေၵွင်ႇမၢၼ် တီႈၵၢၼ် ၵူႈယၢင်ႇယၢင်ႇၼၼ်ႉ ၵူလ်းမီးလႂ်းတၢင်း ၵိုင်ပိုင်ႈၵၢင်းတူဝ်ၵဝ်ႇ ၵၢၼ်လွမ်းထမ်းၼႆႉၵူလ်း" ၼႆသေ ၶေႃႈၵၢၼ် ၵႆႉသမ်ႉထပ်းၵၼ် လႂ်လႂ်ၵမ်းၵေႃႈ ပိၼ် *"ငဝ်ႈၵၢၵ်ႈၵီတ်းၵူၼ်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်း မီးပၼ်ၵျႃၼႄႈ ၵူၼ်ႈမေႃပိုင်ႈတူဝ် လႆႈ ၵဝ်ႇလွမ်းထမ်ႇမ"* ၼႆၵူလ်းၼင်ႇယဝ်ႉ။

ၽိုၼ်ၵိုင်

တႃႇတေတၢမ်ႈလႆႈလိၵ်ႈလူင်ၽိုၼ်ၼႆႉ လႆႈပိုင်ႈၵိုင်ပပ်ႉလိၵ်ႈ 4 ပပ်ႉၼင်ႇတီႈတႅၵ်ႈၼႆႉသေ တၢမ်ႈၵွၵ်ႇမႃးယဝ်ႉ။ သီႇပပ်ႉၵၢၼ်ဝႃႈလမ်ႉ 1.ပၢဝ်ထိၵ ဝၵ်ၵပၢလိလဝ် ၽေတ်ႇ၊ မုၵ်ႉလိုၼ်းလုင်သင်ၶၢလိုင်တ်ႇ၊ ပသ–2504၊ ၼႃႈလိၵ်ႈ– 128တေႃႇ177။ 2.ပၢဝ်ထိၵဝၵ်ၵပၢလိ၊ သတ်တမ၊ ယၼ်ႇၵုင်ႇၵမ်ႇ ၽႄႇၵေႃး သႃႇသၼႃႇယေးဝုၼ်ႇၵျီးထႃႇၼ၊ ပသ– 2545၊ ၼႃႈလိၵ်ႈ– 48တေႃႇ65၊ 3.လႆႈသြႃႇဝိသုတ်ႈထ မူႇလေႊ(ပိၼ်ႇ)၊ တီႇၶၼ်ၵျႃႇယ ပျႃႇ

လိလဝ်ႈ၊ ပသ– 2557၊ ၶႄႈလိၵ်ႈ– 591တေႃႇ608၊ 3ႉ လဝ်ႈၶူးလၢႆၸထေၵ(လၢၼ်ႇလွမ်)၊ ငဝ်ႈပိုၼ်ႉပႃလိသတ်တႃ၊ ၵွင်ႇပၢၼ်းၽိဝ်ႇ တူၼ်ႈတီး၊ ပတ–
2111၊ လိူဝ်းၶႅ်ႉယဝ်ႉ။ ၶင်ႈသီႇပပ်ႉၶႅ်ႉ တႃႇ3ပပ်ႉလႆႈပိုင်ႈ မိူဝ်ႈတၼ်မ်ႈလွၼ်ႉထမ်းသေ တႃႇပပ်ႉၶိုင်ႈ လႆႈပိုင်ႈတၼ်မ်ႈပႃႇလိတႆး ၶၶႅ်ႉယဝ်ႉ။

ၶေႃႈလူပ်းလင်

ပေႃးမႃးထတ်းတူလ်ႈ ၶင်ႈမူႇလိၵ်ႈၶႅ်ႉ ပိူင်လူင်မၼ်းပိၼ်တၢင်းၸၼ်ထိုင်ပုတ်ႉထလဝ်ႈ ၵၼ်ၵိဝ်ႇၵၢၼ်မိူင်းသေ ၶုၼ်မိူင်း/လူင်ပွင်လိုင်ႈ/ၽူႈၶမ်း ႁူႈ
လဝ်ႈ ငလႈ ႁူၼ်းၽေႃးၵႃႇတင်းလႆႉ ထုၵ်ႇၽင်းထွမ်ႇၵွႆးၵူႉပွင်ႇ ယဝ်ႉၶေႃႈၵဝ်လွႆႉတိူဝ်းထူပ်းမိူဝ်းၸုႃႇ။ ပေႃးၵျႃတ်းလွမ်းလႆႈ ၶင်ႇတၼ်မ်ႈငၶဝႆႉၶင်းလိၵ်ႈလူင်
ၽိုၼ်ၶႅ်ႉလိုင် ဝၢၼ်ႈမိူင်းတိုၼ်းတေၶိုၼ်ႈယွႆႇသေ ၵမ်ႇမီးလႆႈ လုမ်းလုၵ်ႉၽိုၼ်ႉၵူၼ်ၵဝ်း ၵွႆႈမိူင်းလူႉမိူင်းၶွၼ်းၶၶႅ်ႉယဝ်ႉ။

ပိုတ်ႇၶေႃႈၵႂၢမ်း

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ၵၵ်ႉၽႅင်ႈ	002	တႆး	ၵၢၼ်လႅဝ်ယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ တိတ်း၊ ပိင်း၊ ၵႂႃႈ၊ လပ်း၊ မိုတ်ႈၽႅင်ႈ၊ ၵၵ်ႉၽႅင်ႈ။
လူဝ်းၵူၺ်း တူၺ်းထူၵ်းၽိုၼ်ႁိုင်	006	တႆး	လူဝ်းၵႂႃႇၵူၺ်းၵေႃႉသေထူၵ်း=ၽေႃၼ်ႉ=ၽိုၼ်ႉ=ႁႃတူၺ်း လိၵ်ႈၵဝ်ႇ/ႁိုင်။
ၵူၼ်ပၼ်း	010	တႆး	ၵၢၼ်သူပ်းယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ မေႃးၶၼ်း၊ သိင်လင်ၶႄႇ၊ သိင်ၵူၼ်ပၼ်း မေႃး။
လႆးႁိူဝ်း	014	တႆး	ၵၢၼ်ႁႃတၢင်းပိုင်ႈ။ ပိုင်ႈၵိုင်၊ လႆး= လွၵ်းလႆးမၼ်း၊ ႁိူဝ်း= ႁိူဝ်းလီ။
ၵႂၼ်ႈတိင်ႈ	016	တႆး	ၵၢၼ်လႅဝ်/တူဝ်၊ တိင်ႈ=မၼ်ႈ၊ ႁိမ်း၊ ၶိမ်လီ၊(ၵႂၼ်ႈတိင်ႈ= ၵႂၼ်ႈတူဝ်/လႅဝ်ၶိမ်)။
ၵမ်းသီ	023	တႆး	ၵၢၼ်မိူဝ်းယၢင်ႇၶိုင်ႈ၊ လုပ်ႈလုပ်ႈသီသီ၊ ၵမ်းသီ။
တူၼ်တူဝ်	023	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈၼၶတီႈတူဝ်ႁူၼ်း။ တူဝ်ၶိင်း၊ တူၼ်တူဝ်ၶိင်းႁူၼ်း။
ပၼ်ႇလၼ်ႈၵဝ်ႇမူဝ်ႇ	023	တႆး	ၵၢၼ်လိူတ်ႈတူင်ႉၶိုင် ၶိုင်းတူဝ်ႁူၼ်း။ ပၼ်ႇႁူဝ်ႇပၼ်ႇမႄး၊ လၼ်ႈႁူဝ်ႇ လၼ်ႈမႄး လႆလႆၵမ်း=ၵဝ်ႇၵဝ်ႇမူဝ်ႇမူဝ်ႇ။
ပေႃးလႅၵ်ႇလႅၵ်ႈႁူဝ်ႇ	028	တႆး	‘ပိုင်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇၼလႈထမ်ႇမ ် ၶႄႉ ပေႃးလႅၵ်ႈလႆႈဝႈၵၢမ်ႇလႅဝ်ႈၶေႃႈလႅဝ်လိုင်ႉ။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
လၢမ်းၶင်ႈၵုပ်ႉ ၵႂ်ႈထုၵ်ႉၸၢင်ႉ	035	တႆး	ၶေႃႈတိုၵ်းသုၼ်း။ လၢမ်းၶင်ႈသေ ၵုပ်ႉၵၼ်ၵႂ်ႈထုၵ်ႉလွင်ႈထုၵ်ႉတၢင်း။
ၽိုင်ႈၽႅင်ႉၶမ်းပမ်ႈ သမ်ႉပၼ်ႉၵျႈ	036	တႆး	ၽိုင်ႈတိတ်းတီႈမွၵ်ႇၶမ်း၊ မွၵ်ႇၶမ်းပမ်ႈ၊ ၶမ်းၶမ်ႈ(လိုဝ်ႈမွၵ်ႇယၢင်ႇၶိုင်ႈ)၊ ၽိုင်ႈ ဝိၼ်ၵျႇဝိၼ်မေႃး၊ ဝိၼ်ပၼ်ႇၵျႈ၊ ၽိုင်ႈၶဝ် လူမ်းလူမ်းသိုဝ်းသိုဝ်း။
လပ်းတူၼ်ႈလမ်းပိူၼ်ႈ မူးလေး	036	တႆး	ၶမ်ႉၵတ်ႉ တူၼ်ႈမွၵ်ႇမူးလေး။ မၼ်းပီၼ်တူၼ်ႈမိူဝ်း၊ လပ်းတူၼ်ႈပိူၼ်ႈ။
သႂ်လုၵ်ႈဝၼ်းၵိူဝ်ႈမႃး ယိူင်ႈတြႃးၵူတ်ႈၵၼ်သွင်	037	တႆး/ပႃႇလူႉ	တူဝ်ယၢင်ႇ။ ဝၼ်းၵွၵ်ႇမႃး မိူၼ်တြႃးၵူတ်ႈၵၼ်သွင်။ ၵၼ်=ၵၼ်ႇတ=ၶၢၼ်း၊
သဝ်ႇ	043	တႆး	ၸိူင်းၵီးယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ မေႃတွင်ႈ၊ ၵီး၊ ပဝ်ႇတွင်ႈ၊ ၵီးသဝ်ႇ။
တိူၼ်းလိူင်	055	ၵႂၢမ်းၶိူင်းလိၵ်ႈ	လီႉငၼ်ၶၢဝ်းယၢမ်းပၼ်ႇၶွပ်ႈ၊ တိူၼ်း=ပုတ်ႈ၊ လိူင်= လိူၼ်လိူင်၊ ၼွႆႈပီ။
ပုတ်ႈၶပ်းတိူင်	055	ၵႂၢမ်းၶိူင်းလိၵ်ႈ	လီႉငၼ်လႅွင်ႈလိူၼ်/ၶၢဝ်းထိုဝ်ႇလႆႈၵၼ်၊ ၵႂႃႇၶေႃႈသေ တိူင်ပိူတ်ႈလိူၼ် ၽၢႆႇလင်။
တူလ်းႁူ	055	တႆး	လွင်ႈၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း။ ႁူတွင်ႉႁူၶိူင်၊ ႁူႁိုၼ်းႁူယေး၊ ႁူၶေႃႈဝၢၼ်ႈတႃ သုၼ်၊ တူလ်းႁူ= တူလ်းထိုင်၊ ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပႅၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းႁၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
မိူဝ်ႈထုႇလိူၼ်ပၼ်ႇ	056	တႆး	ၶေႃႈလီႉၼႄ လူင်လိူၼ်ပၼ်ႇႁူႇပၼ်ႇမႃး၊ လိူၼ်လႅင် ပၼ်ႇၶႂ်ႈၶိုၼ်းလႅင်
ႁူလ်းႁုႈ ႁဵတ်းသင် ယင်းၽေတ်းယင်းလၼ် ယင်းႁၼ်	059	တႆး	ၶေႃႈထၢမ်။ ႁဵတ်းသင်လႄႈ၊ ယႂ်ၼ်ႉသင်တိုၵ်ႉမီး(တိုၵ်ႉပေႈ) တိုၵ်ႉႁၼ် (မၼ်းႁႂ်ႃႉတၢၼ်ႇၼၼ်ႉ တိုၵ်ႉမီးႁူၼ်းႁတ်း သၢၼ်ၶတ်းယူႇ၊ ႁႂ်ပ်ႈသင်?)။
မၢဝ်းၶမ်းလၢၵ်ႇ	066	တႆး	လိုဝ်ႈပႆၢၵမ်ၽူႈတႅမ်ႈ။ တႅမ်ႈလွမ်းတီႈယူႇ၊ ထုင်ႉ**မၢဝ်း** တူင်ႇဝဵင်းၼမ်ႉ**ၶမ်း** ဝၢၼ်ႈၵႂႆႈတီႈမီးၼမ်ႉပုင်ႇ**လၢၵ်ႇ**လႆႈ(ၼမ်ႉၽူတ်ႉလိူတ်ႇ ပုၼ်းၵႂၵ်ႇမႃး)။
တၵ်းၽၵ်ႇပိုတ်ႇႁၢမ်း ၶပ်ႉတၢမ်းလင်ႇၵျႇမႅင်ႇ	066	တႆး	ၶေႃႈယိူၼ်ႁပ်ႉတေႁဵတ်းသေယၢင်ႇယၢင်ႇ။ တေပိုတ်ႇတီႈပွင်ႇလၵ်ႉၵျုႇ၊ ၸႂ်ႈ ပႅၼ်ၶေႃႈလင်ႇၵျႇ၊ ဝႆႉမိူၼ်ၶူဝ်းတွၼ်ႈၶွင်ၽၵ်ႇ ပၼ်ထိုင်တီႈၽူႈထွမ်ႇၶဝ်။
လၵ်ႉၵျုႇ၊ လၵ်ႉၵျ	067	ပႇလိလူႉ	လိုဝ်ႈသိင်ၶူဝ်းၶွင်ၶၼ်ၵၼ်ယူႇၶိူဝ်ၶၼ်ယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ တူဝ်ငဝ်ႈ "လၵ်ႉၵ"။
ၶေႃႈၵိူင်ၶေႃႈၵီး တီးမိူင်းၵလႃး မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇ	068	တႆး	လႅင်းၼၶေၽေႇသုႇၵၼ်ၵႃႇယူႉၵိူင်။ ႁၢမ်းမႃႇၵထ။ ႁၢမ်းIndiaမိူဝ်ႈႁွၼ်ႇ။
လၢၵ်ႈၶူတ်ႉ	069	ပႇလိလူႉ/တႆး	လိုဝ်ႈၶိူင်ႈလုၵ်ႉတိုဝ်းယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ လၢၵ်ႈ=လၵ်ႉၵ၊ ၶူတ်ႉ=ၶုတ်း၊ လၢၵ်ႈၶုတ်း။
လႅင်လၢၵ်ႈၶဝ် ပိူင်ႈလႆး လႆႉယၢၼ်ၵႂၢင်ႈ	070	။ ။	လႅင်လၢၵ်ႈပၼ်ႇပိူင်ႈႁႂ်ႈ၊ ၵႃႇၶေႇလၢၵ်ႈတူၵ်း၊ ႁိူင်းပွင်မိူင်းယူပ်ႈယွမ်း။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပိၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႃမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
မီးလၢၵ်ႈၵွင်းယွႆႇထမ်ႇမ	072	॥ ॥	မီးထမ်ႇမလၢၵ်ႈ၊ ၵွင်းတြႃး၊ ၵေႃးလႃႇၵႃႇၶႄႇလီ၊ ပိူၼ်ႈၶပေႉယမ်း။
တြႃး	074	တီႈ/မၢၼ်ႈ	လိူဝ်ႈၼိူင်ႈတွႆႇတိူင်ႈယၢင်ႇၶိုင်ႈ ၵၢၼ်မီးၼိူင်ႈသေႇ။ တရေႃး၊ တယေႃး။
ယွၼ်းၼႆႈယွၼ်းလဝ်ႈ လူးလဝ်ႈငမ်းၶႄႈဝိင်းၶႄႈ တိူင်း ၶႄႈမိူင်းလိူင်ႈ	078	တီႈ	ၶေႃႈတၢင်ႇလၢတ်ႈ။ ၵူမ်းၽူႈထၢမ်းၵၢၼ်ၼုၶ်ၶင်းၵျေႃ ၵေႃႉၶိုင်ႈ ယွၼ်းၼႆႈ ငၶတီႈၼုၶ် လွင်ႈဝူႈ လႅင်လၢၵ်ႈမၼ်း ပၼ်ႇပိူင်ႈၵွၼ်းၵူႇ။
သူလ်ၼွၼ်း	084	တီႈ	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶ တၢင်းပိူင်ႈ။ ၵၢၼ်ဝၢၼ်မိူင်းၵၢမ်ႇၶိမ်၊ သူလ်= မိတ်း။
ပၼ်ႈၶိမ်လွႆ	085	တီႈ	ၵၢၼ်ထိင်းလွႆ။ ပၼ်ႈ= ယိပ်းပၼ်ႈ၊ မၼ်ႈ၊ ႁွၼ်းပၼ်ၵွႆႈလွႆလီႈၶိမ်။
ထမူင်	091	တီႈ	လိူဝ်ႈတႃႈၼုၶ် လၶ်ႉၶိုင်ႈ။ ထမူင်(ၵၢမ်ႇလွႆႈထႃႉမူင်)။
ဝႃႈတီႈမုၶ်သွႆလွႆယိၶ် ၵွတ်းပိၶ်ရႃၵၢၼ်းလဝ်ႈ ၶမ်ႉၵိုၶ်းၵျူး	099	တီႈ	ၶေႃႈၵွင်ႉတေႃႇ လဝ်ႈရၢၵၢၼ်းၼဝ် တင်းၶမ်။ ၽူႈမီးၵုသူဝ်ႇသိၶ်ႈသွႆ၊ ၵၢမ်ႇမီးတေႃးသ၊ ၽူႈၵွတ်းရႃၵၢၼ်း။
ၵၢၼ်ၵဝ်းၵွဝ်ၼိူင်	099	တီႈ	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶၽိင်ႈယၢမ်ႈၵူၼ်းလီ၊ ၵၢမ်ႇၵွတ်း ၵၢၼ်ယႃႉၵဝ်းတေႃႇပိူၼ်ႈ။
ၵၢၼ်မိူင်ၵွဝ်လူမ်း	099	တီႈ	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶပေႃးလွႆၵူၼ်း၊ ၵၢမ်ႇလူမ်းယူႇလူလ်ႈ မေႃႈၵုငမ်းတၼ်။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆၼႃႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ၵိူဝ်ပၼ်မၼ်းယူမ်းၽိင်ႈထမ်း	099	တႆး	ၵမ်ႇပၼ်ၽိင်ႈတိုဝ်းၵမ်ထမ်း(ၵၢင်ႇတြႃး)ယူပ်ႈယွမ်းၶင်ႇမႂ်ႇမႂ်ႇယူမ်းၵိူဝ်ႇ။
ၽေးလင်းလၢၼ်ႈလူးႁူႈယိင်းႁူႈလၢႆး ၵႂႃႉၶွင်း လွင်ႈတၢင်းမိူၵ်ႈ	103	တႆး	ၽေးၶိၼ်လွင်ႈလင်းၵၼ်ၶၼ်ၶေႃႉ ၶမ်မႄး ၶွင်ႈငၢႆႈႁူၼ်း လမ်လၢႆးလေႃး ယိင်း။ ၶွင်း= ၶမ်မႄး မိူၼ်ၶမ်ႉၶွင်း။ လွင်ႈတၢင်းမိူၵ်ႈ= ၵၢႆႇသူဝ်ႇ။
မိူဝ်းလွင်ႈမင်ႇၵလႂ်ႇ	103	တႆး/ပႃႇလိလူး	ၶေႃႈလႅင်ႈငၢႆၽွၼ်းလီ တၢင်းၶတ်းလႆႇ။ တေလႆႈလီ၊ တေၶိုၼ်ႈယႂ်ႉ။
လႆႇၵၢပ်ႇလိူတ်ႇတႅၵ်ႇလမ်ႇၵိူၵ်ႇႁူဝ်ႈ	104	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈလွင်ႈၵၢၼ်မိူၵ်ႈတေႃႇၵၼ်။ လိူတ်ႈယမ်းတူဝ် ၶင်ႇၵၢပ်ႇၵဝ်ႇ။
ၶၢဝ်းၵိူး မိူဝ်းလႅတ်းလူဝ်ႈၶုၼ်မိူင်းယဝ်ႉ	111	တႆး	တၢင်းၵိူင် လူဝ်ႈၶုၼ်လႅတ်းပၢၼ်(ၶုၼ်လႅတ်းၵၢပ်ႈ)။
ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵမ်ႇပူၵ်းတြႃးၵိူတ်းပဵၼ်လွမ်ပိဝ်	111	တႆး	ၵမ်ႇၵဝ်တြႃးၵူပ်ႉမိူင်း၊ ၵမ်ႇပူၵ်းထမ်ႇမၵိူတ်းလွမ်ပိဝ်/လၵ်းၶမ်း။
တူဝ်လႆႇပွတ်းပွၵ်း	111	ၵႂၢမ်းလူလၢႆႉ	ၶေႃႈလပ်ႉ ၵၼ်ဝႄႈတီႈၽူႈတူဝ်ပွၵ်း လႆႇပွတ်းၵေႃႉၶိူင်ႈ၊ ၵၼ်ယိူတ်းၵမ်းၶၢဝ်ႈ မိူင်းၵဝ်း ၶွင်ႈပီ2021
ပေႃးပူၵ်းတြႃးၶီႉတူင်းၵေႃႈ	111	တႆး/ပႃႇလိလူး	ပေႃးယိပ်းတြႃးသေပွင်မိူင်းၵေႃႈ၊ ၶီႉ=လွမ်ပိဝ်၊ တူင်း=ထူင်း=ထတ်ႉလ= လွမ်ပိဝ်

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပၢၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ၸိင်ႈမိူင်း ၵျိူင်ႈလၢႆး ပၢႆႈၶိူဝ်းမိူဝ်ႈၶိင်းပူႉပၢၼ်ၵျူႈ	114	တႆး	ၸိတ်းပၵ်းပိူင်ဝၢၼ်ႈမိူင်း။ ၵမ်ႉလွမ်းၵူပတေႃႉပၢၼ်ၵူၼ်းထဝ်ႈ။
ပိင်ႈတၢင်းဝူၼ်ႉၵျၢင်းၶေႃ	115	တႆး	ၶင်ႇပၢႆးဝူၼ်ႉၵေႃႉလိဝ်။ ပိင်ႈ= ၶင်ႇ=လိူင်ႉၶင်ႇ။
ၵျၢမ်းၵျိူဝ်ႈၵွင်ႇ လွတ်ႈသွင်ႇမႂ်ႇ	115	တႆး	ၶေႃႈၵျၢၼ်ထိုင်တၢင်းၶေႃႈၵၢၶေႃႇၵၢတ်ႈ။ တေၵမ်ႇၵွင်ႇ၊ၵမ်ႇၶိုၼ်ႈယႂ်ႇလႆႈ။
ၵျိူဝ်ၵၢပ်ႈၶူပ်းၵေႃႈ ပေႃးယုမ်ႉၶႅ ပိူၼ်ႈၵူဝ်ငဝ်း	116	ၵႂၢမ်းလူလွႆႉ	ၶေႃႈလႅင်းငၢၼ်ၸွၼ်းၵၢမ်ႇ။ ပၵ်ႉသမ်ႉၵမ်ႇတၵ်းတိၵ်ပိူၼ်ႈၵေႃႈ ပိူၼ်ႈၶပေႃႉယမ် ၵူဝ်ယမ်၊ ၵမ်ႇသၢင်းတမ်ႇ။
ပွင်ပဝ်း	116	တႆး	ထိင်း(မၢၼ်ႈၶဝ်ဝႃႈ "ထိင်းတိင်း")။
သိုဝ်ႈသိုဝ်ႈတေႃႇတေႃႇ	117	တႆး	ၶေႃႈလႅင်းၼၶ ၵၢၼ်လွႆယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ ၵမ်ႇပိူင်ႈ/ယူဝ်း ၵမ်ႇပိတ်ႈ၊ ၵမ်ႇပွႆႇ။
လူပွႆႉပႃးၶႅႃႈၵျိူၼ်းၶႅႃႈယေး လုၵ်ႈမေးၼလႈလေႃး ၵေႃႉသိုၵ်းတပ်ႉၵဝ်ႇမႂ်ႇ	117	တႆး	တူလႆးထိုင်ၶႅႃႈၵျိူၼ်း၊ လုၵ်ႈမေး၊ တပ်ႉသိုၵ်း၊ ၸၢႆႇၵၢၼ်သိုၵ်း၊ ၸၢႆႇၵိတ်ႇ ၼၶ(သိုၵ်းၵဝ်ႇ ၼလႈ သိုၵ်းမႂ်ႇ)။
ၵျၵ်ႉပိင်းၸူးမိဵးလၶၼ်ႉၵွၼ်ႇယႂ်ႇ လိူဝ်းလဝ်ႈၸေႃႉ လဝ်ႈဝိင်း ၼလႈ ထမူၼ်	117	တႆး	ၶေႃႈတိုၵ်းသူၼ်း ၵျႃးၶုၼ် မိဵးလွႆၵျၵ်ႉတေႃႇၸူးထၢမ်းၵၢၼ်မိူင်း၊ ၸၢႆႇၵၢၼ်မိူင်း၊ လိူဝ်းယူႇပႃးတွႆႈမၼ်း မိူၼ်ၶင်ႇလဝ်ႈၸေႃႉ၊ လဝ်ႈလေႃးဝိင်း၊ ထမူၼ်။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆၼႃႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ပူင်ၵႂႃႇၶိင်းၵၢင်ႇၶိင်းငၢႆ, ၶဝ်လႆႈၵျႅင်းလႄႈ	117	တႆး	ၶေႃႈတိူၵ်ႈသူၼ်း ၵႂႃႇၶူၼ်မိူင်း မေႃလၢတ်ႈလႄပၼ်ၵျႅင်းလႄႈ ၶိင်းၵၢင်ႇ/ငၢႆ။
လႄႈထႆး	118	တႆး	ၶေႃႈၵႂၼ်ႇတေႃႉတီႈလႄႈ ယၢင်ႉၶိုင်ႈ ၵၼ်တႆးမိူင်းၶိူဝ်လႄႈ။ ထႆး=လႄႈ။
ပူင်သိုၵ်းၶပ်းသွၼ်း	121	တႆး	ၶေႃႈတိုၵ်းသူၼ်း(ၵမိင်ႇ)ၵႂႃႇသိုၵ်းတူင်ႇၶိုင်၊ ၶပ်း= ၶိုင်၊ ၶပ်းၶိုင်ယႄႈယႄး။
လိူင်း	122	တႆး	ၶေႃႈလီႇလူးလွင်ႈပိူင်ပၢၼ်၊ လွင်ႈပၢၼ်၊ လၢတ်ႈ၊ မၢၼ်ႈၵႂၼ်ႇ ‘သၢတ်ႈလၢၼ်း’ ။
ၶွင်းၵၢၼ်	122	ၵႂၢမ်းလူလႅႉ	ၶေႃႈတႅၵ်ႈငၶ လွင်ႈလိူင်ႉၶမ်ေ။ ၶမ်ေမႃးမူၼ်ၶမ်ေႉၶွင်းပၢၼ်ၵၢၼ်ပၢၼ်ၵၢၼ်။
လႄးလပ်ႉမႅတ်ႉငူၼ်ႈ ၵႅတ်ႉသူင်ႉ	123	တႆး	ၶေႃႈလီႇငၶၵေႃၶ်သူင်ႉသိမ်း။ ႁူဝ်ပူၼ်ႈၵႃႉလွင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႉ၊ တူမ်းမႅတ်ႉ။
သၵ်းသၵ်း	126	တႆး	လႅင်ႈလႅင်ႈလႅင်းလႅင်း၊ ၵမ်ႉလူဝ်ႉထၢင်ႉထိူမ်သင်၊ လႄႈတေႉတေႉ။
ၶုၼ်လႅပ်ႉၵႂၢမ်း	126	တႆး	ၵၢၼ်သူပ်း ၵၼ်လႄႉတီႈလုမ်း□ယၢင်ႉၶိုင်ႈ။ ၵႂႈပႆႉမွၵ်ႉၶၼ်ႉ ထၢမ်တိၵ်းတိၵ်း၊ ထၢမ်သႂ်ႉထၢမ်သႂ်ႉ၊ လႅပ်ႉသႂ်ႉလႅပ်ႉသႂ်ႉ၊ လႅပ်ႉတိၵ်းတိၵ်း။
လူဝ်ႉၶၢမ်ႉယၢပ်ႉ	129	တႆး	ထုၵ်ႉလီၵျတ်းလုၼ်ႉ၊ ၵျတ်းယၢပ်ႉ၊ ၵျတ်းတေႃႉသူႈ။
ပၢၼ်ၽႂ်ၵျူၼ်းလႂ်လႄးၵႂမ် ၵျင်းတွမ်မီးငိူၼ်း	131	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶလႄွင်ႈ ၽူႈမေၵျတ်းၵၢၼ်သေၵႂမ်ငိူၼ်း မၢၵ်ႈမီးပၢၼ်သထေး။

ၸေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပိူၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၸေႃႈသပ်းလႅင်း
ပုၼ်ႈမၼ်းၼတႃႉ တိုၼ်းလီ	131	တႆး	ၸေႃႈလႅင်ႈၼၼ် ၽူႈၵျၼ်သုၼ်ႇတူဝ်။ ပေႃးမၼ်းလႆႈလီ ပိုၼ်ႈၼႂ်ႈၶိၶိ။
ၶဝ်ႈတႃႇယိူတ်ႈသူႇတွင်ႉ ပဝ်ႇလိပ်ႈ	132	တႆး	လႅင်ႈၼၼ်လွင်ႈတၢင်းၽၢၼ်။ ၶဝ်ႈတႃႇၵိၼ်ၵၢမ်ႇမိူး၊ လိပ်ႈ= ၵၢမ်ႇမိူး=ပဝ်ႇ။
ပေႃးႁုမ်ႇၵႆႉတူဝ်ၵႆႉလႆႈထုၼ်ႈထိူး လႆႈမီးမၢၵ်ႈ	133	တႆး	ၸေႃႈလႅင်ႈၼၼ် ၽွၼ်းလီလွင်ႈၵႆႉ။ ပေႃးၵႆႉၵျိူတ်းၵၢၼ် လႆႈပၼ်ႁူၼ်းမီး။
ယၵ်ႉၵျၢင်ႈႁူၼ်းမၢပ်ႇ	137	ၵႂၢမ်းလူလၢႆႉ	ၵၢၼ်တႃယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ တူလၢႆးတီႈႁူၼ်းမိူၵ်ႈ၊ မၢပ်ႇ= မိူၵ်ႈ၊ မိူၵ်ႈမၢပ်ႇ။
မၼ်းမဝ်ႇၶွၼ်းၶဝ်ႇ လၢႆးၽဝ်ႉပိုၼ်ႈပၼ်ပုၼ်ႉမေႃး မေႃႈပေႃးသိၼ်သုၼ်ႇဝႆႉ	137	တႆး	ၸေႃႈလႅင်ႈၼၼ်လွင်ႈ ၶိမ်မၼ်ႈတူဝ်ႁူၼ်း။ ၽူႈလၵ်ႉၵၢၼ် ၵၢမ်ႇမိူး လႆႈ သုၼ်ႇ လႆႈႁူဝ် ၶၼ်ႇပိုၼ်ႈႁူဝ် လိုဝ်းယၢမ်ႈပၼ်ပုၼ်ႉမေႃးၶၼ်ႉ။
လၵ်းၶႅၼ်	137	တႆး	ၵၢၼ်လႆႈၵၢၼ်တူဝ်ယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ ၽၢၼ်ႈ၊ တိုၼ်ႇ၊ ယူပ်းယၢၼ်ႈ၊ ႁူဝ်။
သထေးယႆႇလႆႈတူႈ	138	တႆး	ၸေႃႈလႅင်ႈၼၼ် ၵၢၼ်လႆႈသထေးၶဝ်ၵမ်ႈၽွင်ႈ။ ၽူႈမီးငိုၼ်း လႆႈၶွတ်းလႆႈတူႈ။
ပုမ်လူင်	138	တႆး	ၵျၢင်ႈၽႃင်တွင်ႉယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ ပုမ်=တွင်ႉ၊ တွင်ႉယႆႇပုမ်လူင်။
တၵ်းတိုင်းပိုင်ႉမွင်းပိုၼ်ႈ လွပ်းၶဝ်	139	တႆး	ၸေႃႈလႅင်ႈၼၼ်ပေရိၼယႇ/လွၵ်းလိၵ်ႉႁူၼ်း။ ၵၢၼ် ပိုင်ႉပိုၼ်ႈတီႉလွပ်းၶဝ်။
ၶျေႈၵျူႇတုၼ်ႉၵမ်ႇလိုတ်ႈ	140	တႆး	လႆးဝႆႉၶျေႈ ယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ ၶျေႈၵၢမ်ႇယုမ်ႉ၊ ၵျူႇၵျူႇတုၼ်ႉတုၼ်ႉၵွၵ်ႇသီလႅင်။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ၶင်ႇၵျူတ်ႈၶွင်းတၢၵ်ႇ	140	တႆး	ၶေႃႈတႅၵ်ႈၶေႃႈႁူၶ်းလွၵ်းလမ်။ ၶေႃႈလႅင်မူၶ်တွင်ႉၵျူတ်ႈ၊ တူဝ်လုပ်ႇလူတ်ႈ။
သူပ်းပၢၵ်ႇတၵ်ႉလၢႇဝႃႈ	141	တႆး	ၵၢၼ်သူပ်းယၢင်ႇၶိုင်ႈ။ သူပ်းမေႃတၵ်ႉမေႃလၢႇ။
ၾူႈလၵ်ႉၸၵ်ႉမူႇ ယူႇလင်ၶွင်ႈလိုၼ်း	145	တႆး	ၾူႈလၵ်ႉလိူဝ်းၵမ်ႇလႆႈၶၢမ်ႇတၢင်းတီႉလႅပ်း၊ လိူဝ်းမီးလွၵ်ႉၸၵ်ႉလုမ်းၶဝ်။
ၶဝ်ယူပ်ႈယွမ်း ယွမ်ႈလွမ်း ၽိင်ႈသွမ်းၶေႃႇ	150	တႆး	ၶေႃႈလီႉငၶတေႃၢင်းယူပ်းယွမ်းႁူၶ်း။ ၵႃႇယူႉငလႈၵျၢင်ႈၽၢင်ၶဝ် ယွမ်းလူင်း
ၵႆႉၵူဝ်းတူဝ်	151	တႆး	ၶေႃႈလီႉလူးႁူၶ်းမႃႇၶယ်ႇ။ ၵူဝ်းၵႂႆႉ၊ ၵူဝ်းၵျတ်း၊ ၵူဝ်းမီးၸိုၼ်းၶမ်း၊
ပေႃးၶဝ်တိူဝ်းမွႆႇၶိုၼ်ႈၶေႃႈ	153	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶတေႃလၵျူၵ်ႈလိူင်ႇၶမ်ႇၶိုၼ်ႈမႃး။ ၶဝ်=They= ပီၼ်၊ Pronouns။
တၵ်းမီး လွင်ႈၶႃႈၵၼ်ၶွႆႈလွတ်ႇလႅတ်ႇ	153	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶၽွၼ်းၵၢမ်ႇၵႂႆႉ။ တေမီးၵၢၼ်ၶေႃႈၵၼ် ၵဝ်ၵၼ်တေႃႇ လွတ်ႇၵူႇ
ၵၵ်းၶေႃႈလူမ်း ၽွမ်ႉလူမ်းလၼ်	153	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶ ၵၢၼ်သူပ်းၵမ်ႇလီ။ လူမ်းလၢတ်ႈၵွၵ်ႇ ၵႂၢမ်းယွၵ်းၵႂၢမ်းၵၵ်း။
လုၵ်ႈလၢင်းလိူဝ်းၶဝ်ၵျဝ်လီ	154	တႆး	ၶေႃႈလီႉငၶ တၢင်းယူပ်ႈယွမ်းလုၵ်ႈႁူၶ်းၶွႆးပၢၼ်ၶိုင်ႈ။ လုၵ်ႈၵမ်ႇလီ။
ၾူႈမီးၵႃႇယူႉသီႇမိုၼ်ပီမူင်း လွႆးႁူင်းယွမ်ႈၵေႃႇ ၶေႃႇ ယၢမ်းၶၼ်	154	တႆး	ၾူႈမီးၵသၢၵ်ႈ40000ပီၶၼ်ႉ သမ်ႉယွမ်းထိုင်ႈ၊ ပွတ်းထိုင်ႈ။ လွႆး=သမ်ႉ၊ ႁူင်း= ၵမ်ႇၽိင်ႇမူၼ်မူဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ ယွမ်ႈ= ၵေႃႇ၊ ၵေႃႇၶေႃႇ= ၵေႃႇၶၼ်ၶၼ်ႇ။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ၶဝ်လိၵ်ႈလၢႆးလၢၵ်ႉ လေႃၵ်ႈ	154	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈဢၼ်တေႃင်းလိၵ်ႈလၢႆႈ။ လၢၵ်ႉ= သၢၼ်း၊ လေႃ= ၵမ်ႉယူႇတီႈလႅဝ်၊ ၵ်ႈ= လိၵ်ႈ
ယေႈမီးတီႈမၼ်းပိူင်ႈပၵ်ႉလွၼ်ႉ	164	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈဢၼ်ၽွၼ်းယွၼ်ႈ။ ယေႈမီး=ၶိုင်ႈမီး။ ယေႈမီးတီႈမၼ်းပိူင်ႈၵျေႈ
တင်ႈပူၵ်းၶီႉတုင်းယႂ်ႉ	170	တႆး	ပူၵ်းလွမ်ပိဝ်၊ ၶီႉ=တုင်း=ထူင်း=ထၵႃ=လွမ်ပိဝ်=မိၵ်ႈမၢႆမိူင်း=လၵ်းၶမ်း
လပ်းတိင်	171	တႆး	ၵၢၼ်ၵဝ်သွင်ၵၼ်မႃးဢပႉမႃးပႃႉလပ်းၵၼ်။ တိင်ၵၼ်=ဢပႉၵၼ်=ပႃႉၵၼ်။
သၼ်ႈသွင်ႉ	172	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈဢၼ်တေႃင်းလိုမ်ႈလႆႉ။ သၼ်ႈ= ၵမ်ႉၵျင်ႈ၊ သွင်ႉ= ၵမ်ႉဝဝ်း။
ၶၢဝ်လိၵ်ႈယၼ်းလမ်	173	တႆး	ၶေႃႈတိၵ်ႈထမ်ႉမ ယၼ်းပၼ်ၵထမ်ႉမ။ ၶၢဝ်=ထမ်ႉမ၊ လမ်=ၵထမ်ႉမ။
ႁူၼ်းႁူတ်ႉငွၵ်း ငွၵ်ႈၶေႃး လေႃႈယိုၼ်းၶိုၼ်ႈဝႆး လႆႈသိူဝ်းၵျူႉ	147	တႆး	ၶေႃႈလီႉလူး ၽူႈမိူၵ်ႈမွႈၶဝ် ၶိုၼ်ႈယႂ်ႉ။ ႁူၼ်းၵမ်ႉသိုဝ်ႈယူဝ်း မီးသုၼ်ႉ ၶမ်၊ ငွၵ်ႈၶေႃး ၵျူဝ်ၵျၼ်ပၼ်သမ်ႉ၊ ၽူႈမိူၵ်ႈ လႆႈမုၼ်ႈသိူဝ်း၊ လႆႈမၢၵ်ႈမီး။
ၵျိဝ်တိုဝ်းယႃႈတႃးလုပ်ႈလပ်းၶမ်	175	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈဢၶ ၵၼ်ၵမ်ႉလႆႈၵျိတ်း။ ၵမ်ႉလိူဝ်ႉၶမ်ႉယႃႈမုၼ်ႈၽွင်တႃးၶျေႈ
ၵျိဝ်ၵျၼ် ၽႅ သိဝ် လွၵ်းမၼ်း	175	တႆး	ၶေႃႈလႅင်ႈ လွင်ႈၶျေႈၵျၢင်ႈလီ။ ၵမ်ႉမီး ၽႅ၊ သိဝ် ဢလႈ ၶျေႈတႃၽိင်ႉလီ။
ၵမ်ႉတၢပ်ႈတၵ်းၵျႃတၵ်းတႃး မုၼ်ႈတင်းၶမ်	175	တႆး	ၵမ်ႉလူဝ်ႉတႃးမုၼ်ႈၽွင်၊ ႁူဝ်ႉ၊ ၵျေႉ၊ သၶေပ်ႈၶႃးတင်းၶမ်။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၸၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ၵမ်ႉတၢပ်ႈႁူဝ်ႉတၢင်ႉ	175	တီႈ/မၢဝ်း	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶလွင်ႈၵမ်ႉလွႆႉမုၼ်ႈတႃးၶႄႈ။ ႁူဝ်ႉ=ၶေႃႉ= သၶေပ်ႈၶႃး။
ပြႆးပႅၼ်လဝ်ႈၸေႃးမွၵ်ႉပႃႈယိုၼ်ႈ	176	တီႈ	ၵၢၼ်ပြႆးၸေႃးတြႆး။ ၸေႃးပၼ်မွၵ်ႉပၼ် ၶပ်ႉပႃႈပၼ် ယိုၼ်ႈပၼ်။
လေးၽေတေႃးသယိုင်ႈယွႆႉ	177	ပႆႉလိ/တီႈ	ၵၢၼ်လွႆ။ လွႆလမ်ႉမၢၵ်ႈငလႈလွႆလမ်(ၶုၼ်ႉ) ၸိုင်းမႄး၊ ယိုင်ႈယွႆႉမႄး။
သွႆႉၵဝ်း ပူဝ်ႉၸဝ်း ၵဝ်ယၢပ်ႉတုၵ်ႉ	177	တီႈ	လွင်ႈလူၼ်ႉလိူဝ် ထူမ်ႈတိၼ်။ တူဝ်ႉသွႆႉ၊ ၵဝ်းသွႆႉ၊ ပူဝ်ႉ=တိၵ်းၸိုႈယူႉယၢပ်ႉ။
ၵဝ်လွမ်းလႃးလူၼ်း	178	တီႈ	ၶေႃႈလႅင်ႈငၶတေႃင်းသူၼ်လွႆယၢင်ႉၶိုင်ႈ။ သူင်မိုတ်ႈလွမ်းလွင်ႈၵိလေႉသႆႉ။
ၶူဝ်းထဝ်ပႃးတူၼ်း ၵိလေႉသႆႉ ဝၼ်းပိ	178	တီႈ/ပႆႉလိ	သိၼ်ႈတၢင်းၵိလေႉသႆႉ။ ၶူဝ်းၵိလေႉသႆႉ၊ ထဝ်ၵိလေႉသႆႉ၊ ပႃးၵိလေႉသႆႉ၊ တူၼ်းၵိလေႉသႆႉ။ ၶူဝ်း=မိူၼ်လိူၵ်ႈ၊ ထဝ်=မိူၼ်လုမ်း၊ ပႃး=မိူၼ်ၽေႃႉ၊ တူၼ်း= မိူၼ်တူၼ်းၸူလ်ႈလွႆ။
ၸႆႈသွင်ပွၵ်ႈလေးပိ ၸူၵ်းၶိဝ်ႈသိႉသွႆႉ	179	ၸၢမ်လူလ်ႉ	ၶေႃႈသိုင်ႉၶၼ်ပ်ႉၵေႃႈဝႆႈ၊ ၸၢမ်းတၢင်တီႈသိပ်းပိ။ 5+5=10။ 6+4=10။
ၸႆမၢၵ်ႈလိၵ်ဝ်းၵႆႈ ပၢင်ယႆႈ	186	တီႈ	ၵၵမ်လိၵ်ဝ်းသေၵႆႈလႃး ၸႆၸိတ်းတီႈပိုၼ်ႈ ငလႈ ပိုၼ်ႈႁူဝ်၊ ပိုၼ်ႈပႃႈပၢင်ယႃႈ
သွင်လူလ်ႈသိူးႁူဝ်းႁူဝ်ႈသၢဝ်းၵဵတ်း	188	တီႈ/ၵၢင်းၵိတ်ႉ	ၶေႃႈဝႆႈ ပိၶရိတ်ႉ2021။ သွင်= 2 ၊ လူလ်ႈ= တင်း၊ သိူးႁူဝ်း= Zero= 0 ႁူဝ်ႈ= ၵိုၵ်ႉ=ၶူၼ်း=ၵိုၵ်း၊ သၢဝ်းၵဵတ်း=21။

ၶေႃႈလိၵ်ႈ	မၢႆပၵ်ႈလိၵ်ႈ	လၢဝ်းၵႂၢမ်း	ၶေႃႈသပ်းလႅင်း
ၵ်တ်းမ်ခ်ေႈလွၵ်းဢၢႆႈၵျၢင်း ငလႈ ခိင်းၵျူဝ်း	188	တႆး/ငခ့/ ဢင်းဂိတ်ႉ	မိူင်းၵဝ်း တူၵ်းလွၵ်းလဝ်ႈဝၢႇတၵုမ်ႇမိဝ်ႇခီတ်ႉ ငလႈတီႇမူဝ်ႇခရေႇသီႇ။ လိုဝ်ႈခုၶ်မိူင်းငခ့ ငလႈ ဢမေႇရိၵၢၶ်ႇ ခွင်း2021ႉ သီျႉၵျၢင်းၸိခ်ႉ ငလႈ ၵျူဝ်းပၢႆႇတၢ်ၶ်း။ လဝ်ႈဝၢႇတလူင် မိူင်းဝၶ်းဢွၵ်ႇ ငလႈ ဝၶ်းတူၵ်း။
တၵ်းၵွတ်ႈၵ်မ် ၵမ်ႉထ်မ်ပူးငတႉယဝ်ႉ	104	တႆး	ၶေႃႈလႅင်းငခလွင်ႈၸွၶ်းၵၢၶ်တေထိုင် ခွင်းဢၶျေႇၵၢတ်ႈ။ တေၵွတ်ႈ၊ တေၵ်မ်= တေလိမ်သွႆႇ၊ ၵမ်ႉထ်မ်= လွႆႈပၶ်၊ ပူး=ၸိူမ်ႉတီးလွၵ်းၵွႆးပိင်း။
ငဝႈယျႇတၢင်းမိူၵ်ႈ	105	တႆး	ငဝႈယၢၶ်တၢင်းမိူၵ်ႈ၊ လွင်ႈဢမ်ႇလီ။ ငဝႈ= ပၢႆႈ၊ ယျႇ=ၸၢတ်ႇ=ၶွျႇ။
ၶျေႈၵိူၶ်းဢွၶ်ႇယွႆႇ လွႆႈၶ်ၶ်ႇ တိုၶ်းၵ်ၶ်ႇခိုၵ်ႉ ၵျေျႇမူၶ်ႈ	205	တႆး	ၶေႃႈလီႉငခ လွင်ႈဝျႈ ၵူႈၶျေႈၵိူၶ်း လႆႈယူႇၵျေျႇဂိၶ်သျႇ။
လူမ်းၵူမ် လူမ်လွႆ ဝၶ်းၶွႆလၢႆး တၢင်းခိုၵ်ႉတိူဝ်းလီ	207	တႆး	လီလူမ်းငတႉငတႉ၊ ယူႇသဝ်းလူမ်လွႆငတႉ။ လၢႆးတၢင်းဢၶ်ၶ်ႉခိုၵ်ႉငတႉ။
ငဝ်ႈမၶ်း မိတ်ႉၸၶ်းလၶ်ႉသိူဝ်းတုၵ်ႉ တၢင်းသုၵ်ႉယူတ်း သိင်ႈမူတ်းမူလ်ႉမွတ်ႇၵွႇ-	212	တႆး	ငဝ်ႈၵၢၵ်ႈသမ်ႇသရျႇ ဢမ်ႇမီးယဝ်ႉ၊ သမုတယ သိင်ႈယဝ်ႉ။

တၢင်ႇၶိူင်း ယိုင်ႈယွင်ႉၵျူႉၵျူႉ	213	တႆး	ၶိူင်းပွင်ႇ၊ ၵိၼ်ၶိူင်း၊ ၵမ်းၶေႃတ်ႈ၊ ၵႃႉၶေႉ၊ Power.(ၽႂၼ်းလီပြုၵ်မၼိၵႂႃ)။
မိူင်ႈသူလုၵ်ႈၶမ်း သၢင်ႈထမ်းၵုသလႃႉ	213	တႆး/ပႃႇလိ	ၶေႃႈလိၵ်ႈၼႆၶႄ လွင်ႈၵႃၶႄႉၵၢတ်ႈ တီႈပိူၼ်ႈ။ မိူင်ႈသူရႃၶၢင်း ၵ်ႁတ်းၵၢၼ် လီၶဝ်ႉ။ လုၵ်ႈၶမ်း= ရႃၶၢင်း၊ ၽူႈလီ၊ သင်ႇၶႃႉရတၶႄႉ။

ꩫမေႃတသ်သ ၽၵဝတေႃ ဢရꩭတေႃ သမ်မႃသမ်ပုတ်ထသ်သ
တိသရꩫမ် ဢꩫမ်ဝꩫ်တႃမိ သပ်ပတႃ

1။ ပုတ်ႉထꩡင်ႇယ်ႇ ထမ်ႇမꩡင်ႇယ်ႇ သင်ႇꩫꩡင်ႇယ်ႇ မုင်းသ်ုႇလေးꩡ ယႃႉပ်တ်းသမ်ႇသရျႇ လွတ်းယႃႇတႃင်းမံး လွင်းꩡ်းꩭ်ꩫ်ꩫ်း လိုတ်ႇ ꩡိုတ်ႇထဝ်းꩫဝ်းꩡ်ဝ်း ꩫꩫ်ဝ်းꩫိုင်းမုꩫ်းꩫတ ꩭမ်ႇꩫမႇတိုꩫ်းꩫျေး ပွံႇꩫျေးတုꩭ်ႉꩫသတ်ႉလႃႇꩫလးသမုတယသတ်ႉလႃႇ လုဝ်း ꩡုꩡ်းꩡဝ်းꩡုႃꩫꩫဵရျေးထ မꩭ်ႉꩡတႃင်းꩭွင်ႇ ပိုင်းထွင်ႇလီႉပိုတ်ႇသꩫ်း တႃႇꩫꩫ်းလွမ်းꩫွမ်ႉလႃံး ꩡုꩡ်းလႃံးꩡုꩡ်းယိင်းꩡုႉလꩭ်းသ်ုႇ~ သိꩭ်း ꩫႃႇယ်ႇ~ တႃင်းမ်ꩫ်းထမ်းလီ သီꩡုꩡ်းမꩫ်းသ်ု– လင်ႇဝႃးꩡုင်ႇယ်ႇꩡုင်ႇꩡိꩫ်းလိုꩫ်းတွꩫ်းသွꩫ်ႉမုင်းတူဝ်ꩡႃႇယ သတ်ႉတဝႃႇသ ယူႇꩡုမ်း ဝႃံႇꩡုမ်းꩡုဝ်ꩫုပ်ႉꩡွမ်းꩫွမ်ႉလုမ်းသႃႇသꩫျေႇ– ꩭꩡမ်ႇဝꩫ်ႇတႃႇမိသပ်ႉပတႃႇ– ꩫုꩭ်းꩫူꩫ်ႉꩫ်ုင်းလ်ုယဝ်ႉ။–

2။ ဝံႈယဝ်ႉရတꩫျေႇသႃမ်မုꩫ် မီးထ်ꩫ်းသွင်ꩫုꩫ်လႃꩫမ်း ꩫမ်းꩫိင်းလီမ်လ်ꩫ် သဝ်းꩫꩫ်လုမ်းလႃး ဝꩫ်းꩡႃးလိုꩫ်ပီ ꩭမ်ႇꩡုꩡ်းထုပ်း

ၶီၺုၢးမဝ်း ပုၢးပဝ်းႁဝ်းသုင် လၼ်လုင်လွမ်းတူၺ်း ၵႂၢမ်းၶူၺ်းသိင်ဝၢၼ် ၶၢၼ်ပၼ်ႁဝ်းလၵ်း ႁူႉလၵ်းၵၢၼ်ပွင် သေၽွင်ႁိုဝ်လင်း ႁူၺ်းပိၼ်ႁူၺ်းယင်းမိတ်ႉတႃႇ ၵရူၶေႃႇ မုတိတႃႇယႂ်ႇၶႂ်းလႂ်~ ႁၵ်ႉၽႂ်ႇတေႃႇယႂ်ႇ မႂ်ႇမုၼ်းယိုတ်ႈသုင်ၼိုၼ်ႈ- တီႈယူပ်ႈတီႈယွၼ်ႇ ၼွၼ်ႇဝဝ်း သဝ်ႈသႃးၼုၼ်ႇ ငမ်းႁၢႂ်ႈသႂ်ႇလိုၼ်ႈ- မူဝ်ႈၵွင်ႇပွင်ႇလႅၵ်ႈၶႅၵ်ႈၵၢမ်း မႅၼ်ႈယၢမ်းပူင်ႈလႆးလႆႉလမ်း သမ်ႉႁႅတ်းၵုပ်ႉၵ်ႉၼႃႇ ၵမ်ႇႁွၼ်ႇလႃႇ- ယၢမ်းတေႃႈလိူဝ်ၼႃႈမႃးဝႆႈထိုင်ႁွတ်ႈ- ယွၼ်းလွတ်ႈၼူဝ်းၵၢမ်ႇမဝ်တိုၼ်ႈၼႃႈယဝ်ႉ။ ။

၃ႉ ၵမ်ႇႁွမ်ႉမႃႇတၢပိတုတင်းသွင် ၼႃႈမႃးၼုၵ်းထွင်ထူပ်းလူး မီးထႅင်ႈလဝ်ႈ□ႇၽူၼ်းမေႃသွၼ် ၵွၼ်ႁၼ်ယႂ်းႁိုၼ် ၽိုၼ်လႆး လေႃး ၵီႇလေႃးၵုတ်ႈသွင်ပႆးသွင်သႆ တိုၵ်းမႆတွင်းႁိုမ်း ႁူဝ်လိုမ်းၽႂ်ႈမဝ် သူၼ်းၵဝ်ယႂ်းယႂ်း လႂ်းလူမ်းပူင်ပၼ် ၵၼ်ပိၼ်လိၵ်ႈတႆး ၵိၵ်ႇလူၺ်ႈပႃႇလိၵၢင်းၵိတ်ႉတင်းထႆး ၼႆႈလိူင်းထႅင်ႈတၢင်းႁူႉသၵ်းသႂ်~ ႁႂ်ႈႁဝ်းၼဝ်ႈလိူင်းလႂ်~ ၵေႃၶဝလၼ ၸၵုဝလၼ ၶၼလိင်ၶ ၼေမၶၸ ၵိရိယႃၶၸ ပတ်ႉလယထၢတ်ႈသႂ်ႇမႂ်ႇၵဝ်ႇသိုပ်ႇ- ၼေႃႈလိုပ်ႇသွၼ်ႉယင်ႇႁွင်ႉလင်ႇၵႃႇ- လႆၼုၼ်လႆမုၼ်ပဝ်းသူၼ်း ႁူၼ်း

ႁျင်းၵူၼ်းၵိူၼ်းလဝ်ႈၶူးလီ– ၵႂၼ်သိၼ်ၵႂၼ်ထမ်း ၵမ်းၵမ်းပွတ်းထူဝ်းသီ– ၸေႃးၶႆႈဝႃႇလႃႇ– ယွၼ်းဝႆႉၶုင်ႇလဝ်ႈသြႃႇယဝ်ႉ။–

4ႉ ၶၼ်ႈၵႃးပၼ်ႇလၵုၶံ ၵႃၵုံဝၼ်ႇတႃႇမိယဝ်ႉၵေႃး တေႃးၶႆႉၶႃးတၵ်းတ်မ်းၵွၵ်ႇလၵ်ၵဝတ်တိသုတ်တမူႇမ်ႇ ၶပ်ႉသိုႇၶွမ်းလၢၵ်း ဝႆးၶႆႉလင်ႇၶၢၵ်ႇလူးၵူႇ ပရိၼ်ႇတႃႇပရိၼ်ႉထိင်း လွမ်းပိင်းလႆးမ်ႇ ၵိတ်ႇသိုႇပပ်ႉတူပ်ႉ ၶိုၼ်းမူပ်ႉၵွႆးၶၢတ်ႇ လိူဝ်းပၢတ်ႇငမးလိပ်း တိတ်းထိပ်းငႆးၵဝ်ႇ မ်ၼ်းၽဝ်ႇၼ်ၵ်ႇလီပၢင်လႃႉ ပၢင်းၵိတ်းထမ်ႇမသၽေင်ႇ ၵူးၶၢင်ႇၵပ်ႉလွတ်ႇလိုင်း တွႆႇလိုင်းၵွင် ၸြႃးၵူမ်းပူးၽိင်း လင်ႇၵႃႇ~ ထိုင်ၵူးဝိင်းသိင်းၵူလ်းၵူလ်း ၵူလ်းၵိူၼ်းၵၼ်ၵူႉပိုင်ထမ်း– ၵုသူဝ်ႇယိုင်းယွႆႇမူႇမ်ႇလိၵ်းထမ်ႇမၵွၵ်ႇထိင်း ၶင်ႇပိင်း လိုမုင်းမွင်း လွင်းတၢင်းၵၢင်းၵၢၼ်း ၶိပ်ႉပၢၼ်းၵိူးသုၼ်ႇၵွင်ႇ– လိဝ်းၵွတ်းထိုင်လႆးသၵ်းၵမ်းလူလ်းတႃႉ။ ။

မုၼ်ၵျႃး... မုၼ်ၶေႃး... သႃထု သထု သႃထု တွၼ်းပၶေႇမ သုတ်းယဝ်ႉ။

5။ ၼႅင်ႇလႄႈဝၢႆးသေၶုပ်ႉဝႆႉပၼ်ႇလၵ်ႉၶမ်ႇ ၵၢမ်ႇၶူးၶိုင်ႈ သဝ်းပိုင်ႈShan Sate Buddhist University ဝၢႆးသေB.A ပီသွင် ထိုမ်းငဝ်ႈ ၶိုတ်ႈၶဝ်ႈၽေႈဝၶေႈ ၵၢရိယႃႉမၢၵ်ႈၵၢင်ႉသိုၵ်ႈ သိပ်းႁႃႈဝၼ်းယူႇ ၶိုၼ်းသူႇတၵ်ႉၵသူဝ်ႇ Two O’clock လိၵ်ႈႁိုဝ်ႈ ထႃႇမိူဝ်ႈသၢမ်လုၵ်ႈမွင်း ဝၵ်ႉထူင်ဝၵ်ႉထွင်းႁဵ်ႈႁူဝ်မႃႇ~ ၶဝ်ႈႁွတ်ႈလိၵ်ႈၵၢင်းၵိတ်ႉၶွင်းဝႃႇ~ ႁိုဝ်ယင်ႉၵိုတ်း ပိူဝ်ႈၶိုတ်းတိုဝ်ႉတၢင်းမၢၼ်– ႁုင်ႇယိုင်ႇသိုင်ႇပူး လဝ်ႈၶူးလူင်ထမ်ႇမ ပႃႇမွၵ်ႉၶလၢၼ်ႇလိူဝ်ႈ ပၢၵ်ႇၵိူဝ်ႈသိူင်ၵိူဝ်ႈၶမ်း သမ်ႉတမ်းပုၼ်ႈၽွၼ်းသိုင်ႇ– ႁူႈသွၼ်လိၵ်ႈလၢႆး တွၼ်ႈပၢႆးၽေႈသႃႇ လင်ႇၵႃႇယိုင်ႇ– ပၼ်တီႈလုမ်းလဝ်ႈၶူးငလႈတင်းၽူႈထၢမ်းၵၢၼ်ယဝ်ႉ။–

6။ ပီၼ်ၵေႈ မၼ်းပီၼ်ၶၢဝ်းမိူင်းမူဝ်းတၼ် ၵၢပ်ႈလူင်သၢမ်ၵၼ်မေးၵဝ်း ၶူႈလႆႈပိုင်ႈငဝ်းလၼ်ႉလွမ် ႁၼ်းႁူမ်လိၵ်ႈလၢႆးဝၼ်းတူၵ်း ၽေႃႇၶိုင်ႈလူဝ်းၵူလ်းတူလ်းထူၵ်းၽိုၼ်ႁိုင် လတ်းၶိုင်ပၢင်သွၼ်Wednesday တီႈႁိုၼ်းတီႈယေးသမ်ႉပီၼ်ႁူၼ်းလီ လူးပီသွင်ႁိုင် သၢဝ်းၵီတ်း ၶိုၼ်းၶိုင်ၶိုင်ႁူႁိုၼ်းႁိုတ်းလိၵ်ႈHome workၶွင်းဝႃႇ ၶေႈလင်ႇၵႃႇၶိုတ်းပၢၼ်~ လဝ်ႈ[illegible]ႃႇDr.ဝိလယႃႇၽီပႃႇလ ၵမ်ႇ

ၵႃး ၵူၼ်းပႃးလဝ်ႈ[ည]ႂ်ႉမုၼ်ၶိုၼ်ႉတၢင်ႇၶၢၼ်ႈယဵၼ်ႉ– ပၼ်ၶေႃႈၵၢၼ်လုၵ်ႈၵိၼ်းဝႆႉတင်းသဵင်ႈ– ႁဝ်းၶေႃႈလူမ်းဝိင်ႈလူး Library- ႁႃလိၵ်ႈ ထမ်းပပ်ႉၽိုၼ်ငဝ်ႈ– ၵဝ်တၵ်ႉမ်ႈၵိတ်းလိၵ်ႈၶူလ်းၵူလ်ႉႁေႃး ၵွၼ်ႈပေႃးထုၵ်ႉၵူၶုမ်ႉၵူထဝ်ႈလူးၵွၼ်ႉ၊ ၊

7ႉ ပိူင်ၶိုင်ႈသေၵေႃႈ ၵွၼ်ႈပိၼ်ၵုသူဝ်ႉပေႃႈငမ်ႈတီႈတွင်း မိူင်းၵျွင်းၵိူင်းပၢၼ်းလိူင်ႉ+ၶေႃးၵျွင်းၵိူင်းၶမ်းယုင်ႉ ထုင်ႉမၢဝ်းၶမ်ႉၶမ်း မၢၼ်ႈၵွႆႈလူမ်းၶူဝ် ၵွၼ်ၵူဝ်လုၵ်ႈလၢၼ်လေးလေး လၵေးယွၼ်းၶွမ်းပီႈၶွင်ႉတင်းလေႃ လိုဝ်းမေႃၵွၼ်တၢင်း ပႆႉပၢင်းဝေႃးလင် ၵမ်းၶႄႉတေယင်ၶပ်းတၢမ်း သီႉၶမ်ႉၵၢမ်းသၢမ်ၵိဝ်လိဝ်ပွင် သွင်ထဝ်လဝ်းၶုတ်း သဵင်သုတ်းသီႉသဵင် တ်ၶၼ်းတိင်လွမ်းလွၵ်း တိုဝ်း ဝွၵ်းၵုပ်ႉဝွၵ်းလိၵ်ႈလိုးသၢၼ်~ မ်ၶၼ်ႈလေႃးၵၢၼ်~ ထုင်းလၵ်ႉၶၶႄႉယိူဝ်ႉ ၶပေႉသိူဝ်ႉသီႉ– ငတႉငဝ်ႈဝွၵ်းပႆယင်ယိူင်းယိူင်း မိူၼ်းလိုင်း သင်ႉလိုင်းၽေင်ႉလိုင်းလိဝ်– တင်ႈၵူပ်းယဝ်ႉလူပ်းၵိဝ်– ပႃးၶေႃႈတၢင်ႉၶႆႉ– လိူမ်ႈလႆႉလၵ်ႉၶၶႄႉၵွၼ်ႉသွၼ်ႉပ်တ်ႉလီႉယဝ်ႉ။–

8ႉ ၶင်ႉၵိုဝ်ပႄႉလိပိတၵၢတ်ႈ ၶေႃႈလၢတ်ႈပိုတ်ႉပွင်ႉ ပေႃးတေတိုတ်ႉလွင်ႉၵူလ်းၵွင်ႉ ၵွင်ႉလႆႈၵူၼ်းၶုမ်ႉ ၵုမ်ႉလႆႈၵူၼ်းထဝ်ႈ

ၶေႃဝ်ႉၶဝ်ႈမၶေႃႇ ၵဝ်းလင်ႇလိူၵ်ႈၵၢဝ်လင်ႇႁႃႇၶူၼ်းႁူဝ်ႈ ၵူၼ်ႈတူဝ်ႈလိၵ်ၽၵ်ႉၶၵ်ႇ ငၢႆးၶင်ႇႁဵတ်းၶၵ်ႇၵေႃးသတ်းထယႃႈၼႆႈ လၵ်ႇ ၼၼ်ႈပၼ်ႁူႈလုမ်းႁူႈလိူဝ်း ႁူႈၶိုဝ်းၶပ်ႉၵၢင်ႇထိုႇ~ ၼၢၼ်လႆႈလူးၶွင်ႉလေႃးၼ ၵေႃးသၵူၼ်ၵိူၵ်ႈ– ၶိုၵ်းငိူဝ်ႈမေႃးၵၼ်ႉမၼ်း– ယွၼ်ႉ ပိူဝ်ႈပေႃႇလသိဝ်ႇတူၵ်းၼွၵ်ႇ ၵႆႉမွၵ်ႇႁဵတ်းၵေႃႇႁဵတ်းမဝ်ႇၼဝ်ႈ ၼမ်ႇၼင်ႈသၵ်းပွၵ်ႈသၵ်းထႃႇ– သမ်ႉဝၢင်းသၢင်ႈလိူင်း လွႆႉမိူင်းလိၵ်းမိူင်း ၶွႆႉ ၽွႆးသွႆႉၵွႆးပိူင်ႈပၵ်ႇႁူဝ်ႇ– ၵိတ်းၵူၼ်ႈႁူၼ်းပႆႈၽေးၼၢႆႈသိူၵ်းၶွၼ်ႈၵူၼ်ပၼ်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

၅ႉ လိူဝ်းၶဵဝ်ႉငဝ်ႈၵၢၵ်ႈတၢင်းယၢပ်ႇတၢပ်ႇသူၼ်း ၵူၼ်ႈႁူၼ်းပိုၼ်ႉမိူင်းလိူတ်ႇ ၵိၼ်းၵွၼ်ႉလွႆထူၼ်ႈယဝ်ႉ… ၼမ်ႇလၢင်ႈတၵ်းမူၼ်ႈ သိူဝ်းသႃႇ ယေႈၵႆႉၽဵဝ်ႈသိမ်းၼႃႇၶေႃႇတင်းပိုၼ်ႉ ယေႈၶ်ၼ်းမီးႁူၼ်းလုၵ်ႉၽိုၼ်ႉလွတ်ႇဝၢဝ်ႇ ပိုတ်ႇၶၢဝ်ႇၵႂ်င်းတႃႉ ယေႈၼၢၼ်ၵေႃးသ သိူၵ်းၶိုင်ႇ ယေႈၶ်ၼ်းၶိုင်ႈယိပ်းၼၼ်ႈလိူင်ႇသတ်းလွတ်ႇလိူင်ႈ တႃႇပိူင်ႈတၢင်းလွတ်ႈလဵဝ်းတင်ႈပႃႇတိႇ~ ၽိူမ်ႉၵႂ်င်းထိႇ– ႁူၼ်းၵၢႆႉႁဝ်း လဝ်ႈၵၢမ်းၶေႃတ်ႈလွပ်းႁမ်– လွၵ်းႁၢတ်ႇၶၢတ်ႇဝႆးၶႆႉလူးၵူႉၵိၼ်းၽေႃၼ်ယၢပ်ႇဝႆႉ လွႆးလေႇၵႆႉမၢပ်ႇမိူၵ်ႈ ၼႆႈတိူၵ်ႈၶဝ် ၶဝ်ႈၵူၼ်းပိုၼ်ႈ

ပိူၼ်ႈတၢင်းတင်ႈတၢင်းၸွင်ႇ– လွင်ႈလၢတ်းလွင်ႈႁဵတ်းၵွင်ႇ– ၶွင်သမ်ႉလပ်းယၢမ်ႈလၢမ်းထိင်ႈၵႂၢမ်ယဝ်ႉ။–

10။ ပိူင်ႈမီးၶင်ႇၶႄ တၢင်းပႅတ်ႈမိူင်းတိူင်းၵႃး ထူပ်းလူးၵိၼ်းၶီ တေၵွတ်းၶိုဝ်ၶိုင်ၶိုၼ်းလီလမ်းၶေႃး သၽႃးပိူင်ထဝ် ထုၵ်ႇလီ ပၢင်းၵၢဝ်ၽိုၼ်ထမ်း မုၼ်ၶမ်းၶိုးသွၼ် လူဝ်းၵွၼ်ယၢၼ်ၶိုၵ်း လုမ်းသိုၵ်းပေးယႃၼ် တၢင်းပၼ်ပေးဝႆး လၢႆးယိင်းၶိုဝ်ၽၢၼ် မၢၼ်လီယႂ်းယႂ်း ပၼ်ၽိုၼ်မီးၶႂ်းလၵ်ႉၶဝတ်ႉတိသုတ်ႈၵွၵ်ႇ ပိုတ်ႇမွၵ်ႇမၢင်ႇယၢဝ်းၶမ်~ ပႃႇထိုဝ်ၵ်ႉၶပႃႇလီ တီႇၶၶိၵႃႇယလိုၼ်ႈ လၢင်ႇ လႆႈတၢင်ႇသင်ႇၵႃႇယၶႄႇ တႃႇၵွၼ်းႁူႉမေယိူင်ႈ– ပေးဝႃးၶိုဝ်ပိူင်ႈလၢႆး ၽိင်ႈပၢႆးမၢင်ႇ မိူင်းလွတ်ႈလမ်သဝ်ႈ– ပၼ်ၶေႃႈတြႃး ၽြႃးတေႇသၶႄႇ– ပႃႇလီၶေႃႈၽႄႇသႃႇ– ၽိုၼ်လိၵ်ႈထမ်းၶမ်ႉၵၢမ်းဝဝ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

11။ **ၶောဝံ မေ သုတံ ၶောၵံ သမယံ ၽၶဝါ မၵဓေသု ဝိႁရတိ မျတုလၢယံ။** ၶင်ႇၶႄႉ လဝ်ႈၵႃႇၶၶင်ႇတႃႇမုၼ်ၶမ် မီးၵၢမ်း ၶပ်းတၢမ်းလၵ်းၶၽ ၶႆႈၶတီႈလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇတင်းလိူဝ်း ၶိုဝ်းၽြႃးၶလီ ၶႂ်းပီမႁႃႇသၵ်ႉၵရတ်ႈ148 ႁွတ်ႈလူး တီႈတမ်ႈ

ထမ်ႈၵျူးသတ်ႉတပၼ်ႇၶိၵတ်းယဵၼ် ပဵၼ်ၵိမ်းလွႆလူင်ဝေႇၽႄႇရၶိုၵ်ႉတွၼ်း တၢင်းလႅဝ်တၢင်းလႅဝ်ယဵၼ်လႅဝ်လွၼ်းငွၼ်း တီႈႁႆၼလႈ တင်းလမ်~ မႆႉၵိုၼ်းၶမ်~ မိူင်းရၢႇလၵလိုဝ်ႈၶၢဝ်ႇယႂ်ႇ– ၶမ်ႉလိၼ်ၵိၼ်ၽႄ ၶႄလီမီးမွၼ်း သတ်းသွၼ်းၶွၼ်ႈၵဵတ်းၽုင်– ၶူၵ်ႉသိုဝ်းမူၼ်ႈလူၼ်းတူၼ်ႈၽူလ်းသုင်– တိုင်းမၵထ ၵလၢႇတသၢတ်ႈၵုပ်ႉပိုင်ႇသႂ်ႇယဝ်ႉ။–

12ႉ တီႈၶင်ႇၶၼ်ႉလမ်း မၼ်းပဵၼ်ပထမပွႆးတၢင်ႇသင်ႇၵႃႇယၶႄႇ လဝ်ႈၵႃႇၶၼ်ႇတႃႇၶႆႈဝႃႈ "ၵဝ်ၶႃႈလႆႈငိၼ်းလႆႈထွမ်ႇၶိုၵ်ႉ ၶႄႇ ထႃႇမိူဝ်ႈၼႆႉၵဝ်ႈ ၽြႃးပဵၼ်လဝ်ႈသဝ်းယူႇ ဝႆႉးၵၼ်ၵျူၼ်းမူႇယိၶပ်ႉ ပေႃးၶပ်ႉလွမ်းယၢပ်ႇ ၵမ်ႇသမ်ႉတၵ်ႉၶၢပ်ႇလွမ်ႉလၵ်ႉၶ်ႇ သိုဝ်ႈ ၵတုလတၢင်ႇလိုဝ်ႈ လိၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်းတီႈတိုင်းမၢႇၵထၶၢဝ်ႇယႂ်ႇ~ ၶမ်းလဝ်ႈၵဝ်းႁွင်ႉလူးရၵၢၼ်းၶွၼ်ႈၶမ်ႉၵိုၼ်း– တိုၼ်း တၼပႆးၵေႈ သိင်ၵေႃႈလူးဝႃႈၽြႃးလဝ်ႈၵဝ်းၶႄး" – ၽွင်ႉၵေႈငမ်းၶင်ႈလီၶင်ႈငၢမ်း မိူဝ်ႈယၢမ်းၶၼ်ႉသၢင်ႇတေႃႇ– ပွႆႉၽြႃးလဝ်ႈ ၵျႃးၶေႈထမ်းၶမ်ႉငိၼ်းလိၼ်ႈပိတ်ႇလေႃႇ– ၽွင်ႉၵေႈၵျိုဝ်လၢတ်ႈၵူၼ်မေးသင်ယဝ်ႉ။ ။

13။ **ၽေၶဝု ၵေႃတတၸေဝုလ** မိူဝ်ႈၶႄၶ်ႉပုတ်ႉထလဝ်ႈၵဝ်းၼႆႈၵႂၢၵ်ႇ ပိုတ်ႇမႂၵ်ႇလိုဝ်ႈလႅင်ႈ ၶင်ႇတၢင်ႈသိုပ်ႇၵျူႇ “**ဢတ်တ တီပႃ ၽိၵ်ၶဝေ ဝိႁရထ ဢတ်တသရၼႃ ဢၼၺ်ၺသရၼႃ ထမ်မတီပႃ ထမ်မသရၼႃ ဢၼၺ်ၺသရၼႃ**” ၵၼ်ႇလဝ်ႈမၢတ်ႉ တႃႇၶေႃႈထမ်ႇမၼုၺ်ႇပၢၵ်ႈ ပိုတ်ႇငၢၵ်ႈၶၼ်ၶၼ်လုၵ်ႈသေႃး ၵွၼ်ႈပေႃးမၼ်ၶၼ်ႈထူပ်းသၢင်ႇ~ ရၵ်ႈၶၼ်းၵူႈၵႂၼ်ႇယၢင်ႇ~ သဝ်းၶင်ႈဝၼ်းဢၵ်– ၶေႃႈသၢင်ႇတၢင်ႈတေႃး သၽေႃးလီလမ်ႇလိုၵ်ႉ မၼ်းၵၼ်ႇၶိုၵ်ႉလၢၵ်ႇထူၼ်ႈ တႃႇတူၼ်ႈၵူဝ်ငဝ်ႈပႅၵ်း ၵူႈလႅၵ်းၶၢင်ႉတိုၼ်းဝႃႈလူဝ်ႇၶေႃႇ– ၵူႈၽေႃႇသႃႇ– ၽင်ႉဝႃႈတမ်းၵေႃႈ တိုၼ်းတေႃႈတၵ်းယူပ်ႈယွမ်းပၼ်တ်ႈၵၢင်းၶဝ်ယဝ်ႉ။–

14။ ပႃႇလိလဝ်ႈၶၢဝ်ႉ တီႈပွင်ႇမၼ်းလမ်ႉ ၽြေးပၼ်လဝ်ႈဝႃႈ “ရၵ်ႈၶၼ်းၶဝ်ၵျူး... သူဢဝ်တူဝ်သူ ၶိုၼ်းဢိုင်မိူၼ်ၵုၼ်ငဵၼ်းဢဝ်ၻြႃး မႃးဢိုင်မိူၼ်ၵုၼ်ယွင်းယွင်း ပေတွင်းတၢင်းလွင် မႃးပၼ်ၵွင်းတူဝ်ၵွင်းလွင်သဝ်းသိူဝ်း ဢၼ်ဝႃႈလႃးၵိူဝ်းၵတ်းယၼ် တိုၼ်းပၼ်တူဝ်ၵဝ်း ၶိုၼ်းဢိုင်တူဝ်ၵဝ်း ဢမ်ႇတၢပ်ႈၶိုင်ၵႃလႃးသဝ်းပိုင်ႈသၢင်ႇ ၽင်ႇတွင်းဢဝ်~ ၽၢႆႇၶႂၵ်ႈ– လဝ်ႈၵဝ်ႇပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇမဝ်ႇတမ်း ၵူမ်ႈထမ်းထုၵ်ႇ

ၵျယီမ်ႈတူလုံးငွၵ်ႈ– သၢႇဝၵသင်ႇၶၢႇ ဝၢႇၵွၶ်ႇဝၢႇယႂ်ႇ သုံႇလွံသုံႇၶေႃး သၽေႃးပိုတ်ႇၵျၶ်လၢင်ႈလၢင်းၶေႃႈ– လီတေႃႈၵွၶ်ပိုင်ႈ ၵျင်းလဝ်ႈၵဝ်ႇမဝ်ႇၵျး ၵျူမ်ႈတြူးၵျွင်ႈမျးပွင်ႇလွံၽွၵ်ႈ ႞႞ လီယဝ်ႉ။ ။

15။ သႂၢင်းထိုင်လွံတၢႉ ၶမေလ်ုလႅဝ်းတင်းယိင်းၵျူး။။။ တူဝ်ၶိင်းၵျူၶ်းၵျဝ်းမီးမုၶ် ၵျွင်ႈၵျိတ်းမူၶ်ၵျူၶ်မူင်းၵျူၶ်း သူိဝ်းလူၶ်းၵိင်ၵဝ် ၵမ်ႇလွံႈမဝ်မဝ်သုမ်းယၢမ်း ပေႃးၵျူလုံးလူမ်းၵၢမ်းလွမ်းၽၶေ တၢင်ႇလူိဝ်ႉတၢင်ႇၵၶ်သီမ်းပႅဝ်း လွၵ်းလႅဝ်းသုမ်းလႅဝ် ဝၶ်းတႅဝ်တၵ်း လမ်ၶူိဝ်းၶူိဝ်း ၽွၶ်းၵိင်ၽွၶ်းၵျူိဝ်းတီႈတၢင်းၶွၵ်ႈၵျဝ်းၶဝ်~ ၶွၶ်ႈထုၵ်းထဝ်~ မၶ်းလုတ်ႈယွၶ်ႇၵမ်ႇၵျွၶ်ႇၵွင်ႇ– ဝႅဝ်းလိုၶ်း ပိုၶ်းၵ်ၵ်း လၵ်ႈတၢင်းမုင်ႈမွင်းပူိၶ်ႈတင်းၶမေ– ဝႉတမ်းၵျွင်ႈလူိဝ်း လူိဝ်ႉၶူိဝ်းပီႈလေႃးၶွင်ႉတင်းသိင်ႈ ၵျၢမ်းငိင်ႈၶေးသေႉတၢင်းငူိဝ်ႈ ငၢၶ်းၶမ်– သုမ်းလၢတ်ႈၵျၢႇမဝ်ႇၵြၢႇၶိုၵ်ႉၶမ်ႇ ပူိၶ်ႈၵမ်ႇယွင်ႈၵုင်ႇသုံႇ– ပုံႉၽွင်ႇပူိၶ်ႈၶင်ႇယွင်ႇယဝ်ႉ။–

16။ လႅဝ်းသမ်ႉၵေႃးဝၢႇတမျးထင်ႈ **ၶထလ်ုလ ပၶ ၽိၵ်ၶဝေ ၽိၵ်ၶု ၵတ်တတီပေ ဝိၵျရတိ ၵတ်တသရၶေ ၵၶရေ်လုသရ**

ၼေႃ ထမ်မတီပေႃ ထမ်မသရၼေႃ ၵႃခလေႃလႃသရၼေႃ။ ၵၢ်ခၼ်ႇလဝ်ႈၵျေႃးဝႃႈ လုၵ်ႈၵျၵ်ႉလဝ်ႈတင်းသိင်ႈၵျိူး... ၵျုင်ႈတိင်ႈတုင်းထွမ်ႇ သုၢင်းလွမ်ႇၵေႃးဝႃႇတ ၵ်တ်းၵ်ုဝ်ငလႈဝႃႈတၵ်းလႆႈသရခလူးသိုင်ႇ လိုၼ်ယိုင်ႇတူဝ်ၵဝ်ႇ ၵူႈၽဝ်ႇယိူင်ႈတီႇပၵ်ခၼ်ႇၵုၢင်းထုၵ်ႇပွင်ႇ~ လႆး လိူင်ႉၵ်ုဝ်ငလႈတေလႆႈၵႃဝ်ၿႃးဝႆႉပၢ်ခ်တီႈၵိင်ဢိင်း– ၶၢဝ်းၵူႈၵိင်းဝႃႈပေၵျုႈလေၵျၢမ်း– ပိုၼ်ႉထွမ်ႇၵ်ပ်းလွမ်ႇမခသေၵျႃႇရယႃႇပ်တ်ႈ ထုၵ်ႇ ခ်တ်ႈတွင်းၶေႃႈထမ်းမွၵ်ႇ– လဝ်ႈၵျေႃးသၽေးတ်တ်ႈတေႃးၶေႃႈၿႃးလိုၵ်ႉလမ်ႇၵွၵ်ႇ– သူတငပးၵျပ်ႉၵျွင်းဝႆႉလီငၢမ်းလူလုၼ်ႈတ။ ။

17။ ခႆႉလမ်းပွင်ႇဝႃႈ ၵႃႈခိုင်းသႃႇသခေႃႇ လဝ်ႈၽူႈဝႃႇယႃႇမီးၽေၢင်ႉ မဝ်ႇၵျၢင်ႉတူလုၼ်းသိုင်ႇ ၵဝ်ႇမိုင်ႇၵႃႇယ ၵႃခိတ်ႉလၵႃမ်ႇမခၼ်ႈၵႃမ်ႇ ၵၢ်ခၼ်ႇ ဝႆးခ်ခၼ်ႇပ်ခ်လူႉ လွမ်းၵျူႉတုၵ်ႉၶၵိုၼ်းလိူင်ႇ လွတ်ႈပိူင်ႇၽွင်းလႆႈ လ်ၵ်ႈၵႆႈဝႆႉယူႇ တူလုၼ်းပႃးလုမ်းမူႇဝေႇတခၵ်ေႉၶခၼ်ႇထႃႇ ဝႆးခေႃႇလီၵိၵ်ႇလႃႉဝႆႇသုတ်ႈ ပိခၼ်ႇပုတ်ႈၵခ်ၶႆႉလႆး ၵျွၼ်ႉဝႆးယဝ်ႉတႆးၵျၢဝ်ႉမႆးခွင်ႇ~ လွင်ႈယ်ခလွင်ႈၵတ်းၵွင်ႇ– ၵ်တ်းလိူင်ႉ ခႆပုတ်ႈ တ်ခ်းၵခ်– သမ်ႉထ်င်ႈယၵ်ႉသိုင်ႇယ်မ်ႈယ်င်း တီႈၵ်င်းသ်ခ်ႈပႆးလိုၼ်ၽိုင်ႇဝူခ်ႉ တေႃႈၵႃမ်ႇတူခ်ႉပွႆႇပ်တ်ႈ ၵုမ်ႇခ်တ်ႈၵျခ်

ႁူႉလွမ်းၵူႂ်ႈ– ထိင်ႈဝိုၵ်းလူလ်ႈထမ်ႇမႂ်ႇ– ပိူင်ၽိင်ႈမၢၼ်းသၽေႃး တၵ်တ်ႈတေႃးသိၼ်ႈယိင်းၵျၢၼ်ၶေၼ်ႉ၊–

18။ ပေႃးဝႂ်ႈၵၢဝ်တၢင်းၽေႃင်ႉယွႆႇယွႆႇ တူလ်းသွႆႇသတိပထၢၼ်ႇသိႇပိူင် သွႆႇလီသိုင်ၵိူင်ပိူင်းလိၼ်း ၵိုၼ်းမၢၼ်းမီးၶမေ တိုၼ်းယမ် တင်းပိုၵ်း တိုၵ်းတေႃးလေႃးၽေႃး တေႃးသႃးတင်းလၢႆ ၵၢဝ်ၵျၢႆၵၢဝ်ဝႂ်း ဝၼ်းငႂ်းၵျဝ်းယိၼ် ၵျၢမ်းၶိၼ်လွႆႇလိုင်း ၵျၢမ်းလိုင်းၶေႃးၶူမ် သဝ်း လူမ်လီငၢမ်း ၵပ်းယႆၶပ်းတၢမ်းၵၢဂုသူဝ်ႇမွတ်ႇဝႂ်းၶၼ်~ ၶဝ်ၵၢမ်ႇၶိုၼ်းၶဝ်ႇၶိုၼ်းတိၼ်ႈ– ၵိုဝ်လိၼ်ႈလႂ်း ၶုၼ်ႇလမ်လမ်ႉသၵ်းပွၵ်ႈ– လွႆၵဝ်ႇမဝ်ႇပိူင်ႈမဝ်ႇပိၵ်ႇ ၵၢမ်ႇတိၵ်ႇၵၢမ်ႇပင်း လွတ်ႈယင်းဂိလေႇသႂ်ႇ– မူလ်ႉမူတ်းသိၼ်ႈယူတ်း ထူလ်ႈပူတ်းပူၼ်ႉၵွၵ်ႇ ၶွၵ်ႈၶၼ်ႇ ထႂ်ႇ– ၵၢဝ်လွတ်ႈလိဝ်း ငဝ်ႈတိဝ်းၵႂ်ႈလိူင်း မုၵ်ႉၵိူင်းမိူၵ်ႈၶဝ်ယႃႉၶဝ်လွၵ်ႈၶေၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊

19။ ၵိတ်းၶႆသေငလႈ လင်ႇတၵ်းလႆႈဝႂ်ႈ ပိုင်ႈၵိင်လဝ်ႈၵဝ်ႇမူိၼ်ၵုၼ် မီးမုၼ်သိူဝ်းလူၼ်း တိုၵ်းသူၼ်းလိူဝ်းသူ ငိၼ်းလူသၵ်း ၵမ်း လဝ်ႈၵဝ်ႇငလႈထမ်းၵူလ်းယဝ်ႉပိၼ်တီႈၵိင်လီ ယၢၼ်ၶီဝၼ်းငႂ်း ယႂ်ႇမၢင်ႉတွႆးၵိင်လႂ်ပႂ်းလႂ်တေႃ လီမေႃလၼ်းၵၼ်း ၶိုၼ်း

ၵိုင်တူဝ်လိူဝ် ၽႅဝ်မၢၼ်းလိူင်ႈလိူင်းၸၢၼ်~ ၶိူတ်ႈဝႆးၶၢၼ်~ လႆႈၵၢၼ်ႈၽႅဝ်, ပိုင်ႈသုၺ်,ၶၼ်ႉလူဝ်,ၵူႉပွင်,ၼူ,– Power လဝ်ႈၵဝ်,ပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်, ၶၼ်ႉလၼ်,ယိုင်ႈလၼ်,ယႂ်,– ပေႃးၵူလ်း တူလ်းယႂ်း လိုၼ်းယွၼ်းပုံႉတွၼ်း လွၼ်ႉမွၼ်းပိူၼ်ႈဝၢင်းၽႅၼ်– ဝႆးလိူၼ်းၶေးၶိုၼ်း ထူပ်းပိူၼ်း ယိုင်ႈၵိူၼ်းလူလ်ႈတၢင်း ပ်ႅတ်ႉၽေႃင်းလ်ၼ်– ၸၢမ်းလႆႈၵွင်, လွတ်ႈသွင်,လွင်ႈမ်ႂ်,မ်ႂ်,ယူဝ်ႉ။–

20။ ဝႃႈတီႈၸုမ်းသၢင်,ၶႃ, သိတ်ႈသႃ,ၶုမ်,တၢင်းထဝ်ႈၵျူး... သူတေႃႈၵွၼ်ၶဝ်ႈလိုၼ်သုၺ်, ၵဝ်,မ်ႂ်,ၵႃ,ၸမ်,မၶဵၵ်ၶေၼ်ႉ လွမ်းလၼ်ႉ သတ်ႉတိပထၢၼ်, ၶူၼ်ႉၵၢၼ်,ယၵ်ႉလိူင်ႈ ထုၵ်,ပ်ႅင်ႈလႆႈၽေႃ, မိူဝ်ႈဝိၼ်,မိူဝ်ႈဝႆ,မီးၽေႃင်ႉ ၸ်ႅင်းတၢင်ႉၵိုမ်းၶိူင်, မဝ်,လိူင်,ၶွၼ်းလႆႉ လွတ်ႈၽေႃႉလိူၼ်းတၢၵ်, မၢၼ်းလၢၵ်,ဝိသေ,သထဝ်,ယိုင်ႈ တႃ,ပိုင်ႈၵိုင်ၵူမ်ႈငဝ်း သွၼ်ႈသဝ်းၶဝ်ႈလူးသုၺ်,~ ၵၢၼ်လဝ်ႈၼၶပွၼ်ႈ သွၼ်ၶေႃႈ[တြႃး]– မိူဝ်ႈသူဝူၼ်ႉၶႂ်းၶူၼ်ႉယႂ်း ၽေႃင်ႉပုံးသတိပထႃ,ၶသိ,ယိုင်ႈ လွမ်းၽေ,ဝၶေ,– လွတ်ႈမိုဝ်း တိုဝ်ႉတၢင်းၵိလေ,သႃ,– သူင်မိူၵ်ႈလိူင်းထဝ်ႈ ၵူဝ်ၶဝ်ႈတမ်လီး– ၵူလ်းသမ်ႉမီးၵုသူဝ်,ယႂ်,– တေၵူၼ်ႈပ်ႅၼ်မေႃးၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။

21။ ခၢင်ႇခၢဵ်ႉဢဝ်ႇမိတ်ႉတႃႇႁႃႇယဵ်ႇ သဵ်ႇသွၼ်းၶေႈမွၼ်းလွၼ်ႉထမ်ႇမႃႇ ꩡႃးတီႈၵိင်ပိုင်ႈယဝ်ႉ။။။ မၼ်းသမ်ႉ ပိၼ်ၵီႈသင် ၶိုင်ႈလႆးသရၶေႃႇ ယႃႇၵုမ်ႇဝူၼ်ႉယုင်ႈ လွတ်ႈမုင်ႈတၢင်းၶွၵ်ႈၵဝ်ႇမဵ်ႇ ပုၼ်ႈလူဝ်ႇလဵ်ယဵ်ႇတေႉတေႉ ၵွင်ႇပေႉတၢင်းယၢပ်ႇ ၵူႈထၢပ်ႇ ၵူႈမူဝ်ႈ မဝ်ႇတၢပ်ႈသဝ်းငိူဝ်ႈငိုၵ်းငႆႇ ၵမ်ႇလူဝ်ႇတူလ်းဢႆႇၶၢင်ႉဢႆႇၶဵ်ႉယူႇမွႆႈ တႃႇလွႆႈၵဝ်းမဵ်ႇ~ တီႈလဵ်ယဵ်ႇ– ၵဝ်းပိုင်ႈၵဝ်းၶဵ်ႉ တေလႆႈတၢင်းမၢၼ်– ၵွၼ်ႈပွင်ႇလွင်ႈတၢင်းတၢင်ႉလႆးသိၼ်ႈပႆးသႆထမ်ႇမ ပေးထုၵ်ႇသရၶသွင်ႇၵူဝ်ႈ လင်ႇလွတ်ႈငိူဝ်ႈထိုင်တီႈယူင်း လိုၼ်ႈၵိူင်းတင်ႈပွႆးၶိုၵ်ႉၵုင်ႇယဵ်ႇ– ၵူဝ်ႈငဝ်းမဵ်ႇသိုပ်ႇမဵ်ႇ– ပူၵ်းလႆႈတုင်းၵတ်ႉၵတ်းၵၢၼ်ယဝ်ႉ။–

22။ ထွႆႈၵၢမ်းၶေႈဝႃႈ ၵွၼ်ႈၵဝ်တူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇပိၼ်တီႈပိုင်ႈၵိင်ငလႈ ၵွၼ်ႈၵဝ်ꩡႃးပိၼ်တီႈပိုင်ႈၵိင်ၶဵ်ႉလမ်ႉ ပိၵ်ႉသမ်ႉ သွင်ၶေႈသွင် ၵမ်းၵေႃးငၶ ၵူလ်းၵႃႈၵမ်ႇလၢင်ႈလၵ်းငဢလေးလႃး မႃးပိၼ်မွၼ်းၵၢမ်းၵၢၼ်လိဝ် ၶိဝ်လီလပ်းလွမ်း ပေးယွမ်းသေၵၢၼ် တေပၼ် ဢိတ်းဢူၼ်ၵူၼ်မဝ်း ငွၵ်းၵၼ်ယွမ်းပိၼ်ၵၼ်ၵဝ်းပိုင်ႈပိၵ်ႇ တိၵ်ႇတူၵ်းဢေႃၼ်~ တမ်ႇယေႃႈ– လင်ႇဝႃႈလဝ်ႈၵဝ်ႇပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇမဝ်ႇ

ၵႂႃး ပိူင်ႈတြႃးၶၼ်ႉမၼ်းပွင်ႇ– ပၼ်ႁူမ်ႈလိၼ်ၶႄႈ– တႃႇၵႂၢၼ်ႇၶႂၢၼ်ႇၶိူဝ်းလိူဝ်ႉၵၼ်း ႁူႉတေလႆႈႁၼ်းမၼ်းလႆး ႁူႈလႆးႁူႈယိင်း ပႆႉထိင်း လူၺ်ႈထမ်ႇမႃႇ– ႁႂ်လူင်ႉလိၼ်းလိၼ်ႈတူၺ်းလူၺ်ႉႁၼ်လေႃးၸတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊

23။ တီႈတၢင်ႈတူဝ်ယၢင်ႇ ပွင်ႇပၢင်ႇလိၼ်းႁၼ် ၵၼ်ပၼ်တူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇၶၼ်ႉ မိူၼ်ၶဝ်ႇၸေႃႇမိူဝ်း ယိပ်းတိုဝ်းၼူဝ်းၼွင် မေႃပွင်လႆ ပႆး ၼွၵ်းယႆးထူထီ ၵမ်းသီတူၼ်တူဝ် ႁူဝ်တိၼ်သူပ်းတႃႁဝ်းႁႃး သူၺ်းတႃးၶွၵ်းတမ် လမ်ၵႂႃတႃဝ်းယိုၼ်း တိုၼ်းပၼ်မိူဝ်းလီမိူဝ်း ငၢမ်း လၢမ်းတူၺ်းသမ်ႉမီးၶဝ်ႉမီးၵူင်ႈ လွၵ်းၼူင်ႈမၼ်းတၢၼ်ႈၸွႆးသၢၼ်~ လၢင်ႈႁိတ်းၵၢၼ်~ ၼူတ်းဝၵ်ႉပွႆႇ ၶဝ်ႉသွႆႇၵူႈၵွၼ်ႇယႂ်ႇ– လႆးသမ်ႉၵၼ်ပၼ်လင်မိူဝ်းႁဝ်းႁႃး မိူၼ်တြႃးႁၢင်ႈငၢမ်း ပိူဝ်ႈႁၢမ်းလွၵ်းႁၢမ်းၵၢၼ်ႉ ႁၢမ်းမၢၼ်ႉႁၢမ်းလီဝ်– ၵီၼ်ယႂ်းပိုင်းၵေႃး ပေႃး တူၺ်းၵေႃႈတိုၼ်းလိၼ်ႈ မီးပိၼ်ႈမီးထိဝ်– လိူင်းတေႃႉသူင်ႇလိူတ်ႈပၼ်ႇလၼ်ႈၵဝ်ႇမိူဝ်ႇယဝ်ႉ။–

24။ ၸေႃႇမိူဝ်းၵၼ်ဝႃးၶႅ်ႉ ပေႃးၵမ်ႇမီးလင်မိူဝ်းၵေႃႈ ၵမ်ႇႁိတ်းၵၢၼ်လႆႈ ၶႆႈတၢင်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ သွင်ၸဝ်ႇထမ်ႇမ ၶဝ်ႁူၺ်းမႃးပၼ်ၵေႃး

ၵဵၵ်ႇလဵၵ်ႇ ဢမ်ႇလၢင်ႈတၵ်းလဵၵ်ႇၸႂ်ႈယႂ်ႈ ပေႃးပႂ်ႈၶိုင်ႈၽႃၵ်ႇ တၵ်းတၢၵ်ႇပိၼ်ႈလူႉ ၸႂ်ႈႁႂူႉလဵင်းၵူႈ ပုၼ်ႈတူႇလႂ်ႈမူၼ်ႈ ၵုမ်ႇထူၼ်ႈ တၢင်းဢွင်ႇ လွမ်းပွင်ႇဢထိပ်ႉပူႇယတ်ႉထလၢင်ႇလိတ်ႈ ထုၵ်ႇၶဵတ်ႈႁႂူသိၼ်ႈတၢင်းယိုင်ႈမႂ်ႇယႂ်ႇ~ ဢွၼ်လိပ်ႈႁိၼ်းႁႂူႉလီငၢမ်း– ပေပ်တ်ႈယၢမ်းႁႂၢင်ႉလႂ်ၢသုမ်း– သင်ၵုမ်ႇလွင်းဢုမ်ႇပွႉၽွင်ႇပူၼ်ႈ တၢင်ႇငူၼ်ႈတင်းထဝ်ႈၵိၵ်ႇၶုမ်ႇ– ၸႂ်ႈပေးတူဝ်ႈတၶၼ်းၵူႈ ဝၼ်းထူၼ်ႈ ၵုမ်ႇၵုမ်ႇ– ယူဝ်ႉလႂ်ႈတၢင်းမၢင်ႉယွၼ်း ၽွမ်ႉၶွၼ်းတုမ်းၵူလ်းၶေႈ။ ။

25ႉ ပူဝ်ႈမီးၶင်ႇၶဝ်သေၵေႈ ပေးဝႈလဝ်ႈလိုၽွင်ငလႈ ၶွႈငဝႈတုၵ်ႉၶသတ်ႉလႇ သမ်ႉၵူလ်းယူႇၵူႇလၵူဝ်ႈလၵျႈ တိုၼ်းဝႈသူင်း လွၵ်ႇ ၽွင်ဢမ်ႇမႈပွၵ်ႇမႈလွၵ်ႈ လႂ်ႈတၢင်းတူလ်းငွၵ်ႈမွင်းၽွင်ႇ ပဵၵ်ႉသမ်ႉလိုယႂ်ႇပူၼ်ႈၵေႈ တိုၼ်းတေႈသွင်ပွၵ်ႈသၢမ်ၽဝ်ႇ ၽွင်မဝ်ႇ ထုၵ်းထဝ်ႇတႉၶိင်ႇလွႈ တေႇၶွႈပၢၼ်သိင်ႈဝႂ်း ၶႂ်ႉငမးသၼ်ႇထေႇမွႇ~ တီႈလိုယႂ်ႇ~ မွႈပိုင်ႈမွႈၶဝ်ႉတၵ်းယမ်– လွင်ႈယၢပ်ႇလွင်ႈၵၼ်း ၶဵၼ်ႈၵုမ်းၵုမ်ႉၵိင်းထဵင်ႈမုင်းႁႂူဝ်သုမ်ဝႆႉ လဝ်ႈထုၵ်ႇၵႆႉသေႇပဵတ်ႈ လင်ႇၶဵတ်ႈယၢၼ်ႁႂူင်ႈတူၵ်းၵူႇ– ပူၼ်ႈၽဵမ်ပူၼ်ႈပဝ်း လွႈႁဝ်း

လူဝ်ႇသဝ်းၵ်ပ်ႉမဝ်ႇၶရူႇ– ႁဝ်းပိုင်ႇႁဝ်းၶႄႉတိုၼ်းလႆႇၸွၼ်းၶမ်ႉယဝ်ႉ။–

26။ လွၵ်းလႆးတႃႇၵူၼ်းမေပိုင်ႇတူဝ်လဝ်ႇၵဝ်ႇၶႄႉလမ်ႉ ၵမ်ႇလႆႇလူးၵဝ်ၵူၼ်းလမ်းလွင်ပဵၼ် သင်မၼ်းႁၢမ်းႁူမ်းႁၢမ်းၵၼ်ၵိုၵ်း ၽြုး လူးလူးလမ်တၼ် တၢင်းႁၼ်ႁၢင်းႁူလ်း သူလ်းၶွၵ်းၶွၵ်းၶိုင် ၶိုင်ပွင်ယွႆးယွႆး သင်မၼ်းၵိူဝ်ပႆလွမ်းၶႆး မ်ၼ်ႇၸေႃႇၵႃႇတမ်း ၶမ်ႉထမ်း သတ်းလႃႇထုၵ်ႇၶိုဝ်းယမ်~ သမ်ႉဝႃႇဝီရိယတႃႇသေႇ မဝ်ႇၵေႃႇမဝ်ႇယွမ်းႁွမ်ႉႁူလ်းယၢပ်ႇလႆပ်တ်ႈ– မၢင်ႉၶၼ်တ်ႈႁ်တ်းသုၺ်ႇ မုၺ်ႇၵဝ်ႇ မဝ်ႇထုၵ်ႇမဝ်ႇလွမ်း မဝ်ႇႁူမ်းၸွမ်ႉတူၵ်းၵွင်ႈတူၵ်းၵၢၼ်ႇ မၼ်းပ်ၵ်ႇပိုင်သိၼ်ႈ– လင်ႇဝႃႈၵူၼ်ႈပိုင်ႈထမ်ႇမလွၵ်းဝွင်ႇ လင်ႇသွင်ႇလင်ႇငၢမ်း ႁူႈမိုဝ်ႈႁူႈယၢမ်းယႃႇပွႆႇၶၢတ်ႇ– ယႃႇလ်ၵ်ႇၸေႃတ်ႇ– ၼ်ၼ်းတေႃႈၵဝ်ၵူၼ်ႈမၼ်းၸၼ်ႈလူလ်ႈတႃႉ။ ။

27။ လႆးသမ်ႉ မၢင်လဝ်ႈမၢင်လိူဝ်း ၵိူဝ်းၵိုင်တူဝ်ၶဝ်လွင်ၶဝ် ၵဝ်ႁ်ၵ်းဝၼ်းၵႃး ၵိုၼ်းထႃးၵၢၼ်ပွင် သွင်သၢမ်ႁူၵ်းလ်တ်း ႁ်တ်းႁွတ်း တင်းလူင် သူင်ၵဝ်ၵၢၼ်လီၵၢၼ်ၶီၶူၼ်းလေႃး ပေႃးလႆးလမ်လ်င် ၼ်င်သေႁၢင်းမၼ်း တၼ်းသေႁၢင်းၶဝ် မဝ်သေႁၢင်းႁူလ်း သူလ်း

ၶွၵ်ႈၶွၵ်ႈၶိုင် ပွင်ၶိုင်လွမ်းလႄႇလွမ်းၶေႃး ပေႃးၽိတ်းပေႃးၽူၼ် ၵၢင်ၵူၼ်ယွႆႈယိုၵ်း လႆႈၽၢၼ်လႆႈၽိုၵ်းလႆႉႁိုင်းပိုင်ႈတင်းၶမ်ႇ~ လွတ်ႈၶိုဝ်းယမ်– ၵ်တ်းၵႂႈပွင်ႉၼႆႉ– ၵဝ်ယၢၼ်တၢင်းတြႃး လေးၽေးတေးသႃး မေးႁႃး မႃးၶိုၵ်းလူလ်ႈၵွၵ်းၵေႃ– ဝႆႈလိုၼ်း ၶိုၵ်းပိုၼ်းႁႆႈလႆႈၸူတ်ႈ ပိၼ်တူတ်ႈတၢၼ်းလၢၼ်ႈလူးၸူႉလိပ်းမူလ်ႈႁၢင်းၶေႃ– ၽွၼ်းႁႆႈတွပ်ႉဝႆႉယဝ်ႉ။–

28။ လွင်ႈတၢင်းၶတ်းလႄႇလဝ်ႈၵဝ်ႉ ပႆႉထုၵ်ႉပႆႉမၢၼ်ႈသေၵေႈ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႉမဝ်ႉပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႉ ၶွၼ်းၶဝ်ႉၸေႈပႃႈ ႁွပ်ႈ ဝႃႈၵမ်ႉသႂ်ႉ ၵ်င်းယွႆႉထမ်ႉမ ပ်ၵ်ႉသမ်ႉဝီရိယၶႄႉၶႄႉ ယႃႉထၢင်ႉတၵ်းၶိုၵ်ႉ လူဝ်ႉဝူၼ်ႉလိုၵ်ႉလိုၵ်ႉလင်ႉပွင်ႉ ၸ်ႈပေးမၢၼ်ႈဝွင်ႉ ၵေႃးဝႃႉတၢၵ်ႉၶၼ်ႉလဝ်ႈ ထုၵ်ႉၶဝ်ႈပိူင်သၢၼ်ႈလႆး သပ်ႉပႆးမၢၼ်ႈသိုပ်ႉၼႆႉ~ ၵၢၼ်ပိုင်ႈတူဝ်ၶိုၼ်း– တိုၼ်းဝႃႈပိၼ်လွင်ႈၵိင်တြႃး– ပေးလၵ်ႉလၵ်ႈၵူႉ ပုၼ်ႈတႃႉၵတ်ႉတငလႈထမ်ႉမၽၢတ်ႉၵႃး ႁူႉၵႂႈသုမ်းယွႆႉ– ၶဝ်ႈပိၼ်သၢၼ်ႈတၢင်းယၢင်ႈလူလ်း ႁူလ်ႈႁၢင်း ၽၢင်ႈတေးမ်ႉယုမ်း တုမ်ႉၵဝ်ႉမွႆႉ– တူဝ်ငလႈထမ်းသမ်ႉတမ်းပိူင်ႈၸိုဝ်လႃးၵၼ်ယဝ်ႉ။ ။

29။ ပိူဝ်ႈၶႄႇၽြေးပိၵ်ၶဝ်ႇႁဝ်းလင်ႉ သွၼ်သင်ႉလုၵ်ႈႁၵ်ႉ လၶႄၶၵ်ႉၵုမ်ႉၵုမ်ႉ လႆႈပူၼ်ႉၶွင်ႈၶုမ်ႉသႂ်းသဝ်ႈ တူႉၶဝ်ႈၶၼ်ႉထႃႉ လႃႉတီလၢႉပျူႉထိမၵၢ သေးၵပၵိတ်ႉတေႉဝတုၵ်ၶတေးမၶတေႉသၵႃပယႃႉသႃႉ တုၵ်ႉၶသတ်ႉလႃႉလွၼ်ႉလွၼ်ႉ ႁွၼ်ႉလိူတ်ႉ ၵိူတ်ႉယႂ်ႉ မ်ႂ်ႉယဝ်ႉသမ်ႉသဝ်ႈ လိၼ်းထဝ်ႈၵဝ်းတႃပ်ႉ လႂ်းယႃပ်ႉၶပ်ႉတူဝ်ႈတႃႈ တေႃႉၶျေးႁူဝ်ႉ~ တီႈတႃင်းၽေႃႉ~ ဝႆးသိၼ်ႈသုတ်းတႃ- ႁႃလိုဝ်ႈသုမ်းၶူင်- ၶႃဝ်းငလ့ ပၶႄႉငပ့တူဝ်ႈၶူင်း ၶိုၼ်ႈလူင်းသႃမ်ၽုင်ႉၽ သမ်ႉသႃႉရသွတ်ႉသိဝ်ႈ ႁွတ်ႉၵိဝ်ႈလွမ်းဝိႉမဝ်ႉထႃတ်ႉ- ႁႂ်ႈမေပိုင်ႈတူဝ်ပိုင်ႈၶိင်း ပၶႄႈထိင်းတြူးဝိႉယႃႉၽႃတ်ႉ- တၵ်းပူၼ်ႉတႃင်းမိႈတင်းလူင်ယဝ်ႉ။-

30။ ႁူႉယူႉၶၼ်ႉထႃႉယႃၵ်ႈယႃၶ်း ႁိုင်ၶေႃၶ်းႁဝ်းထူပ်းႁဝ်းႁၶ် လႆႈၵႃၶ်တၵ်းယႃၶ်တႃင်းၵ်ၶ်း ႁိုႈႁၶ်းသတိပထႃၶ်ႉသိပိုင် သႂ်လီသိုင်ႁိုင်ပိုင်းလိင်း ပေးႁႃမ်းႁိင်းၽေႃ ၵႃမ်ႉမီးၽႂ်တေပၶ်လႆၶျူးသူး ၵႃၶ်းတၵ်းယွၶ်းလူးလုမ်းလႂ် ႁိုင်းၽႂ်တၵ်းတေလွမ်း လႂ်လွမ်းၶျေး သင်ႁဝ်းႁႃမ်းၵိင်တူဝ်လႂ်ႁိုၵ်းလေးလွင်ႈထမ်ႉမႃႉငဝ်းႁူင်~ ၵႃမ်ႉပူၶ်ႉၵႃမ်ႉၵွၵ်ႉ ၶွၵ်ႉတူင်ႉ ထူင်ႉၶတ်းမတ်ႉတိၶ်

မတ်ႉမိုဝ်းပွင်ႈ– ၵၢၼ်းၸႂ်ႈပူးလဝ်ႈလႆႈယွင်ႈႁုဝ်းၵွၵ်ႇၶၼ်ႇထူႇ တၢင်းႁွၼ်ႉၶိမ်ႈ– ဢလူႇၶေႃရိယူႇငလႈ သြူႇၵမ်ႇမထၢၼ်း ႁုၢၼ်းလဝ်ႈလၢၼ်ႉၼၼ်ႉ– ႁူလ်းလၢင်ႈသွၼ်ၼႆႈငတႃႉယဝ်ႉ။ ။

31။ လင်ႉဝူႈၶိူဝ်ႈတၢင်ယဝ်ႉ ပၢၼ်ပၢင်ၵၢၼ်းလူး သူးယွၼ်းတြူးၼႆႉ။။။ သင်ႁုဝ်းယွၼ်းယဝ်ႉၵိုၵ်းပူးၶတ်းလႆႈ ၼႆႉငတႃႉ ပၢၼ်ၾႆႈ ၶိင်းၼေႃး လၢႆးယိင်းႁုဝ်းၶဝ် ၵမ်ႇလႆႈႁူၼ်းမဝ်ၵ်ၵ်းယွမ်း တင်းယွၼ်းတင်းလွမ်းၵိူဝ်လေႃ မိူးမေႃလ်တ်းသ်ဝ်း လွမ်းပိူင်လွမ်းတ်ဝ်း ၵ်ဝ်ႈငိုၼ်းၵ်ဝ်ႈၶမ်း ပိုင်ႈတူဝ်ပိုင်ႈထမ်းမ်ၼ်ႈႁူဝ်းႁူင်– လၢင်ႈတၵ်းပူၼ်ႉတၢင်းမႆႈၾႆးလူင်– ႁူၼ်းပရိယတ်ႉတိပတ်ႉတိ ပတ်ႉတိသူႇသ ၼေႃႇတေႃႈမဝ်ႇယွၼ်ႇ– ႁူလ်းၵၼ်ၾိတ်းလႆႈ လိူဝ်းၵၼ်ဝၼ်းၼႆႉသူးယွၼ်း တၢၼွၼ်းပႆႉမွင်းလဝ်ႈၾြေး ၸႂ်ႈတြူးတွၼ်ႈၶူဝ်းလိ– ၵၢၼ်းၵိၼ်ၵၢၼ်းၼွၼ်း ၵၢၼ်းယွၼ်းထ်ဝ်ႈသ်ၼ်လၢၼ်ႉတ်ၼ်းပိ– တိုၼ်းလိပ်ႈပဝ်ႇ မဝ်ႇၵွၵ်ႇၶွၼ်ႇယဝ်ႉ။–

32။ ပူဝ်ႈမိူးၼင်ႇၼႆသေၵေႃႈ တိူႈလဝ်ႈႁူၼ်းလိၶဝ်ၵ်ႉ ပိုတ်ႇဝ်ႉႁူမ်ႈယ်ၼ်ၵမ်ႇမထၢၼ်းၼၼ်ႉ ပေႃးၵမ်ႇပိုင်ႈလၼ်ႉဝီရိယငလႈ

သတ်ႉထႃႇ မဝ်ႇလၢင်ႈတၵ်းၵူႇၶဝ်ႈလႆႈ ၸဝ်ႈမိူဝ်ႈပိူၼ်ႈမီးပၢင်ၵုပ်ႈၵျေႃးၶိုၼ်ႈတြႃးၶူင်းမူႇ ပိူဝ်ႈႁဝ်းၵၢမ်ႇသူႇလူးတဝ်ႈ တၢင်းႁူႉမဝ်ႇၶဝ်ႈ ႁူႉလွတ်ႇ ပိူၼ်ႈႁဵတ်းပၢင်ၶူၼ်ႉပၢင်ၶိုၼ်ႈထမ်ႇမသႃႇႁၢတ်ႉသႃႇၸိတ်ႈလွတ်ႇၶွင်ႉၵိၵ်ႉပီး ႁူႈတီႈတီႈယႂ်ႇၵႂၼ်ႇ~ လမ်ဝၢၼ်ႈဝဵင်းႁဝ်း– မိူင်းမိူင်ႉသဝ်းပၼ်တ်ႈ ႁိုဝ်ၶၼ်တ်ႈၵိင်ပိုင်ႈတူဝ်ၶိုၼ်း– တွၼ်ႈတႃႇပလ်ႇလႃႇပၵ်ႉသုတယႂ်ႇႁၢင်ႈ ၵၢမ်ႇလၢင်ႈပၼ်ပၼ်ႈႁူၼ်းၶၢၼ်ႉႁူၼ်း ပဝ်ႇ– ပူၼ်ႉလႂ်လူဝ်ႈမွင်းလွင်ႈတၢင်းႁူႉလူးယိူင်ႈၵဝ်ႇၵဝ်ႇ– ၵဝ်သိင်ႈယၢမ်း ပွႆႉၵၢမ်းပိူၼ်ႈၶမ်ႇၵိုၼ်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

႓႓ႉ လင်ႇဝႃႈလဝ်ႈၵဝ်ႇပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇမဝ်ႇတမ်း ၼ်ၶၼ်ႈထမ်းၶိုၵ်ႉထမ်းၶမ်ႇ ၶမ်းၸြေႃးလဝ်ႈသွၼ်ၶိုၼ်ႈယဝ်ႉ... တႃႇပူၼ်ႉလွင်ႈမႆႈ ၸႆးၵဝ်ႇ မဝ်ႇလၢင်ႈပိုင်ႈပိူၼ်ႈ တၢင်ႇငိူၼ်ႈတၢင်ႇၸေႃႇ ၵပ်းၵႂ်ႇၵျၢၼ်းႁူႈလဝ်ႈ ပုတ်ႉထၶိုၼ်ႈငဝ်ႈယဝ်ႉယႃႇ ႁူလ်းၵိုတ်းတွၼ်ႈတႃႇ လေႃးၵီႇ ၶပ်ႉထီႇသုၵ်ႉသွတ်ႇသိင်ႈ ႁွတ်ႇၵိင်ႈၵၢၼ်ဝၢၼ်းမိူင်း ၸုမ်ႈပေႃးၵိုဝ်ႈၵိူင်းပူၼ်ႉပိုၼ်းႁွၼ်ႇ~ ႁူႈၵိူၼ်းႁူႈယေးထဝ်ႈယႂ်ႇၵွၼ်ႇ– တေလႆႈၵဵတ်းၵိုဝ်– လွင်ႈယၢပ်ႇၵျၢပ်ႇၶၵေႃးၶၵ်ႉၵၼ်း တိုဝ်ႉတၼ်းပၼ်မၼ်ႇတုၵ်ႉ ၸႆးထဝ်ႇလုၵ်ႉလိုတ်ႇမႆႈ ၵိုတ်ႇၵႆႈသိင်ၶၶၼ်ႈပၼ်း

ႁူႈဝၼ်း လူႉၶၼ်ၶေၼ်းယွၼ်ႈလွတ်ႇဝၢဝ်ႇ– ငၸေႈၵွၵ်ႇၶၢဝ်ႇ– လူၼ်ငလႈသိုၵ်းၶိုၵ်ႉၼႂ်း ၸူင်ႉၸေႃးတိုဝ်ၶၼ်ၶေၼ်ႉ၊–

34. ပုၼ်ႈတႃႇၶေႁႈဝၢၼ်ႈတေၵိူင်း ၶေႁႈမိူင်းတေသို ၵၢၼ်ပိုင်ႈတူဝ်လိုဝ်လွမ်းတြႃး ၸြေးၵျေးပၼ် ၶင်းၵၢၼ်ၽိုၼ်ထမ်း ၵမ်းၵၼ်မႂ်ႇသွင် ပိူင်လွင်ၵျွင်းမိူင်း ယိုင်းလူးႁူၼ်းၶမ် လမ်ၵၢႆသဝ်းသိူဝ်း လွၵ်းၵိူဝ်းၵျၢၵိင် တိတ်းတိင်ၵိုၵ်းလွမ်း ငမ်းတွမ်းတူဝ်လိုဝ် ပုၼ်ႈၽွၼ်းမီး ၶိူဝ်ႁူၼ်းလိုဝ်လမ်းၶေႁး တၵ်းငၶတေၵ်းၵျေႁးၶံႈၵွၵ်ႇ မွၵ်ႇလွၵ်းၵိုဝ်~ လွင်ႈငၵႈလွင်ႈသႂ်ႇ ၵၢႆႇၵပ်းလူလိုၼ်ႈၵူၼ်ယိူင်ႈ– သီၼ်ႈၵျွင်ႈ သီၼ်ႈသွင်ႇ ၵွင်ႇသိုၵျိုဝ်ႈၵျိူင်း လိုၼ်ႈပိူင်းမွႆႇ ပေႁးသိုႇသွၼ်းယိုင်ႈတီမ်ထူၼ်ႈ– လၵဝတိသုတ်ႈၵွၵ်ႇ မွၵ်ႇပၼ်ၶေႁႈမုၼ်း ပုၼ်ႈ ႁူၼ်းႁူႈမိူင်း ႁူႈတိူင်းလူၵ်ႈၵမ်ႇၸေႁႇ– ပေႁးၵျူႉၵျၼ်ၵျၢၵ်ႈၵျၼ်တူၼ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊

35. ႁူလိုးၵၢႈ တီးၶၼ်ႉၵျၢမ်းၶူလိုးသူလိုးၶွၵ်း ဝွၵ်းထမ်းတမ်းယႂ် လႂ်းပႂ်လွမ်းထူင်းၶိုဝ်းၶၼ်ႉ... ႁူဝ်မၼ်းယၢဝ်းတိုဝ်းၵၢဝ်ၵျိုင် ပေႁးထိုင်သၢမ်သိပ်းၶေႁးထီး ၶေႁးမီးသူပ်းတုမ် ၵုမ်ၵၼ်တၢင်းလင်ႁူၼ်းၵျေႁး တၵ်းပေႁးသိင်ယိၼ် ငမ်းပိၼ်ပၢင်ၵုမ်ၵျၢမ်းၶိုဝ်း

လိူဝ်းၵဝ်းၵိင်သင် ဝၼ်းလင်ဝႃးသိုၼ်း ၵဝ်းတိုၼ်းပႂ်ႉသဝ်းပိူင်ႈ ၵိုၼ်းယိူင်ႈလၢႆးႁိူဝ်~ ဝႃႈလႃးတိုၵ်ႉပႃးတိုဝ်~ ယွၼ်းပိူၼ်ႈတၢင်ႇ ၸေႃႇ– ၵပ်းၵႂႃႇႁူႈလွင်ႈႁူႈယၢင်ႇ– ၵမ်ႉၶၼ်ၵဝ်းတိုၼ်း ၶိုၼ်းၵိင်တူဝ်ၵဝ်းလႄႇၵဝ်း ပဝ်းပႃး လၢႆးတြႃးလဝ်ႈၵျေႃးပူင်– ၵဝ်းပေႃး တဵ်တၢ်ႈ တေႃးမ်ၶၼ်ႈလွမ်းၸၼ်ၶၼ်ႈ လွမ်းသိၼ်ၶၼ်ႈလၢႆးလဝ်ႈတင်းလူင်– လႆႈႁူဝ်းႁူင်– လၢမ်းၶင်ႈၵူပ်ႉႁွႆႈထုၵ်ႉၶၢင်ႉတႃႉ။–

36။ ပုၼ်ႈတႃႇပထမၵၼ်ႇတမ်ႇ ၶဝ်ထိတမ်ႇသုတ်းၶၼ်ႉ ၵိုတ်းဝႆႉသဝ်းယူႇ ၵဝ်ၶင်ႇမွၵ်ႇႁူႇမ်ၶၼ်းတူဝ်ႈ ႁူႈၶူဝ်ႈႁူႈလူင်ႇ ၵၢၼ်ႈ ႁူင်ႇႁိူင်းလၢႆႉ တေႃႇၵႂႃႉလီးပွင်ႇ မူဝ်ၶွင်ႇၸၢင်းမွႆႇ ၸိူင်ႈၸႂ်ႇၶမ်းပမ်ႈသမ်ႉပၼ်ႇၵျႃႈ ႁူႈပျႃႈပျႃႈ ႁူႈၶျေႈၶျေႈ ပိူဝ်ႈၶျႃႈ ၵျပ်ႇၵျႃႈငၢႆး ယိူင်ႈလၢႆးၵၢင်ႇ~ ထၢတ်ႈဝၢၼ်ထၢတ်ႈၵိုၼ်းၸိုၼ်ႉၵိူင်းထိင်ႈတၼ်း ပိူဝ်ႈဝၼ်းႁိူဝ်ႈထွင်ႇ သွင်ႇပိုတ်ႇပၢင်ႇ– လၢမ်ၵျေႈလၢမ်သွႆႈ ငိုၼ်းငလႈသီၶမ်း– လပ်းတူၼ်ႈလမ်းပိူၼ်ႈမူးလေး– ၶဝ်ႈတ်ၵ်ႇၶတ်ႉတႃႇၵၢႈပၢၵ်ႇဝႆႉမ်ၵ်ႇၸိူင်ႈ ဝႆႇလိူင်ႈလူးႁူႉယင်ႇသႂ်ႇ– မိူဝ်ႈ ဝၼ်းလၼ်ႈတူၵ်း သေႃႉမူၵ်းပပ်ႉပတ်ႉတႃႇႁူတ်ႈယႂ်ႇယႂ်ႇ– ၶဝ်လိူဝ်ႈပၢင်သဝ်း– ၵဝ်းၵျေႈတၵ်းယင်ႉသိင်ၶျေႈလၵျေးငတႉယဝ်ႉ။ ။

သူႁျ်း... ႁွႆၶျေး... သၢုထု သၢုထု သၢုထု ၵၼ်ၶိုင်ႈ သုတ်းယဝ်ႉ

သိုပ်ႇၵၢၼ်သွင်

37ႉ ၶၢင်ႇလႄႈလႆႈသမ်ႉၵမ်းၶၢဝ်ႉ ပထမၵၢၼ်ႇတသုတ်းၶွတ်ႇ ယဝ်ႉလွတ်ႇၵိုတ်းလိုဝ်ႈ ၵျႈလိုဝ်ႈမွၵ်ႇမၢၵ်ႇ ၵူႈၽၢၵ်ႇၵူႈပျႈ ၶိုၼ်း ၵျူပ်ႉဝဝ်းၶျေႈဝၼ်းလႅတ်ႇ ပိူင်းၽႅတ်ႇၽႅတ်းတူင်ႉ မ်ႇင်းၽူင်ႉသၼ်ႇပိၵ်ႇ တႅၼ်ၵိၵ်ႇတင်းၽိုင်ႈ ၶိုၼ်းလိုင်ႈပွႆးၵျူႇ လိုင်းတေႃႇလူမ်းသူႈ တူဝ်ပူႈၵိုၵ်းသႂ်ႇ ၶႅတ်းၽႅင်ႇထၢတ်ႈၶျႇၶသေႇတ်ႇမိုတ်း တႅင်ႇယိုတ်းၵျူဝ်ယိုတ်းၶျေး ထၢၼ်ႈပေႈမူၼ်ႈသိူဝ်းသၢင်ႇ~ ငၵႈလၢႆလိူဝ်ႉလၢဝ်း ယၢင်ႇ– ၵွမ်လိုၼ်ႈၵျိုၼ်း ယိုင်ႈၵိုၼ်းၶူဝ်– မူဝ်ၵီးၶူင်းၶွင်– ၶတ်ႉတႃႇၶဝ်ႈတႅၵ်ႇၶပ်ႉတူဝ်ႈတႃႈ ပိူဝ်ႈၶျႈလၢမ်သွႆႈငိုၼ်းသွႆႈၶမ်း ၶမ်ႉၶၢဝ်း ပႆႈဝၼ်းထွင်ႇ– ပိူၼ်ႈၶိုၼ်းတင်ႈပွႆးၵွင်ႇ– သၢႆလုၵ်ႈဝၼ်းၵျိုဝ်ႈမျႈ ယိုင်ႈငႆးၽြူးၵွတ်ႈၵၢၼ်သွင်ယဝ်ႉ။–

38ႉ ပထမၵၢၼ်ႇတမိူဝ်ႈၵႂႈ ၶႆႈယဝ်ႉလႆႈပိုင်ႈၵိုင်တူဝ်ၵိုင်လႂ် ဝၼ်းၶၼ်လတ်းတမ်း တင်းၵၢၼ်ၵိုင်ထမ်းမိူၼ်ၵၢၼ် ၽြေးၵျေး ပၼ်သၢင်ႇၶျႇၵျၢၼ်း သၢင်ႇၵၢၼ်းမ်တူဝ် ထၢၵျူဝ်သဝ်းႁျင်း ၵွၼ်တွင်းလူမ်းမႆ လႆႈသၢႆတၢင်းသိူဝ်း ၵၢၼ်ၵျိုဝ်းၵိုင်လီ ၵိုင် ယၢၼ်တၢင်းၶီတၢင်းၵၢၼ်း ၽႅင်မေလတ်းၵျပႆးၵျၼ်း လဝ်ႈၵဝ်ႇပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇပဝ်းပွင်~ၵျေႈ ၽူးၵတ်ႉၽူးၶွင်ႇ ၽူးၵွင်ႇၽၢတ်ႇတၢင်း

တုၵ်ႉပဵၼ်ဝႆႉမၼ်းလႅဝ်ႈ– ႁူလ်းၵျႃႈၽူႈၶၢၼ်ႉၽူႈၶူၼ်ႇ တူၵ်ႇမွင်းပိူၼ်ႈယဝ်ႉ ပႂ်ႉတေႃးတီႈတၢင်းၶွၵ်ႈတၢင်ႇၽဵဝ်ႇ– ႁၢမ်းလၢင်ႈတိၼ်မၼ်ႈ– ႁူလ်းလၼ်ႈတူၵ်း တေႃႈၵေႃမႆႉႁူၵ်းၵႃႇၶမ်ႇမၶေႇဢိလေႇသႃႇ– သႂ်ၶေႃႈတြႃးၵမ်ႇလႃးၵွတ်ႈထိုင်ၶဝ်ႈလႆႈယဝ်ႉ။ ။

39။ တွင်းလူ သွင်ႁူႁူးလွၼ်း မွၼ်းထမ်းၵေႃးၶႅင်ႉ၀၀၀ တြႃးသၽေႃးပဵၼ်သင် ပေႁင်မ်ၵ်ႂ်းမ်ၵ်ႂ်း ၵဝ်းလေႃးၽိတ်းၵ်ၵ်ႂ်းမႃးၶမ် ၶမ်ၶွင်ႈ လေႃးၽေႃးတေႃးသႃးမေႃးႁႃး ပႃးၵၼ်ၵဝ်းၵူၼ် သူၼ်သၢၼ်လႆးလိူင်း ၵိတ်းလိူင်းႁၽူၵ်ႂ်းဝၼ် လတ်းၽၼ်ပႆးၽင်ပႆးမၼ်း ပဵၼ်သိင် ၶွၼ်းၶိင်မေႃးပၼ်းႁႆ၊ၵဝ်းမိူၵ်ႈ တၢင်းတိူၵ်ႈငိပ်းမွင်~ ၵမ်းၵမ်းဝႃႈတြႃးၶႅင်ႉ ႁၢမ်းၶႂ်ႈလႆးပွင်– ၵၢၼ်လိူဝ်ႉၵၢၼ်လၢတ်ႈၽေႇသႃႇ– သေႉလႃႇမဝ်ႇၵေႃႇ– သူပ်းငပးၼၶးလူး ၵိတ်းလူးမႃႈမဝ်း ၶဝ်ႈလွၵ်းငိူဝ်ႈတၢၼ်းပီ– လိူဝ်းလၢမ်းလိူဝ်းၽေမ်း လိူဝ်းႁၢမ်းလွင်ႈတၢင်းႁူႉ မိူင်းလူႉလွမ်းႁွပ်ႈငၢၼ်းငွၵ်ႈ လေႃးတွၵ်ႈႁူၼ်းပိၼ်ႉမိူင်းၶီ– ထူပ်းႁွၼ်ႉလိူတ်ႇဝႆႉတႃႇသေႇၶေႃး။–

40။ ၵမ်းၶႅင်ႉ တၵ်းသိူပ်ႇၶႆႈၵွၵ်ႇ လွမ်းၶင်ႇၽြေႃးပဵၼ်လဝ်ႈၵေႃးမွၵ်ႇတီႈပိုင်ႈ ၵိတ်းၵိူဝ်ပဵၼ်တႃႇႁူၼ်းၶွင်းသိူင်ႇတိူင်းမိူင်းလိူင်ႈ

ထုၵ်းထဝ်ႇ လဝ်ႈၵဝ်ႇၶႅတ်းၶိုဝ်သဝ်းပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇၵျၢၸ ၶဝ်းတေၶႅတ်းၶိုဝ်ပိုင်ႈၵိင်ထမ်ႇမထမ်းၸုႇ ၶုၼ်ႈၵူၸ်းၵမ်ႇၽေႇလုမ်ႈၽ လွတ်ႈ ယႃႉလီးတ်ၸ်ႇ တိုၸ်းၵ်ၸ်ႇမီးလွင်ႈဝႆႉၵုမ်ႇထူၸ်ႈ တႃႇတူၸ်ႈၵူဝ်ဝၢၸ်ႈမူင်း ၶူဝ်ႈၶူင်းၵွၵ်ႇၵုင်ႇသရေႇ~ ၶုၸ်ၼလႈၵူၸ်းၵူမ်ႈထင် သဝ်း– ပဝ်းလူလုၺ်ႈၶ်င်းထ်င်ႈလီတူဝ်း– ထမ်းယႅ်ႇ လိုဝ်ႈသႅ်ႇလၵ်ႉၵဝတ်ႉတိသုတ်ႉတပႆႇၶ်င်ႈ ၸင်းပႃႇထိၵဝၵ်ႉၵပိုတ်ႇလ်င်ႈ တေႇသ ၸေႃႇ– တီႇၶၸိၵႃႇယပႃႇလိမႃႇၵထၽေႃႇသႃႇ– သွၸ်ၸေႃးၵၢၸ်ဝၢၸ်ႈမူင်းၶုၼ်ႈလီတူဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

41။ ၼတႇၵၢဝ်တူဝ်လႅ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ ၵူးၽဝ်ႇတႃႇၵူႉလွင်ႈလီလွင်ႈလႃႉၸ်ၵေႃႈ လဝ်ႈၵဝ်ႇလူဝ်ႇပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇ ၵူးၽဝ်ႇထတ်းဝူၸ်ႉ ၶူၸ်ႉလွမ်းတႃႇသေႇ ၶ်တ်းၶိုဝ်တေမီးသရေႇတႃၸေႃႈ ၶ်တ်းၶိုဝ်တေၵႃးသႅ်မ်ႇ ထုၵ်ႇလႆႈၶ်တ်းၶိုဝ်ဝူၸ်ႉသႅ်ႇလင်ႇၶိုၵ်ႉ လႆးလိုၵ်ႉလႆး လမ်ႇ ၶဝ်းၵမ်ႇတၢပ်ႈလူဝ်ႇပႅ်ႉၽၢႆႇၸွၵ်ႈ တ်င်ႇငွၵ်ႈတ်ႈပူၸ်ႈၸမ်ၵေႇ~ ပုၸ်ႈမီးၵုင်ႇသရေႇ– လီပိုင်ႈတၢင်းၵူႉၶဝ်းၶဝ်ႈၼမး ၼၵႈ တူဝ်ၼလႈတင်းလႅ်– လွင်ႈယႅ်ႇလွင်ႈၵွၸ်ႇသွၸ်ႇလတ်း ၶုၼ်ႈထတ်းသၢင်ၵိၵ်ႇၽၢင်ႉ ၶဝ်းယႃႇမၢင်ႉပၢၵ်ႇလၢတ်ႈ ထုၵ်ႇၶၢတ်ႈလၢမ်းၵၼၵး

ၸၢႆႈႁူၶၢင်းထဝ်ႈၵိၵ်ႉၶႄမ်ႉ– ပိူၼ်ႈတၢၵ်ႈယူမ်ႉၵၢမ်ႉယူမ်ႉ– ၺဝ်းပိုင်ႈတၢင်းၺူႉမၢင်းၾင်တၢႆ။–

42။ ၶႄႈႁၢၼ်ၵၢၼ်ၶၼ်ႉၵၢၼ်ၶၼ်ၶႄႉ တေလီယူႇၵႃႉၵမ်ႉလီ ထတ်းသီတ်ႉတ်ႈတ်ႉတ်ႈတေႃးတေႃး ပေႃးမီးၽွၼ်းယမ် ပၼ်ႈတႃႇ ႁူၼ်းၶမ်ပႃးၺဝ်း ပူးပဝ်းလၼ်သုင် လုင်ၵျလွမ်းတြူး ၵိုဝ်လႃးၸိတ်းၽူၼ် ၵိုဝ်ၵူၼ်တူၵ်းပင်း ပေႃးယင်းၺူႉလၵ်းပိုင်ၶႅ ထဝ်မ်တ်ဝ်း တၢင်း လင်ႉတေၵ်ၶၼ်းပွင်လွင်ၶိုင်လတ်းဝၢင်း သၢင်ႈသိုပ်ႉၵူႇသၵ်းသႂ်~ ၶႅႉယဝ်ႉၵွင်ႉဝူႈလဝ်ႈၵဝ်ႉပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႉ ၵဝ်ၵျႈမၢၼ်းမ်ၶၼ်ႈ– မိူၼ်ယိုင်ႈၺဝ်းပိုင်ႈထမ်းဝႆႉၵိုမ်း လွတ်ႈလိုမ်းလိုမ်ႉလၢႆးၵျႈသၢင်ႉထုၵ်ႉ– တၢင်းၺူႉလ်ၢင်းလ်ၢင်ႈလွမ်းၽွမ်ႉတြူးဝႆႉၶႄၶၼ်ၶၼ်ႈ– တၢင်းဝူၼ်ႉ ၺဝ်းၶဝ်ႈထမ်းၵမ်ႈၵိုၼ်း ၶိုၵ်ႉတိုၼ်းၵွင်ႉ–သႂ်ဝူႈသႂ် တူၼ်ႈလ်ၶႅႉမၢၼ်းသ်ၶၼ်ႈဝူႈသ်ၶၼ်ႈၶႅယဝ်ႉ။ ။

43။ ဝလီႉၵၢမ်ႉသူပ်းၺဝ်းၵေႈၶႄ ပေႃးတေမေႃးလၼ်ပ်ၶၼ်သ်ၢင်မူးလမ်း ၵျႈၵိုၼ်ၶမ်ႉလၢႆးသၢမ်ၵမ်းလီလီ ပွင်ႉဝူးၵျႈလွႆႉ ၶႃဝ်းယၢမ်းထတ်းသီၵိုၵ်းလွမ်း ႁူဝ်သွမ်းႁူဝ်မ်ၶၼ် လၼ်ၵွၵ်ႉသူပ်းငတႉႁူလ်းပ်ၶၼ်သ်ၢင်လူမ်း မၢင်လိုဝ်းလူမ်းၶမ် ႁူလ်းၵူႈမၢင်

လိူဝ်းလွႆလမ်လွႆၼ်ဝ်း မေပိၼ်ယၢင်လိၼ်ၶၵ်းလိၼ်း ပိူဝ်ႈႁၢမ်းၶေႈ ၽတ်းလေႃႈလွမ်းလွႆ~ လၢင်ႈငၼ်းမႂ်– ၶိုၼ်းတွင်ႈသဝ်ႉ ႁူႈမိင်ႉၽဝ်ႉ– ပေႃးမေထတ်းသၢင်လီငၢမ်း ႁၢမ်းလူမ်းၶေႈတၵ်းလၢတ်ႈတၵ်းၼၢင်– ၵၢင်တေၽိတ်းႁူင်းၽိတ်းထမ်း ယင်ႉတမ်းယၢၼ်– လင်ႉလႆႈၵွင်ႉဝၢႆႈလဝ်ႈၵဝ်ႉပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႉ– ၵမ်ႉၶေၼ်လဝ်ႈ ၵဝ်ႉပိုင်ႈထမ်ႉမၵၢမ်ႉပႅတ်ႈၵမ်ႉပဝ်ႉယဝ်ႉ။–

44. ပိူၼ်ႈတင်ႈၵူၼ်းၵႅၼ်းဝႆႉငလႈ မႂ်းႁူႉၶိုၼ်ႈၵႅၼ်းၶႆႇၵေႈ ပွင်ႉဝၢႆႈမေပိုင်ႈတီႈၵင်းလဝ်ႈၵဝ်ႉ မဝ်ႉတွၼ်ႉၵွၼ်ႉၼၢၼ်ႉ ၽၢၼ်ႉပႅတ်ႈလွႆငိူဝ်ႈငိုၵ်းငႄႉ လူမ်းၶႄႉယိမ်ႈငွၵ်ႈ မွင်းသွၵ်ႈတၢင်းၵူႉႁူႈၽဝ်ႉ ၵပ်းၵၢႆႉလွင်ႈၶႆႉ ပိၼ်ဝႆႉၵၢတ်ႉတၵိၵၢတ်ႉတၶေး ၶႄႉထေႃးမႅၼ်ႈဝွင်ႉ ၶေႈပွင်ႉဝၢႆႈၶင်ႉၶႆႉထုၵ်ႉလိၼ်ႈ ပေႃးယူႉၵၢင်ႉပဝ်ႉၵိင်ႈၵိၼ်ယဝ်ႉၶွၼ်း ၼၢၼ်ႉၼွၼ်းၼၢၼ်ႉတွၼ်း ယိူင်ႈ ၶင်ႉတဝ်ႉ~ ၵဝ်းလွတ်ႈၵိင်ပိုင်ႈတၢင်းၵႆႉလွႆၶိုၼ်း– တိုၼ်းလွင်ႈပႆးပလၢႆႉလၢႉယႂ်ႉ– လိူဝ်းပိူၼ်ႈသွၼ်ပွၼ်ႈထႅမ်ပူး– ၵၢင်ႉပဝ်ႉ

ဝႆႉမဝ်ႉၵွတ်ႈ ပိၵ်ႉယွတ်ႈဝႂ်လိၼ်ႈႁူင်ၼူင်ႈၶင်ႈ သိၼ်ႈယႂ်းၵွၵ်ႉ– ၵိူဝ်ၼဝ်ႈၵူၵူးၵဝ်းၶေး။ ။

45ႉ ပ်ၵ်ႉသမ်ႉမီးတိုဝ်ႉတၢင်းယွ်ႇ ၵူပ်ႉသွ်ႇၵၢၼ်မၢၵ်ႈ ထုၵ်ႇၶၢၵ်ႈသႃမၢတ်ႇ မီးၵၢတ်ႇတင်ႈဝံႉ သင်ဝႃႈၵမ်ႇၵံႉသၵ်းထႃႇ ယႃႇ ထၢင်ႇငိုၼ်းၶဝ်ႈ ၼဵယဝ်ႉလဝ်ႈၵဝ်ႇမဝ်ႇပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇ မဝ်ႇလႆႈၽွၼ်းၶွၼ်ႈ ၵမ်ႇမေလၢတ်ႈမွၼ်ႈတိတ်းတေႃႇ ၵၢမ်းၵေႃႇပူၵ်း သၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၶူဝ်းၵုၼ်ႇ မီးသုၼ်ႇၵေႃႈၵမ်ႇတွၼ်ႉၵုပ်ႇပူၼ်ႈ ယူႇသူိၼ်ႈလႆႃၽဝ်ႇ~ လဝ်ႈၵဝ်ႇၵမ်ႇၶႂ်ႈပိုင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇ– ၵဝ် လုတ်ႈယွမ်းပ်တ်ႈလူင်လၢင်– ပူိၼ်ႈၼလႇၵႃႉၶူဝ်းၵႃႉလိင်း ယၵ်ႉယိင်းထူင်ၵွင်ႇၵမ်ႉ ၵဝ်းၵုမ်ႇသမ်ႉယူႇလိၼ်ႈ သိုပ်ႇၵိၼ်ႈ ၼိၼ်သိင်ႈငိုၼ်းလိုၼ်ႈမေးတေႃႈမဝ်ႇထၢတ်ႇ– ပ်တ်ႈဝၢင်းတိုဝ်ႉတၢင်းတီႈၶၼ်ႈၵၢတ်ႇ– ဝႆးလႃႈလိုၼ်းလႆႈသူပ်းလၢင်ယဝ်ႉ၊–

46ႉ မူိၼ်ၼေၼ်မူိၼ်ၵၼ် ၵၼ်ပိၼ်ၵၢၼ်ၶူိဝ်းမူိင်းၵဝ်း ၶၢဝ်းၵဝ်းတဝ်ၵူၼ် သူၼ်သၢၼ်ၶူၼ်းပွ်း လွ်းပိၼ်ၶိၼ်ၶီ ၵိုဝ်လီ လႃးလႃး ပေႃးဝႃႈၵမ်ႇပိုင်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇၼလႈတႃးၵိုမ်းၼိဝ် ယႃႇထၢင်ႇတေပိၼ်လွ်လိဝ်လူမ်းသူိဝ်း တၵ်းတူိဝ်းၽၢၼ်ၼမေ ၶမ်လွ် ၵူၼ်းလီၵူၼ်းငၢမ်း ယၢမ်းလွ်ၵေႃႈၵူဝ် ၶၼ်သူဝ်တူၵ်းယွမ်း ၶွဝ်မူိင်းၵၼ်ၵိမ်းၵွမ်း ပူိၼ်ႈၵမ်ႇၵုပ်ႇၶတ်းၶၢင်~ ၽွမ်ႉၼိၼ် ၵိၼ်ႇတိုၼ်း ၶဝ်ႈငိုၼ်းလိုင်ႇၼမေမၢၵ်ႈ– ၵိုဝ်ယၢၵ်ႈယၢၼ်းပ်ၵ်ႇပိုင်သိၼ်ႈ– လၵ်ႉၵဝတိသုတ်ႈတ ထမ်ႇမၼ်ႈၵွၵ်ႇမွၵ်ႇမႃး ၵွ်ႈၵဝ်းၵွ်ႈ ၵႃးၵူႃႇလူယိုင်ႈၶဝ်လဝ်ႈ– ၽွ်လႆႈၵမ်ငဝ်ႈမူိင်းၵေႃႈၼေႃး ၵွ်ႈပေႃးၵိုင်ႇပိၼ်ၽူၼ်ႈၼမေးၶ်မ်ႉလီၽိၼ်ႈလူလုၺ်ႈတႃႉ၊ ၊

47။ ၼႆႉလႄႈပဵၼ်ၼင်ႇမိူဝ်ႈၼၼ်ႉ လိၵ်ႈၽီလွမ်သၢင် သဝ်ၵၢင်လေႃးၵေႃး ဝႆးသေလဝ်ႈၵျေႃးပူၼ်ပၼ် ၵၼ်ပဵၼ်ၼႄႈႁၢၼ်တေႃၸၢၼ်း ပုၼ်ႈတႃႇလဝ်ႈၵျၢၼ်းတင်းလူင် ၼိုၼ်းပူၼ်ငဝ်းပိူင်း ပႆးသိုၵ်းပႆးမိူင်းတင်းသွင် လႆးပွင်လႆးၵျၢၼ်း လွၵ်းတၢၼ်းယမ်ယမ် ပိူင်ႁမ်ႁွၼ်းငမ်း လတ်းတမ်းဝၼ်းပီ ၼင်ႇၵိူဝ်တေယၢၼ်တၢင်းၼီတၢင်းႁိၼ်း ငူင်းလိၼ်းၼမ်ႉပူးလွၵ်ႈႁွၵ်းမႆႈ ၵျေႃးၼႆႈၼင်ႈပၢင်~ ပုၼ်ႈၼူင်းႁၢင်~ ပေႃးလႆႈ ၵျူႉမူၼ်ႈသိုပ်ႉၵူႉ– တႃႇသေႉယိုင်ႈယွႆႉ– လႆမုၼ်ၼုၼ်သိၼ်ၵျၢၼ်း ၽိုၼ်ႁၢၼ်းဝဵၼ်းပဝ်း တငပး လဝ်ႈၵျဝ်းၽွမ်ႉတွင်းမႆ– ၵူၢမ်းထမ်း ၼမ်းၽြေး ပဵၼ်တြႃးယၢႈငမ်းငၵႈလေႃးၵတင်းလႆ– လႆးၼိုၼ်ႈယွႆႉမွႆႉယဝ်ႉ။–

48။ **ၽူတပုၵ်ပံ ၽိၵ်ၶဝေ ဂျၢ လၵ်လမိ ၶျေမ ၵၵျေသိ လၵ်ၵဝတ်တိ ထမ်မိဂေ ထမ်မဂျၢ လတုဂၼ်တေ ဝိၵသိတဝီ ဢ ၶပေတၶတ်ထဝဂိယပ်ပတ်တေ သတ်တဂတၶသေမၼ်ၼေဂတေ။** ၼင်ႇၼႆႉပုတ်ႉထလဝ်ႈၵျေႃးတေႉသၼေႉ လွင်ႈလူလ်ႈၵျႉလႃႇၼုၼ် လဝ်ႈ ၵူၼ်းငဝ်ႈမိူင်းယွႆႉ မီးသွႆႉၵူႈပွၵ်ႈ ပူၼ်ႈငွၵ်ႈပူၼ်ႈထွမ်ႉ ၵူႈယွမ်ႉပိုင်ႈသၼ်ႉတမၢင်ႉၵၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈလိူဝ်းလိူၵ်ႉၵွၼ်ႉယွႆႉ~ ၵူၼ်း

ပိူၼ်ႉမိူင်းႁူႈလႆႈတၢင်း– ၶုၼ်ယိုၼ်ႈဝၢင်းလွႆႈထ်မ်ပဝ်း– လိူဝ်းယူႇ လမ်ႇပူႇပိူၼ်ႉသိူဝ်ႇလိူၼ်ႈ ႁူႈငိူၼ်ႈငိူၼ်ႈလူမ်းၶႄႇ– လွတ်ႈၶိုၼ်း ၽိူၼ်ႉၵဝ်းလဝ်ႈငမ်းလိုင်ႈၵျႇလၢႇ– ၵၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်း ၵိူဝ်ႈၵိူင်းမူၼ်ႈလီသဝ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

49။ **ၽိူၵ်ႈၶဝေ** ဝၼ်းတီႈထဝ်ႈၶုမ်ႇသင်ႇၶႃႈ ၵႃႇသႃႇၸေႃႇၸိၼ်းၸၢင်ႈလိူင်ၵိူဝ်ႈၵျိုး၊၊၊ **ၽူတပုပ်ပံ** မိူဝ်ႈၵႂၼ်တၢင်းၶဵင်ႉၵိူင်လွၼ်ႇ ယၢမ်း ႁွၼ်ႇယၢင်းလဝ်ႉ ယၢမ်ႈလႆႈပဵၼ်ယဝ်ႉၵမ်ႇလိပ်ႈၵမ်ႇပဝ်ႇ **တလ်လၸေမိၸေမ** ၽဝ်ႇၶိုင်ႈယၢင်းမီးလဝ်ႈၶုၼ်လိူဝ်ႈဝၼ်းတၢၼ်ႇလၸေႇမိ ႁွင်ႉၵိူၵ်ႈ **ထမ်မိၸေ** လဝ်ႈၽူႈပွႆးပႃးသိူၵ်ႈၶႃႇ ႁူႈထၢႇလွမ်းထမ်ႇမတႆႇသိူၼ်ႈ ၽိူၼ်ႈဝၼ်းၽိူၼ်ႈၵိူၵ်းသွႆႇ~ ႁိူင်ႇယွႆႇယွႆႇ~ မီးထူၼ်ႈၵူမုၼ်– **ထမ်မၵျၢ** ၶိူၵ်ႉၶႄႇထူၼ်ႈတွၼ်း ယွၼ်ႉတိူဝ်းၵမ်သီႇလ ပိူင်ႈထမ်ႇမတင်ႇသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်း လႆႈၵိူင်းၵိူဝ်ႈပိူတ်ႇသွင်ႇ– ပိူၼ်ႈၶွႆပိူၼ်ႈၵၢမ်း ႁူႈယၢမ်းၶၸေႈလွင်ႇလွင်ႇ– ၶွင်ပိူဝ်ႈၵဝ်တြူးလဝ်ႈ ၵိူတ်းငဝ်ႈၵိူတ်းၶုၼ်ယဝ်ႉ၊–

50။ **လၢတုရၼ်တေႃ** ငတႇၵဝ်ၶမ်ႇလိၼ်ၵိူၼ်ၽႄတေႃႇႁွတ်ႈၽင်ႇသမ်ႇမုတ်ႉတြူႇသီႇငမ်းတင်းလူင်ၶၸေႉ ၵုပ်ႉပိူင်ႇၽွင်းငမ်း **ဝိၼသီ**

တႃဝီ ၵွင်ႉပေႉႁူႈၵမ်းၵျႃမ်းၶၢမ်ၶ် **ဢၶပေတတ်ထႃဝရိယပ်ပတ်တေႃ** ပိၼ်ၵၢၼ်တေႃးသဝ်း ငဝ်းပိူင်းသိူင်ၵျိူင် **သတ်တရတၶသေမ်ပၼ်** **ၶေႃႁတေႃ** လိတ်းပိူင်လိူင်လဵင်ၶၢဝ်ၶဵဝ်တင်းလိူဝ်း လီၵျၼ်တွၼ်းတိူဝ်း ၵျိူဝ်ႈၶဵၼ်ၶၼ်ႉၵဵၼ်ႉတိၶၼ်းသပ်ႉပႂ်း ၶိုၵ်ႉၼႂ်းၶေႃႉမီးမုၼ်~ ရတ ၶေႃႉႁၢႈယွႆႉ ၾုတ်းသွႆႉသူႉလူးႁူႈသဵၼ်းၵဵၼ်ႉလီမူၼ်ႈ– **လၵ်ႁဝတ်တီ**လၢၵ်ႈယွႆႉလွႆႈၶေႃႉ ၼေႃးလႃႉၵျူမ်ႉမုင်း ၶမ်ႉႁုင်းလွတ်ႉၵျိုဝ် ၼူၼ်ႈ– **ၵျူၼႃ** ၶမ်းလဝ်ႈ ပိၼ်ငဝ်ႈမိူင်းတဵၵ်တၵ်ႈတေႃး **ၼၵျေႃးသိ** မီးၶိူင်ႈၶူဝ်းႁုမ်ႉတိမ်ထူၼ်ႈတေႉယဝ်ႉ၊ ၊

51။ တီႈပွင်ႉၽေႉသႃႉၵျၢမ်းၵျဝ်းလႂ်လႂ်လမ်ႉ ဝႃႈတီႈသႂ်မုၼ်ၶုၼ်သိၼ် ၵိၼ်လၢင်ၽိုၼ်မၢင်ဝဵၼ်းပွႆးၶိင်းၵျူး... လိမ်မိူဝ်ႈၶၢဝ်းၵိင်းလိမ် ၵျိူင် မၼ်းလိုင်ယၢဝ်းၵျီး ယင်းမီးၶုၼ်လီ ဝၼ်းပီလွမ်း□ႃး ၵုပ်ႉပိူင်ႉဝၢၼ်ႈမိူင်းတိူင်းၵႃးၵျူဝ်းၵျူင် ၵွင်ႉပေႉတင်းလူင်သီႉပႃႈၶေႈမိူင်း ၵျိူဝ်ႁူင်းဝႆလေႃ မီးမေႃၵျႅၼ်းလတ်း ၵျိူဝ်ၵျၼ်ႁူၼ်းၶူင်ႁူၼ်းၶတ်း ပတ်ႉလႂ်းၵျႂ်ႉလူး တႃႉလူးၶုၼ်~ တီႈၶွင်းၶမ်ႉတင်းႁုၼ်~ ၽွင်း ၵုပ်ႉပိူင်ႉဝႂ်ႉလွတ်ႉလွတ်ႉ– သိမ်းမွတ်ႉပျတ်ႉသၶေႉသဵင်ႈၵဝ်ႉမွႆႉ– ႁူၼ်းႁိုၼ်းငိုၼ်းမႃး လႃးသိူဝ်း တိူဝ်းတွၼ်းၶွၼ်ႈၵျဵင်းပိူၼ်ႈပဵင်းၵျၵ်ႉ

ၵူၼ်းတူၼ်ႈၵူၼ်းႁူဝ်– ပၢၼ်တၼ်ႇလၶႇမိလဝ်ႈပိူင်ႇလၵ်ႉၵျူႇယႆႇယဝ်ႉ။–

52။ လၵ်ႉၵျူႇပိူင်ႇငမ်း လၢၵ်ႈၼမ်းလဝ်ႈပႅၼ်လဝ်ႈၼၶ်ႉ၊၊၊ ပႆႇထဝ်ႈလၵျ ၵုပ်ႉပိူင်ႇၵတၼေႇလိၵ်ႈယိူင်ႈ ၵၢင်ႈၶိူင်ႈမိူင်းယႆႇ ၵိူဝ်ႈမႆႇ သႆႇၵျူ။ လၢင်ႉမႄႉငိုၼ်းၼမ်းထူၼ်ႈၵုမ်ႇ ယိင်းၶုမ်ႇလဝ်းလႅပ်ႈ ၵႅင်ႈၵႅပ်ႈၵူၵ်းႁွင်ႇ ပႃးလိၵ်ႈသတ်ႉထိလၽူႈၵွင်ႇၽူႈမၢၵ်ႈ မဝ်ႇယၢၵ်ႈ မဝ်ႇယၢပ်ႇ ၵမ်ႉၵျၢပ်ႇငိုၼ်းၼဝ်ႈၶမ်ႉၼွၼ်ႇၵျႆႈ ၵမ်ႇၼႆႈၼတ်းသႆႇ~ ၼွင်ပိူဝ်ႈၼုၼ်လဝ်ႈသဝ်းပိုင်ႈတူဝ်ၶိင်း– ထိင်းမၼ်ႈလွမ်းၼေႃႈထမ်ႇ မျႇ– လီယွင်ႈလူမ်းၵၢမ်း– ၵတ်ႉၼွင်ႇ လုၢၼ်ႇသွင်ႇၵူၼ်းၵဝိၵုင်ႇတႆႈ ၵုပ်ႇၼႆႈၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်း လွင်ႈလီလွင်ႈလိူင်းၵူႈယၢင်ႇယၢင်ႇ– ၽူႈပၼ်ယိုၼ်ႈလႆး လွင်ႈပႆးဝူၼ်ႉပိုတ်ႇပၢင်ႇ– ပႅၼ်တီႈၵုမ်လူး– မီးၵုၵျူးၶင်ႈၵုမ်ၵၢမ်းၵၼ်ယဝ်ႉ။ ။

53။ လဝ်ႈပိူင်ႇလၢၵ်ႈၵျူႇ ၵတၼေႇၵုမ်ႇၵိုၼ်း ၵႅၼ်ႇတိုၼ်းၵုပ်ႉၶိူဝ်ပိူၼ်ႈတင်းသိင်ႈၼၶ်ႉ၊၊၊ မၼ်ႈတိင်ႈၵိုမ်းၶေႇ မီးပႃးပုတ်ႉတႄႇ ၵိင်ၶိုင်ႈ ၵိုၼ်းယိုင်ႈၵိင်းယႆႇ ၵမ်ႇမီးၽေးၵဝ်ႇၽေးမႆႇသေၵီႈ သၵ်းတီႈသၵ်းၼၢင်ႇ ၵမ်ႇလႆႉႁွင်ႈၵၢင်ႇလႅဝ်းၽေႉ တိၵ်းတႄႉတိုၵ်းႁၢပ်ႇ

ၽိုင်းလုပ်ႇတဝ်ႉၶိင်ႇပိူၼ်ႈ ႁူႈငိူၼ်ႈငိူၼ်ႈၵဝ်ႇမႆႇ~ တီႈမိူင်းလိၵ်ႉမိူင်းယႂ်ႇ~ ၵုဝ်တွၼ်ႉတိၵ်းတင်– ၸဝ်ႈၽႅႇလွႆႉလၢႆး ၶပ်ႉပၢႆးသိၼ်ႈ တၢင်း ယၢင်ႈလွမ်းပိူင်ထမ်ႇမ မၼ်ႈသၼ်ႇတၶပ်မ်ႇထဝ်ႈ ပိူၼ်ႈၶဝ်ႈထိုင်ႁူမ်ႈႁွမ်း ၽွမ်ႉယွမ်းတွႆႈတၵ်းၶဝ်ႇ– လွတ်ႈတိုဝ်းလုၵ်ႈသိုၵ်း ၽိုၼ်ႉတိုၵ်းယႃႉသၵ်းမိူဝ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ– ႁူၼ်းပိုၼ်ႉမိူင်း ႁူႈႁုၼ်ႁူႈတိူင်း လွတ်ႈလိူင်းၶျေႈမေႈထိင်ယဝ်ႉ။–

54။ ၽိင်ႈထုင်းမၢၵ်ႇၵူဝ်လွႆႁူၼ်းၵဝ်းတင်းလၢႆ ၽႆႈၵေႈႁူဝ်ၵိၼ်းႁူဝ်တၢႆသုတ်းဝၢႆး လၢႆးၵေႈၶွႆႈလႆႈၵတ်းယိၼ် ယိင်းၵေႈႁူဝ်ၶိၼ် မႃးလျႃး သင်ၶုၼ်ၵျၢမ်းၵျႃးတၼ်းပီ ပၼ်ၶီႁူၼ်းမိူင်း လွႆႉၵွင်းသိုၵ်းလိူင်းႁုမ်းၵမ် တိၵ်းငမ်ၽွင်းငမ်း သမ်ႉဝႃႈပိၼ်တင်းၵျေၵိုၼ်း ၵျေၶမ်းၵျေသိင် တေမီးႁူၼ်းၵၼ်လွႆၶိင်မႃးလၢမ်း ၶဝ်ၵျႃလတ်းၽိၼ်ၵပ်းၵပ်းတၢမ်းတၢမ်း လုၵ်ႉၵိုၼ်ႇလိုၼ်ႇၵိုတ်းသိင်~ ၵၢဝ်ဝၢၼ်ႈ မိူင်းလိုတ်ႇၶီမ်ႈ– ႁူလ်းၶေႇ ထႃႇၵၼ်ၽူႈၶမ်း လွတ်ႈငမ်းတဝ်ႉၶိၵ်း ငဝ်ႈတၢင်းလွင်ႈတိၵ်းတိုဝ်ႉၽေးၵႃႇ– သမ်ႉမေလွႆးထမ်ၵူႈ သိုဝ်းသႃႇ– ၵျႃၵေႉတွႆးၶွႆႈၽိုၵ်း လုၵ်ႈသိုၵ်းယႃႉၶိုၼ်း ၵူႉတိုၼ်းဝႃႈၵိုဝ်လၢင်ႈၵျၼ်လႆႈတေႉယဝ်ႉ။ ။

55။ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈထမ်ႇမလၢၵ်ႈၼေၼ်ႉ မၼ်းၸေႃမၼ်းယမ် တိူဝ်းသေၶိူင်ႈယိပ်းတၢင်းၵမ်သၼ်မ်းၵိုၼ်း ပေႃးၶိုၼ်းထတ်းတူလ်းတၵ်းၵျၼ် ၵူၼ်းၵၢၼ်ၵွၼ်ၵျူဝ်ၼေႈဝၢၼ်ႈတၢဝ်င်း လွိုပ်င်းလွိုလီ ၵမ်ႇတွၼ်ႉတၵ်ႇၼီလၢႆးယိင်း ယိပ်းထိင်းၵွၼ်းၼိမ် ၵမ်ႇၵျႈၸေးလိမ်တၢင်းၼွင်း လွိုင်းၵွၼ်ပွင်ၵၢၼ်လွမ်း[တ]ူး မီးမႈၼပ်ႉတၼ်ၼ်းလိင်~ ပုတ်ႈၼပ်းတိင်~ ၵျတ်းၵျႈထုၵ်ႇၸေႃႇ- ၵပ်းၵေႃႇၵူႈလိင်ႇ လႆႈၸိင်ႇၵူႇ- ၵူၼ်းၵျူဝ် ၵူၼ်းၵၼ်း မၼ်းၼေမ်းၼေႈတူလ်းၵူ- ၵူမ်းသူၼ်းၵူၼ်ႈတွၼ်းသွၼ်ႉလူး ၵူႈၵမ်းၵူႈမႈမ်ၼ်ႈၵျူးၵျူ- ၵျမ်းလၢတ်ႈၵႃႇၵႃႇ- သူပ်းလီ ၵူမ်းငၢမ်း ၵူၼ်းၵၢမ်းၸွမ်ႉလွမ်း ၵႈတင်းဝၢၼ်ႈတင်းသူၼ်- ၵမ်ႇၸိုၼ်ႉၵမ်ႇလႃႇယဝ်ႉ။-

56။ ပူႇၵၢင်ႉပူႇငၵႇၵျူဝ်ပဝ်ႈ ငဝ်ႈဝၢၼ်ႈၵေႃႉ ၼၼ်ႉ ၵမ်ႇလွိုႉၵူမ်းလၼ်ႉၵႃႇၼႄႇ ၵမ်ႇလႃႇၵမ်ႇလႃႉ ၵမ်ႇၵျတ်းတေႃးသ တေႃးသူႇ ယူႇၵွၼ်ႇယူႇၵူၼ်ႈ လၢတ်ႈမူၼ်ႈၵုပ်ႇၵျူႇ ၵွပ်ႈသင်ၸွိုၵမ်ႇၼတ်းတေႃႇၸိုၼ်ႉယႃႉ ၵူလ်းယွင်ႈမၼ်းၵျူႉမၼ်းၼၼ်ႇ ယင်းၵၼ်ႇ ၸိူမ်ႉလွႆႈ ၵျူဝ်ႉမွႆႈၵမ်ႇလၢပ်ႇ ယၢပ်ႇၵေႈၵမ်ႇၼၢၼ်ႉ ၵျၢၼ်ႉလွိုၼေႇၼေႇ မိူဝ်ႈထႃႇပီပၼ်ႇဝၼ်းၵုမ်ႇပရိတ်ႉသေတထုၵ်ႇလႆႈ လိၵ်ႈၵႆႈ

ၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းတွၼ်ႈမၼ်း ယွၼ်ႉဝၼ်း ထုၼ်ႈတၼ်းယဝ်ႉသုတ်းၵူၺ်ႉ~ ၶၢဝ်းလိုဝ်ႈထိုင်ၸွတ်ႈၽဵဝ်မႃး- ၵူၼ်းပွၵ်ႉၵူၼ်းဝၢၼ်ႈ လူမ်း တၢၼ်ႈယိုး မၢင်ႉတိုးၶိုၼ်ႈၶိုၼ်းလိူၵ်ႈၶိုၼ်းတၢင်ႇ- ၽႂ်ၵေႃႈၵိုဝ်ၵႂ်ႈမၼ်းလိုဝ်ႈမၼ်းၶျူးဝႃႈၶႅဝ်။ ။

57ႉ ဝႃႈတီႈၵူႈၵွင်ႈၵူႈယွမ်ႇ ၽွမ်ႉထွမ်ႇမူႇထမ်း လိုဝ်ႈတမ်းလွင်ႈၵၢမ်းၵုပ်ႇ လူမ်းၵၢၵ်ႉတြူးလဝ်ႈပဵၼ်လဝ်ႈၵျိူး... ပေႃးမႃးသွၵ်ႈ တူလုၼ်းငိုၼ်ႈငဝ်ႈလိုၵ်ႉလမ်ႇ ယွၼ်ႉပိုဝ်ႈမၼ်းၵၢမ်ႇၵျဵတ်းၵူတ်ႉ ၵၢမ်ႇၶူတ်ႉငိုၼ်းပွၵ်ႉငိုၼ်းဝၢၼ်ႈသၢႆႇပၢၵ်ႇ ၵူႈၽၢၵ်ႇမေၽၢင်ႉ မဝ်ႇ ငၢင်ႉပိုၼ်ႈတဵၵ်ႇ လွတ်ႈမႅၵ်ႇၽူႈၵႃႈ ၵၢမ်းလၢႆႉၵူၼ်းၵွၼ်ႇ ဝူၼ်ႉသွၼ်ႇလူလၢႆႈထမ်ႇမဵတ်ႇမၼ်ႈ တဵင်ႇပၼ်ႈၵိမ်းၶေႇ~ ၵတိငလႈ သတ်ႉလၢႇ~ မႃးၵင်ႈမုင်ႈၵူဝ်- ၵူဝ်တိုဝ်ႉၵူၼ်းဝၢၼ်ႈလီပ်းလွႆ- ၶႅႉလင်ႇပိုၼ်ႈၵွၼ်ၵၢၵ်ႉၵွမ်ၽွမ်ႉမၼ်း ၵွႆႈၵျဵတ်းငဝ်ႈၵၢၼ်းဝၢၼ်ႈတင်း သူၼ်ၵိၵ်ႇပွၵ်ႉ ၵူႈၽႅဝ်ႇလွၵ်ႉၵုမ်ႇၶိုၼ်ႈ ယူႇတိုႈငဝ်းလၢၵ်ႈၵေႃးလၢႇ- ၽွမ်ႉၶေႇၶေႇ- လူမ်းၵူႈမၼ်းၽႂ်ယဝ်ႉ၊-

58ႉ ၵူလုၼ်းၵၢႈ သင်လႃးၵူၼ်းၵၢၼ်လိူင်းလိူင်း ယၢႇဝႃႈတၵ်းပၼ်ယိပ်းမိူင်းသေပီသွင်ပီ တၢႇၵုပ်ႉပွၵ်ႉဝၢၼ်ႈယင်းၶီၵႃးလႃး

တေႃးသႃးၵိူင်းၼိူင် တၢင်လိူင်ႁႂၢမ်းလၢင်း ပေႃးမၢင်းတေၵႂၢင်ၵိုတ်းၵၢင် ၵမ်ႉတွင်ႉသိူင်ဝၢင်သၵ်းၶၢဝ်း လႂ်ၵေႃႈၵိုဝ်ယၢဝ်းၵိုဝ်ယိူင် မေႃၶိုၼ်းၵိုတ်းၼိူင်လေႃးယိုင်း ယၢမ်းၵိုင်းလႆႈၵႃႉၶႄႉ ၵႆႉပၢၵ်ႉလၢႉတိူၵ်းမႂ်~ ပိုၼ်ႈလၢၼ်ႈပိုၼ်ႈမိူဝ်ႉၽိူဝ်ႉႁၢၼ် ႁူပ်ႉၵၢၼ်ငၢၼ်းတၢင်း ၶိူတ်ႇဝၢင်းၽႄႉတိၼ်ငဝ်ႈ- ၵမ်ႇၽွင်ႇယိုၼ်ႉယၢပ်ႉတၢပ်ႉႁတ်း ၵႆႉၶတ်းပတ်ႉလူးတိူၵ်ႉ- သိူင်သမ်ႉပေႃးႁူၼ်ႈ- ၵိုဝ်မူၼ်ႈသိုဝ်းပိုဝ်ႈ မၢင်းၵုပ်ႉမၢင်းပိူင်ႉ- ၵႆႈၵိူင်းၶိူင်ႉ- ထိူင်တႃႉလူးသူႈၶိုၼ်ႈၽိုၼ်ႉႁမ်းၶမ်ႉႁၢမ်းပိုတ်ႉငၢၼ်ငၢၼ်းပိုၼ်ႈယဝ်ႉ၊-

59။ ထတ်းသၢင်ၵၢင်လႂ် ပိူင်လႂ်လႂ်းသၵ်းလိူင်းတႃႉ... ႁူႉယဝ်ႉ မၢင်းပိၼ်ႁူၼ်းၵိူင်းႁတ်းႁၢင် သိူင်ၵေႃႈၵိုဝ်ဝၢင်လႄးလႄး ႁူလ်း မီးတေႃးသႃးၵႂၢင်ႁူဝ် လီႁူဝ်တွင်းတိုဝ်း ယႂ်းၶိူဝ်းလႆႈလိူမ် ၵိူမ်းၵိူမ်လိူၵ်းႁူၼ်း မေႃသူၼ်းၽေးၶႄ ၵႆႉပိၼ်ပၼ်ႁၢႆယႂ်းယႂ်း လႂ်း တိူၵ်းၶိူၵ်းၶိ ၵိုဝ်လီဝၢင်းၵႃး ႁူလ်းၵႃႈၵိုတ်းသင်ယင်းၽုတ်းယင်းလၢင် ယင်းႁၢင်ႁူၼ်းမႃးတႃႉၶတ်းဝတ်ႉဝၢင်းၶိုင်~ လွတ်ႈလွမ်း လႂ်~ လႂ်းၽိုၼ်ႉသဝ်ႉတေႃႈမဝ်ႉယင်ႉမဝ်ႉလၢပ်ႉ- သုတ်းတီႈၵိူင်းတူဝ်မၢင်းႁိုၼ်း ၵိူင်းငိုၼ်းၵိူင်းၶမ်း လမ်းၵႃးၶႄႈၵိူၼ်းပိုၼ်ႈမီးမၢၵ်ႈ

သိူဝ်းသူင်- ငိူၼ်ႈၶိူဝ်းလိူဝ်ႉလၢဝ်းလူင်- ယင်းသမ်ႉထုၵ်ႇပိူၼ်ႈသေႇတႃပ်ႇၶေႃး။-

႖႐။ ၶႅၼ်ႉလမ်ႉ ပဵၼ်ၶေႃႈပဵၼ်ယွၼ်ႉ မၢၵ်ႇႁူဝ်လွင်ႈၵူၼ်းမိူင်းလီၵ်ႉယဝ်ႇ ၵူၼ်းမိူတ်ႈၵူၼ်းၽႆႇထမ်ႇမ သၼ်ႇတမွင်းၽဝ်ႇ ၵပ်းၵႂႃႇလိူဝ်ႈလႂ်ႈ ႁႂ်ႈလႆႈမီးသုၼ်ႇ လႂ်ၵၢၼ်ႇလွင်ႈမၼ်ႈ ၵိမ်းၼၼ်ၼၼ်ႈပဵင်းၽဵင်ႇ ပေႃးမီးၵေႃႉၽူႈမႃးၼဵင်ႇတၢၵ်းၸေႃႉ လူးပေႉၼၼ်းသႂ်ႇ ပၵ်ႉသမ်ႉမၼ်း ၶိုၵ်ႉမၼ်းယႂ်ႇၶႅၼ်ႈၵေႃႈ တိုၼ်းတေႃႈမဝ်ႇသႃႇ ထမ်ႇမတႃႇၵူၼ်းလုၵ်ႉၽိုၼ်ႉလိမ်ႇလွၵ်ႈ ၵိူတ်ႇငွၵ်ႈႁၼ်းႁူတ်ႉၽုတ်းသူႈ လူးၵူႈလၢႆး ၵူႈပၢႆးၶႂ်ႈယၢပ်ႇယၢပ်ႇ~ ထုင်းပိူၼ်ႈပဵၼ်မႄး- ပႃးမိူဝ်ႈလီဝ်ယၢမ်း- တွၼ်ႈတႃႇသိုပ်ႇၵႂ်ႇ ၵၢၼ်ၵျႃႇၶူတ်ႉမဝ်ႇပိူင်ႈ ၶင်ႇယိူင်ႈၸႄႇမွၵ်ႇ- ယိူင်ႈၸႄႇမွၵ်ႇ- ၵူႈလိမ်ၵူႈတိူင်း ၵူႈမိူင်းၵူႈဝဵင်း ပွၵ်ႉၵိင်းဝၢၼ်ႈလဵင်ႇၶွပ်ႇ- ၵၢၼ်ၶႅၼ်ႉႁိူဝ်လွင်ႈလႆႈလွင်ႈလီၵၢမ်းၵူၼ်းၶေႃ။ ။

႖႑။ ပိူဝ်ႈမီးၶင်ႇၶႅၼ်သေၵေႃႈ ပေႃးဝႃႈၽူႈၵုပ်ႉဝၢၼ်ႈမိူင်းယဝ်ႇၵွၼ်ႇ မေႃၵူၼ်ႉမေႃသွၼ်ႇၵျူႉၵျူႉ ယိပ်းတိုဝ်းထမ်ႇမႄႉတြႃးယူႇ ၵူၼ်းထဝ်ႈ ၵူၼ်းႁူႇၸႂ်ႈၵၢႈ ၵူၼ်းၸၢတ်ႈၶဝ်ဝႃႈလီယုမ်ႇ ၵူၼ်းၶုမ်ႇလူမ်းယွင်ႈ မဝ်ႇၸွင်ႈတၢင်းယၢပ်ႇ ၼဝႈလၢပ်ႇၵၢၼ်ၸၢႆႉ ၵမ်ႇလႆႉဝၢၼ်ႈၵိူင်ႇ မဝ်ႇၸႂ်ႈ

ၶတ်းၽေႃႇ ၵူပ်ႉပိူင်ႇ ႁူႈထႃႇ ၶႂၢပ်ႇတၢၵ်ႈ တူဝ်ၵဝ်ႇ လႄႇၵဝ်ႇ ႁူႈၽဝ်ႇ ၽွမ်ႉထုၵ်ႇ မၢၵ်ႈၵိုဝ်လၢပ်ႇ~ ၵပ်ႉၵွင်းၵၢပ်ႇ~ လွမ်းၶႄႈၵၢမ်းလဝ်ႈဝၢင်း ပူင်– ငႂ်းၶဝ်ႇ တၢၵ်ႇ လၶေႇ မိလၢၵ်ႈၵိူင်း ႁူႈတီႈႁူႈမိူင်း ႁူႈတိူင်းလိၵ်သိူဝ်ႇ ပိုၵ်ႉ ပိုၵ်ႈၵမ်ႇ ၽိုၵ်ႉတၢၵ်ႇ ငၢၵ်ႈ ငမႇ ၶၢၵ်ႈထိုင်တႅဝ်ႈ ၶိူဝ်ငလႈလၢၵ်းၵွင်ႇ– တင်ႈပွႆးတင်ႈလၢမ်း ႁူႈယၢမ်းၵွင်ႇ သိုပ်ႇ ၵွင်ႇ– ၽွင်းၵူပ်ႉငမ်းလႆႈတင်းလူင်ယဝ်ႉ၊–

62။ လွမ်းၶဝ်ႇ ႁူၵ်းၵဝ်းၶၢဝ်းၶေၵ်ႉမၵ်းၽႅဝ်ႇ လွင်ႈတၢင်းၶမ်လႄႇၵိုဝ်ၵိုၵ်း တိုၵ်းၵတ်းတိုၵ်းယၢၵ် ပိၵ်တူဝ်ၶၸတ်းလဝ်း သဝ်း လီၵိၵ်ဝၢၵ် ၵႃႇယူႉလူဝ်ႈပၢၵ်ယိုၵ်းယၢဝ်း ၶၢဝ်းၶေၵ်မၵ်းၶုၵ် ၵဝ်မုၵ်မုင်းမိူင်း ၵိူင်းမုၤတင်းၵိူင် ပေႃးထိုင်ၵူဝ်ပၢၵ်ႇ ၵူဝ်ၵိုင် လိုင်တၢၵ်း ၵမ်ႇ တွၵ်ႉမီးၽေးမီးၶၢၵ်လိပ်းၵၢၵ်းသေႇ လီးၶုင်~ ဝၢၵ်ႈၵူင်ႇ သိုင်ႇ တူင်း လေႈမိူင်းလေႈဝိင်း ႁူႈၵိုင်းၵမ်ႇ ၵၢၵ်ယုင်ႈ– ၵူင်ႈမွႆႇ ယွႆႇ တူဝ်း ႁူႈၶိူဝ်းလိူဝ်ႉလၢဝ်းလွတ်ႇ ၶမ်ထူၵ်ႈ– ႁူႈတီႈႁူႈၽဝ်ႇ မဝ်ႇ ဝႂ်ႇ ဝိၵ်ႇ လၢၵ်းၶၢၵ်ႉလၢဝ်း ၶပ်ႉတၢဝ်းတၢဝ်ႇ ၵႃၽိုၵ်ႉလူးလဝ်ႈ– တၢၵ်ႇ လၶေႇ မိလၢၵ်ႈၶိူင်ႇ ပိူင်ႇ ငမ်းလွတ်ႈလမ်သဝ်ႈ မၵ်းၶဝ်ႈပိၵ်ၽူးၶမ်းၶၢၵ်ႇ ၵူဝ်တူၵ်ႈပိူၵ်ႈယဝ်ႉ၊ ၊

၆၃။ **ၵႃထ ၶေႃ ၽိၵ်ၶဝေ ရူပႃ တလ်ၶေမိ ပၵ္ၶၼ်ၶႄ ဝသ်သႃၼႄ ပၵ္ၶၼ်ၶႄ ဝသ်သတႃၼႄ ပၵ္ၶၼ်ၶႄ ဝသ်သၵ်သႃ ၼႄ ၵႃလ်လယေၼ ၵႃလ်လႃတရံ ပုၵိသံ ၵႃမၼ်တေသိ“ယတ္တႃတ္တႃ ၵႃမ်ၽေႃ ပုၵိသ ပသ်သေႃယျႃသိ တိပ်ပံ လၵ်ၵ ရတၼႄ ၼောသၵ်ၵိတံ ထေႃၼေႃ လုတံ၊ ၵႃထ မေ ၵႃရေႃလေယျႃသီ”တိ** လွမ်းၶင်ႇပႃႇလိၵ်ႈမုၼ်း ၵူမ်းၸႄးမုၼ်ယမ် ငၶပၼ်တင်း ၶမ်ပေးတွင်း ၸွင်းၶၼ် ၵၼ်ပိၼ်ၶုၼ်လီၶုၼ်ငမ်း လင်ႇတၵ်းမီးသေသိင်ဝၢၼ်ၵပ်းတႃမ်းၶေႃႈၵူမ်းလူင်~ လၢတ်ႈဝၢင်းပူင်~ ၵွတ်း ၵမ်ႉလၢၵ်ႇၶေႃႇ– မုၼ်ၶမ် သိင်ယမ်တိုၵ်းသူၼ်း ၵေႉၵူၼ်းပွႆႉၶွႆးၵေႃ– မီးၶေႃႈသင်ႇလၢတ်ႈဝႃႇလႃႇယဝ်ႉ။–

၆၄။ လဝ်ႈဝႃႈ“ၵၢႆႈၵျႃး... ၵၢႆႈ ပေးမွႆးလိုႈၵၼ်လိင်လၢၵ်ႈလၵ်ႉၵျႃႇ ၶၢႆႉၵွၵ်ႇၵွင်ႈၵူႇၵိတ်းၵီး ပိုင်ႈတီႈပိုင်ႈၸၢၵ်ႇ လၢႆးလၢၵ်ႇမုၼ်းယဝ်ႉ မွႆးယႃႇငဝ်ၵဝ်ႉသဝ်းလွၵ်ႇ လီတေႃးၶဵတ်ႈၶႆႈၶဵတ်ႈမွၵ်ႇၵူမ်းၶေႃႈၸၢင်ႉမိင်ႇလဝ်ႈ ၶဝ်ႈၵွတ်ႈငၶလိင်ႈလိင်းပိင်ႈမၼ်းပိုင်ႈၵိုင်းၵူႇ~ ပွႆႉလူပွႆႉ တူလ်းလူလ်ႈမၼ်း ၵူႈဝၼ်းၵွႆႈတၼ်းၵူႉလွမ်း လွင်ႈယွမ်းတူင်ႇလၵ်ႉၵျႃႇ~ ပေလပ်ႉမူၵ်းပူၵ်ႉၵူမ်ပိင်း– လွမ်းၶင်ႇလဝ်ႈသင်ႇၶေႃႈၵူမ်း

မိူဝ်ႈယၢမ်းၶႆႇထွမ်ႇတႅၵ်ႈ ၵူတ်ႇလႅၵ်ႈၷယိမ်ႈထတ်းၵူႈၽဝ်ႇၽဝ်ႇ- ၵွၼ်ႈတွင်း မိူဝ်ႈၽွင်းၼၼ်ႉသၢင်ႇၶဝ်ႇ- ၶၢဝ်းတူင်ႉၶႂၢင်းယႂၢင်ႈ ၽိတ်းၽိင်ႈပိူင်ထမ်း- ၵမ်းၶၢင်ႉ မိုင်းၶႅတ်ႈမႄးမၢႆႈၵဝ်ႇၵွၼ်ႈမိူတ်းမိူဝ်ႈမိူတ်းၵိုင်းလီယဝ်ႉ။ ။

65။ ၶႆႇလႄႈပေႃးဝႃႈ လဝ်ႈလၢတ်ႈလဝ်ႈသင်ႇ ၶႅင်ႇလွင်ႈသၢင်ႇတ တမ်ႈတီႈပူႇဢိတ်ႉသလၢႆးၵွၼ်ႇ ၵမ်ႇၵွၼ်ႇထိင်ဝႃႈ "ၵေႃႈၶႃႈၵေႃႈ ၶႃႈ" ၵွၵ်ႇပၢၵ်ႇ ပိုၼ်ႉတူလုမ်းတၢင်းလၢၵ်ႇတၢင်းပိူင်ႈ လွင်ႈၵိူင်ႈလၵ်ႉၵျူႇ ပေႃးမၼ်းၵိူင်းၵူႇသုတ်ႈၼၼ်ႉ လွင်းလၢႆႉလၢႆးပဵၵ်ႇ ၽိတ်းၽဵၵ်ႇၶွၼ်း ၶၢၼ်ႈ ၵမ်ႇမၼ်ႈၵမ်ႇငလ မိူဝ်ႈငတႇၵူႉငတႇလဵၼ်ႈ ၶႅင်ႇပဵင်ႈလၢႆးလၵ်ႉၶၢႄႇ~ ၵူႉတၵ်းလၢတ်ႈဝႃႇလႃႇ~ ၵျမ်ႈလူးၶုၼ်- လၢႆးၶုမ်ႇ ၵပ်ႉၵုမ်ႇၶေႃႈၵူၢမ်း မိူဝ်ႈယၢမ်းၶၢၼ်ၵမ်ႇၵျၢင်ႉ တၵ်းတႅင်ႇၽၢင်ႉဝႆႇမုင်ႈ လွင်ႈယုင်ႈပိူင်ၶိူင်ႈလိူင်းပိူင်ႈလၢႆး ၽိင်ႈပၢႆးမိူဝ်ႈၵဝ်ႇၵွၼ်ႇ- ၵူႈပီၵူႈလိူၼ်ႈၵူဝၼ်း ပုၼ်ႈၽွၼ်းတွၼ်ႈမၼ်းၵပ်ႉမဝ်ႇယွၼ်ႇ- ထၢမ်းၶႄႈၵၢၼ်လဝ်ႈမီးမုၼ်ယဝ်ႉ၊-

66။ ၵူလုမ်းၵႃႈၶေႃႈၵူၢမ်းဝေႃးၵျႇၵၢၼ်ဝႃႈလၵ်ႉၵျူႇၶႆႉငလႄႈသင် ၵမ်ႇၶၢၼ်တူင်ႇလၢၵ်ႈၵၢၼ်ဝႃႈၶႆႉငလႄႈသင် ယူဝ်ၵၢၼ်ၵုင်လွင်ၶိင်းၶႆႈ

လၢႆးယိင်းတင်းၶမ်ႇ ၶမ်လွင်ၶမ်ၶႄး မၼ်းတၵ်ႈပဵၼ်ၵိူဝ်လမ်းၶေႃးၶွင်ႈၵူႉၶွင်ႈၵၢၼ် ထၢမ်ၵၼ်ၼိူဝ်းၼိူဝ်း ၵၢမ်ႇၼၼ်ႉပဵၼ်ၵိူဝ်းငဝ်းသဵင် ပဵၼ် လႅင်ငဝ်းၼမ်း တမ်းသဝ်းၵႅင်းလွင်ၼင်ႈႁဵၼ်ၼင်ႈဝႅင်းၼင်ႈမူင်း မီးသေလႆၢသီငဝ်းပိူင်း ၵိူဝ်ႇသူင်ႉထူင်ႉၼိူဝ်ၵုၼ်~ ၼိုၵ်ႉမွင်ႉယိုင်ႇယွင်ႉ သွင်ႉသဵင် ၵူၼ်ႇလိုဝ်း ၼဝ်ႇတၢင်းလူင်ႇတိုဝ်းၼင်ႉၵိူဝ်ၼိုင်ႇ– ၼုၼ်ပိုင်ႇယိပ်းၼင်ႉၵိူဝ်ဝုႇ– မၢဝ်းၼမ်းလၢၵ်ႉ တၵ်းၸၢၵ်ႉပိုတ်ႉၵႂၢမ်း ၼပ်ႉတၢမ်းလင်ႉ ၵျႉမဵင်ႉ– ၵဵၼ်းတဵင်ႉၸၼ်ၵွႆႇလႅင်းလႅင်ႇတၢင်းၼျူးၼႆႉႁူၼ်ႉ၊ ၊

67. လၢၵ်ႇလၢၵ်ႇၵၢၼ်ဝႂ်ႇၼႆႉ လုၵ်ႉတီႇၶႂ်ႇၵႂၢမ်းလၵ်ႉၵျူႉသေမႃး လၵ်ႉၵျူႉၵၢၼ်ဝႂ်ႇၼႆႉသမ်ႉ ၼတႉတီႇလၵ်ႉၵျသေမႃး လၵ်ႉၵျၼႆႉလမ်ႉ တူဝ်ငဝ်ႇသမ်ႉပဵၼ်လၵ်ႉၵမ်းလႅဝ် မဝ်ႉလွင်ႇၵႂၢမ်းၵူၼ်းၵၢမ်းၵဝ်လႃးလႃး မီးၼင်ႈတြႃးပဵၼ်ၽိူၼ် ယွင်းၵိူၼ်ၵိူၵ်းပိူၼ်း တိူၼ်းသဵင်ၵီၼ်းတီး ယူဝ်းလိမ်ၵိူင် မႃးထိုင်ပၢၼ်ၵျဝ်း ၵဝ်ပဵၼ်လူမ်းၵၢၼ်ၼူၼ်းၼဝ်းပိူင်ႇလူမ်းၼမ်ႉလူမ်းထုၼ်~ ပိူင်ႇလူမ်းတီႇသဝ်းၼလႇတင်းငဝ်ႇမူင်းၼုၼ်~ လွင်းလၢတ်ႇပဵၵ်ႉလႅၵ်ႉၸေႉသျႉ– ၵိူင်ႇၵူႉထူၼ်ႇၼၼ်ၼၼ်ႉ– ၼူဝ်းၵူၼ်းသူပ်းလူၼ်း လူမ်းသူၼ်းၼူဝ်ႉတင်းလူတ်ႇၵိူၵ်းလွင်– ထုင်းလၢႆးလူဝ်ႉ

မၼ်းၽႅၼ်– ၵႅတ်ႈပပ်ႉပိုတ်ႇDictionary တီႈပွင်ႇ ၶတ်ႉၼွင်ႇလွင်ႈလၢၼ်ႇၼၼ်ႇယဝ်ႉ။–

68ႉ ၶမ်ႉၶတ်ႉလၵ်ႉၶၶၼ်ႉလမ်ႉ မေႃတူင်ႉမေႃပၼ်ႇ မေႃလၼ်ႇမေႃၼိုၼ်ႈ လေႈမိုၼ်ႈလိၵ်ႈၶႄႇ ပေႃးပိၼ်ထမ်ႇမလၵ်ႉၵျူႇၶၼ်ၵေႈ တိုၼ်းတေႃႈပွင်ႇဝႃႈတြႃးလၢၵ်ႈလူင်ႇ ပေႃးဝႃႈတူင်ႇလၵ်ႉၵျူႇသမ်ႉပိၼ်ၼိူင်ႈလၢၵ်ႈ ပိူၼ်ႈလိုၼ်းငမႇၶျၢၵ်ႈတၢင်ႇသုၼ်ႇ ပၢၼ်ဝၢၼ်ႈပၢၼ် မိူင်းၵိူင်း မိုၼ်ႇၵဝ်းၶၼ်ႉ ၵံႉၵွင်ႉၵိၼ်ႇၵျၼ်ႇ ပေႃးပိၼ်ႇတီႈပွင်ႇတိုၼ်းလၵ်ႉၶပၼ်ႇဝိုၼ်ႈ ပၼ်ႇမိုၼ်ႈဝႆးၶၼ်ၼ်ႇ~ ၶႃးလူတ်ႉလိၵ်ႈၵိူဝ်း– လိူဝ်းၶၼ်ႉပိၼ် လၢၵ်ႈၵူလ်းၵူလ်း– တီႈပွင်ႇလၵ်ႉၶၽႄႇသၢႇ မႃႇၶထၵွၵ်ႇၶေႃႈ ပၼ်ႇလေႈပၼ်ႇလေႈပေႃးလိၼ်ႈသၼ်ႇသဝ်ႇ– ၶေႃႈၵိူင်ၶေႃႈၵီးတီႈမိူင်း ၶလႃးမိူဝ်ႈၶဝ်ႇၶဝ်ႇ– ၵွၼ်ၶူၼ်ႉၼိုၼ်းၽိုၼ်လွမ်းၽွမ်ႉၵျႃတူလ်းၵဝ်တႃႉ။ ။

69ႉ ၵူလ်းၶႄႇလၵ်ႉၵျူႇတူင်ႇၶမ်း လဝ်ႈငမ်းလူၵ်ႈၶမ်ႇၽႄႇ ၶုၼ်လၢတ်ႈသူၼ်းၵွၼ်ႈၵူၼ်းလိုၼ်ႉတူလ်းယိမ်ႈၶၼ်ႉ◦◦◦ ပေႃးမႃးငမး သီမ်ႈလၢၼ်ႇမိုၼ်ႇ ယၵ်ႉသုၼ်ႇလိုၼ်းၶူၼ်ႉ ဝူၼ်ႉလွမ်းၽႄႇသၢႇ ၵမ်ႇလိုၼ်ႈလၵ်ႉၵျူႇၵိူဝ်းလူတ်ႉ ၵမ်ႇလိုၼ်ႈလၢၵ်ႈၶူတ်ႉယိုၼ်ႇၵွၼ်ႇ ပေႃးသွၼ်ႇ

ပိူၼ်ႉသိူဝ်ႇငဝ်ႈ ၶေႃႈသင်ႇၶမ်းရျူႇလၸူႈလဝ်ႈ လႅႉၶဝ်ႈတူၺ်းႁူႈဝၼ်း မိူဝ်ႈမၼ်းၶၢဝ်ႉၶွၼ်းၵၢၼ်ႇ~ ႁူႉတိုၼ်းၵၢၼ်ႇ~ ပၢၼ်လၢၵ်ႈ ထမ်းၶၢႆႉၵမ်းလီဝ်– ၵေႃးလႄႇႁူမ်ႇငမ်းၵမ်ႈၵိုၼ်း ပိူၼ်ႈတိုၼ်းၵွၼ်ယုမ်ႇႁပ်ႉ ၽွင်ၵၢမ်ႇၶိုႈၵေႇတပ်ႉတေႇသူႈသၢၵ်းထႄႇ– ပိူၼ်ႈၶပေႉပိူၼ်ႈလူမ်းႁူမ်ႈငဝ်းလဝ်ႈၶုၼ်လဝ်ႈၶမ်း လဝ်ႈငမ်းၵုပ်ႉၵမ်ႇၸႄႇ– မီးလၢၵ်ႈထမ်းပဵဝ်ယဝ်ႉ၊–

70။ ထမ်ႇမလၢၵ်ႈလမ်ႉ ၶဝ်ႈပၢၼ်ၵေႃးလႄႇၶေႃႈၵႃမ်းယမ်ယမ် ၶုၼ်ၵမ်လွမ်းတြူး ၵိုၼ်းထႄးႁွမ်ၶူဝ် ယွၼ်ႉဝႃႈတူဝ်မၼ်းၶိုၼ်း ၵိင်တူဝ်မၼ်း ဝၼ်းလိူၼ်ပီလိင် ၵိူဝ်တၢၵ်ႈၵိူဝ်တၢင်လၢႆးလိုင်း ႁူၼ်းမိုင်းႁူဝ်ယမ် ယၢၼ်းပၢၼ်ၵေႃႇၶႄႇလၢၵ်ႈတင်းၶမ်ၽုတ်းတၢၼ်း ႁူလ်းၵႃႈ ပေႃးဝႃႈၵႃႇၶႄႇလၢၵ်ႈမၼ်းပင်းလီဝ် ၵိုင်ၽဝ်လီတ်းဝၼ်းၵၢမ်ႇၶိုၼ်းၶဝ်~ ၽွင်ၵၢမ်ႇယေႃးယွင်ႈ– ငတႇၵၢဝ် လၵ်ႉၵဝတ်ႉတိ ၵေႇၵရၢတ်ႈပတေႇသရၢတ်ႈသမ်ႇမတငလႈၽူႈတၢၼ်းသၽေး ႁူမ်ႈပႃးလၶၼ်ႉမိုင်း လၶၼ်ႉတိုင်းလၶၼ်ႉဝိင်းႁွတ်ႈၶိင်းၵၢင်ႉၶိင်းငၵႇ– မိူဝ်ႈမီး ပိူၼ်ႈၵီးယႃႉလီးငမႇ– တိုၼ်းဝႃႈလိင်လၢၵ်ႈၶဝ်ပိုင်ႈလၢႆးလၢႆႉယၢၼ်ၵွင်ႈယဝ်ႉၵိူဝ်၊ ၊

71ႉ ၵၼ်ၶင်ႇ လဝ်ႈၶုၼ်လွင်ႉၵျၼ်ႈႁူၼ်းလၢ်းၵေႃႉၶိုင်ႈ ပွင်ႉတူလ်းတူင်ႇလၢၵ်ႈလၵ်ႉၵျူႇတူင်ႉၶိုင်ၼွၼ်းၼဝ်းၶၶေႃႉၵေႃႈႉႉႉ ပေႃး ပိူင်ႈၵွင်ႈသဝ်းလေလၼ် ၵျၼ်ႈၶၼ်တ်ႈမွၵ်ႇလၢတ်ႈၼၶပေၶ်ၽွင်းၽွင်း တိၢ်ႈၼတႉလဝ်ႈလွင်ႉတူလ်းၶွင်းၵမ်းၶေႃတ်ႈၽေႃၽေႃ လွင်ႇဝၢႈႁူၼ်းမိူင်း တင်းလၢ်ယင်းလူမ်းယင်းသိူဝ်း ယင်းၵိူဝ်းလီၼုၼ် မီးမုၼ်မီးငဝ်း ၵမ်ႇၶၶေမၼ်းဝ်ၼွၼ်းၼဝ်းပိူင်ႈၵျူးပိဝ်~ ပိုၼ်ႈၵၢၼ်းယိဝ်~ ၼတ်းၼွမ်ႈလွတ်ႇယွမ်ႇ– ၵမ်ႇထွမ်ႇၽွမ်ႉၽင်ႇ– ၼုၼ်လူင်ပူင်သိင်ၵျၢမ်းလူးၽူႈလၵ်တ်းၵၢ်ႈမီးလၼ်ႉၶွင်းၵျေႃ– တူလ်းၶိုဝ်သၢ်ငၢ်ယိင်းလၢ်း လၢ်းလီလၢ်းလိူင်း လၢ်းလိူင်းႁူၼ်းမိူင်းၵျူင်ႈလွင်းလွင်ႈတၢင်းလေ– တင်းသိင်ႈၵဝ်ႇမွင်ႇယဝ်ႉ။–

72ႉ ၶင်ႇၶႅ်ႉၼွ်ႈလူလ်ႈလဝ်ႈပိူင်ႇၵမ်ႇၽေႇ ၵုပ်ႉၶိူဝ်ၵျူႇလႇႁူႈလိူင်ႈ ပိုၼ်ႈပိူင်ႈလူးၽင်ႇ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈမီးလၢၵ်ႈၵျင်းယွင်ႇထမ်ႇမႃႉ လွတ်ႈ လႃႉမိူၵ်ႈမၢပ်ႇ ၵမ်ႇလၢ်ႈဝၵ်ႉလိၼ်းဝၵ်ႉလၢပ်ႇတိူၵ်းပိုၼ်ႈ ႁူႈငိူၼ်ႈၶွမ်းတေႃႇ ဝၢၼ်ႈၵျေႃႇမိူင်းမူၼ်ႈ ထူၼ်ႈထူၼ်ႈႁုမ်ႇႁုမ်ႇ မၼ်းသမ်ႉ ၼိုၼ်းလွင်ႉႁူၼ်းၶုမ်ႇၵေႃႉယူႇႁွင်ႈ မိၼ်ႇၵျၼ်ႈၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းတွၼ်ႈလွင်းပွင်ႉတူလ်းလၵ်ႉၵျူႇရတၶေႃႇယွင်ႇ~ ႁူဝ်ပိူင်ႈ ႁူဝ်ၵျူင်ႈသၢ်တၢင်း– ႁူလ်း

ၵႃႈၵမ်းၼႄႉတၵ်းလႆႈပၢင်းတြႃးလိုဝ်ႈယႅၼ်ပေး– တုတိယၵၼ်ႉတမ်ႉ ၼိတ်ႉထိတမ်ႉၵၢမ်ႉပႆႉသမ်ႉသိုပ်ႉထႅင်ႈ ၵိုတ်းႁွၼ်ႉ– ႁွပ်ႈမေႃ
လိၵ်ႈလႄႈၸေးၼႁဝ်းသူပ်းႁၵ်ႈမၢႆး ၶိုၼ်ႈလႃးၶမ်ႉၶေႃႉလွၼ်ႉ– ယွၼ်းယင်ႉသိင်ယိုတ်ႈသိင်ၵျႃးၼတႉယဝ်ႉ။ ။

သူၵျိူး… သူၶေႃး… သႃထု သႃထု သႃထု

ၵၼ်သွင်သုတ်းယဝ်ႉ။

သိုပ်ႇၸၼ်သၢမ်

73။ ၼႆလႄႈလၢႆးသမ်ႉၵမ်းၼႆႉ တၵ်းလႆႈၶိုၼ်းၼႆႈၶိုၼ်းမွၵ်ႇ တိမ်ႈၵွၵ်ႇၵူႈလိူင်ႈ ထုင်းပိူင်ႈၵမ်ႇၽေႇ ပုၼ်ႈတေႇဝၢၼ်ႈမိူင်းႁိူင်းႁိုဝ်ႈ မီးပိုဝ်ႈႁေႇတူၺွင်းၼိုင်ႇ လဝ်ႈပိုင်ႇၵုပ်ႉလိုင်ႈ မၼ်းပိုင်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ မဝ်ႇလိူဝ်ႈတၢင်ႇပႃႈ ၽိုၵ်းၵူႈတူဝ်ႁဵတ်းသူပ်းဝႃႈလိူဝ်ဝူၼ်ႉ ၼုၼ်ႉသွၼ်ႇ ထုၵ်ႇလိူဝ်ယႂ်ႇၵွၼ်ႇလိၵ်ႉလွတ်ႇလိုင်ႈ လဝ်ႇၵူႈႁူႈၽႆႇ ဝိၼ်ႇဝႆႇသေႃႉယူႇပိုင်ႈလူးသိူဝ်ႇ~ ပုၼ်ႈလူမ်းဝႃႈၼမ်းလဝ်ႈႁုင်ႇယိူဝ်ႇ~ လိူဝ်းယွင်ႈ ယေႃး သမ်ႉပေႃးတူဝ်ႈတင်းႁုၼ်– ၵၼ်ၼဝ်ႇတၼ်ႇလၼေႇမိလဝ်ႈငမ်းၼမ်ႉတင်းလိၼ်လွတ်ႇပုၼ်ႉ ပုၼ်ႈၵမ်ႇၽိုၼ်ႉတေႃႇသူႈ တိုၵ်းတၢပ်ႇ– ပိုဝ်ႈမၼ်းၽၼ်ႈႁွမ်းၽွမ်ႉထမ်းဝိႉမဝ်ႇလၢပ်ႇ– သေယဝ်ႉ ႁဵတ်းလဝ်ႈႁဵတ်းၼုၼ်ၵိုဝ်ႉ။–

74။ ပိုဝ်ႈမီးၼင်ႇၼႆသေၵေႃႈ ထုင်းႁၢမ်းလင်ႇဝႃႈ ပေႃးၼုၼ်လွမ်းတြူးႁိုဝ်မဝ် ႁူၼ်းမိူင်းႁဝ်းၼဝ်သဝ်းသိုဝ်း တွၼ်းတိုဝ်းတၢၼ်းပီ

သင်ဝႃႈလွင်ၶူၼ်ႁိူဝ်လီႁိူဝ်ငၢမ်း ဝၢၼ်ႈၵျၢမ်းမိူင်းမွင် သိင်ႁွင်ႁိူဝ်မေႃး သိင်ꩡေႃးႁိူဝ်လင် ႁူလ်းပိၼ်ၵူၢမ်းၶီၵူၢမ်းၶူင်ၽေတ်းငိၼ်း ထူပ်း ၵိၼ်းထူပ်းၽေႃၼ် ၶၢၼ်လွင်ၽွင်မၼ်း လွင်းပိၼ်ၽေႃးၶိၼ်မေႃးပၼ်း ၽိုၼ်ႉတေႃႈလေႃႈတိုၵ်း တပ်ႉသိုၵ်းထိုၼ်ႈသူပ်းလုၼ်~ ၵမ်ႈတိတ်ႈ ၵမ်ႈငၼ်ႈ– ႁိူဝ်ငဝ်ႈတၢင်းၵွၵ်ႈယၢၼ်လႅ်ႈ– ပေႃးဝႃႈဝၢၼ်ႈလူႉမိူင်းတိၵ်ႈလိၵ်ႈပင်း ႁူႉယင်းလွင်ႈတၢင်းလိုတ်ႈၶိမ်ႈ– လိုဝ်းၶၼ်ႉထုင်း လၢမ်ႈၵမ်ႈၽႄႈ ယႃႈထၢင်ႈမၢင်ႈတွင်းဝႃႈၵူၢမ်းပိတ်ႉၵူၢမ်းၵုပ်ႈလိၼ်ၶိုၼ်ႈ– ပိၼ်ၽိုင်ႈတိုၼ်းသၽေႃးမွၵ်ႈငၶိုၼ်ႈမႃးႁျူး ။

75။ ၶူပ်ႈမိူဝ်ႈ ၶူၼ်မိူင်းတူဝ်ႈတၼ်း ပိုင်ႈၶိုၼ်းတူဝ်မၼ်းသေငလႈ ပွင်ႉပႃးသူပ်းတူဝ်ႁူဝ်လွင် ဝၼ်းၶွင်လွမ်းꩡူး ႁူၼ်းဝၢၼ်ႈႁူၼ်းမိူင်း တိူင်းၵႃးႁူဝ်ယမ် ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈတိုၵ်ႉၶုမ်ႈတိုၵ်ႉၵမ်ၵေႃႈပႃး လိူဝ်းသႃးယွၵ်းမဝ် ၶဝ်ႁူဝ်မုၼ်ငဝ်း ႁူၼ်းလီတင်းဝဝ်း ၽွမ်ႉသဝ်းႁူမ်ႈ ငဝ်းလဝ်ႈငမ်း ၽူႈၶမ်းႁုၼ်~ ယွင်ႈယေႃးမုၼ်~ တိုၼ်းဝႃႈမဝ်ႈပိူင်ႈမဝ်ႈပိၵ်ႈ– ၵႃႇၶိၵ်ႈမဝ်ႈမၢပ်ႈ– ႁူၼ်းလီပီလိူၼ် ဝၼ်းယၢမ်း လူမ်းၵၢမ်းလွင်ႈꩡူး လဝ်ႈယိပ်းၵမ်– ႁူၼ်းလိူင်းၵေႃႈယူပ်းၽေႃၼ်ႈ ၵျၢမ်းတၢၼ်ႈၵူၢမ်းၽိုၼ်ႉၵူၢမ်းတမ်– တိုၼ်းမဝ်ႈၵုပ်ႈယၢပ်ႈ– ႁိူဝ်

မီးၸူႈလီးလၵ်ႉၶဝ်းလူၺ်- လွတ်ႈမေႃးၶေႃႈယူင်းၵူၺ်- တိုၼ်းဝႃႈမဝ်ႇယႃႉမဝ်ႇလၢၵ်ႇ ၸွင်ႈတၢၵ်ႇၶၢပ်ႇယဝ်ႉ။-

76။ ၵိတ်းၶၢၼ်သေငလႄႈ လဝ်ႈတူၼ်လူင်တၢင်ႇၵူဝ်ပၢၼ်လဝ်ႈ ၶမ်းငဝ်ႈၵမ်ႇၸေႃႇ ၵေႃႈလႄႇသူပ်းလၢၵ်ႈ ပၢၵ်ႈပေႉၽေးၵွၼ်ႇ ၽေးယႂ်ႇ ၵမ်ႇမႃးတိုဝ်ႉသႂ်ႇသေၵိႈ ပၢၼ်ၶီႈတၢၼ်းသူႇ ၵမ်ႇယူႇၵိၼ်းၶပ်ႉ ၶပေႉၵွတ်ႈၵူဝ်ၵိင်လိၼ်ပူပ်ႇ လူဝ်ႈၶူပ်ႇလၢၺ်ႇ ထဝ်ႈၶေႃႇ ယဝ်ႉၵေႇၵိုင်ႈ ၵေႃးလႄႇလၢၵ်ႈပၢၵ်ႇၶၢၼ်ႉလၢင်ႇသမ်ႉလၢၵ်ႇပိုင်ႈ ၵွၵ်ႇၵိုင်ႈၵွႆးၶၢပ်ႇ~ ၵူၼ်းၵၢႆႈလိုင်း မုၵ်ႉၵိုင်းမိုၵ်ႈၶဝ်လူမ်း- လူမ်း ငၢႆး ပႂ်ႉဝႆးလဝ်ႈ ၵိုင်းသဝ်ႈမဝ်ယွမ်း- လၵ်ႉၵျႃႇလၢၵ်ႈပၼ်ႇ ၵဝ်ႉသၼ်ႇတၢၼ်ႈ ၵမ်ႇၸၢၼ်ႈငႆးၵဝ်ႇ- ၸူႈပိုၼ်း ၵၢႆႈလိုၼ်း ငၸေႈ တိုၼ်းငိုၼ်ႈၵီးၵီႈပၢၵ်ႇၵဝ်ႇ- ၵဝ်ဝၢၼ်ႈမိုင်းၶႂ်ႈၵူၼ်မေး- လၢႈမိူဝ်ႈၶူၼ်လဝ်ႈ ပၢၼ်ထဝ်ႈလင်ၵွမ်းၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

77။ ထႃႇၶၢၼ်ႉၵၢၼ်ပၢၼ် ၵူၼ်းလႂ်ႉလဝ်ႈတူၼ်ပၢၼ်လဝ်ႈၵုင်ႇယႂ်ႇ ငိၼ်းသႂ်ႇၶၢဝ်ႇၵႃႇ လိုၼ်းလေႃႉၵိတ်းၵွၼ်ႇ ၶွၼ်းသွၼ်ႇၵိုင်း ၵိုင်ႈ လူလ်ႈလိုင်ႈဝၢၼ်ႈမိုင်းတိုင်းၵိုင်ႇ လွၼ်းလိုင်ႇၵိတ်းၵီႈ တီႈၶိုင်ႈပၵ်ႇၵူႇ ငႆးၶၢင်ႇၶူၼ်ၵူဝ်ၵေႇသႃႇတူၵ်းသႂ်ႇဝၢၼ်ႈၶဝ်ႈ

ၶုမ်ႉထဝ်ႈၵီတ်ႉသီတ်ႉၶျေႉၼၼ်ႉ မၼ်းလႅင်ႉၼတ်ႈၵၼ်ၼၼ်ႉၶုပ်ႉမုပ်ႉဝႆႈ ၶႅင်ႉလႆႈမီးလွင်ႈတၢင်းယၢပ်ႉ~ ဝၢၼ်ႈမိူင်းလႅတ်ႉတၵ်ႉၶၢပ်ႉ~ ၽုတ်းလွင်ႈပၼ်ႁႃ ၽႄၽႅၼ်ႈပူၼ်းသူၼ်– ၵေႃးလႄႈၶေႃႈႁၢမ်း ၵေႃႉၵၢၼ်းတေႃႉလၢမ်းႁႃၼ်ၵိူတ်ႉယဝ်ႉ လၵ်ႉႁူႉပဝ်ႉပၵ်ႉပိူင်ႈ ၵွၵ်ႉႁိူင်ႈႁူဝ်းႁွၼ်ႈလၢၵ်ႉၼၼ်ႉ ၽႅဝ်ႈတိုဝ်ၽႅဝ်ႈလိူင်း လီၼ်ႈလိူင်းႁၢႆႉလၢတ်းၼၼ်ႉ လွမ်လၵ်ႉၵဝ်းၵူၼ်ယဝ်ႉ။–

78။ ၶႅင်လႄႈပေးဝႃႈႁူၼ်းၵၢၼ်လမ်လွၵ်ႈၼင်းႁႃ မီးမေႃၵျၢမ်းၶိူဝ်း ၵဝ်လိူဝ်းပိူင်ပႅၼ်ၶေပေၼ် ဝႃႈၵၢၼ်လဝ်ႈၼုင်လူင်ႁဝ်းတီႈၶႃႈ ၶေႃး... လၢၵ်ႈလၵျူႉသမ်ႉပေႃးၽိတ်းႁိုင် မၼ်းတေပဵၼ်သင်မီးမႃး တူလ်းလႃးထူပ်းႁၢၼ် ပဵၼ်ၵၢၼ်လၢၵ်ႉလၢၵ်ႉလႆႈ လႆႈ ႁႂ်ႈလႆႈမီး ႁၢမ်းၶပ်းတၢမ်လူးၼုၼ်မုၼ်ႁူင်ဝၼ်းငႆႈ လွင်ႈလၵ်ႉႁူႉၽိတ်းၽူၼ်~ ၵိတ်းၵွၼ်ႉၵွတ်းၶိုင်ႈ– မၼ်းၵွၵ်ႉ ၶွၵ်ႉႁူဝ်းႁူဝ်းတၢင်း ၽၢင်ႈ လွၵ်းၶွပ်ႉ လိုဝ်းယွပ်ႉလိုဝ်ႈယူၼ်ႈႁိုဝ်ၽဵၼ်ႈ– သီၼ်ႈတၵ်ႉ ပၵ်ႉလႆးလႆႉၽိတ်း ပိူင်ႈမိတ်းႁိတ်ႈသိုၼ်း မိုၼ်ႉပိုၼ်းႁွၼ်ႉ– ယွၼ်းၶႆႈ ယွၼ်းလဝ်ႈ လူးလဝ်ႈငမ်းၶေႈဝဵင်းၶေႈတိုင်း ၶေႈမိူင်းလိူင်ႈႁဝ်းယဝ်ႉ။ ။

79ႉ ၼႆလႄႈပဵၼ်ၼင်ႇမိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ပေႃးဢၼ်ၶုၼ်လူင်တၼ်ႇၼၼ်ႇမိ ငိၼ်းသေလီလီငၢမ်းငၢမ်း ၶေႃႈႁၢမ်းပိူင်ပဵၼ် ဢဝ်တင်းၵျၢင်း ႁဵၼ်းသတိၾူး မီးမႄးၶိုင်းလႆႈ ဢၼ်လႆႈၼႆၵေႃႈၵိုဝ်ၵိုမ်း မေႃလိုမ်းမေႃၶူင် ၸၢင်ႇၵူၼ်ႉၵေႃႉလူင်လုၵ်ႈဢၢႆႈလုၵ်ႈၸၢႆး မီးႁၢမ်းတၢမ်းယႆ ၼႆၼၼ် ငၼပေၼ်ငဝ်းလၢႆးဝၢၼ်ႈမိူင်းၵူၼ်~ ပိူင်ႈၽိတ်းၽူၼ်~ ငၼၼႆႈႁုမ်ႇႁုမ်ႇ– လုၵ်ႈၼုမ်ႇပႆႇထဝ်ႈပႆႇၵေႇ– တူဝ်လမ်လႆႈလမ် ႁၢမ်းယမ်လွၵ်းလၢႆး ၵျႈမၼ်းလုၵ်ႈလၢႆးၵျပ်ႉငိၼ်းဢဝ်– ပုၼ်ႈၵွမ်းယၢင်ႈလွမ်းသိၼ်ႈလွမ်းထဝ်– ၼမ်းလဝ်ႈမွၵ်ႇ လၢတ်ႈၵွၵ်ႇၶေႃႈဢမ်ႇ ဢေႇ– ဝၢင်းတမ်းဝၢၼ်ႈမိူင်းၵျႈၶိုင်းၵူင်ႈမိုဝ်းလုၵ်ႈလၢႆးလူင်– ၼၢဝ်းထဝ်ႈၵျႇၵေႇယဝ်ႉ။–

80ႉ လဝ်ႈၼုၼ်လၢတ်ႈဝႃႈ လုၵ်ႈလၢႆးပေႃႈၵျူး... မႂ်းတေႃႈတွင်းထွမ်ႇ လွမ်ႇသႂ်ႇလႂ်ထၢတ်ႈ ၵဝ်လၢတ်ႈႁၢမ်းသင်ႇ လွမ်းၶင်ႇ ယၢမ်ႈငိၼ်းမႄးဝႆႉ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇၵွၼ်ၶႆႉၵျင်ၶျႇ ပေႃးဝႃႈလိူၼ်လၢၵ်ႈလၵ်ႉၵျူႇၼႆႉတီႈ ဢိတ်းဢီႈၵွတ်းၵွၼ်ႇ ၼွၼ်းသွၼ်ႇပိူင်ႈၵွင်ႈ လွင်ႈၼႆႉၼိမိတ်ႈလၢႆးလၢၵ်ႇ လွမ်းၽၢၵ်ႇပရိတ်ႈသေႇတပိုတ်ႇလိူင်ႈ မၼ်းမွၵ်ႇလွင်ႈဢႃႇယူႉၵဝ်ႇၵျင်ႈ ၼွပ်ႇပိူင်ႈတေသိူင်ႈသုတ်းလူမ်ႉ

တၢၵ်ႇၸေႈ– လမ်ၶွႆႈတႃပ်ၼ်တ်ႈၶွၼ်းၼႄး– လူဝ်ႈၵဝ်ႇလဝ်ႈမဝ်ႇသမ်ႉယိူတ်ႇၵူၢင်ႈ ၵွၵ်ႇၵျၢင်ႈၼၶေၶေႉၶမ်းတမ်ႈမၼ်းတူင်ႇလၵ်ႉ ၵျူႇ– လၢၵ်ႈသိူင်လၢၵ်ႈၵူၢမ်းယၢမ်ႈၵျေႃး သမ်ႉပေႃးယူပ်ႈယွၼ်ႇၶႅုႇ– ၵျၼ်လွင်ႈတၢင်းၼၶေးမႃးယဝ်ႉ။

၈၁။ ၵဝ်ပေႃးၶၼ်ႉၼတႉ လႆႈမူၼ်ႈၵႃးၶင်းမိူင်းၵူၼ်းလေႃးၵီႇ ၼွၼ်ႈထီႇယၢဝ်းယိုတ်ႈ သဝ်းမိုတ်ႇၶႃၼ်းၽႃတ်ႇ ၵမ်းၶၼ်ႉလမ်ၵွတ်ႈဝၼ်း ၼၢတ်ႇၵိုတ်းယင်ႉ လုပ်ႇၽင်ႉၶိူဝ်ႉတူႇ ၵမ်ႇမီးၼၢဝ်းယူႇၵိူင်လႆႈ တၵ်းသမ်ႉၼူၼ်ႉၼႆႈၵျႃၽႃႇ ၵပ်းၵႃႇလူးထိူင်ႈ ၵျိူႈလႆႈထူပ်းလိူင်ႈသုၼ ၼူဝ်းသႃႇ တွၼ်ႈတႃႇလၼ်ႉတေႇဝသိုပ်ႇမူၼ်ႈ ၽုၵ်ႇတူၼ်ႈၵျူတ်းၶမ်ႉယမ်းသမ်ႉၼမႈလႃႈလႃး မိူဝ်ႈယၢမ်းပေႃးလႃးထဝ်ႈၵျူႇၵေႇ– ၵျၢၼ်ႉပေႃးၵွတ်ႈၼၢဝ်းလိုဝ်ႈယိူတ်ႇၸေႈ– ၶွၼ်းၼွႆႈတႃၶဝ်ႈလပ်းတႃ– ၵူႈယၢင်ႇၵူႈလႃးၼႃႉယွင်း လွတ်ႈၶင်းၵၢၼ်ထႃႇဝရ ၵၢၶိၵ်ႉလ ၵမ်ႇမၼ်ႈ ထုၵ်ႇပၼ်ႈလိူင်ၵျိူႈၵိုမ်းလိုမ်ႉသွၼ်းၽွၼ်ႉၽိုၵ်းၽႄႇဝၶႄႇ– ပုၼ်ႈပႃးၵူႇ– ပၢၼ်ၶႄႈၵွမ်းၽႄၵျူ–

၈၂။ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈလိူင်ႉၶ ဝူၼ်ႉၵၢဝ်ၵႆၵႆယိုၼ်းယၢဝ်း ၼၢဝ်းမီးယၢမ်းလီ တေၼမးသုၵ်ႈသီလိူင်ထႃး လုၵ်ႈလႃးလူင်ၵဝ် ၼိုၼ်းၵၢဝ်ၶႄႈ

ၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၶပ်းသွၼ်းတႅၼ်းထွင် ပွင်ၶိုင်ၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈၵၢၼ်မိူင်း ငဝ်းၵိူင်းမုင်းယင် ပေႃးၵႂၢင်လႅးလႅး ဝၼ်းၵႃးၵူပ်ႉပိူင်ႇၵူႈပၢႆႈၵူႈ ၽၢႆႇ၊ တေပႃႇၵွတ်ႈၶမ်ႉပၢင်ႇလႆႇ၊ လူးႁၢႆ~ ႁၵ်ႉၽၼ်ႇယႂ်ႇတွၼ်း ပုၼ်ႈၽွၼ်းပေႈဝၢင်းမၢၵ်ႇ၊ မိုဝ်းလုၵ်ႈလႂ်းႁပ်ႉၵၢဝ်ၵႅၵ်ႈမၼ်းလႆႈ- ၶႆႈၵွၵ်ႇ မွၵ်ႇတမ်း ၵႅၵ်ႈပိၼ်ၽူႈၶမ်းၵမ်ႇၽေႇယႂ်ႇ၊ လီမၼ်ႈၵိမ်းတိၼ်ႈ- ၵမ်းၶႅၼ်ႉၵဝ်ပေႈတၵ်းပႆႈတၵ်းၽၢတ်ႇ၊ ပၢတ်ႇၶူတ်ႇပၢတ်ႇၽူမ်ၶဝ်ႈၶွင်း တွင်ႈၽူလ်းတူၼ်ႈလမ်း ၽေႈတမ်းၶေႈၵၢၼ်ပ်ႉတ်ႈတင်းသိၼ်ႈ- ငမ်းသုၵ်ႈလွင်ၵႅၵ်ႈမၼ်းသွင်ႇသွင်ၵိၼ်ႈလူးႁၢၼ်ႇ။ ။

႘႓။ ဝႆႈတီႈၵျၢၼ်းမုၼ်သွင် တမ်းလွင်မႃးသဝ်းၵျွင်းၵျူး... ယၢမ်းၽွင်းပိူင်ၶေၼ် ၵၢၼ်ပိၼ်ၶုၼ်လူင် သိင်ပူင်ၵျၢမ်းပႆႈ သင်ႇသွၼ်လုၵ်ႈ လႂ်းမေႃၵၢၼ် လႂ်းသၢၼ်ပႆႈမိူင်း ဝႂ်းၶေၼ်ႉမၼ်းလဝ်ႈၶုင်ႈတင်းငဝ်းၵိူင်းၽိုၼ်လိူင် ငမ်းပိူင်လီငၢမ်း ၶပ်းတၢမ်းတိၼ်ပႆ လူးၶွင်းလွႆ ယႂ်မၢၵ်ႇမေး တမ်းယၢၼ် သ်ၼ်ၵၢၼ်ၶူၼ်းလေးၶွၼ်ႈၶွင်းၶေ~ ၶ်တ်ႈလူးႁၢ~ ၵၢၼ်ပုၼ်ႈတႃႇၽေႇဝၶေႇ- ၶဝ်ႈႁူႇငၢႈၵူလ်ႈ ငၢႈငၢပ်ႇ- ၶုၼ်လူင်ငမ်းမိူင်း ၵိူင်းမီး ၵီးယၢဝ်း ၶဝ်းၶေၢၼ်း ၶိုၼ်းၵၢၼ်းၽွမ်ႉလႂ်း ပွႆႉပႆးလွႆ- ပေးဝၢင်းတၢင်းသိုဝ်း လိုဝ်းထုင်း

ၸိင်ႈႁူၼ်းမူၼ်ႈဝၼ်းၼမ်ႈၶိုၼ်းၼ်ၸ်– ၼိၵ်ႉၼမပႃႇႁမိႇၸွမ်ႉမဝ်ႇၸၢၼ်ႈမဝ်ႇလၢပ်ႇယဝ်ႉ။–

84။ ၼ်ငလႈပေႊဝႃႈ ၼုၼ်လူင်ၵေႃႉၵဝ်ႇၼဝ်ႈထူၼ်ႇၼဝ်ႈၵျူလ်ႈ ၵိၼ်ႁူလ်ႈႁူပ်းမၢၵ်ႇ တၢင်းၸၢၵ်ႇမူင်းလဝ်ႈ ဝၢင်းၵျိုႈလုၵ်ႈငဝ်ႈထိင်းၼူ႞ႇ တၼ်းလႆႈတွၼ်ႈတႃႇၼိုင်ႈဝူင်ႈ လွၵ်းၼူင်ႈထူပ်းသိုႇ တူင်ႇလၵ်ႉၵျူႇယိုႇၵျႃပ်ႇတ်ႈ ၼ်တ်ႈသွၵ်ႈၵမ်ႇၵွင်ႇ ပွင်ႇဝႃႈၵေႃးလႃႇလၢၵ်ႈလူႉ ပူၼ်ႈၵျူႉလဝ်ႈၵွၼ်ႇ ၵမ်ႇၼပေႉၵမ်ႇသွၼ်ႇလီလႃႉ ၵႃႈလူင်းပႃႇပၼ်ဝ်းသွမ်ႇ ႁူႈယွမ်ႉၸွမ်ႉတၢင်ႇငၢၵ်ႈ ငလႇၼူၢၵ်ႈၵျၼ်းတၢပ်ႇ~ ၵျူဝ်ဝ်ႉ ၼၵ်းလဝ်ႈလွမ်လႆး– လႆးယုင်ႈလေႃလွၼ်း– ၵေႃးလႃႇၵူၼ်ႈတမ်ႇ လဝ်ႈၵမ်ႇၼိုၵ်ႉၼင်ႇပေႃႈ တ်မ်ႇယေႃႈယွမ်းယွၼ်ႇ– ပူၼ်ႈဝၢင်း ပူၼ်ႈသုၢင်းၸ်ပ်ႉၼ်ေႃႇလွၼ်ႇ– ၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမူင်း ၼ်ုႈႁူင်းၵျူင်ႈသူလ်ၼွၼ်းယဝ်ႉ။ ။

85။ ၼ်ငလႈၵမ်းၼ်ငၼ်ႉ ၵေႃႉၸူႈမီးလၼ်ႉၵၢၼ်မူင်းယိုင်ႈယိုႇ လင်ႇတၢင်းမႃးၵျူပ်ႉၼုၼ်မႂ်ႇၼမ်းလဝ်ႈ လၢတ်ႈလဝ်ႈဝႃႇလႃႇ လၵ်ႉၵျူႇၵျႃ ပ်တ်ႈ ၵမ်းၼ်ငၼ်ႉၼုၼ်မူင်းၵေႃႈၼ်တ်ႈၸ်တ်းတူၼ်ႇ မူင်မူၼ်ႇလူင်ဝ်ႉ လွင်ႈၼ်ႉလႆးလၢၵ်ႇ ႁူႈၸၢၵ်ႇၼွၼ်းလေႃႈ ထုၵ်ႇၵျွတ်ႈလဝ်ႈပေႃႈ

ၶင်ႈထိုၼ်ႈ ၽိုဝ်ၵိုၼ်ႈၵိူဝ်းၵူၺ်ႈ ၶႂ်ႈလူလ်ႈလၵ်ႉၵျူ ပႆႇၵူၺ်ႉယဝ်ႉမဝ်ႉလႅင်ႈသေထၢပ်ႉ~ သုၵ်ႉၵဝ်းယၢပ်ႉ~ ၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်း လွတ်ႈၵိူင်း သႂ်ႇ– လိူဝ်းၶႄႉၼုၼ်မႂ်ႇ ဝူၼ်ႉသႂ်ႇ သုၵ်ႉယႂ်ႇၼွၼ်ႈၵိုၼ်း ၵူႉတိုၼ်းၶိၶျေႇတေႉ ပိူၼ်ႈမၢပ်ႇသေႉၵုင်ႇယေႈ ပၢၵ်ႇၶေႈငၶေးသႂ်ႇ– လဝ်ႈၼုၼ် မႂ်ႇ– လိုၼ်ႈလူးပေႈၶမ်း ၽူႈၵၢၼ်ၵျၢင်ႉထမ်းပၼ်ႈၶိမ်လႂ်ယဝ်ႉ။–

86။ ထုႇၶႄၼ်ႉမၼ်းၼုၼ်ၵ်ႇတ်းၶၼ်လၼ်းၵၼ်း ဝၼ်းၶႄၼ်ႉၵမ်းလိဝ် မိူဝ်းထိုင်ၶင်ႈၵၢၼ်လူင်ၶိဝ်သတ်းၵိုၼ်း မိုၼ်းတုတူလ်းၵျလု သိင်ၵျၢင်းပုး မွင်းၵွႆႈထူပ်းလူးလီလီ ၵ်တ်းပိၼ်သိင်ၶိၵွၼ်းၵွၼ်း သိင်ဝွၼ်းဝွႆးဝွႆး ၵိဝ်ထိုင်းၵိဝ်လွႆးၵျမ်းယမ် သဝ်းလမ်သူပ်းမေး လဝ်ႈဝူႈ “လၵ်ႉၵျူၵျႆႇၵူၺ်ႉယဝ်ႉၶူႈ လဝ်ႈပေႈၵျဝ်းၶေးႉ… လၵ်ႉၵျူၵျႆႇၵူၺ်ႉယဝ်ႉၶူႈ လဝ်ႈပေႈၵျဝ်းၶေးႉ…” ၶႂ်ႈမွၵ်ႇၵွၵ်ႇသၵ်းသႂ်ႇ~ ၶေႈပၢၵ်ႇလၢၵ်ႇလႆး လုၵ်ႈလႆးၽွႆႇၵိုင်ပိုင်ႈလူးတီးၶမ်းၵူႈ– ယူပ်းယၢၼ်ႈၽၢၼ်ႈတိုၼ်ႇ ၵမ်ႇပိုၼ်ႇၵမ်ႇၵႂ်း မဝ်ႉလႅင်းလူင်ႉၵၢၼ် ဝၢၼ်ႈမိူင်းယႂ်ႇ– ထၢတ်ႈလႂ်ယူပ်ႈယွမ်း ႁွမ်ႉႁွမ်း ၵူၼ်ႈၶွမ်းပိူင်ႈပ်ၵ်ႇသႂ်ႇ– လိူင်းလွပ်ႈမွင်ယူႈဝိႉယဝ်ႉ။ ။

႘႗။ ဝႃႈတီႈ[illegible]မုၼ်ၼမ်ႉ သဝ်းလမ်တွင်းလေးလေးတႃႉ။... ၵမ်းၼၼ်ႉၸသေးမီးမုၼ် ပေႃးၵူႈမၼ်းၼုၼ်ၼိုၼ်းႁၢမ်း လီၵၢမ်း လူင်လၢင် ထတ်းသၢင်လွၵ်းလႆး တွပ်ႇဝႃႈလုၵ်ႈလႆးၵျႉ... လုၵ်ႈလႆးၵိတ်းၼုၼ် ၵဝ်မုၼ်မုင်းမိူင်း ယႃႇပေလွင်ႈၵိူင်းၼမ်လႆ ယႃႇသုၵ်ႉ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈလၵ်ႉၵျႉမိူင်းၵျႃလႃးလႃး လိူဝ်းလႃးဝၼ်းၼွင် ၵမ်ႇတၢပ်ႈပၼ်ၽွင်လွမ်းငၼ်း တၢင်းၼီတၢင်းၵိၼ်းသုၵ်ႉတွၼ်း သွၼ်ႉသွၼ်းၼွၼ်ႈ ၼွင်းလွင်ႈ~ ၵွင်ႈမီးၽၢင်ႉသၵ်းသွင်ႈ~ သတိမၼ်ႈၵ်ၼ်ႇဝႄႉတႃႇသေႇ– ယႃႇၵေႇယွမ်ႈယွၼ်ႇ– ထိင်းတူဝ်ထိင်းလွင်ႈမိူင်းလႆး ဝၼ်းငႆးၽွမ်ႉ လွမ်းၼေႃႈ ႁၢမ်းပေႃႈလၵ်းငၽ– ၵူႈၵဝ်းငၶ– တွင်းဝႄႉႁူႇ တေႃႈယႃႇၵူင်ႈယႃႇသွၼ်ႇတႃ။–

႘႘။ လုၵ်ႈလႆးၵၵ်ႉၵဝ်ပေႃႈၵျႉ... လီတေႃႈမီးတၢင်းၵူႉႁူႇ ၼိူင်ႈလၵ်ႉၵျႉၵၢၼ်ဝႃႈၼႄႉ ၵမ်ႇလွင်ႈပ်ၼ်ဝႄႉၼူဝ်းပုတ်ႈပၢၼ်ႁွၼ်ႇ ပူႇမွၼ်ႇ ယိုၼ်ႈသိုပ်ႇလိုပ်ႇသွၼ်ႉ ၵမ်ႇလွင်ႈယွၼ်ႉပိူဝ်ႈၵဝ်ၼိုၼ်းလၵ်ႉသိူင်ႇ သိမ်းပိူင်ႇၵိတ်းလဝ်ႈ ထုၵ်ႇၼဝ်ႈလွင်ႈပွင်ႇ လိုၼ်ႈသွင်ႇထုင်းလၵ်ႉၵျဝ တိမ်ႈတၵ်ႇမၼ်ႈ တၼ်ႇပၼ်ႈလႆးၽိင်ႈၵဝ်ႇႁွၼ်ႇ~ ၼဝ်ပွႆႉပႃးၼပ်ႉယႆတၢမ်း– ယၢမ်းၼမ်ႈၼိုၼ်းလုၵ်ႈလၼ်ႇတႃႇ– မူၼ်းထူၼ်ႈသိပ်းၵျႃႈသွင်ႈ

ပိူင်း– လုၵ်ႈထုၵ်ႇၵပ်ႉသီႇလပ်ႉတ်ႇသႅၼ်ႈ ၵမ်ႇၾၢၼ်ႈသိၼ်ၵေႃႉပေး တၢ်ႇတၢ်ႈတေႃးၶိုၵ်ႉၶႄႇၶႄႇ– သမ်ႉလွမ်းၽွမ်ႉထိင်း ၾိင်ႈတြႃး လဝ်ႈပႃးပိူင်ႇလၵ်ႉၵျႃႇ– ၵမ်းၶၼ်ႉမုၼ်လၢၵ်ႈလီၵ်း သမ်ႉတေၵွၺ်ႈႁၵ်းလုၵ်ႉသၵ်ႉပိူင်းမၢႆးယဝ်ႉ။ ။

႔႗။ ၶိူဝ်းလႄႈပေႃးဝႃႈ ပေႃႈလဝ်ႈၸသေႃးမွၵ်ႇၵႂႃႈ လိုဝ်ႈလႅဝ်ႈဝႃႇလႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇၵၢမ်းလီၵ်ႈ လုၵ်ႈမၼ်းၶိုၼ်းၶိုၼ်တၢ်ႈႁွမ်းတမ်ႇ **ၵတမ်ႉ ပၼ တမ်ႉ တေဝ တရိယမ်ႉလၵ်ၵဝတ်တိ ဝတ်တၼ်တိ** ပႃႇလိမီးဝႃႈ “လဝ်ႈပေႃႈတီႈၶႃႈ လဝ်ႈပေႃႈႁဝ်းၶႃႈၵုင်ႇယႂ်ႇ ၼ်ၶိုၼ်းတေႃႈ လၢတ်ႈသႂ်ႇ လုၵ်ႈႁၵ်ႉ လွမ်းၶၵ်ႉပိုၼ်းၵဝ်ႇ ၵူႈၽဝ်ႇမိုၼ်ႉမဝ်ႇလုတ်ႈ သိုပ်ႇပုတ်ႈၵိုင်လွၼ်ႇ~ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇႁွၼ်ႇ~ ထုင်းလဝ်ႈႁူဝ်းႁူင်– ပုၼ်ႈတႃႇၶႃႈ ႁဝ်းၶဝ်ႈလွမ်းၽွမ်ႉလႂ်း လွင်ႈပႂ်းပိူင်ထမ်ႇမ လွတ်ႈသိၵ်ႇယႃႉတၢ်ႇၵႃႈ ၶဝ်ႇၵႃႈတြႃးလူဝ်ႈၵဝ်ႇၵဝ်ႇ– ၸႂ်ႈပေႃးလႂ်ႈတွင်းလွင်ႈထမ်း တင်ႈတမ်း ၽူႈၶမ်း ၶဝ်ႈငမ်းၵူႈၽဝ်ႇၽဝ်ႇ– ၶဝ်းလူဝ်ႈၵူၼ်းထဝ်ႈ ၵၢမ်းလဝ်ႈသူၼ်းပူင်ၶေႃး–

႑႐။ **တေၼ ႁိ တွႆ တၢတ ထမ်မံယေဝ ၶီသ်သၢယ ထမ်မံ သၵ်ၵရျေၼ်တေ ထမ်မံၵရုိ ၵရျေၼ်တေ** သၽေးပႃႇလိၵထႃႇ

မုႇၵထမီးၶမ်ႈ ၵၢမ်းယမ်ၶပ်းပႂ်း ရသေးလူင်ပူင်ဝုႇ “လုၵ်ႈလႂ်းၵျိုး...လုၵ်ႈလႂ်းၵျိတ်းၶုၶ် ထုၵ်ႇလႂ်ႈပွင်မုၶ်ဝၶ်းၵုး မွႆးတေႈၵၢဝ်တြုး ၵျိတ်းတီႈပိုင်ႈဢိင်ၶမ်ႈၶမ်ႈ ၶပေႉယမ်လွမ်းထမ်း ဝႆႉၶၵ်ႈၶိုဝ်ထမ်း ၵျၵ်ႉၵျွမ်လွမ်းထမ်း ၵမ်းၵမ်းၵူမ်ႈပူႇလေႃႇၵျူဝ်းၵျူင်~ ဝႆႉၶိုၵ်ႉဝႆႉၶမ်ႇ ဢမ်ႇပ်တ်ႈဢမ်ႇပွႆႇ ဢမ်ႇထွႆႇဢမ်ႇဝၢင်း လွင်ႈတၢင်းတြုး ထုၵ်ႇပိူင်မ်ၶ်ႈ– မွႆးလုၵ်ႈလႂ်း လႂ်ႈလႂ်းသၢင်ႈၽွႆး ၵျွႆႈလွမ်းၽွမ်ႉပုး ၽိင်ႈ တြုးယွႆႇ– ၵူႈၶၢဝ်းၵူႈၶိုၶ်းၵူႈဝၶ်း တူဝ်ႈတၶ်းမွႆႇသိုပ်ႇမွႆႇ– လွႆးပၶ်ႈတိုဝ်းသိုဝ်ႈယူဝ်းလိုၶ်ႈၶမ်ၶ်ၶ်ႈ” လူလိုႈတုႉ၊ ။

၉၁။ “လိူဝ်ၶႄႉဢမ်ႇၵုး ၵျွႆႈဢၢဝ်တြုးပူၵ်းၵျိတ်းလွမ်ပိဝ် ထမ်ႇမထဝ်ၵိဝ်ၵျၶ်းတမ်း ဢၢဝ်ထမ်းပၶ်ယွႆႇပၶ်လူင် ပေၶူင်ၶွၶ်းလိူၶ်း ၵ်တ်ႇၵင်ႈၶေုႈၵျေုတေႃၵျူၶ်းလူဝ်ႈပၢၶ် သိုၵ်းၵျၢၶ်ၵူႈတပ်ႉၵူႈငေး ပုးတင်းလဝ်ႈၽေႉထမူင် ၵျိင်သိုင်ႇၵၢင်ႉငၵႇတင်းလူင်လေးလေး တူလုံးထိုင်ပြၵျ်မၶရေၵျၢၶ်းရသေးၵုႈတင်းသိင်ႈတင်းလူင်~ လူၵျၶ်တူလုံးလေး သထေးၽူႈမီးမၢၵ်ႈ ပၶ်ၵျွႆႈၶဝ်ၶၢၵ်ႈၶူဝ်းၵုႉၵျူဝ်း ၵျူင်– တင်းထဝ်ႈဢိၵ်ႇၶုမ်ႇ– မေထ်မ်တူလုံးယိင်း ဝၢၶ်ႈဝိင်းယၢၵ်ႈလိူဝ်းၽၢၶ်– ဢမ်ႇၵွမ်ႉထိင်းလူၵူၶ်းၵျဝ်း လီပဝ်းၵုႈလိူဝ်းလိူဝ်ႉ

သတ်းၵူၼ်ႈမီးလူဝ်ႈမီးပၢၼ်– သိုဝ်းမူၼ်ႈတႆႇသေႇ– ၵုပတေႃႇၶၼ်ႉထုၵ်ႇၵင်ႈထုၵ်ႇသုမ်ႇယဝ်ႉ။–

႙႒။ **မုလတေႃ တၢတ ဝိၵ္ခိတေ ၵႃထမ်မၵရေျ ပဝတ်တိတ်ထ** ဝႃႈတီႈပုတ်ႉတလုၵ်ႈလၢႆးၶေႃမ်ႇ, ၶမ်းၵုၵ်ႉၵဝ်လဝ်ႈၵျႃး... ယႃႇ ပေၵဝ်တင်းၵႃထမ်ႇမ မႃးၶဝ်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်းတိူင်းၵိူင်ႇ, ယႃႇၵဝ်လႆးၵမ်ႇတြႃးငမ်းပိူင်ႇသေၵွင်ႈ ယႃႇၵူၼ်ႈမီးလွင်ႈပေႉၵိၼ်ၶိူဝ်ၵၼ် သၵ်းၽဝ်ႇ မဝ်ႇထုၵ်ႇၵဵတ်းၵႂႃႉ တိူဝ်ႉပႆႉၵဝ်းတၢပ်ႇ, ယႃႇၵူၼ်ႈၵူၼ်းမိူင်းလႆႈယၢပ်ႇတုၵ်ႉလိူတ်ႇမႆႈ ၵိုတ်ႇၵႂႈသၵ်းထဝ်ႈသၵ်းၶေႃမ်ႇ~ လီ ၽၢင်ႉတူဝ်ၽၢင်ႉလွင်ႇဝႆႉလီငၢမ်း– ယၢမ်းမိူဝ်ႈလွင်ၵေႃႈၵဝ်လွင်ႈထမ်းဝႆႉပၢၵ်ပၼ်ႈၵၢၼ်ငၢၼ်း– ၽူႈတင်ႇၵုပ်ႉပိူင်ႇပိူၼ်ႈ ႁူႈငိူၼ်ႈငိူၼ်ႈ ၶိူဝ်ၶေႃႈမိူင်း ၶေႃႈတိူင်းၶေႃႈဝိင်းပိုၼ်ႉလွတ်ႇလႅတ်ႇ– ၵႃထမ်ႇမလူဝ်ႇၵွင်ႈလူဝ်ႇၵွတ်ႇ– မေႃၵုၵ်ႉမေႃပိင်း ႞႞ လီယဝ်ႉ။ ။

႙႓။ **ယေ လ တေ တၢတ ဝိၵ္ခိတေ ၵႃထၶေ ၵႃသ်သု တေသလ်လ ထၶမေၶုပ်ပတေယျုသိ။** လွမ်းၶင်ႇပႃႇလိလဝ်ႈဝႃး

လုၵ်ႈလၢႆးၵၢၼ်ႉၶဝ်ပေႃႈၵျူ… မိူင်းတေႃႈယူႇထီႇ လေႃးၵီႇၶဝ်ႈၶမ်ႉ ၵိၼ်ႇသမ်ႉငိုၼ်းၶမ်းလႆႈၶွၼ်ႇ ထုၵ်ႇလီဝူၼ်ႉသွၼ်ႇလိူဝ်းယၢၵ်ႈ ၸႂ်ႈမၢၵ်ႈသိူဝ်းၵျေႃႇ ထူပ်းတေႃႇတၢင်းသုၶမ်ႇၸိူဝ်ႈ ၵူႈမိူဝ်ႈမိူဝ်ႈၵၢၼ်လိၼ်ႉၸိူၼ်းၸႂ်ႈၵုမ်ႇၵုမ်ႇ~ ထဝ်ႈၵိၼ်ႇၶုမ်ႇ~ ပၼ်ၶေႃႈပၼ်ငလႈသွၼ် ၶေႃႈသွၼ်ငလႈ ဢွၼ်ငၽႈငိုၼ်းၶမ်ႇ– လိူဝ်းၶဝ်ႉတွၼ်ႈတၢႇၶႄႈၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းၶွၼ်ႈယႂ်း ၸူႉမီးတီႈမိူင်းၶုၼ်ႇပိူင်ႇဝႆႉ တိုၼ်းထုၵ်ႇၵႆႉ တၢင်ႇၵၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်း ၸိူဝ်ႈၸိူင်းၵူႇ– ၸႂ်ႈသိူဝ်းသႃႇ– မီးတီႈၶိူင်းဢၵူၼ်ႈမိူဝ်းလုၵ်ႈယိပ်းၵမ်ယဝ်ႉ၊–

၅၄။ **ယေ ၸ ၶေ တာတ ဝိၸိတေ သမၼၿြႃႁ်မၼႃ မတပ်ပမႃတႃ ပတိဝိရတႃ ၶၼ်တိသေႃရၸ်ၸေ ၼိဝိထႃ ဢေၵ မတ်တႃၼံ တမေၼ်တိ၊ ဢေၵမတ်တႃၼံ သမေၼ်တိ၊ ဢေၵ မတ်တႃၼံ ပရိၼိပ်ပႃပေၼ်တိ။ တေ ၵႃလေၼ ၵႃလံ ဢုပ သင်ၵမိတွႃ ပရိပုၸ်ၶေယျႃသိ ပရိပ်ၼ်ၼေယျႃသိ**– တီႈပွင်ႇပႃႇလိမီးဝႃႈ လုၵ်ႈလၢႆးၵျူး… ယင်းမီးလဝ်ႈရသေး ရၵျႃၶၼ်းငလႈပုၼ်ႇ ၶႄးသိၼ်သႂ်ႇ ၵူဝ်လႂ်ႇၽၼ်သုင်ၵိူဝ်မီး ၶၼ်ႇတီႇယူၼ်ႉသီးလွမ်းထဝ် ၶဝ်မေႃသွၼ်တူဝ်ၵူဝ်လႂ်ႇလွမ်းထမ်း မိူင်းလီၵမ်းၵမ်းၵွတ်ႈ ပူႇလေႃႇ

ၵိူဝ်းယမ်~ တဝ်ႈသူႇလူႇတၢင်းႁူမ်ႈႁူဝ်ဝႆႈ– ယွင်ႈၵပ်ႉၵၢမ်းၶေႃႈသွင်ၶေႃႈပႃး လွင်ႈလႆးထုၵ်ႇၵမ်ႇထုၵ်ႇ ၶဝ်လဝ်ႈတေၶႂ်ႈဝႃႈၼၼ်ႉ ။

၉၅။ **ၵိံပရိပုလ်သေယျူသိ** ပႂ်ႇလိလဝ်ႈဝႃႈ လိူင်ႉၶင်ႇၵိူဝ်ငလႈ မႂ်းတေလႆႈၵမ်းၵမ်းထၢမ်သၽေႃးလမ်ႉ… ထုၵ်ႇလီလႆႈဝႃႈ “လဝ်ႈ ၵဝ်းၶဝ်ၶေႃး… ၶၢင်းတေႃႇၵႃႈပၼ် ၵၢၼ်လွႆတေလီၵၢၼ်လွႆတေၽိတ်း လႆးလွႆလီၵိင်လီတိတ်းၵပ်းသၢင် လႆးလွႆလီယၢင် ဝိးဝိး ႁူဝ်ပိၼ်ၽိုၼ်းၽိုၼ်းမိုၼ်ႈၵၢင်းလမ်~ ၵၢၼ်လွႆတၵ်းပိၼ်ၶၢင်လွႆယၢဝ်းၵီး ၵၢၼ်လွႆတေၵွၼ်ၵဝ်းမီးမၢၵ်ႈ တိူဝ်းၶၢၵ်ႈၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်း ၵိူဝ်ႈၵိူင်းၶိုၼ်ႈၵိုၼ်းၶမ်~ မုၼ်းၵူၼ်ႈမွၵ်ႇမွၵ်ႇ– ယိုင်ႈယွႆႇထူၼ်ႈၵုမ်ႇၵွင်ႇ– လိူဝ်းၶၼ်ႉလီတေႃႈၶမ်းၵႂၢ်း လုၵ်ႈလႆးၵၵ်ႉၵဝ်ပေႃႈ ၵိတ်း ၶုၼ်– မိူၼ်းလီၵမ်းၵမ်းၵႆႉလူး လဝ်ႈၶူးၽူႈမီးမုၼ်– ထၢမ်တွင်ႈသိူဝ်ႇပိူဝ်ႉထွမ်ႇၵိူၼ်ႈပွင်ႇပွင်ႇတႃႉ။–

၉၆။ ပေႃးဝႃႈထၢမ်ယဝ်ႉ ၶဝ်လဝ်ႈၵေႃးၵွၵ်ႇ လၢတ်ႈမွၵ်ႇမိူၼ်းလုၵ်ႈ လီတေႃႈၵဝ်သိူဝ်ႇၵဝ်သုၵ်ႈလွႆၵဝ်ႇ ၵူႈၽဝ်ႇၵိူၼ်ႈၵိူဝ်ႈ ၵူႈမိူဝ်ႈၵိူၼ်ႈ လၢင်ႇ ပေႃးပိၼ်ၵၢင်လၢင်ႇၵၢင်မိူၵ်ႈ တိူဝ်ႉၶိူၵ်ႈၵူၼ်းဝၢၼ်ႈၵူၼ်းမိူင်းၽေႃးၵႂ်ႇ တိူဝ်ႉလူးၵျၢင်းသင်ႇၶျႇၽူႈမ်တ်ႈ ၵိူၼ်ႈၶၢင်တ်ႈငဝ်ႈၵွၵ်ႇ

ယႃႇလွၵ်ႇယႃႇယႃႉ ယႃႇၸႂ်ႈႁူၶ်းမိူင်းႁူၶ်းသိုၵ်းတုၵ်ႉၶယၢၵ်ႈယၢပ်ႇ ငဝႈလၢပ်ႇၵၢထမ်ႇမပ်ၵ်ႇပိူင်ႈ ႁူႈယိူင်ႈယိူင်ႈၵၢၶ်မိူၵ်ႈလိူင်း ထၢႆႉ ႁိူင်းႁိူင်ႈၵွၵ်ႇဝွင်ႇ~ တွင်းလွင်ႈလီငၢမ်း– ယၢမ်းမိူဝ်ႈလႅ်ၵေႃႈ လီတေႃႈၵ်ႈတၢ်းၸႂ်ႈႁူၶ်းပိုၶ်ႉမိူင်းၵ်ၵ်ႉၵျူမ်လူမ်း– လိူင်းၶ်ႉပီၶ်ၽိူင်ႈၶုၶ် ၽိူင်ႈပိုၶ်း မိုၶ်ႉသိုၶ်းမိူဝ်ႈႁွၶ်ႇႁွၶ်ႇ– ပေၸႂ်ႈမွင်ယူမ်းဝႃႈၶႅ်။ ။

97။ ၶင်ႇၶ်ႉၶေႃႈၵုၢမ်းလဝ်ႈၽူႈယူႇသၢင်ႈၶႅ်းထိူၶ်ႇၵေႇမဝၶ်ႇတႃႇ လၢတ်ႈမၢင်ႇလုၵ်ႈၵ်ၵ်ႉရတၢၶေႃႇသႅင်ႈသႅင်ႈ ၵႂၢႇဝႅင်ႈထုင်းႁွၶ်ႇ လၵ်ႉၵျူႇၵၢမ်ႇလႅ်ႈၶူဝ်းမွၶ်ႇႁိုၵ်းဝႆႉ ၽႅ်ၵၢႆႉမၶ်းသုၶ်ႇ လၢႆးၵုၶ်ႇလႅ်ၶိုင်ႈ လူဝ်ႇပိုင်ႈလူးသႂ်ႇ ၵုင်ႇယႂ်ႇလွင်ႈထမ်ႇမၵေႃႇၽႅ်ၶ်ႈ လျၢၶ်ႇ လႅ်ၶ်ႈလွမ်းၽွမ်ႉလႅ်င်းပွင်ႇ~ ယုၵ်ႉမုၶ်းၵွင်ႇ– ပူၵ်းတြူးလဝ်ႈၵ်ၵ်ႈတၢ်းငဝ်ႈမိူင်းတၢင်ႈလွမ်ပိဝ်– ၵိဝ်ႁွင်ႉမၢႆးၵၢၶ်– တိုၶ်းထုၵ်ႇၽွမ်ႉ သဝ်း တႅ်းငဝ်းလဝ်ႈသိၶ်လဝ်ႈထမ်းမုၶ်ႁုင်ႇၶိုၵ်ႉ ၽူႈလျၢၶ်ႇလိုၵ်ႉသင်ႇပွၶ်ႈ ၽေႃႇတွၶ်ႈၵၢၶ်လွင်ႈလီငလႈလိူင်းၵျူႉပွင်ႇၵူႇ– ၶ်ႉ ပီၶ်သႅ်ၶ်ႈတၢင်း လၢင်ႈထူပ်းၵျူပ်ႉၶိုၶ်းတူင်ႇလၵ်ႉၵျူႇ– ၶူဝ်းၶိုၵ်ႉမီးၵေႃႈမီးၶၶ်ယဝ်ႉ။–

၉၈ႉ ၶေႃႈၵႂၢမ်းဢၢၼ်ဝႃႈ ထုၵ်ႇလႆႈပိူင်ႈၵိူင်ထမ်းငတႃႇၵူႈ လိူဝ်းၶႃႈဝႃႈမႃးပႃႈၶိူဝ်ၶႆႉလမ်ႉ ပွင်ႇဝႃႈလူဝ်ႇၵွတ်းၶုၼ်ဢၢၼ်ၵျႅၵ်ႉႁူမ်ႁူၼ်း ႁူၼ်းမိူင်း ယႃႇၵွတ်းတူဝ်လိူင်းလွႆလိူင်းသူပ်းလိူင်းၽိတ်းထဝ် ၵၢၼ်မဝ်တမ်းၸျႃး ဢုပတေႃႇၾြႃးသၵ်းသွႆ ယႃႇၶိုၼ်ႈၵဝ်းမွႆလႆးငေႃး ၼတ်း လွႆတမ်းယၢၼ် ၽၢၼ်မၢင်ဝၢင်းပေႃး ဢၢထမ်ႇမပိူင်ႈပၵ်ႉ ၽၵ်ႉမိးၶၼ်~ ၽွမ်ႉၶၼ်ၶၼ်ႇၶၼ်ၶၼ်ႈၶိူင်ႇပိူင်ႇငမ်း လူလုၵ်ႈထမ်းႁုင်ႇပၼ်ငဝ်ႈ– ဢဝ်ၾြႃးတင်ႈမိူင်းဢုပ်ႉမိူင်း ၵ်ႈပိူင်းၵျိဝ်ႈၵျိင်းသွၼ်ႉသိုပ်ႇၵူႈ– ပုၵ်းတင်ႈထမ်းၶိုၼ်ႈၶိူဝ်ၽေႉလူမ်း ၽွမ်ႉလူမ်းႁူႈလိမ်ၶုမ်ႇလိမ် ထဝ်ႈ– ပေလွႆႉလႆးတပ်ႉသိုၵ်း ၼဝ်ႈတိုၵ်းလိုၵ်ႉဢမ်းၶေႃတ်ႈယိုတ်းပိူင်ႇ– ပိူင်ၶမ်ႉလွႆၶဝ်ႈၶၼ်ႉဝႃႈ၊ ၊

၉၉ႉ ဝႃႈတီႈမုၼ်သွႆလွႆယိၼ် ၵျွတ်းပၼ်ရၵျၢၼ်းၶၼ်ႈလမ်လဝ်ႈၶမ်ႇၵိုၼ်းၵျုး… လူမ်းငၼ်းထုင်းပိုၼ်းၼၢဝ်းၵျိုင် ၽဝ်ႇၶၼ်ႉ ၼုၼ် ၵေႃႈၵျိဝ်မိူင်ၵျိဝ်လိုမ်း တွင်းႁိုမ်းၼတ်းလွႆ ၼမ်ႈဢၢၼ်လိူၼ်သွႆမူၼ်းမႃး လွမ်းၾြႃးၽိုၵ်းၵမ် ဢုပေႃးသထသီလၵျိဝ်လမ်ၵျိဝ်ဝဝ်း ၵၢၼ် ၵဝ်းၵျိဝ်ၶိုင် ၵၢၼ်မိူင်ၵျိဝ်လူမ်း ၵျိဝ်ပၼ်မၼ်းယူမ်းၽိင်ႈထမ်းၶိုၵ်ႉၽိုၵ်းသၢင်ႈဝႆးၼၼ်~ လွမ်းၵႂၢမ်းလဝ်ႈၼမ်းပေႃႈ ၵျေႃးပၼ်– မိးမိတ်ႉ

တႃႇၶိူင်ႇ– ၵုပ်ႉပိူင်ႇၵမ်ႇၽေႈ– ၵိူဝ်ပၼ်မၼ်းမဝ်မၼ်းမၢၼ်သၵ်းၵိတ်း တၢင်းၽိတ်းငဝ်ႈၵမ်းလီဝ်– မီးသိၼ်မီးထမ်းၵိူဝ်ႈငဝ်းပဵဝ်– လွမ်းပေႈမွၵ်ႇ ၶိုႈၵွၵ်ႇ တေႃႉထွၵ်ႇ ၵီႈပွၵ်ႇၶေႈဝႃႇလႃႇယဝ်ႉ။–

100။ ၶၼ်ႄလႈႄတႃႇၵဝ်ဝၼ်းၶၼ်ႉ မၼ်းၵေႈလွမ်းလၼ်ႉလဝ်ႈၶုၼ်လၵ်ႉၵျဝတိမိူဝ်ႈၵွၼ်ႇ ဝူၼ်ႉသွၼ်ႇၵိုၼ်းၵမ်ႉ လင်ႇသမ်ႉပူၵ်း တင်ႈလွမ်ပိဝ်တြူးၶိုၵ်ႉၶၼ်ၶၼ်ႇ ၵုပ်ႉၶိူဝ်လိၼ်ၽၼ်ၶၼ်ႇၵူႈတွၼ်ႈ ယွၼ်ႈႁွတ်ႈပၢင်ႇလႆႇ လွတ်ႇၽႅၢ်ႇပိူၼ်ႈၽွမ်ႉ ယွမ်ႉမိတ်ႉတႃႇၽႅင်ႇ ၵရူ ၶေႃႇလိုၼ်ႈမႂ်ႇၵုမ်ႉမဝ်ႇမွႆႈ တေႃႇလွႆႈထႅမ်ယုၵ်ႉလိူဝ်းလွင်ႈသိူဝ်းသႃႇ~ ၵူၼ်းဝၢၼ်ႈမိူင်းၵေႈၵိူဝ်ၵဝ်း– ၽူႈၽၢၼ်ယၢၵ်ႈၵိၼ်းၵေႈ ၶေႈ သမ်ႉပေႈလႆႈသုၼ်ႇၵႃႉၵွင်ႇငႆႈ ပႆႈၶိုၼ်ႈယွႆႇမႂ်ႇ– ၽူႈမၢၵ်ႈၽူႈမီးၶိုၼ်ႈယွႆႇယဝ်ႉယွႆႇထႅင်ႈ ၵမ်ႇၵႂ်ႈၵမ်ႇၵႂ်ႇ– ၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈမိူင်းလႆႈၶဵမ် သဝ်း– ၽႂ်ၵေႈပေးၽွမ်ႉၵၢၼ်ဝႃႈ “လူမ်းၶႃႈၶုၼ်ၵဵဝ်းၶုၼ်ၵဵဝ်း” မႃးယဝ်ႉ။ ။

101။ မိူဝ်ႈၵၢၼ်ၶုၼ်မိူင်း ၶီႇတင်းလႅင်လၢၵ်ႈလၵ်ႉၵျူႇ ၵိၵ်ႇတင်းတပ်ႉသိုၵ်းယွႆႇၶေႃႇမဝ်ႇလွတ်ႈ ႁွတ်ႈလူးၶေႈမိူင်းဝၼ်းၵွၵ်ႇ ၵူႈ

ၶွၵ်ႇႁူႈၵွင်ႈ လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈယုၵ်ႉလွင်ႈယွင်ႈၶိူင်းၶႄႇ လိူဝ်းပိူၼ်ၵျေႃႇလေႃႇတၢင်းၵွၵ်ႇၶႅင်ႈၵေႃႈ တိူၼ်းတေႃႈၵမ်ႇလိုပ်ႈတိုၵ်းတၢပ်ႇ ၽွမ်ႉ ၵၼ်ၶျူးလၢပ်ႇၽႄႇႁွၵ်ႇမိတ်ႈ ဝိသိတ်ႈၵွၼ်ၽႄးဝၢင်းယိူၼ်ႈၵၢႇၶႄႇ~ ၶိုၼ်ႈသဝ်းတိုၼ်ႈငဝ်းတူင်ႇလၵ်ႉၵျူႇ~ ၵဝ်ဝၢၼ်ႈမိူင်းယိူၼ်ႈ လူးထိုင်– ၶဝ်ႈမူပ်ႇႁူမ်ႈႁွမ်း ၽွမ်ႉလွမ်းပိူင်ထမ်ႇမ ႁပ်ႉထွမ်ႇၵေႃးဝႃႇတသင်ႇပွၼ်ႈ တွႆႇယွၼ်ႈႁွင်တြူးၶၼ်ႈၵွၵ်ႇၶၢဝ်ႇ– ၽိတ်ႈ ပၢင်းလဝ်ႈၵျေႃး သၽေးၶျေႈပိုတ်ႇၽၢဝ်ႇ– ၵၢၼ်ၵုပ်ႉငမ်း ၵျုၼ်ႈၶမ်းလဝ်ႈၵွၼ်ၶိုင်ယဝ်ႉ၊–

102။ မိူဝ်ႈၶၼ်ႉလဝ်ႈတူၼ်ပိၼ်လဝ်ႈ ၵျိတ်းငဝ်ႈၵမ်ႇၽႄႇ လင်ႇတၵ်းမိတ်ႉတႃႇလူးပူင် သင်ႇသွၼ်ၶုၼ်ယွႆႇၶုၼ်လူင်လေးလေး ၶင်ႇၵျိဝ်ဝၢၼ်ႈမိူင်းတေၵမ်ႇမီးၽေးသၢၼ်သူၼ် ယႃႇၵျူႈမီးတၢင်းၵဝ်းၵူၼ်ပင်းသုမ်း လႆးၵုမ်းဝၼ်းသႆ ၶိုင်ႈ– ၽိုင်ယႃႇပေၵျမ် ၵၼ်တႆလေးလေး ၵဝ်တြူးထိင်းသေ ပေးတေၵဝ်ၵျမ်ၶိူဝ်းမိူး မိူးၶိုၼ်းလိုၼ်းမူၵ်းၽင် ဝႆးလင်ၵၢၼ်းၵျမ်ၶိူဝ်းၵဝ် ၵဝ်ၵၼ်ထူပ်းၵၢၼ်း ၶၵ်းငၼ်းၶဝ်ႇၶွၼ်းၶိုင်~ ၽိုင်ၵေႈၵျိဝ်ယုမ်ႇၽိုင်လႆႈ– လင်ႇဝႃႈလူဝ်ႇငဝႈလူဝ်ႇပွႆႇ ထွႆႇတမ်းၶမ်ႉလိုလိုတ်ႇၶီမ်ႈ– ၵၢၼ်ၶျႈၵျမ်မူၵ်းလိူင်း

ၶဝ်ႈပိၼ်ပုၼ်ႈလႆႈဝၢၼ်ႈမိူင်းလူႉတူၵ်းတၼ်မ်ႇ– ပၼ်လွင်ႈတၢင်းၵွင်ႉတၢင်းႁႆႈႁူလႆးယဝ်ႉ။ ။

103။ လႆႈသမ်ႉမႆႈသွင် ၽ်ယႃႉပေပွင်လၵ်ႉၵၼ်လႃးလႃး ႁွပ်ႈပိူင်ႈဝီရိယတြႃးၵ်တ်းၵႃ လင်ႉမၢၵ်ႈလင်ႉၶႄၶမ်းငိုၼ်း တိုၼ်းႁူဝ် ယွမ်းလူင်ယွမ်းလၢင် ၶူင်းၵၢင်ၵ်တ်းၵၢၼ်ၵိၼ်ၵ်င်း ၵွမ်ပ်င်းငိုၼ်းၶမ်းၶမ်ၶႄ ပေႃးၵႃလၵ်ႉၵၼ်လွမ်ၵၼ်ယွင်းယွင်း တေပိၼ်ၵဝ်ၵဝ် မိုင်းမိုင်း လိုင်ႉတေႃးသမႃးၶဝ်ႈၵဝ်းထိုင်~ ၽေးလင်းလၢၼ်ႈလူးႁူႈယိင်းႁူႈလႆးၵႆႉၶွင်းလွင်ႈတၢင်းမိူၵ်ႈ တၵ်းလိူၵ်ႈၵ်ၼ်းၶိုင်– လႆးၽွမ်ႉၽိင်ႉ ႁူႈ လိင်ႉယူပ်ႈယွၼ်ႉႁူႉ– လင်ႉဝႃႈၶတ်းလိုၵ်ႈပွင ၶူဝ်းၶွင်ၵိူၼ်းၽ်ၵိူၼ်းမၼ်း ဝၼ်းၶိၼ်းငဝ်ႈတၢင်းလၵ်ႉတၢဝ်းလၼ်– မိူင်းႁူၼ်းမူၼ်ႈ သိူဝ်းၶ်မ်ႉတိူဝ်း ႁူႈလုမ်းႁူႈလိူဝ်းလွတ်ႈ ၶိူဝ်းလၢၼ်ႈလင်းၵၼ်– မီးလွင်ႈမင်ႉၵလႃႉယဝ်ႉ။–

104။ မႆႈသၢမ် ယႃႉၵုၼ်ႈၽိတ်းတိူဝ်ႉၵႃႉမေႉသုတၢင်ႉၽႆႉ ၵပ်းၵႆႉသိၼ်းသဝ်ႈ လဝ်ႈပိူၼ်ႈၽွင်းပိူင်ႉ ၵိမ်းၶိူင်ႉၵိူဝ်ႈၵူင်ႈ ပေႃးႁူႉသုၵ်ႉယုင်ႈ ၵဝ်းသေႉ ၶမ်ၵေႉလၢင်ႈလႆႉ ၶေးၶႆႉၶေးၵွၵ်ႉ ၶိူဝ်းမွၵ်ႉၵႃႉမ လဝ်ႈပိူၼ်ႈတၵ်းပိၼ်တေႃးသၽူႉၵ်ၼ်ႉ ၶိုၼ်ႈတၼ်ႉၶိုၼ်ႈၽတ်ႉ ၶိုၼ်ႈမတ်ႉ

ၶႂ်ႈတၢပ်ႇ လႂ်ႉၵၢပ်ႇလိူတ်ႈတႅၵ်ႇလမ်ႉၵိူၵ်ႇႁူဝ်ႈ သဵင်ႈလူဝ်ႈၸၼ်ႇထႃႇ~ ပေႃးဝႃႈၵဝ်းၶေႃႈၸိူၼ်းပိူၼ်ႈ ၼိုၼ်းလိူၼ်ႈပဵၼ်ၽေး– မိူဝ်းႁွင်ႉ
မေးပိူၼ်ႈၼႆၵေႃႈ တိုၼ်းတေႃႈၽူဝ်ပိူၼ်ႈၶဵၼ်လူး– ပူးလဝ်ႈၽူဝ်ပိူၼ်ႈၼႆၵေႃႈ တိုၼ်းတေႃႈမေးပိူၼ်ႈတေၼိုၼ်ႈထိုင်လုမ်း– လင်ႇဝႃႈ
လွင်ႈႁႃႇမတမ်ႇတင်ႈၽိတ်းၽႅၵ်ႇ– ၶေႃႈၸိူၼ်းၵႆႉလင်းတႅၵ်ႇ– ပဵၼ်ဝႆႉသွင်လူႉသၢမ်သုမ်းၼတႃႉယဝ်ႉ။ ။

105။ မႆၢသိႇ ယႃႇပေလၢတ်ႈၵၢမ်းလႅၼ်ပိူၼ်ႈပႅတ်ႉပိူၼ်ႈသၵ်းၽႆၢႇ မၼ်းလၢင်ႈၼိုၼ်းဝႆၢႇမႃးတိူဝ်ႉ ၵၢဝ်ၸဝ်းလႆႈၸိူဝ်ႉလွမ်းၶႅၼ်ႇ တိုၼ်း
ၵႅၼ်ႇဝႆၢးၼႆႉ ပိူၼ်ႈတၵ်းတွင်းဝႆႉၵၢႆႈလၢင်ႈပႅတ်ႉလွၵ်ႇ ၼိုၼ်းၵွၵ်ႇတေႃးသ ၶႂ်ႈလႃႉၶေႃႈၸူႇ ၸဝ်းၸူႇၶႂ်းမူႇပိူၼ်ႈၵေႃႈ တိုၼ်းတေႃႈ
တင်းထဝ်ႈတင်းၼုမ်ႇ ၽႂ်ၵၢမ်ႇၶႂ်ႈယုမ်ႇႁူၼ်းလၢင်ႈၼပေႉမၢပ်ႇဝႃႈ ႁူႈပႃႈႁူႈၶေႃႈလွတ်ႇၸူႇ~ လၢၼ်ႈလင်းၶေႃႇ~ ၸိုဝ်ၶႂ်ႈလွမ်း ၸူမ်ႈ
ၸွမ်းၶေႃႈႁၢၼ်ႁၼ်– လွင်ႈၵုပ်ႇၶေႃႈၽၢင်း ၶဝ်ႈပိၼ်သႅၼ်ႈတၢင်းၽၢင်ႈတူၵ်းၸူလ်ႈတူၵ်းလႆႈတႅမ်ႇပိုၼ်ႉ ၽႂ်ၵၢမ်ႇၽိုၼ်ႉၸွပ်ႇလွႆႈ ပိူၼ်ႈမွႆႈ
ႁွႆယွၼ်ႉမၼ်းလႅၼ်ႈသူပ်းပၵ်ႇ– တိူဝ်ႉလႂ်တိူဝ်ႉၶေႃး သမ်ႉပေႃးပွင်ႉလွတ်ႇၽၢၵ်ႇ– ၽႂ်ၵေႃႈၸိုဝ်ၶႂ်းထူပ်းၸၼ်ယဝ်ႉ၊–

106။ မႂ်ၵျႃႈ ၵိဝ်ႇလူလုၺ်ႈၶႄမ်ႉမႄႈယႃႈယွင်ႇၼိူင်ႈမဝ်း ၵဝ်းႁူၼ်းပၵ်းၼိတ်းမိတ်းသူလ်ႈ ၵိၼ်ယဝ်ႉမႄပိၼ်ႁူၼ်းပူလ်ၵိမ်းတၢင်း ၶၢင်း
ၵေႃႈမေပိၼ်ၶၢင်းၶွင်းမိူၼ်မူ လႆႈၵေႃႈမေထူမိူၼ်ဝူဝ်းမိူၼ်ၵႂႃး တၢလႆႈပၵ်းၼိတ်းပၵ်းၼၢင် ၵျၢင်ႈၽၢင်ၼေးတိူဝ်းႁူၼ်းယွၼ်း ၶႄႉၵေႃႈ
တင်းၶမ်လမ်ၵႆသၼ်မ်းသွၼ်း ယႃႇၼိုၵ်ႈမၵ်ႉၽႅင်ႇ သိုၵ်ႇသူပ်းၵၼ်~ ယႃႈလဝ်ႈၶဝ်ႈတူႇသုၵ်ႇ ယႃႇသူႇယႃႇၵိၼ်ယႃႇလိမ်းသူတ်ႉသေပွၵ်ႈ–
ပေးဝႃႈၵိုၼ်ၼဝ်ႈၼေး လၢင်ႈမေးၵွၵ်ႇပၢၵ်ႇ လၢၵ်ႇလႆး ၽူႈယိင်းၽူႈလႆးၵႆႉၽိတ်းၽိၵ်ႇ မိူၼ်ယိုင်ႈငၢၼ်းငွၵ်ႈ– ၵၼ်ၶႄႉၵၢတ်းၶိုင်ႈ
ၶိုင်းဝၢၼ်ႈမိူင်းၵိူင်ႈၼွၼ်းၼဝ်ႇ– ၵဝ်ယုင်ႈမေး သမ်ႉပေးသုၵ်ႉပိၼ်ပွၵ်ႈပိၼ်ပွၵ်ႈမႃးယဝ်ႉ၊ ၊

107။ ဝႃႈတီႈၵျၢၼ်းၵဝ်းၼဝ် ငိၼ်းၵဝ်သၢင်းၶိုင်းထႆးၶျေႈ... ဝႆးသေလဝ်ႈလၵ်ႉၵျူႇၵျေးပႆးသွၼ်ပၼ် ၵျၢမ်းၵၼ်ၵၢၼ်မိူင်း သီး
လိူင်းၼေႃ ၼုၼ်ၼဝ်မိူင်းၶိူဝ်ၵျၼ်လီတင်းလိူဝ်း လူမ်းသိူဝ်းသိင်ၶူဝ် ပူင်ၵျူဝ်ႁွမ်းငဝ်း ယွၼ်းသဝ်းၽူလ်းယိၼ် လႆးသမ်ႉၵၼ်ပိၼ်
ၽုင်းၵိုၼ်း ၼိုၼ်းလူးၶျေႈတူၵ်းၶျေႈၵွင်ႇၶျေႈလၢၼ်းတင်းလႆ ၵဝ်သႆၵျၢမ်းထမ်း မိူဝ်းၼၶေၵ်းတမ်းၵျိုၼ်ႈပေးၵျူႉပေးၵျၼ်~ ယိူင်ႈငႆး

လွင်ႈပႆးမႂ်ႇထႆး ၶဝ်ႈလႆးၵၼ်– ထုင်းၵုပတေႉမႂ်ႉ– ၶပ်ႉသႂ်ႉၵျႃႈယၢင်ႉ– တမ်းပၵ်းလၵ်းမိူင်း ယိူင်းၵၢၼ်းႁႂ်ႈၵၢင်း လွင်ႈတၢင်း မိူၵ်ႈလိူင်းၶႅၼ်– လွၵ်းလႆးသၢင်ႈပႆး တိုတ်ႉတႆးလႆႈၵတ်းယႅၼ်– လိုၼ်ႈလိုၼ်ႈလၢင်ႉလၢင်ႉယဝ်ႉ။–

108။ ၶင်ႇၶႄႉတိတယၵၼ်ႇတ ၼႆႈလူလ်ႈလွင်ႈလဝ်ႈတၼ်ႇလၶေႇမိၵုင်ႇယႂ်ႇ ႁွတ်ႈသႂ်ႇလူဝ်ႈထဝ်ႈ ပႆႈၶဝ်ႈထိုၼ်ႇပႃႇ လုၵ်ႈမၼ်း လႆႈပိူင်ႇၵမ်ႇၽႄႇၵူႈပႃႈ ၵူလ်းၵႃႈထူပ်းလွင်ႈယၢပ်ႇၽိုတ်ႇ ဝႆးသေလႅင်းပိုတ်ႇထမ်ႇမ ပိုင်ႈၵိုင်ၵတ်ႉတလဝ်ႈၵဝ်ႇ ၽဝ်ႇၶၼ်ႉၶၼ် မိူင်းဝၼ်းၵွၵ်ႇဝၼ်းတူၵ်းၶေႃႈလၢၼ်းၶေႃႈႁွင်ႇ ပိူၼ်ႈပွင်ႇၵူႉၵုင်ႇလဝ်ႈ ၼွႆႈၶဝ်ႈၶွင်းၶၢင်ႇ~ သဝ်းတွႆႈၵၢမ်းၶေႃတ်ႈယွႆးယွႆး– ၵိုဝ်တပ်ႈလွႆး လွႆႉသိုၵ်းၵုပ်ႈယင်ပဝ်း– ၵူလ်းၶေႃႇပၼ်ႈတႃႇလင်ႇၵႃႇႁွင်ႉၶွင်ႇၶႄႈ ၵိုင်ႇၵေႈပေႃးသမ်ႉၵိုင်ႇယင်ႉၵိုင်ႇယွၼ်ႇ– ၶင်ႈၵုမ်ၵ်ပ်ႉၵမ်းႁွၼ်ႇ – ၵွၼ်လိုဝ်ႈယႅၼ်သဝ်း တီႈၶႄႉငတႉယဝ်ႉ။ ။ **သူၵျႃး…** **သူၶေႃး…**

သၢထု သၢထု သၢထု ၵၼ်သၢမ်သုတ်းယဝ်ႉၵေႃႈ။

သိုပ်ႇၵၶ်သီႇ

109။ ၶႆ်ငလႈတတိယသုတ်းယဝ်ႉ လတုတ်ႉထၵၶ်ႇတၵမ်းသီႇ ထ်ဝ်ထီႇသ်မ်းလေႈ ပိုင်ႈၶေႈပႇလိပပ်ႉယ်ႇ ၵိုၵ်းသ်ႇတီႈပွင်ႇ ႁႂ်ႈ ၵႂင်ႇႁႂ်ႈထူၶ်ႈ မူၶ်ႈလႂမ်းလင်ႇၵႇ ဝႇသၶေႇလိုဝ်ႈလ်ႈ ၵမ်ႇၶ်ႈယူင်းၶၢဝ်ႇ ငၽႈၽေါဝ်ႇFacebook ၵမ်ႇလၢင်ႈလႂမ်းသုၵ်ႉSocial media လိၵ်ႈပွင်ႉလိၵ်ႈမူဝ်ႇၶၶ်ႉမဝ်ႇမိုတ်ႈ မၢင်ႉၽ်ႇၶ်းသႇသၶေႇ လင်ႇၵႇလိၵ်ႈထမ်ႇမၶေႈယိုတ်ႈ ၵ်ဝ်ႈၶိုတ်ႈဝၵ်းတၢင်ႇ~ ပႇၵမီႇလၢင်ႇ– ၵုဝ်းတ်မ်ႈထမ်းၶမ်ႉၶူၢမ်းငၵႈပၶ်ၵႇ– လ်ၵႂၶ်ႇ ဝူၶ်ႉသႂၶ်ႇပုၶ်ႈလိုဝ်း ငိုၶ်ႈၶိုဝ်းၶီလိုတ်ႇၵႂၶ်ႉ ၵူဝ်သိုပ်ႇသႂၶ်ႉလိုပ်ႇငိုဝ်ႈ သိင်ႇၽိုဝ်ႈၶၢဝ်း ယိုတ်ႈယၢဝ်းၶူႇ– ၶ်ႈပၶ်လွင်ႈတၢင်းၽေါင်ႉပလ်ႇလႇ– သႂၶ်ႁ်ႈၶိုၶ်း သၢင်ႈပိုၶ်းၶ်ၶ်ႈပိုၶ်းၶေယဝ်ႉ။–

110။ ၶႆငလႈမိုဝ်ႈၵ်ႈ ၶ်ႈလူလ်ႈၶုၶ်လူင် ၵူင်ၵူင်ၵၢင်းၵၢင်း လႂမ်းတၢင်းူးသ်ၵိဝ် ၵဝ်ထမ်းပူၵ်းၵ်တ်းလႂမ်ပိဝ်ထီးမူင်း ငဝ်းၵူင်းၵတ်း

ယီၼ် ပိူၼ်ႈၵမ်ႉၶိုၼ်ႈပွင်ၵျိတ်းၶီၼ်ၵျိတ်းၸေး သဝ်းသေၵျူၼ်းယေးမၼ်းၽိူင် ၵတ်းတူဝ်ယီၼ်လူဝ်ဝၼ်းငဝ်း ၶုၼ်ၵေႃးၵမ်ႉသမ်ႉတီၵ်းတီၼ် ယိင်းလၢႆး ၵူႈလွၵ်ႇၵူႈလိၼ်ႉ ၽိၼ်ႉပိၼ်း ဝၢၼ်ႈၶွၵ်ႈၼလႆႈဝိၼ်းၵမ်ႉၵွၼ်ႉၵွၵ်ႉပၼ်ၵျ~ ၶပေႉထူၼ်ႈလီတ်းသိုပ်ႉ လိုပ်ႉတၼ်းမၼ်ႈလွမ်း ၶင်ႉပၢၼ်လဝ်ႈၵမ်းငဝ်ႈ– ၵဝ်□ူးဝံႉပီၼ်တီႈၵိင်တီႈၵူဝ်း ဝၢၼ်ႈမိူင်းလႆႈသိူဝ်းသၢႉ ၵိုဝ်လမ်ႉဝဝ်းသၵ်ႈ– လင်ႉဝၢႈထမ်ႉမၼ်ႉပေႃးဝၢႈၵွၼ်း ပွႆႉမၼ်းၵေႃး တိုၼ်းတေႃးမၼ်းသမ်ႉၼမ်းပွႆႉၵွၼ်း ၽွမ်ႉပဝ်းဝံႉတႃႉသေႉ– ၽွၼ်းယွၼ်ႈထိုင်ၶဝ်ႈၼတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊

111။ ၵျိတ်းၶေတၢၼ်းၵၼ် ပီၼ်ၵၢၼ်ပီယၢဝ်း ၶၢဝ်းၵျီးမီးလီတ်းလူဝ်ႈၶုၼ်မိူင်းယဝ်ႉ။။။ ဝၢၼ်ႈၵေႃးၵျိူင်းမိူင်းၵေႃးလီ ၵမ်ႉလႆႈလွမ်ၶီ လႃးလႃး ထိုင်မႃးမႂ်ႇပဵတ်ႉၶုၼ်လူင် သမ်ႉမႃးၵၢဝ်တူင်မိူင်းပင်း ၵူၼ်းတေႃႉၵူၼ်းၶႄႉမေႃၽိတ်းမေႃလင်းလူးၵၼ် ပၼ်ၵျၽုတ်းမႃး ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵမ်ႉပူၵ်း□ူးၵျိတ်းပီၼ်လွမ်ပိဝ် လိဝ်သႂ်လႂ်းငွၵ်း ပေႃးမိူၼ်ပၢၼ်လီဝ်ၵူၼ်းၵၢၼ်လူဝ်ၶႅဝ်လိၵ်းလွၵ်း တူဝ်လူဝ်ပွၵ်းပွၵ်းၵျပ်ႈၵမ်း ၶၢတ်ႈ လူဝ်းလၢတ်ႈၵျမ်းၶူၵ်ႉၵျမ်းၵ– ပိူၼ်ႈၼၶေးလီႉလူးၶေႃးလူးတ– မိူင်းယုင်ႈၵၢဝ်ႉယဝ်ႉ– မဝ်ႉပိုင်ႈထမ်ႉမ– ပေႃးပူတ်းၶီႉတူင်း

တြႃးၵေႃႈ တိုၼ်းတေႃႇမိူင်းၸိူင်ႉၼၼ်းဝႆ– ႁူၼ်းသဝ်းၶိုၼ်ႈႁူပ်းၵႂ်– လိုၼ်းၽိုၼ်ႉၵႂၼ်ႇ, ႁူႈၼွၵ်ႈႁၢၼ်ႉၶေႃႈၶေႃႈယဝ်ႉ။–

112။ **ဢထၶေ ၽိၵ်ၶဝေ ဢၵုလ်လတရေ ပုၵ်ၶသေ ယေၼ ၵျၼ ၶတ်တိယေ မုတ်ထၼၽိသိတ်တေ တေၼပၼသၼ်ၵမိ ဢုပသၼ်ၵမိတွႃ ၵျၼၼၶံ မုတ်ထၼၽိသိတ်တံ ဢေတတဝေလ"ယၼ်ၶေတေဝ ဢၼၶေယျူသိ တပ်ပံ လၵ်ၵရတၼံ ဢၼ် တရၵ်ၶိတ""ၼ်တိ**။ မုၼ်ၽိၼ်ႈၵဝ်ႇ, တေႃႇသၶေႃႇလဝ်ႈဝႃႈ ၵႃႈသင်ႇၶႃႇထဝ်ႈႁူပ်းၶုမ်ႇ, ယုမ်ႇထမ်းလဝ်ႈၵေႃးၼႆႈၵျိူး။ ၽဝ်ႇမိူဝ်ႈလိၵ်ႈၵႆႈၼုၼ် မွၵ်ႇ, တူင်ႇလၵ်ႉၵျူႇယိူင်ႇသမ်ႉၶိုၼ်းၵႂၢႆထိင်ႈ ပိူၼ်ႈလိင်ႈၵႃမ်းၵႂႆ, ၼုၼ်ၵေႃႈဝိၼ်ႇဝႆႇယၵ်ႉတေႃႇၶေႃႈ ၽူးမွၵ်ႇဝႃႇလၵလွင်ႈဝႃႈၶိုဝ်းတူင်ႇလၵ်ႉ ၵျူႇ~ တၢယ်မ်ႈၵိုဝ်လႃး– ဢေႃးလႃႇလဝ်ႈမွၵ်ႇၶိူၼ်ႈတမ်ႇယေႃႈ ပ်ၵ်ႇပေႃႈၵိုင်းၶၼ်ၶၼ်ႇ– ၼုၼ်လိၵ်ႉၼုၼ်ၶွႆႉၶဝ်ၶိူၼ်ႈၶိုၼ်းတၢင်ႈၵူဝ်မႃးယဝ်ႉၵျိူး။ ။

113။ ဝႃႈတီႈသင်ႇၶႃႇလုၵ်ႈၵၵ်ႉလဝ်ႈၵျိူး။ ပေႃးငိၼ်းၵႃမ်းလဝ်ႈၵႃမ်းတၢင်ႇဝႃႇလႃႇ တူင်ႇလၵ်ႉၵျူႇၵႂၢႆယဝ်ႉ ၼုၼ်ၵေႃႈငဝ်ၵဝ်ႉလူင်ယူႇ ၶေႃႈၵူႇ ထုမ်ႈၵုမ်ႈ လိုၵုမ်ႈဝဝ်းၼုၼ်ႇ ဢမ်ႇဢုၼ်ႇဢူၵ်းလႆႈ ၼႆႈပိူၼ်ႈဝႆးၶေႃႇ ႁူလ်းၵႃႈမၶၼ်းသမ်ႉမဝ်ႇၵျႃႇတီႈပႃႇမႆႉထိုၼ်ႇထမ်ႈ တီႈတမ်ႈၼုၼ်

ပေႃႈၼမ်းၵသေးပၼ်ႇတိတႃႇ~ ႁုင်ႇယုၵ်ႇၶေႃႇ~ ၵိူဝ်ယိူင်ႈငႂ်းပိူၼ်ႈဝၼ်းလင်– ႁင်ဝႆႉၵၢင်းၼေႃ– ပုၼ်ႈတႃႇႁူႇထၢမ်ၵူႈမၼ်းၶၼ်ႉလမ်း သမ်ႉမီးတီႈတၢင်းလွင်ႈၵွၼ်ႇၼၢၼ်ႉ ၶၼ်ႈယူႇႁၢၼ်ႉပလၢင်ႇၵဵဝ်ႈ ပၢၵ်ႇလဵဝ်ႈၵဵဝ်ၼေႃႈႁူၢမ်းႁၢမ်ႉၵဵင်း တုမ်ႉတဵင်းပိူၼ်ႈတႃႇသေႇ– လွတ်ႈထိင်း ပၼ်ႈၶိင်းၵိၼ်ႇတရေႇ– သေယဝ်ႉပွင်ၶေႃႈမိူင်းႁူႈဝၼ်း ပဵင်ႈမၼ်းႁူႉမၼ်းမေႃယဝ်ႉ။–

114။ **သေႃႇရျႃ**ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၶႆႇၽႄႉၵမ်ႇၵဝ်တြႃး မႃးၵိူတ်းလွမ်ပိဝ် **သမတေၶေဝေ**ႁူၺ်းလိဝ်လွမ်းလွင်ႈတၢင်းပိုၵ်း ႁၢမ်းၽိုၵ်းထုင်းၵိူင် ၶိုင် ၼေႃမေႃလဵဝ်ႈ ၵဝ်တဵဝ်းမၼ်းမိတ်းၽိတ်းၽူၼ် ဝၢၼ်ႈမိူင်းလွႆးသုတ်ႈလွႆးႁူၼ်ယွမ်းၵဵင်း ၵိူဝ်လဵင်းၵိူဝ်သွႆ ၽွင်းမိူင်းၼဝ်လွႆ ၽူႈႁိူဝ်းႁုမ် ၼဝ်ၶၼ်ႉလွႆ ပႂ်းပွင်ယေးပိုၼ်းၼဝ်လွႆ ပႂ်းၵမ်ၵၢၼ်သိုၵ်းၼဝ်လွႆ ၽၼ်ႇၵေႃႈပိၼ်သုမ်ပိၼ်လုမ်း မႃးလုမ်းႁူမ်ႈတိူင်ႇပၢင်ႇၵိူတ်းၵေႃ~ ၵုပ်ႇၶႂ်ႈ– ၼဝ်မႂ်ႈလွႆမႂ်ႈၼေႃး မၶေႃးယၢပ်ႇလိူဝ်ထူၼ်ႈ– တူၼ်ႈၵဝ်ႉငဝ်ႈပိူင်ႇ လိူင်ႇၼွၼ်းတွၼ်ႈၽွင်းၵုပ်ႉၽိတ်းၽဵၵ်ႇလဵဝ်ယူႈ– ၵိူဝ်ၼဝ်ႈထုင်းၽိင်ႈ မိူင်းၵိူင်ႈလႂ်းပႂ်ႈၶိူဝ်းမိူဝ်ႈၶိင်းပူႇပၢၼ်ၵူႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

115။ ဝၢႆးသေလိူဝ်းၶဝ်မႃးတုမ်ႁုမ်ႁၼ် လင်ႇၵၢၼ်လႆႈလွင်ႈတဵပ်းတတ်း ၸတ်းၸတ်းၸၢၼ်ၸၢၼ် ၽွမ်ႉၵၢဝ်ႇႁၢမ်းဝၢၼ်လီငၢမ်း ၼပ်းတၢမ်း ယႆႁၼ် ၵိူတ်းၼၼ်ၵိူဝ်ထိူင်း ႁူႉႁွတ်ႈၼုၼ်မိူင်းပႆလွမ် ႁွမ်းငွမ်ၼွမ်းငဝ်း လဝ်ႈဝႃႈ "တူၼ်ၼုၼ်ငမ်းထီးပဝ်းတီႈၼႃႈၼေႈ... ပေႃးႁူလႆးလႆး မုၼ်လႆးသဝ်း လဝ်ႈၵဝ်းဝူၼ်ႉၵိူတ်းသၢင်ႈၸၢင်းၼေ~ ၼေႈမိူင်းၼေႈတိူင်းငလႈတၢင်းၸေ~ တၢၵ်းသဝ်ႈႁဝ်ႇႁူ- ယူႇထၢင်ႇၼိုၼ်ႈယိုင်ႇ- တူၼ် မုၼ်ၼုၼ်လူင် လီသူင်လီလွမ်းၽွမ်ႉထုင်းပေႈၼၢဝ်းၵိူင်- သၢင်ႈၼပ်းၼိုင်- မိူင်းလိုင်ႈယိုင်ႇၼႅင်ႉလင်ႇၵိူဝ်ႈလင်ႇမိူင်ႇ- ပေႃးႁူလႆး တူလႆးလွမ်း ႁွမ်းၵိူင်းပိူင်ႈတၢင်းႁူႉတၢင်းမေ- ပိူင်ႈတၢင်းဝူၼ်ႉၸၢင်းၼေ- ၸၢမ်းၵိူဝ်ႈၵွင်ႇ လွတ်ႈသွင်ႇမိူင်ႇယဝ်ႉ။-

116။ ၶဝ်ငလႈပေႈဝႃႈလုမ်းမူႇႁူႈၽႆႇႁူႈပႃႈ လဝ်ႈဝႃႈႁၢမ်းၵွၵ်ႇ ၼိူႈမွၵ်ႇၼေႈၽၢင်ႉ လဝ်ႈၼုၼ်လင်ႇတၵ်းႁိူင်ႉႁၢင်ႉႁွင်ႉၵိူတ်းပၢင်ႁုမ်ယိုင်ႇယိုင်ႇ ၵိူႈၶဝ်လၢတ်ႈသိုင်ႇႁၢမ်းၼိူႈ ပုၼ်ႈလႆႈလိူင်းပွင်ႇ လိုၼ်ႈသွင်ႇထုင်းမိုၼ်ႉ ၼိုၼ်းၽိုၼ်ႉဝိၼ်းထွမ်ႇ သုၢင်းလွမ်ႇလိုၼ်ႈ ဢေလႆႈၵိူတ်းႁိူဝ်ပွင် သၢင်ႈမိူင်းလိုင်ႈတိူၼ်းသိုပ်ႇ ၽိုင်ႈလိုပ်ႇသွၼ်ႉၵၢမ်ႇပိူင်ႈ ႁူႈယိူင်ႈယိူင်ႈၵၢဝ်ဝၢၼ်ႈမိူင်း ႁိူဝ်ႈႁိူင်းႁုင်ႇသရေႇယိုင်ႇ~ မီးလၢၵ်ႈၵၢမ်းၼဵၵ်ႈ

တႅမ်ႈသူပ်း– ၵိူဝ်ၵၢပ်ႈၶူပ်းၶေႃႈ ပေႃးယူမ်ႉၼႆပိူၼ်ႈႁူဝ်ငဝ်း – လဝ်ႈမႂ်ႇပိုင်ႈသႂ်ႇ ၵွၼ်ႇယႂ်ႇႁူႉထႃႇၼင်ႈလႂ်ႈ တႅင်ႈႁႂ်ႈပွင်ၶေႃႈ လုမ်းၶေႃႈ မိူင်းၵူႉ– ၸႂ်ႈၶိုၼ်းၼႂ်ႈပိုၼ်းႁုင်ႉသိၵ်ႈၼႃႉ– ပၢၼ်ပေႃႈလူင်လဝ်ႈၼဝ်ႈသၢင်ႈပွင်ပဝ်းမႃးၼၼ်ႉ။ ။

117ႉ ၼၼ်ႉလႄႈႁူၼ်းၵၢပ်ႈႁူၼ်းထၢမ်းႁူႈလႂ်ႈ ႁူႈႁၢင်ႈလုမ်းယႂ်ႇလုမ်းၵွၼ်ႇ လၢင်ႉလၢတ်ႈၽိူင်ႈႁွၼ်ႇလိုဝ်ႈလိူဝ်ႈ “ၸႂ်ႈပိုင်ႈၸႂ်ႈၵိူင်ထမ်ႇမသိုဝ်ႈ သိုဝ်ႈတေႃႇတေႃႇ ဝႆႉၼၢင်းပူႇလေႃႇလႂ်ႈမၢၼ်ႈ လွမ်းတၢင်ႈသမ်ႇမႃႇ ယုၵ်ႉၵဝ်ႇတြႃးၵိူတ်းပၢၼ်လွမ်ပိဝ်မိူင်းၵူႉပူၵ်းၶိုၼ်ႈၽေႃးၵမ်ႇလွတ်ႈ လွင်ႈယႂ်ႇၸႂ်ႈသႂ်ႇဝႆႉတီႈယွတ်ႈ လူပ်ႉပႃးၶေႃႈၵိုၼ်းၶေႃႈယေး လုၵ်ႈမေးၼလႄႈလေႃးၵေႃႉသိၵ်းတပ်ႉၵဝ်ႇမႂ်ႇ~ ၵၵ်ႉပိုၼ်းၽူႈမီးလၼ်ႉၵွၼ်ႇ ယႂ်ႇ~ လိူဝ်းလဝ်ႈၽေႃႉလဝ်ႈဝိၼ်းၼလႄႈထမူင်– ပူင်ၸႂ်ႈၶိင်းၵၢင်ႉၶိင်းၼၵ်ႉ ၶဝ်လႆႈၵိူင်းလိူဝ်– ပုၼ်ႈတႃႇၽေႈၵႃႇႁူႈၽၢၼ်ႁူႉမီးတီႈလိူဝ်းၶဝ် လူဝ်ႇဝႆႉ တိုၼ်းထုၵ်ႇၵႆႉၵူႉလႂ်ႈ လၢတ်ႈၽွႆးၵူၺ်းတေႃႇ– ၸႂ်ႈပေႃးမူၼ်ႈသိုဝ်းၵျေႃႇ– ထိမ်ၵမ်ႉဝၼ်းၶႂ်ႈတႃႉ။–

118ႉ ၵႃႈၼင်ႇထုင်းၶုၼ်လိမ်ၵိူင် ပွင်ၶိုင်ဝၢၼ်ႈမိူင်းမႃးၼၼ်ႉ ၶုၼ်ၽွင်းမိူင်းၼလႄႈလွမ်သိၵ်းၵိုၵ်းပႃးႁူႈႁၢင်ႈလုမ်းၵၢၼ် ၵတ်းၵတ်းၵၢၼ်

ၵၢၼ်ထူၵ်းပႆး ၽွမ်ႉၵၼ်မူၼ်ႈမေႃးလႆႈထႆႇမၼ်းၶူၼ် ၵႂႃႇပေႃးၽေတ်းမုၼ်ၽေတ်းငဝ်း လႆးသဝ်းလႆးပွင် ထုင်းၶွင်ပိုၼ်းမီး ၼတႃႇၵၢဝ်ၵူဝ်ၵၢင် ထတ်းသၢင်ထိုင်ပႆႇထိုင်ထီး တီႈသၢင်ႇထုၵ်ႇသၵ်းသႂ်~ ၵႂႃႇပိၼ်ႇဝိၼ်ႇတူၼ်းမူၼ်ႈမေႃးၼၼ်းဝၢင်း လွင်ႈတၢင်းပိူင်ႈၵိူင်းတၵ်ႉ ၼၵ်ႉယႄႉၵၢဝ် ပ်တ်ႈ– မိုၼ်းၶၼ်တ်ႈလွမ်းၽွမ်ႉထမ်း ၵုပ်ႉငမ်းၵမ်ႇၽႄႇၵူၺ်ႇ– တူၼ်ႇလၵ်ႉၵျႃႇ– တေသမ်ႉမိုၼ်းၵွတ်ႈထိုင်လဝ်ႈ– ၶဝ်ၽူႈထၢမ်းၶႄႈမိူင်း ၽွမ်ႉၵိူင်းၽွမ်ႉယိူင်းၵုပ်ႇ ၼၶလွင်ႈပိူင်ငဝ်ႈ– လွမ်းယိူင်ႈလႆးၶင်ႇပၢၼ်ပေႃႈၵူၼ်းထဝ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ၊ ၊

119. ၶင်ႇလႈပေႃးဝႃႈ မူႇလုမ်းၽွင်းမိူင်းၼတႃႇၵူၺ်ႇ ၽူႈမီးတၢင်းၵူႉပလ်ႇလၢႆႇၵိဝ်မဝ် ၵိၵ်ႇလူလ်ႈလဝ်ႈၶႄႈတီႈၶဝ်လႆၢ်လုမ်း ၵူႈၵွင်းၵူႈလုမ်း ၼၶပေၼ် ၵၢၼ်ပိၼ်လႆးပွင်ၵၢၼ်မိူင်း လွတ်ႈသေတၢင်းလိူင်း ၵိူင်းၽိတ်းမိတ်းဝႆ ၶခေၶခေပ်းပႆး လဝ်ႈၵႄႈငိၼ်းထိုင်ၶင်းထႆး လိၼ်ႈ သၵ်းသႂ်~ ပုၼ်ႈၽွၼ်းၵူႈဝၼ်းၶင်~ ၼမ်းသၢင်ႈၵူမ်ႇလူမ်ႈလွတ်ႇၽိူဝ်ႇ– ဝိၼ်ႇဝႆႇယၵ်ႉသႂ်ႇ– ႁွၼ်းလႆၢ်ပဝ်းၶိင်း ထိင်းသူပ်းၶႄႈၵၢမ်းၼ်ၶင်– ၵႂႃႇပေႃးလွတ်ႈတၢင်းမႆႈတၢင်းၶၼ်ၶင်– မီးသတိယႂ်ႇယႂ်ႇ– ၶတ်းလႆၢ်ၵၢဝ်ထမ်း ပူၵ်းတမ်းၵႂႃႇပိၼ်တူၼ်ႈတုင်းလူင်– ၵႂႃႇမီးလိုဝ်ႈလိုဝ်းၵူင်– လႆး

ပေႉၵွင်ႇ လိုၼ်ႈသွင်ႇမွႆႇယဝ်ႉ။–

120။ ႁႂ်ႈပဵၼ်ၶေႃႈႁၢင်ႈၵူႈလႆးသူၼ်းၵွၼ်ႈႁူၼ်းၵူႉပွင်ႇ လတ်းၵွင်ႇႁူႈလွင်ႈ မဝ်ႇၶွင်ႈမဝ်ႇၵိတ်ႇ ဝီႉသိတ်ႇၼမ်ႉထူၼ်ႈ ၽင်ႈၶေႈလႆႈမူၼ်ႈသိုဝ်း သႃႇ လွမ်းလူလ်ႈမိတ်ႉတႃႇထမ်ႇမ ၵျႃႇလပ်ႉၼ်းမိတ်ႇ ၵေႃႉၵ်တ်ႇတၢင်းသုၵ်ႉ ယုၵ်ႉယွင်ႈလႅၢ်းထုၵ်ႇ ငမ်းၽုၵ်ႇၵႃပတေႃႇသမဝ်ႇၽိူဝ်ႈ သွင်ႇ ၵူဝ်ႈမႄး မိၼ်ႈတြႃးမိုၼ်ႈယႆႇမွႆႇ~ ၶိုင်းၶေႈၵေႃၶေႈလုမ်းၶေႈလီငၢမ်း– လၢမ်းႁူႈမိူင်း ႁူႈတိူင်းလွတ်ႇၵမ်ႇၽႄႇ– ၶိုၼ်းလႆႈၶမိမ်ႇၵိုမ်း– ၵေႃးလႃႇလၵ်ႉၵျႃႇၵုပ်ႉလွတ်ႇတီႈ ပိုတ်ႇၵီႈၵိူင်းလုၵ်ႈသိုၵ်း ၽွၼ်ႉၽိုၵ်းၶပ်ႉတၢပ်ႇၵၢပ်ႇ– ႁူႈတပ်ႉႁူႈလုမ်း ၵူမ်ႈလုမ်းၵပ်ႉၵုမ်းပုၼ်ႈ ၽွၼ်းတွၼ်ႈမီးဝႆႉမဝ်ႇလၢပ်ႇ– ၶေလွင်ႈၽေး လွတ်ႈမီးတီႈၶေးၵူဝ်ႈၶူင်လိုမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

121။ ႁူလ်းၶႄႇၵေႃႈလႃႇၵႃႇၶႄႇၽေႃႇသိုၵ်း ၽွၼ်ႉၽိုၵ်းယဝ်ႉသဝ်းတူဝ်ႈၵမ်ႇၽႄႇ ၶႄၶွၼ်ႈတိူဝ်းၵူဝ်ႈဝႃႈၵူဝ်ႈၵေႈ... ႁူလ်းႁွမ်ႉ ထိင်း လႆႈပဵၼ်မိူဝ်ႈပဵၼ်ထႃႇ မဝ်ႇၵျႃႇယၢဝ်းယိုတ်ႈ ၽင်ၶေႈၵမ်ႇပေးလူမ်းမိုတ်ႈသိူဝ်းၵျႃႇ ၶဝ်းမိူဝ်ႈၶေႈမိူင်းထူပ်းတေႃႇတၢင်းတုၵ်ႉၶယၢပ်ႇယၢၵ်ႈ

ပ်ၵ်ႉသမ်ႉသိုၵ်းယႂ်ႇ ၽိူမ်ႉသႂ်ႇၶပ်ႉငမႇၶၢၵ်ႈ ပိုတ်ႇပၢၵ်ႈၵ်ႂင်း တဝ်ႉတ်င်းထ်င်ႈမႄးမႂ်ႇ~ လွင်ႈတၢင်းသုၵ်ႉၵဝ်း မႄႈမဝ်းၶွၼ်ႈၶဝ်းၶဝ်ႈ သိုပ်ႇယႂ်ႇ~ တိုၼ်းဝႃႈတၵ်းပ်ၼ်– ၽႄးၵႃႇမဝ်ႇသိူဝ်းၵိူဝ်ႉတွၼ်း ၵႆႉၶွၼ်းလိၼ်ႉသူပ်းသိင်သ်ၼ်ႇပွင်ႉ ပုၼ်ႈတႃႇတွင်ႉၵမ်ႇထူၼ်ႈ ၼတႇတူၼ်ႈတၢင်းလိူတ်ႇ– လွင်ႈလႅၢႆးႁူတ်ႉၽုတ်းၵိူတ်ႇ– မေႃလၢင်ႈၵ်ၢတ်းၶ်ၼ်ယဝ်ႉ။–

122။ ၶႆၼလႈပ်ၼ်ၶၼ်ႇယၢမ်းၶၼ် ၵၼ်ပ်ၼ်ၶုၼ်လူင် ပူင်သိုၵ်းၶပ်းသွၼ်း ၵုမ်းၵွၼ်းထၢၼ်ႈၵိုၼ်းၵွင်ၵေႃႈ… ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈၵမ်ႇမေႃ ပူၵ်းပွင်ၵူၼ်းမိူင်း ၸင်ႇၶ်တ်ႈၽုတ်းၸိူင်းတၢင်းၽႃၼ် ၵၢၼ်ၶုင်ႈၵၢၼ်ၵိၼ်ဝၼ်းၵႃး ၸႂ်းၶိတၢမ်ၶိလိူၼ်ပိတိူဝ်းမႄးတွၼ်းမႄး ၵွၼ်ၵၼ် ထူပ်းလၢႆးလွင်ႈတၢင်းတုၵ်ႉတၢင်းယၢပ်ႇၶွင်းၵ်ၼ်~ ၵ်တ်းၶိုင်ႈဝၼ်းယဝ်ႉၵိၼ်ၶိုင်ႈဝၼ်းၶႆႉ မၼ်းၵမ်ႇတ်မ်တွင်ႉတ်မ်သႆႈ– ၵၢၼ်လိၼ်ႉ တူဝ်လိၼ်ႉၸႂ်ၶႆႉၵိၼ်းၶ်ၼ်ႇ ၽႂ်ၵေႃႈၵိူဝ်ၸွႆႈၽႂ်လႆႈ– ပေႃႈၵိူၼ်းပေႃႈယေး ဝူၼ်ႉၵၢၼ်လိၼ်ႉလုၵ်ႈလိၼ်ႉမေး လ်ၼ်ႈၵျၢၵ်းၵ်ၼ်ႇ ၵူဝ်သမ်ႉ ပေႃးၶႆႈ– လုမ်းၼမႈၵိူၼ်းၼမႈယေး လၢၵ်ႈလေးလုၵ်ႈလၢင်းပွင်ႉၶၢင်းၵွၵ်ႇ သိင်ၵွင်ႉသိင်ၵႆႈမႄးယဝ်ႉ။ ။

123။ ၶီလွင်ႇဝၼ်းၶွင်ႇၵိုၵ်းၶိုၼ်း တိုၼ်းသုတ်းထီးယဝ်ႉ။။။ လိူဝ်းပိၼ်ၵူၼ်းမီးပေႃးၶၢင်းသိင်ၸၢၼ် ၵေႃႉႁွတ်းပေႃးႁၢၼ်ပေႃးႁတ်း လွမ်ၶတ်းပၵ်းပိူင် လွင်ႇလိူင်ၸုတ်းမႃး ၵထမ်ႇမ[တြႃး]မ်ၼ်းပ်ၼ် ၵ်ၼ်ၵူဝ်လႂ်းယွၵ်း လွၵ်းၵ်ၵ်းမၢင်မဝ် ၸူႉလႂ်းၵေႃႉၶိုင်ႈလၵ်ႉၵဝ်လၼ်းၵၼ်း ၶူဝ်းမီးလဝ်ႈမၼ်းသၵ်းသုင်ႇ ၸွင်ႇၵုဝ်ၶုင်းပၼ်သၵ်းၵိတ်း မၼ်းလွမ်လွတ်းလိတ်းယွၼ်ႉႁွတ်းၵ်ၼ်ႈ လွင်းလ်ၼ်ႈလႂ်းၶ်ၼ်~ ပုၼ်ႈတၵ်း လ်င်ႉသုပ်းတွင်ႉၵွင်းၵမ်ႉၵ်င်းၵ်ၼ်~ တၢင်းမိုၵ်ႈၵုတ်ႉၵွၵ်ႉ- မဝ်ႉမွၵ်ႉလဝ်ႈပိူင်ႉ- ၵဝ်ၶွင်ၵဝ်ၶူဝ်းၶဝ်ႈၸၵ်းပိုၼ်ႈမႃးလ်င်ႉမေးလုၵ်ႈ ဝၼ်းသႂ်- လွမ်လ်မ်လၵ်းလိင်းလၵ်ႉလ်တ်းလ်ၼ်ႈၸွင်းၸႂ်- လွင်းလပ်ႉမ်တ်ႉၵိုၼ်ႈၵ်တ်ႉသိုင်ႉယဝ်ႉ။-

124။ ၶၼ်ႇလေႈပ်ၼ်ၶင်ႉပွၵ်ႈၶိုင်ႈလႃးသုင်ႉ ၶမ်ႇယုင်ႉလိူဝ်းပိုၼ်ႈ ၶူဝ်းၵိုၼ်ႈၵုၼ်းလိူင်ႉ ၵၼ်ပ်ၼ်လဝ်ႈပိူင်ႉၶူဝ်းၵိၼ်ၶူဝ်းယ်မ်ႉ ႁၢင်ႈႁ်ၼ်း ၼ်မ်ႉၼ်မ်ႉမ်ပ်းယူႉ မွင်းႁုင်ႈၸူႈလၵ်ႉမႃးသူႉလူးႁုင်ႈ ၶုင်ႈတိလွပ်းတၢပ်ႉ ႁ်တ်းႁုင်ႈမၼ်းလၢပ်ႉမၼ်းၸၢၼ်ႈ ၵုပ်ႉတၢၼ်ႈသုင်ႉလႃၼ်ႉ မိူဝ်ႈၶၼ်ႉ ၶၢဝ်းတၢၼ်ႉၶိင်ႉတၢၼ်ႉၵႂ်ႈၸူႈလၵ်ႉၸွင်ႉၵၢင်ႈ ဝႂ်ႉယၢင်ႈမေလ်ၼ်ႈလႂ်း ၶႂ်ႉတိၼ်ၶႂ်ႉမိူဝ်းၶဝ်ႈၶုင်းဝၢၼ်ႈၶုင်းၵိူင်ႉ~ တႃၵေႃႈၸႂ်တွၼ်း-

ၶၢဝ်းပိူၼ်ႈၶႂၼ်းၶၼ်ႇမၼ်းသမ်ႉၵိုဝ်သဝ်း– ပိူၼ်ႈလင်ႇလေႃႈလင်ႇမတ်ႉသႂ်ႇလိူၵ်ႈ ၵၢႆႈတိူၵ်ႈမေႃလၢင်ႈၵၢဝ်ၶဝ်ႈၶူဝ်းပိူၼ်ႈတႃႇသေႇ– ၶႄႈၵၢၼ်သႆႉလႅတ်းၶႅတ်ႈလပ်းယိၼ်ႉမဝ်ႇၵေႃႇ – တေၵႂ်ႈမၼ်းယင်ႉၵၢၼ်ၵဝ်းလူးႁႂၼ်ႇ။ ။

125။ ၶႆႈလေး ပေးဝႃႈႁူၼ်းဝၢၼ်ႈႁူၼ်းၵိူင်ႇ ၵႅင်းမိူင်ႇတီႉလၵ်ႉ လႂ်ပ်းလႆႈၽူႈလၵ်ႉယဝ်ႉယႃႇ ၶဝ်လင်ႇလၢၵ်ႈႁူႇလူးၸွတ်ႈ ၵေႃယွတ်ႈ ထီးသွင်ႇ ငဝ်းၵွင်ႇၵိူဝ်ႈၵိူင်ႈ ၶုၼ်ၵေႃႈလင်ႇတၵ်းယၵ်ႉမုင်ႈတူလုမ်းတေႃႇ ၵေႉၽူႈၵမ်ႇၵျႃႇၶႄႈငိူဝ်ႈ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈပိူၼ်ႈမတ်ႉပေႈပိၵ်ႇ သိူဝ်ႈသိၵ်ႇယွၵ်းဝႆႈ လဝ်ႈလင်ႇထၢမ်ဝႃႈ "ၵၢႆႈၵျိုး...ၵၢႆႈမွင်းထွမ်ႇ ၶႄႈသွမ်ႇလမ်ႉၵမ်ႇသိူၼ်ႈ မွင်းႁူႇလၵ်ႉတီႈပိူၼ်ႈမ်ပ်းသိူင်ႇ~ လဝ်ႈၶူဝ်း ပိူင်ႇ~ မႃးၶႆႈငၶေဝ်– မၼ်းလွင်ႇမ်ၼ်ႈၶင်ႇၶေႃႈသူပ်းၶေႃႈႁူမ်း ၶပ်ႉတၢမ်းၶဝ်ၵုပ်ႇၶႆႉ မွင်းၵုမ်ႇသႆႉတၢပ်ႇငႆႈ ၵွၵ်ႇပႆႈယၢၼ်လွတ်ႈ မိူဝ်းယဝ်ႉမဝ်ႇလၢပ်ႇ– ပွၵ်ႈၵမ်းၶႆႉလႃးတီလႂ်ပ်းတၢပ်ႇ– တူလုမ်းၶႄႈတႃသမ်ႉပေႈငိူဝ်ႈပေးငဝ်ႈႈၶႆႉ၊–

126။ ၵမ်းၶၼ်ႉ ၽူႈလၵ်ႉလၵ်ႉၶုတ်ႉလီၵူဝ် ႁွမ်းတူဝ်ၶိမ်သဝ်း ၶ်တ်ႈတွပ်ႇလၢတ်ႈဝႃႈ "လွႆႈငတႉတီႈၶႃႈ လွႆႈငတႉတီႈၶႃႈလဝ်ႈႁဝ်း

မီးမုၼ် ၵျိတ်းၼုၼ်ငမ်းမိူင်း ၶျူးလႆႈလူၼ်ႉလိူင်းႁဝ်းတဝ် လၵ်ႉၵၢဝ်လွမ်ၵၢဝ်ၼူဝ်းၶဝ်သၵ်းသၵ်း ၵျိဝ်တၵ်းပိၼ်သိူင် ထိူင်ထွင်ႁၢမ်းမေႃး” ၽဝ်ႉၼၼ်ႉလဝ်ႈသိုပ်ႉထၢမ်ဝႃႈ “ႁွပ်ႈသင်မွၼ်းသမ်ႉႁႃလၵ်ႉႁႃၵၢဝ်လမ်းၼေႃး ၼႆႈၵွၵ်ႉမွၵ်ႉလိူင်းပိူင်ႈလႆၢးၼင်ႉတူၼ်းထဝ်~ ၵျႂ်ႈႁူႉၵျႂ်ႈပွင်ႉ သွင်ႉပိူင်းလိူင်ႈမၼ်းႁုမ်ႉ လွမ်းလူလ်ႈပိူင်သၢင်ႈ– ငဝ်ႈငတႉငၽႉတိူၼ်းလိူၼ်ႈယၢဝ်း ၶပ်ႉပၢင်ၶပ်ႉၶၢဝ်းၵႁုသလႄႈ လၢမ်းယႄႉလူၵ်း ဝၵ်ႉ ထူၵ်းပိုတ်ႉႁၼ်ႁၢင်ႈ” – လိူဝ်းၼႆႉၼုၼ်လဵပ်ႉႁၢမ်း တူဝ်ႈလၢမ်းပၢၵ်ႉထၢမ်ႁၢင်ႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

127ႉ ပေႃးဝႃႈလဝ်ႈၽူႈၵျိတ်းၼုၼ် ၶိူဝ်ႁုၼ်မိူင်းႁူၼ်း လၢဝ်းတူၼ်းထၢမ်ထဝ် ၶၼ်ႇမဝ်ပိုင်းတီး မၼ်းမီးပိူင်သင် ၵျႂ်ႈၼိုၼ်းပႆၢးယင်တင်း ပိုၵ်း ၽူႈလၵ်ႉၼၼ်ႉၵေႃႈၵျိဝ်လိုၵ်းသေၽွႆႈ ၵျိဝ်ထွႆႈၵိုတ်းသဝ်း တွပ်ႉဝႃႈ “တူၼ်မုၼ်ၼုၼ်လူင်ငမ်းမိူင်းႁဝ်းၵျူး... ၵမ်ႉလႅင်းၶျူႈၶႆႈယႄႉႁဝ်း ပွင်ၼီ ႁွပ်ႈဝႃႈၵမ်ႉလိူင်ႉတွင်ႉၵိမ်ႉတိမ်လီသေၵိင်း သၽေႃးတူဝ်ၼိင်းၼႆႉမိဝ်းလၢင်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈ ပၢၼ်လိူၵ်ႉပၢၼ်ထဝ်ႈႁဝ်းငလႈတင်းၶဝ်~ တိၼ်မိုဝ်း ၵျႂ်ႈပေႃးယုၵ်ႉၼိုဝ်းမဝ်– လူဝ်ႉလိူင်ႉၵွႆႈၵျႂ်ႈၵိမ်ႉၵိမ်ႉ– ပေႃးႁၢမ်းတၢင်းၵိၼ်တၢင်းၼူပ်း သူပ်းႁူၼ်းၼမ်ႉလႆၢးႁိူင်ႈ ၶၼ်ႇထိူင်ႈ

ပုးတူဝ်– လွတ်ႈလူမ်းၶူဝ်– ပုမ်တွင်ႉလိူတ်ႇလိမ်ႇ"ယဝ်ႉ။–

128ႉ ၶင်ႇၶႆႉ သင်ႇၶျႇၶုမ်ႇလေးလူၺ်ႈတင်းထဝ်ႈႁျူး… ဝႆးသေမၼ်းလဝ်ႈၶုၼ်ယွၼ်ႇ ငိၼ်းသွၼ်ႇၵၢမ်းလၢတ်ႈၽႄႈလၵ်ႉ တၢသမ်ႉပေႃး လၵ်ႉပေႃးႁူႉ ယူႇယၢပ်ႇငိူဝ်ႈလွပ်ႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈလႆႈႁူႉတၢင်းလူဝ်ႇ ၵေႃႉၽူႈသူဝ်ႇႁူဝ်ႇသႃးသဝ်ႈ ပိူၼ်ႈၶဵတ်ႈလၢၵ်ႈၶဝ်ႈႁေႃႇယွၼ်ႇ ၶုၼ်လင်ႇ ယိူၼ်ႈသွၼ်ႇၶႅၼ်ႈၶူႇ မ်တ်ႉတႃႇၶူဝ်းၶိူင်ႈၵိဝ်ႉလုပ်ႇပိူၵ်ႈ ထုၵ်ႇထိူၵ်ႈပေႃးၵိမ်ႇ~ ပၼ်ထိင်ႈငိၼ်းငလႈတင်းၶမ်း– တမ်းၶႅၼ်ႈပူင်သွၼ်း– ၵိုၵ်း ၵိၵ်ႇလိူဝ်ႉၽုၵ်ႇသွမ်ႈ ႁူၺ်ႇလွမ်ႈယၢဝ်းလၢဝ်ႈသေး ထုၼ်ႈလေးၶဝ်ႈမၢၵ်ႇထူဝ်ႇ– ၽေႉသိမ်လိူင်ႈၶိင်း ထိင်ႈလေႃးၵျႈ ၶင်ႇလူဝ်ႇ– မၼ်း ၵေႃႈလူမ်းဝႃႈလူမ်း မ်ၶၼ်ႈလူမ်းၶၢင်ႉလိူဝ်တွၼ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

129ႉ ၶုၼ်လဝ်ႈလင်ႇသင်ႇလၢတ်ႈဝႃႈ"ၵႂႃႈႁျူး… ၵႂႃႈ မ်ုးၶဵတ်ႈတေႃႉၵၢဝ်ၶူဝ်းလိူဝ်းၶႆႉႁူႇ တွၼ်ႈတႃႇလိင်ႉတွင်ႉလိင်ႉသႆႈ ၶိူင်ႈလႆႈ လိင်ႉပေႃႈလိင်ႉငမ်ႈလုၵ်ႈမေးလဝ်ႈႁဝ်ႇ မဝ်ႇတၢပ်ႈယူႇပိၼ်ႉယူႇပ်တ်ႈ ၶိူင်ႈၶဵတ်ႈသွမ်ႈၽုၵ်ႇ သၢင်ႇထုၵ်ႇၶၢဝ်းလႅၼ်ၶၢဝ်းၶၼ်ႉ လၼ်ႉလႆး

ၸၢၼ်ႉလႆႈပႆႈၵုႃႉၶူဝ်းႁုၼ်ႉ ၵႂ်ႈသုၼ်ႉႁုသူဝ်ႉသၢင်ႈတႃႇၼလေႃႉဝႆႈ ႁုင်ႉတႆႈလိူဝ်းၵျၢၼ်းၵသေး ပိူၼ်ႈတမ်းပႅတ်ႈၵိူၼ်းပႅတ်ႈယေးသိင်ႈ ၵမ်ႉထိမ်ႉ~ လၢၼ်ႈပေႉၵိမ်ႉ~ ပိၼ်ၽူႈႁူၼ်းလီ– ၵႂ်ႈပွင်ႉၵႂ်ႈလိင်းလိင်ႈလႆႈ ၼပ်ႉပႆႈၵၢၼ်ယႃႇၼၢၼ်ႉ ငိုၼ်းမိုၼ်ႉလၢၼ်ႉလၢင်ႉထိူၵ်ႈ ဢဝ်ႈမိူၵ်ႈလိူင်းမၢပ်ႇ– လူဝ်ႇၼၢမ်ႉယၢပ်ႇ– ၵျမၢၵ်ႈမီးႁူႈဝၼ်းပီ– ပႄႈထိင်ႈၵၢၼ်ႁုသူဝ်ႉတႃႇ ပၢၼ်ၼႄႈၵိူင်းၵွတ်ႈမိူင်းၽီ” တႃႉ၊–

130။ ၼိၼ်ႈလႄႈပေႉဝႃႈ လႆႈငိၼ်းလဝ်ႈၼုၼ်သၢင်ႇသွၼ် ၵွၼ်လီၼၢင်ႇၼၼ် ၽူႈလၵ်ႉပိၼ်ၵၼ်လူမ်းသိူဝ်း “ၵေႃႈၼႃႈၵေႃႈၼႃႈ” ၼိုၼ်းမိူဝ်းၵိူၼ်းလၢင် ၼႅတ်ႈႁူၼ်ႇၼႅတ်ႈၽၢင်ၵၢၼ်သူၼ်ၵၢၼ်ၼႄး ဝၼ်းၵႃးၵျတ်းၵၢၼ် ထူပ်းမၢၼ်တၢင်းငၢမ်း ၵပ်းတၢမ်းလီသေဝၼ်းလၢင် ၵိူဝ်ႁုင်ၵိူဝ်လိူင်း ၵိူဝ်ၵိူင်ၼၢၼ်းထိူင်းၵႆႉၼႄႇၼႄႇတႅၼ်းပီ~ သိုပ်ႇသိုပ်ႇပုတ်ႈပုတ်ႈ– မၼ်းမဝ်ႇပၼ်လုတ်ႈယွမ်းၽွမ်ႉၵၢၼ်ၼႄႈၵိူၼ်းၼႄႈ ယေးႁူႈလႆၽဝ်ႇလႆပႃႈ– ပေးဝႃႈမီးၼဝ်ႈငိုၼ်း ၵျူႉတိုၼ်းၵႆႉၵျတ်းတႃႇၼသီႇလၽႄႇဝၼႄႇၵိူဝ်တွၼ်ႉသဝ်းသိူၼ်ႈ– ပေးဝႃႈၵၢၼ်လွင်ႈၵိၼ် လွင်ႈတိုဝ်းထူၼ်ႈတၼ်းႁုမ်ႇ တိုၼ်းယုမ်ႇတူဝ်ယုမ်ႇလႅင်ၼွၵ်ႈၼင်း ၵမ်ႇတင်းလၵ်ႉၼွင်ပိူၼ်ႈထိင်ႈယဝ်ႉ၊ ၊

131။ ဂူလ်းဂျုႈထုင်းမိူင်းဂိၼ်းဒီ ပီလိူၼ်ဝၼ်းၶၢဝ်း ယၢဝ်းတၢၼ်းၵ်ၼ်းတိုၼ်း ဒိုၼ်းၽုတ်းမုႈယဝ်ႉ။။။ ယူႇယူႇဒိုၼ်းလှုႈထူပ်းၵှၼ် ဂူၼ်းဢၼ်မေလၵ်ႉမေလွမ်ဂဝ်းယုင်း လိုင်းဢၢဝ်ၶွင်လေႃ လ်တ်းၽေႃတွၼ်းတိူဝ်း လွမ်ဂိူဝ်းၵျိူၼ်းမီးငိုၼ်းၶမေ လီးတမ်ၽၵ်းတူပုတ်းပင်း ပ်ၼ်ၽင့်ၵျိူၼ်းလိုင်လိုင်းၵွမ်လိုင်းၵှင်းၶဝ်ႈငိုၼ်းဒိုၼ်ႈတွၼ်း ၶွၼ်ႈၵ်ၼ်းဂေုႈ တိုၼ်းတေုႈမၼ်းဂ်ႉဂဝ်းဒီ~ ပုၼ်ႈမၼ်းငတႉတိုၼ်းလီ~ လူမ်း လၵ်ႉသိုႇ မ်ႇဂဝ်ႇမဝ်ႇၵွၼ်ႇလၢပ်ႇ– ဂူၼ်းမီးၶမ်းငိုၼ်း ၶၢဝ်းဒိုၼ်းလွတ်ႈၶွၼ်းဝၢၼ်– ဂၢင်ဝၼ်းမိူဝ်ႈၶၢဝ်းဂၢၼ်– လွမ်းဝူၼ်ႉလိူတ်ႇ မ်ႈယူႇယၢပ်ႇ– လီဂူဝ်ဂူၼ်းဂဝ်း ၶဝ်ႈလူၵ်းယုႉၶူဝ်းၶွင်– ပိူဝ်ႈလိုင်းဂ်ႉလိုင်းပွင်– လုမ်းလၵ်ႉတူပ်ႇတၢပ်ႇယဝ်ႉ။–

132။ ဂူလ်းၶေ့ ပုၼ်ႈတုႇၽူႈလၵ်ႉဂေႉၶ်ႉၶ်ဂေုႈ တိုၼ်းတေုႈဢမ်ႇပေုးၵျိူင်ၶေၢၼ်းၶၼ်ႇဂဝ်ႇ ၽဝ်ႇၶၼ်ႉပိူၼ်ႈလင်ႇလွပ်းမတ်ႉ လိူၵ်ႈ ၵှတ်ႉလပ်းသိုႇ လၢၵ်ႈၵွတ်ႈၶုၼ်ယုင်ႇၵျေယွတ်ႈ လဝ်ႈဂေုႈမဝ်ႇလွတ်ႈထၢမ်လွပ်ႇ ၵျိုႈတွပ်ႇလွမ်းၶၵ်ႉ “ယွၼ်ႉသင်မ်ိုးသမ်ႉဂ်ႉလၵ်ႉဂဝ်း ၶေ့” မၼ်းဝုႈသမ်ႉလၢတ်ႈဝုႈ “ပိူဝ်ႈဂျုႈၶဝ်ႈတုႇယ်တ်ႈသိုႇတွင်ႉပဝ်ႇလိပ်ႈ လင်ႇၵှိပ်ႈဂဝ်း မုႈမဝ်းဝ်ႉမဝ်ႇလၢပ်ႇ~ ၶင်းၶေုႈၵျိူၼ်းတုၵ်ႉဒီ

တွၼ်း– ႁူၼ်းပုႆႉၶွၼ်းလုၵ်ႉၵိၼ်သမ်ႉၶမ်ႇတိူဝ်း– ႁူႈၽဝ်ႇမႆႈၵၢဝ်ႇ ထုၵ်းထဝ်ႇႁဝ်ႉလိူတ်ႈဝၢတ်ႈ ၵမ်ႇၶႆႈလၢတ်ႈၼၶပိူၼ်ႈၵိူၼ်းတႂ်ႈ ၵိူၼ်းႁွင်ႇ– သိူဝ်းၶူဝ်းၶင်ႈပေႃးသဝ်ႈဝဝ်းယဝ်ႉယွၵ်းပွင်ႇ– တူလ်းၶေႈတႃလုၵ်ႈမေးၵေႃႈၵိူဝ်သိူဝ်း ႝႝ ၶႆယဝ်ႉ။ ။

133ႉ ၶဵဝ်ႉၵေႃႈလဝ်ႈပိူင်ႇၵမ်ႇၽေႇ ၶိုၼ်းၵၢဝ်ၶိူင်ႈၶူဝ်းၶမ်ႇၶေႇယိုၼ်ႈတွၼ်ႈ လၢတ်ႈမွၼ်ႈသွၼ်သင်ႇ မိူၼ်ၶဝ်ႇၵေႃႉဝဝ်ႈ ၵွႆႈၵၢဝ် လိၵ်ႉတင်းပေႃးထဝ်ႈၼမ်ႈထဝ်ႈလၢႆႇ လိၵ်ႉတင်းလုၵ်ႈမေးၼတႃႇႁူႇမိူဝ်းၶေႈ ႁူလ်းၵူႈယႃႇၶၢၼ်ႉယႃႇပဝ်ႇ ႁူႈၽဝ်ႇၽုၵ်ႇသွမ်ႈ ၶေႈၵိူၼ်း ၵႂ်ႈလွမ်ႈမူၼ်းၵျေႇ သၢင်ႈၵေႇတႃႇၶ တမ်ႈတီႈပုၼ်ႇၶေးရသေးရၢၼ်းသမၶယႂ်ႇၵွၼ်ႇ ၵႂ်ႈလႆႈပူတ်းယွၼ်ႇပဵတ်ႈပႃႇပမၢပ်ႇမိူၵ်ႈ ယႃႇလိူၵ်ႈ ၵဝ်းတၢပ်ႇ~ ၵႂ်ႈမိူင်းလၢပ်ႇ~ ၶိုၼ်းၵႂ်ႉၵဵတ်းၵၢၼ်– ပေႃးၵုမ်ႇၵႂ်ႉတူဝ်ၵႂ်ႉလွင်ႈထူၼ်ႈထီး လႆႈမီးမၢၵ်ႈၵတ်းယဵၼ်ၵမ်ႇၵွၼ်ႉ တိုၼ်းမဝ်ႇတွၼ်ႉယၢပ်ႇ မႆႈ လွတ်ႈလႆႈၵဝ်းပိူၼ်ႈၵိူၼ်းတႂ်ႈၵိူၼ်းႁွင်ႇ– ၶဝ်ႈငိုၼ်းၶိုၼ်ႈမႂ်းၶေႈႁဝ်းၵေႃႈတိုၼ်းၶွင်ႇ– ၵိူဝ်ၵပ်ႉၵိၼ်းၽၢၼ်ၵျိူး–

134ႉ ပေႃးဝႃႈၶုၼ်မိူင်းသင်ႇသွၼ် ၵွၼ်လီပိူင်ၶၶေ ၽူႈလၵ်ႉၶဵဝ်ၵေႃႈပဵၼ်ၵၢၼ်လူမ်းသိူဝ်း ယွၼ်းၶျၢင်းၶိုၼ်းမိူဝ်းၽႂ်းၽဝ်ႇ ဝၼ်းသဝ်ႇ

ၵျတ်းၵႃၼ်သူၼ်ၶႄး ပွႆႉပႃးၶႄႈၵူၼ်းလီလီ ၵၢမ်ႇလႆႈမႆႈၶီၵႃၼ်ၵိၼ်ၵႃၼ်သဝ်း ၵူဝ်ၵဝ်းၶူဝ်းၶွင်ၵူၼ်းၽႂ် ထိင်းလွႆဝၼ်းၶိုၼ်း မီးၶမ်ၶမ်းၸိုၼ်း ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ,မွႆႇ,မုၼ်းၵူၼ်ႈၵျုင်း ၵျၵ်ႉပ်ုင်းတႃႇ,ၶသီႇ,လၽေႇ,ဝၶေႇ,ၵျတ်းၵျႃၼ်~ ၵူႈတီႈၵူႈၽႅဝ်ႇ, ပိုၼ်ႈဝႆႉ,ပိုၼ်ႈတူလုံး ၵၢလူလုံးၶေႃးၵၢမ်းသွႆႈ ၽွင်ႈၵေႃႈၶွႆထူၼ်ႈ– ၶဝ်ႈၶမ်ႉရတၶေႇ, တႃႇၵိၼ်တႃႇသဝ်းၵေႃႈမီးၵုမ်ႇ, ၵူဝ်ယူပ်ႈယွမ်းယူၼ်ႈ– ပိၼ်ၶေႃႈၵူၼ်း ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ, မွႆႇ,မုၼ်းၵူၼ်ႈၵူင်း ၶူင်ႈၶူဝ်းလိူင်ႇ,ဝႃႈလိူင်ႇ,– တူဝ်ငလႈလွႆၵူႈၶွင်ၶမ်ႈဝၼ်း တူဝ်ႈတၼ်းမူၼ်ႈဝႃႈမူၼ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊

135။ **ၵၢသ်သေႃသံ ၶေႃၽိၵ်ၶဝေ မၶၼ်သ်သႃ“ယေ ၵိရိယေႃ ပရေသံ ၵၢတိၶ်ၶံ ထေယျသင်ၶႃတံ ၵၢႃတိယၼ်တိ၊ တေသံ ရျၼႃ ထၶမေၶၼုပ်ပတေတိ”တိ၊** ပႃႇ,လိမီးၶဝ် ၶပ်းယႆၶဝ်းၶူၼ်း ထုင်းၵူၼ်းၶူင်းၵၢင် ထတ်းသၢင်လွမ်းဝၼ်းငႆးၶဝ်ႉ... လႆႈဝႃႈလၢၵ်ႇ,လၢၵ်ႇ, လႆးလႆးဝၼ်းပီ မၢင်ပွၵ်ႈၵဝ်းယိူင်းၵၢၼ်လီတွၼ်းတိူဝ်း ၶိုၼ်းမိူဝ်းယိၼ်းပိၼ်ၶိၼ်လူင် မိူဝ်ႈၶေၼ်ႉၶၢဝ်ႇ,ငၢဝ်းလိုဝ်းၵူင်တင်းမိူင်း လွင်ႈဝႃႈ ပေႃးၵျတ်းၵူၼ်းလိူင်း လုမ်းၵိူင်းလၢင်ႈၵဝ်းလၵ်ႉလႆးၵႃၼ်~ လႆႈသူးမၢၼ်~ ၶုၼ်ယိုၼ်ႈလႃႇ,ၵလေ,တၶေႇ,– သင်ၵျဝ်း မေႃၵဝ်းလၵ်ႉ

ၼုဝ်းပိူၼ်ႈၵိူၼ်းတေႃႇၵိူၼ်းၶိူဝ်– လွႆးလွႆးတၢၵ်းပွႆးလႆႈသိူဝ်းမူၼ်ႈ တိူဝ်းထူၼ်ႈၶွင်းလိူဝ်– ငၢႆးယိူင်ႈၶင်ႇပိူၼ်ႈသုၼ်ႇၵူၺ်ႉၶၼ်ႉ။–

136။ **သုတွၶၷေ တေသံ ဢောတေတၡ်ေသိ“ယံၶၼူၷေ မယံပိ ပရေသံ ၵၢတိၶ်ၶံ ထေယျသၹ်ၶၡတံ ၵၢတိယေယျမျ”တိ။**
လိူင်ႉၶင်ႇပႃႇလိတီႈၶႅ်ႉၵဝ်ၵုပ်ႇမွႆးတၢၼ်ႈ တူဝ်ႈဝၢၼ်ႈလွတ်ႇဝၢဝ်ႇ ယႃၼ်းပၢၼ်သိင်ၶၢဝ်ႇလိူဝ်းၵူၼ်ႈ ၽႅ်ၵေႃႈၶိုၼ်ႈၵုမ်ႇၶိုၼ်ႈထူၼ်ႈသိူဝ်းသႃႇ ၵွၼ်ၵၼ်ဝူၼ်ႉဝႃႈ “ၼ်မ်ႉၶႄႇၼ်မ်ႉၶႄႇလွင်ႈၶႅ်ႉ လၢႆးသႂ်ႉၵိၼ်ၵျေႃႇ ယုမ်ႉတေႃႇတူင်ႉတၵ်ႉ လူဝ်ႇၵ်ႉတ်းၽူႈလၵ်ႉၵဝ်းသိၵ်ႇ မွင်းပိူၼ်ႈလွပ်း မတ်ႉပေႈပိၵ်ႇလၢၵ်ႈၵူႈ တီႈထႃႇၶဝေ်ႈလိူင်ႈ တၢင်းယုမ်ႇၵႃႉၽႅ်ႇယိူင်ႈလူမ်းၶႄႇ~ လီယိူင်ႈလီၵဝ်း– ၵဝ်းလၵ်ႉၼုဝ်းပိူၼ်ႈတေလႆႈ သူးငိုၼ်း– ၼုၼ်လဝ်ႈတေယုၵ်ႉတေယွင်ႈၶမ်ၵိုၼ်း”ၶႅ်ဝႃႈ။ ။

137။ ၶႅ်ငလႈပၢၼ်ၶင်ႇမိူဝ်ႈၶၼ်ႉ ၵူၼ်းၵ်ႉတ်းၽူႈလၵ်ႉလိူင်ႇၶႄႇ မီးၵူႈတူဝ်ႈတႃႈ ၵူႈပႃႈၵူႈၶႄႈထုၵ်းထဝ်ႇ ၽဝ်ႇၶၼ်ႉပိူၼ်ႈၵေႈတီႉ ဝၵ်ႉ ၽူႈလၵ်ႉၵေႉၶိုင်ႈၵူၼ်းသမ်ႇ မၼ်းၵမ်ႇၶိုၼ်ႈပၢႆႈ ယုမ်ႉယၢႆႈလူမ်းၶႄႇ ပိူၼ်ႈလင်ႇလၢၵ်ႈၵူႈလူးတဝ်ႈ ငဝ်ႈလိူင်ႈမိူင်းၶိူင်ႇ တမ်ႈတီႈ

ၶုၼ်ပိူင်ႇမိူင်းႁၢင်ႈ လဝ်ႈၵေႃႈယၵ်ႉၺၢင်ႈၵူၼ်းမၢပ်ႇ မိၼ်သၢပ်ႇၶူဝ်းၶၼ်ႈ ၵူဝ်ယုင်ႈၵၢဝ်ႇယဝ်ႉ ၶႄႈမဝ်ႇသမ်ႉပၵ်ႉပိူင်ႈ ၵမ်ႇၵိူင်ႈလႆး ၽူႈလႆးၵႆႈပႃႇလႃႇ~ ၺၢမ်ႉလၢၵ်ႇၶႃႇ~ ၵိဝ်သမ်ႉၶႅတ်းၽေၢၼ်ႈၵၢၼ်းႁူဝ်– တူဝ်ၵေႃႈမီးလွင်ႈတၢင်းၽေၢင်ႉႁိမ်းလီ– မၼ်းမဝ်ႇၶွၼ်းၶဝ်ႇ လႆးၽဝ်ႇပိူၼ်ႈပၢၼ်ပူၼ်ႉမႃး မႃႇပႃးသိင်သၼ်ႇဝီႉ ၽူႈၶဝ်ႇၶႅၼ်ႉယူႇမၼ်း မႅတ်ႇမၼ်ႈမီးၵၢၼ်ႇတရေႇယႆႇ– ပိူၼ်ႈလၢမ်းၵေႃးသႆႇ– တူလႆးယၵ်ႉယိင်း တီႈၵိင်းၶႄႈမၼ်းမၼ်ႈႁိမ်းလွတ်ႈလၵ်းၶၢၼ်ၶၼ်– ပၼ်လွတ်ႈတၢင်းၶီယဝ်ႉ။–

138။ ထႃႇၶႄႉလဝ်ႈပိူင်ႇဝၢၼ်ႈမိူင်းတိူင်းၵူၼ်းၶုၼ်လူင် လင်ႇတၵ်းသိင်ပူင်ထၢမ်လူး "ယွၼ်ႉသင်မႂ်းၵိတ်းၵူၼ်းလူးၵူဝ်ယုမ်" မၼ်း လင်ႇတွပ်ႇဝႃႈ "ႁွပ်ႈၶႃႈၵမ်ႇလိင်ႉပေႉလႆႈတွင်ႉပုမ်တူဝ်ၶိင်း လုၵ်ႈလႆးလုၵ်ႈယိင်းမေးၶေႃင်းၽူမ်ၽွင် ပေႃးမႄႈတၢင်းသွင်ၶႂ်း ၵူၼ်းၵၢဝ် လိမ်ၵၢင်ၶွင်လွင်းထိုင်ဝၼ်းလိူၼ်း ၵွၼ်ႉလိူပ်ႇသိူပ်ႇတၼ်းပီ~ တႃႇၵိဝ်ႉတႃႇလၢပ်ႇယၢပ်ႇတွၼ်း တွၼ်ႈတၵ်းငတႃႇၽိုၼ်ၶဝ်ႈ– ႁွပ်ႈပိူင်ႈ မဝ်ႇမၢၵ်ႈမဝ်ႇၶိူင်ႇ ၵမ်ႇလိူင်ႇၵမ်ႇမီး လင်ႇၺႃလၵ်ႉလီးတီႈၵူၼ်းတီႈယေး သထေးယႂ်ႇလွင်တူႈ– တေၵူႈၶဝ်ၵေႃႈၶေႃး သၽေႃးသႆႈ

တၼ်ၶၼ်းယၢပ်ႇ ႁူဝ်ၵျၢပ်ႇပေုးၵႂုတ်ႈပၢၼ်ထဝ်ႈ”– လိူဝ်းၶႆႉမၼ်းလႆႉလႆးပရိယေႇ သေၶႆႈငၶလေဝ်ႈမေုးယဝ်ႉ။ ။

139။ ၶႆငလႈပေုးဝုႈၶႆႇၽေႉငိၼ်းႁၢမ်းပူင်ၶခေၼ် ပိၼ်ၵၢၼ်ၶမ်လႅၵ်ႈၵၢုးလေုး ၽႅၼ်ႈၶေုႈႁူလႆးမေုးၶေးတင်းပုမ်လူင် သူပ်းႁူင်ပိၼ်ႁျူး သင်ၵဝ်မိုၼ်းပၼ်ဝၢင်းလူးၶူဝ်းၶွင် ၵမ်ႇႁွမ်ႉမႆၢသွင်မႆၢသၢမ်မီးမေုး မႆၢသီႇမႆၢၵျုႈတေလေုးတေၵျၼ် ၽႅၼ်ႈၶေုႈတၵ်းဝုႈပေုးၵျ်တ်းၽူႈလၵ်ႉ လဝ်ႈၶုၼ်တိုၼ်းပၼ်ၶူဝ်းသူး ယူဝ်ပိၼ်ႁူၼ်းႁူင်ႁူၼ်းလူး ႁူႈဝၢၼ်ႈႁူႈမူင်း မူၵ်ႈလူင်းမူင်ႈၽေးသထေးၽၢၼ်ႈငိၼ်းမိ~ ဝၢၼ်ႈမူင်း ၶေုႈၵျၢမ်းလီ– ႁူၼ်းလၵ်ႉလူဝ်ႇလူင်ႇ– ႁူႈၵူင်ႇလွတ်ႇၽၵ်ႇ– ၵဝ်တေၵျ်တ်းၵျိဝ်လမ်းၶေး ပေုးႁူလႆးၵျုႈငိုၼ်းၵျုႈၶမ်းသမ်ႉတင်း ၶဝ်ႈၽၵ်းထိၼ်ႈၵိုၼ်းၶမေ– လူဝ်းၶဝ်တၵ်းတႂ်းပွႂ်ႉမွင်းပူၼ်ႈလွပ်းၵမ်– ပေုးလၼ်ပ်ႉလွပ်ႇသမ်ႉတွပ်ႇဝုႈတေုႇတွင်ႉတေုႇပၢၵ်ႇၶႆႉ။–

140။ ၶင်ႇၶႆႉၶုၼ်လဝ်ႈငဝ်ႈမူင်းဝူၼ်ႉယၢပ်ႇ ၶင်ႇၵျိဝ်ပူၼ်ႈတၵ်းယူပ်းလၢပ်ႇႁူဝ်ၽၢၼ်ႈ ၵုပ်ႇတၢၼ်ႈၵိုၼ်းလွၼ်ႇ မၼ်းလဝ်ႈ ဝူၼ်ႉဝုႈ“တၵ်းတေပၼ်တၢမ်ႇတႆႇႁွၼ်ႇပွၵ်ႈၶႆႉ ၵမ်ႇဝိႉမိတ်ႉတေုႇ ႁူဝ်ႁူၼ်းၵမ်ႇၽေႇယူင်ႈထိၼ်ႈ ထုၵ်ႇလိၵျႈမၼ်းထူပ်းလၼ်ႈလေုး

တၢမ်ႇ ၸႂ်ႈၶၢမ်ႇၽွၼ်းလႄႉ ပေႃးၵဝ်ၵွတ်းၶႆတေႁျူႉမႃးယူႇ"" ၶႆငလႈလဝ်ႈလင်ႇၵွတ်းတင်းၶေႃးတူႇ ၶေႃးႁူႇတူၶင်ႉၵမ်ႇလိူတ်ႈ ၶင်ႇ ၵိူတ်ႈၶွၼ်းတၢၵ်ႇ~ သေယဝ်ႉၵဝ်ၶေႃႈၶၵ်ႉယိုၼ်ႈပူင်ပၼ်း– ပၼ်ၸႂ်ႈသိုၵ်းမတ်ႉမၼ်းပေႈပိၵ်ႇၸူ– ထၢပ်ႇတ်ႈႁူဝ်လွမ်ႈတုမ်း ၵုမ်း– ႁူၼ်းပျႇပၵႃႈတိူၵ်ႈမိူၵ်ႈမ်ႈ တမ်ႇတ်ႈၶၢၼ်းလၢပ်ႇ– ပၼ်ၸႂ်ႈၶဝ်လႆႈ ၵိၼ်းမ်ႈမီသုမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

141။ ၶႆငလႈၼႆႇၽေႉလင်ႇလိူင်ႉၸႂ်ႈသိုၵ်းၵတ်ႉၼ်ၶင်ႇ ၵဝ်လိူၵ်ႈမတ်ႉဝႆႉၵိုမ်းၵ်ၶင်ႇၼ်မ်ႉလ်ပ်ႈ လိူင်ႉႁွၼ်ႈၶိူင်းတၢင်းၸၢင်ႈၵ်ပ်ႈလွတ်ႇၸၢင်ႇ လိမ် တီႈၵၢင်ပၢင်ႇႁူၼ်းၶွၼ်ႈ လႆၢတွၼ်ႈလႆၢၽၢႆႇ လူးဝႆၢႇတူဝ်ႈဝၢၼ်ႈ သၢပ်ႇယၢၼ်ႈၵိူင်ႇယွမ်ႇ တွႆႇမွင်းၸႂ်ႈပိူၼ်ႈငိၼ်းထွမ်ႇႁူႈပျႈ ယၵ်ႉၶေႈ ႁူၼ်းပျႇရၶမ်ႇ လၶင်ႉတမ်ႇယွၵ်းၶ်ၶင်ႇ ၵႆႉၵ်ၶင်ႇလၵ်ႉၶဝ်ႈပိူၼ်ႈ တၢင်ႇငိူၼ်ႈႁိူၼ်းလွမ်ႉထီႇၵၢင်ႇ~ ၶေႈၶေႈၶႆႉၶေႈ ၵႃႈလိုင်း ၶဝ်ႈၵိူင်းလၵ်ႉလွတ်ႇၸၢင်ႇ– တူလ်းငလႈတူလ်းၸႂ်ႈတွင်းၶေႈတွင်းတူဝ်– ႁွင်ႉပၢဝ်ႇၼႆႈႁူၼ်းပိူၼ်ႉမိူင်း ၸႂ်ႈယိူင်းတၢဝႆႇယၵ်ႉ သူပ်းပၢၵ်ႇတၵ်ႉ လျႇဝျႈ တျေႇၶေႈသိင်ယွႆႇ– ၸႂ်ႈၵမ်းၶမ်ႈၵ်င်းပေႉတူပ်ႇသွႆႇ– သေယဝ်ႉၵဝ်ၽေႉတ်ပ်းႁူဝ်ယဝ်ႉ။–

142။ ပေႊဝႃႉၶုၼ်မိူင်းပူင်သိင်ပိူင်ၶၶေၼ် သိုၵ်းၶဝ်ၵိူတ်းၶၼ်ၵိူဝ်ထိူင်း ပၼ်ၶဝ်ႁူၼ်းမိူင်းပေႃႉၵိူမ် ထိမ်ၵၼ်ၶဝ်းၶုၼ်း ႁူၼ်းလိူင်း ၵႆႉလၵ်ႉၵႆႉလွမ် ၽိူင်ၵေႃႉၵမ်ႇၵၵ်ႉၵမ်ႇၵွမ်လႃးလႃး ၵဝ်မႃးပိတ်ႉထုပ်ႉတၢင်းလင် မိူင်းမႃးပေႃႉမင်ႁွၵ်းၵူဝ်လၼ်းၵၼ်း မၼ်းမႃးင်ၶၼ်း ၶေႃးပေႃးၵ်ၶၼ်ႉပေႃးၵႂ် ၵဝ်ပႂ်လွမ်းတၢင်းလၢၼ်းဝိင်း ယိပ်းတင်းတၢဝ်ၽႅၢ်ပႂ်လိမ်ယိူင်းယိင်း ၵႂ်ႁၽူႉလၵ်ႉၶိတ်းသၼ်ႇတင်းတူဝ်~ ၵွင်ႉပၢဝ်ႇ ၽၢဝ်ႇမေႃးၶေႃႉၵိင်းသိၼ်ႇၵိဝ်ၵႆႉ– ယွၼ်းဝႆႉၶွမ်းတမ်ႇၶႆၵေႃႉ တိုၼ်းတေႃႉသိုၵ်းၵၢႆႉၵတ်း ၵမ်ႇလွမ်းၽွမ်ႉလိူင်လႆႉ– ပိူၼ်ႉ ဝၵ်ႉမၢၵ်ႉလၢပ်ႇ တၢပ်ႇယိင်းတီႉၶေႃး သမ်ႉပေႃးၶၢတ်ႇ– ၵဝ်လိူတ်ႉပုၼ်းၽူတ်ႉၵႂ်မိႆႉဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊

143။ ၶႆၼလႉပေႃးဝႃႉပိူၼ်ႉလႆႉငၼ်းၶၢဝ်ႇသိုၵ်းၶဝ် တိပ်းၵဝ်ႁွပ်းၵူဝ်ႁူၼ်းၵဝ်း မၢင်လိူဝ်းလင်ႇသမ်ႉဝူၼ်ႉဝႃႉ"လိူဝ်းၵဝ်းတင်းလႂ် လိၵ်ႈ လိဝ်းၽႅၢ်ၶေၶိင်း ထိင်းတူဝ်ဝၼ်းၶိူင် ၶိုၼ်းၵၢႆႉလိူင်ႁူၼ်းငိုၼ်းႁူၼ်းၶမ်း ထုၵ်းၶမေးၶုဝ်းသိင် ႁွင်ၵိင်ၶပ်းသွၼ်း တွၼ်းထူၵ်းလူၼ်မင် ၵမ်ႇတၢပ်ႉႁူဝ်သင်လႃးလႃး ႁွပ်ႉပိူဝ်ႉႁူၼ်းၵဝ်းမေႃၵဝ်ၵၼ်တႂ် လိူင်ၵႂ်သုတ်းၵႃး ထူပ်းလႃးလိူတ်ႉၶၵ်းၶူဝ်~ လူမ်ႉဝၢင်းၵူဝ်~ ၶေႃးလူႉ

ၶၢတ်ႇၵူၺ်ႇ ႆႆ– ၶဝ်ႇၶဵဝ်ႉပၼ်ၵႂၢမ်းမိူင်းႁူၼ်း သူၼ်းၽဵၼ်းမႆႈလၢမ်းၽဝ်– ၵိင်းမိူင်းႁူၼ်းလိူင်း ၽတ်ႉၵိူင်းယႃႉၵဝ်းတဝ်– ႁူၼ်းမီးငိူၼ်းၶမ်း သမ်ႉပေႃးငိူဝ်ႈပေႃးငဝ်– လိူဝ်းၶွၼ်ႉၵွၼ်ႇ ငၽႈၵႂၢၼ်ႇႁူႈၵိူင်ႇၵိူင်ႇ– ထၢၼ်ႈလိူင်ႇထူၼ်ႈၶၼ်ၶၼ်ႇၶႄႇယဝ်ႉ။–

144ႉ ၶဝ်ႇၶဵဝ်ႉ ၵဝ်းၶႆႈလတုတ်ႉထၵၼ်ႇတၵမ်းသီႇ ပေႃးမႃးၵူပ်ႈၵိတ်းSummaryမွၼ်းလွၼ်ႉ ႁွပ်ႈယွၼ်ႉၽူႈၵပ်ႉႁွၼ်းပိူင်ႇ ႁမ်ႇ သိူင်ႇမိတ်ႉသရိယျ ပေႃးၶုၼ်ၵမ်ႇၶႆႈလၢႇၵႁူၼ်းမိူင်းသၵ်းထၢပ်ႇ တၢင်းလီင်ႉတွင်ႉယၢပ်ႇၵိၼ်းထူၼ်ႈ ၵိူၼ်းမူၼ်ႈၵေႇၶႄႇ ႁူၼ်း သၢႇၵိတ်းၵီႈ ၶေႉၽူႈထုၵ်ႇၶၢႈလွတ်ႇၵိူင်ႇ ပေႃးဝႃႈတၢင်းတုၵ်ႉၵိၼ်းလိူင်ႇဝႆႉၶဝ်ႇဝႃႈ ႁူႈပႃႈပႃႈလူၼ်လၵ်ႉၵဝ်းၶေႃႈလွတ်ႇၵူၺ်ႇ~ ၵၢငဝ်ႈငုၼ်းလွၼ်ႉ ပိၼ်ယွၼ်ႉၶုၼ်ၵိတ်ႉၶမ်းငိၼ်း– တီႈၶဵဝ်ႉပႃႇတီႇႁွင်ႇလီႇ ၵျေႃႈၶီႇလၵ်ႉၵျူႇၵၢဝ်ႉပၼ်ႇလိူင်ႈ တႃႇလိူင်ႈမုၼ်းမႂ်ႇ– ၵူၺ်ႈ တွင်းလွင်ႈတြႃးၶိုၵ်ႉၶမ်ႇယႂ်ႇ– သုၢင်းၶဝ်ႈလွႆထၢႆး– လၢႆးလိၵ်ႈထမ်းလင်ႇၵႃႇယႂ်ႇ တေလိူဝ်ႈသိူင်ၵိၼ်း တီႈၶဵဝ်ႉၵမ်းၶိူင်ႈႁွၼ်ႇယဝ်ႉ။ ။

သူၵျႃး... သူၶေႃး... သႃထု သႃထု သႃထု ၵၼ်သီႇသုတ်းယဝ်ႉ။

သိုပ်ႇၶၼ်ၵျူႈ

145။ ၶိုၼ်လႄႈယင်ႉယဝ်ႉ ၵိုတ်းယဝ်ႉလႄတ်ႉထၵၼ်ႇတၢမ်းသီႇ ၶပ်ႉထီႇပၼ်ႇလၢၼ်ၵျူႈပွၵ်ႈ မ်ၶၼ်းငွၵ်ႈတၢ်ၶၼ်းသိုပ်ႇ ႁွင်ႉလိုပ်ႇဝွၵ်းၶိုၵ်ႉ လႅင်းလိုၵ်ႉၵိုမ်းၶႄႇ မိူဝ်ႈၵႆႈၶႆႈလွင်ႈၶႆႇၸႄႉၵမ်ႇလွႆႈၸႄးၵျႇၵျွႈမီးၵျွႈမၢၵ်ႈ လွင်ႈယၢၵ်ႈလွတ်ႇၵျူင်ႇ ၽေးလိူင်ႇလူၼ်လႄၵ်ႉ လၵ်ႉမတ်ႉမ်င်ႇ တၢမ်ႇ ၵျွႈၶၢမ်ႇတၢင်းတုၵ်ႉၶယၢပ်ႇယၢၵ်ႈ ပေႉၶၢၵ်ႈလၢတ်ႈထႃႇ~ တူဝ်ႉလၵ်ႉမ်ၼ်းၶႄႇ~ တၢ်ပ်းငဝ်ႈၶေႃးသိၼ်ႈသုတ်းပၢၼ်– ၸူႈလၵ်ႉၵျၵ်ႉမူႇ ယူႇ လင်ၶွင်ႈလိုၶ်း သမ်ႉၶိုၶ်းၵျႃလၢပ်ႇၸႄႉ လႅင်းၶ်င်ႇတႃႉတေႃႇသူႈ ၵူႈတီႈၵၢၼ်ၸိုၼ်ႉတၢ်ၼ်းသမ်ႉၶ်ၼ်း ၵျၢင်ႈၵျၢ်ၼ်းၶိုၼ်ႈယွႆႇမွႆႇ– ၶုႈတၢႆ လဝ်ႈၶွင်လဝ်ႈၶူဝ်းလဝ်ႈငိုၼ်းလဝ်ႈၶမ်းၵူႈၵွၼ်ႇယွႆႇ– လႅင်းသၢင်ႈတၢင်းလွင်ႈၵျတ်းၵျၢၼ်ယဝ်ႉ။–

146။ လတုတ်ႉထၵၼ်ႇတၶၼ်ႉ လိႈဝႃႈၶႆႈလူလ်ႈလွၵ်းလၢႆးမိူင်းၵူၼ် သူၼ်သၢၼ်ၵဝ်းလိူင်း ယွၼ်ႉႁွပ်ႈၶုၼ်မိူင်းၵျိဝ်ပူၵ်းၵျိဝ်ပွင် ၵၢၼ်

ၶွင်မၢၵ်ႇမီးႁူၼ်ႈႁျဝ်း တမ်းသဝ်းၶီၼၢၼ် တၢင်းၽေၢၼ်ႁိုၼ်းမႃး ထူပ်းလႄႈႁူၼ်းၵဝ်းႁူၼ်းလွမ် ယွမ်ယွမ်ပီးပီး ၵမ်းလိုၼ်းၼိုၼ်းၵျိူတ်းပၵ်း ပိူင်ၽုတ်းမီး မၢၵ်ႇလၢပ်ႇတၢပ်ႇၼေႃး သမ်ႉပေႃးလူႉပုတ်းၼၢတ်ႇသုမ်းပၢၼ်~ ထၢင်ႇဝႃႇတေၵႂႃႇၼႂ်လႂ်ႇ– ယေႇသမ်ႉၵျွႇတၢမ်ႇ ၼၢမ်ႇၵၼ်း ယေႇၼၼ်းပိူၼ်ႇၵျၼ်းၼိူင်ႇယိပ်းယွႆႇ– လွႆးလၵ်ႉလူၼ်မဝ်ႇႁျူၼ်ယင်ႉႁိုတ်းလိုဝ်ႇ– လွမ်းပိူဝ်ႇလႆးၶႆႉၵျိုဝ်လွႆႇၵျိုဝ်လိုဝ်ႇ ၵၢၼ်မူၼ်ႉငမ်းငၵ်ႇ တၢင်းယုင်ႇတၢင်းၶွတ်ႇ ထိုင်တီႇထိုင်ၵွင်ႇ– ႁူလ်ႇၼဝ်ႇလႆးလွင်ႇတၢင်းလိူတ်ႇၶီမ်ႇ မႃးယဝ်ႉ။ ။

147။ ၶႆငလႇယၢမ်းၶၼ် ၵၢၼ်ပိၼ်ၽူႇလၵ်ႉလိူဝ်းယၼ်းၵျိုတ်းလူၼ် ၵျိုဝ်ႁျူၼ်လႄးလႄး ၼဝ်လႃးထူပ်းတုမ် ႁုမ်ၵၢၼ်ပိၼ်လုမ်း လုမ်းၵၢၼ်ပိၼ်ႁွင် ပွင်ၵျၢတ်ပ်းတေႃႇလေႃးယိင်း ၵျိုဝ်ထိင်းႁျူဝ်လွႆ ဝၼ်းၶွႆႁိုၵ်းၼိုၼ်း တိုၼ်းၵၢဝ်ၼူဝ်းလေႃႇ မိုဝ်းယိပ်းတၢဝ်ၽေႃႇပေႃႇလၼ်မ် ၵျမ် ႁူၼ်းယွႆးယွႆး လွႆးၵျိုတ်းၽီသူင် မူဝ်ႇၶၼ်ႉၼူၼ်လူင်ငမ်းမူင်း ၵျၼ်းၵၢဝ်သိုၵ်းၶမ်လမ်းၼဝ်ႁူၼ်းလူင်းသူၼ်ႇသိၼ်းသၢၼ်~ မၢင် လိူဝ်းမၢင်လုမ်းသမ်ႉၵျတ်းၵျၢၼ်~ ၼိုၼ်းၽိုၼ်ႉဝေႃႇတၼ်ႇ– လူင်ႉလၼ်ႇၵတ်ႉလၢပ်ႇ တၢပ်ႇတိပ်ႇသွႆႇ– ယၼ်းပိၼ်ပၢင်သိုၵ်း တိုၵ်းတေႃး

ပေႃႉၽၢင်း ႁူႉဝၢင်းထၢင်ႈပၢင်းသိင်~ ပုတ်ႈတၢင်းလိၼ်– မိူင်းသုၵ်ႉၶၢင်ၶၢင်, ၵၢင်ႇၶႂတ်ႇသႂတ်ႇသၺ်ႇ, ယၺ်ႇသိုပ်ႇယၺ်ႇယဝ်ႉ။–

148။ ႁူၶ်းမိူင်းမၢင်ၵေႃႉ သမ်ႉမေၢ်ၶၢင်ႇလ်ဝ်းၶၢင်ႇၽေႃႉ ဝီႇရိယႃႉၵ်တ်းၵႂၵ်ႇ ၵိုၵ်းၵႂၵ်ႇပၢႆသိမ်ႈ ၵႂင်ႉပိူၼ်ႈမႃးယိမ်ႈမဝ်ႇထၢတ်ႇ ၶၢႆ ၶၢတ်ႇလၵ်ႈၵႂ်ႈ လႆႈငိုၼ်းၵၢသပ်ႉပျူႇ ပလ်ႇလျူႇဝူၼ်ႉၵတ်ႉ ဝတ်ႉထၢင်ႈၵ်တ်းထၢင်ႈမဝ်ႇယႂၼ်ႇ ၶိုၵ်ႉလႂၼ်ႇၶပ်ႉလၼ်ႇၶိူင်ႈ လွၵ်ႈၵႂၼ်ႇ ဝူၼ်ႉသႂၼ်ႇသႂၼ်ႉသိုပ်ႇပိူင်ႈ ႁူႈယိူင်ႈယိူင်ႈ ၵႂၵ်ႇၵိူင်ႈပၢင်လူဝ်ႈႁူၼ်းထဝ်ႈၶိင်းထဝ်ႈၶၢႆး လႂင်ႈပၢႆးၵ်ၵ်ႉယႂမ်းၽႂမ်ႉလင်းသၺ်ႇ~ ၶၢင်ႈ ၶိူင်ႈပိုတ်းၶိူင်ႈယိုဝ်းၵေႃႈၵျၶ်လျူး– မႃးလၵ်ႉၶၢႆသိုဝ်ႉလႂမ်းလႂၵ်ႉလၢင်းၵၢင်း– ငဝ်ႈငျူႇတႂၼ်ႈတျူႇၽေးၽယေၼမႇၶျၢၵ်ႈ ယၢပ်ႇယၢၵ်ႈလေး တူဝ်ႈလႂတ်ႇၵိူင်ႇ– ႁႂင်ႈလ်ဝ်းၶပ်ႉတၢ်ဝ်းၼၽၼ်ႈၵႂၵ်ႇလိူင်ႇ– ပ်ၶ်ငဝ်ႈမိူင်း သုၵ်ႉလိူင်းၵျူၼ်ႈၵူၶ်ပၢင်းၶၢႆယဝ်ႉ။ ။

149။ ၵ်တ်းၶၢင်သေၼလႈ ပေႃးဝူႈၵမ်ႇလွႆႈပူၵ်းပႂင်ၵၢင်မီးၵၢင်မၢၵ်ႈ ၽူႈၵိၼ်းၽူႈယၢၵ်ႈၵိၼ်းလိူင်ႇ ႁူႈဝၢင်ႈႁူႈၵိူင်ႇသ်မ်းပိူၵ်ႈ ၵမ်းၶၢင်ႉၶျူႈၵၢင်တူလၵျူၵ်ႈတၵ်းၵိူတ်ႇ လွႆလိူတ်ႇလွႆၵျႂႃႉ လိူၼ်းလၢႆႉလႂင်းလိၼ်ႇ တၵ်းၶိင်ႇတျူႉလဝ်ႈ ၽိူၼ်ႉငဝ်ႈထုၵ်းထဝ်ႇ မိူဝ်ႈ

မိူဝ်ႈၸဝ်ႇၶၢဝ်ႉတႅင်ႇတၢင်ႈ တူၼ်ႇမၢင်ႈၵိူင်းယႂ်ႇ~ ယေႈၵိူင်ယေႈၵီးယေႈမီးထႅင်ႈလုမ်းမႂ်ႇ~ လိူဝ်းၶႆႉပေႃးသွၵ်ႈတူၼ်းငဝ်ႈပၢၼ်ၵျ– ၶျ ၶွၼ်ႈၶွင်းလွင်ႈငၢၼ်းၵူဝ်– ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈယွၼ်ႉယၢပ်ႇယွၼ်ႉၵၢၼ်း ပုၼ်ႈၵၢၼ်းႁိၼ်သႂ်ႇတွင်ႉ လႅင်းလိမ်ႇငွင်ႉၶွတ်ႇပိူင်ႈ ႁုမ်ႇယိူင်ႈႁၢၼ်လၵ်ႉႁဝ်း ၶဝ်ႈငိၼ်းပိူၼ်ႈတႃႇသေႇ– သမ်ႉပႃးမိူင်ႈယိပ်းထႅင်ႈၶြူႇၵေႇ– ၵီတ်းၵူႈၵိူင်ၼလႈမိင်းႁၢင်ႉပေႃးႁူဝ်ယဝ်ႉ၊–

150။ ၶႆၼလႈပေႃးဝႃႈ ၶေႈႁၢၼ်တူလၵျူၵ်ႈလၵ်ႉႁၢၼ်မၢင်ႁၢၼ်လူၼ်ႁၢၼ် ၵဝ်ႁၢၼ်သုတ်းတီႈ ၶမ်ႇလႆႈလႅင်းႁဝ်း ႁမ်းၶၢၼ်ႉၵႃႇယူႉႁူၼ်း ၵဝ်းၶူင်းႁၢင် ယွမ်းမၢင်ပွတ်းမႃး ထူပ်းလႃးပၢၼ်ၶီ ၼတႇတီးၵႃႇယူႉပိူတ်ႇမိုၼ်ႇလိူင်ပီၶၢဝ်းၵီး လုၵ်ႈၶဝ်လၢၼ်ၶဝ်ႁူၼ်းမီးလတ်ႉတႃႇ ရိႇသဝတ်ႉသႃႇယုႁႃႇ တွၼ်ႈတႃႇသီႇမိုၼ်ႇ တိုၼ်ႇၶၼ်ၶၼ်ႇၵၼ်ႇၽၼ်တ်းၵူဝ်~ ႁႃႇယၵျူႇပလိုၼ်ႈလၢင်ႇသၢင်ႇတေႃႇႁူႈၽႆႇ ဝႆႇယိင်းတႃႉလီ ယၵ်ႉ လီတၵ်ႉလိူဝ်းၶၢၼ်ႉၶႆေႃႈ– ပၢၼ်လုၵ်ႈလၢင်းၵိူင်ႈ မႃးလႆႈလႃးသႂ်ႇ လႅင်းတိူဝ်ႉလႅင်ၼမ်ႈတၢင်းပေႃႈ– ၶဝ်ယူပ်ႈယွမ်း ယွမ်ႈလွမ်း ၽိင်ႈသွမ်းၶေႇ– လုၵ်ႈႁမ်ႇၽေႇ– တူၵ်းသုတ်ႈၵူၼ်ယေႃႈမႃးယဝ်ႉ၊ ၊

151။ **ဢတ်တရိဝ်သ သၵ်သ်သယုၶေသု ၽိၵ်ၶဝေ မၼုသ်သေသု ဢၺ်ၺတရေ ပုရိသေ ပရေသံ ဢတိၼ်ၼံ ထေယျ သင်ၶၢတံ ဢၢတိယိ။ တမေၼံ ဢၵ်ၵႁေသုံ။ ၵႁေတွ ရၺ်ၺေ ၶတ်တိယသ်သ မုတ်ထၢဝသိတ်တသ်သ တသ်သေသုံ "ဢယံ တေဝ ပုရိသေ ပရေသံ ဢတိၼ်ၼံ ထေယျသင်ၶၢတံ ဢၢတိယီ" တိ**။ ပုၼ်ႇလိၵ်ႉဝႃႈ ယင်းမီးၽူႈၶိုင်ႈ ဢၼ်တၵ်း လႆႈယူႇသီႇမိူၼ်ႇလိင်ပီ ၵိုဝ်လီလႃးလႃး ပႃးလွင်လၵ်ႉလွမ် ပိူၼ်ႈလင်ႇမတ်ႉဢဝ်ထိုင်လွမ်ၶုၼ်မိူင်း ပိူၼ်ႈဝႃႈ "ၶေႃႉၶၼ်ႉမၼ်းပဵၼ် ၵူၼ်းလိူင်းၵႂႃႇၵႂၢမ်းၵူဝ်- ၵႂႃႇၵူဝ်းတူဝ်- လႄးလၵ်ႉၶၢဝ်ႇၶႄႇ- ၶၢဝ်းတေႃႇၶုၼ်ၵဝ်းဢဝ်တင်းၽိင်ႈပၵ်းပိူင် သၢင်ႈၶူး" တႃႉ။-

152။ **ဢေဝံ ဝုတ်တေ ၽိၵ်ၶဝေ ရၢၺ်ၺေ ၶတ်တိယေ မုတ်ထၢဝသိတ်တေ တံ ပုရိသံ ဢေဝမဝေၸ "သၸ်ၸံ ၵိရ တွံ ဢမ်ၽေ ပုရိသ ပရေသံ ဢတိၼ်ၼံ ထေယျသင်ၶၢတံ ဢၢတိယီ" တိ။ "ဢေ ဝံ တေဝ" တိ သမ်ပၸၢၼမေယ်သ ဢၽၢသိ။** တီႈပွင်ႇပုၼ်ႇလိမ်ႈၵထ ဝႃႈလူလ်ႈမႂ်ႇၽေႃႉၶၼ်တ်ႈငွၵ်ႈတူလ်းဝႆႉ လူးၽႆႇၵူၼ်းမိူၵ်ႈ "မႂ်းၶႆႉ ၶဝ်ႈပိၼ်ၽူႈလၵ်ႉၵူၼ်းတိူၵ်ႈငတႉငၶႄႇ" လဝ်ႈ

ၼတႇၵႂၢမ်းၶေႃႈ မၢင်းၵေႃႈၵႂၢမ်းသမ်ႇ "ၵမ်ႇလႅင်ႈတီႈၶႃႈ" တူပ်ႇဝႃႈဝႆးၶၢင်ၶၢင်ႇ ၵတ်ႉၼၢင်ႇပၢတ်ႉပႃၵ်ႇၶေႃႈမုသႃႇ~ ထိင်လၢတ်ႈလၢင်းၵၢင်း– ၶေႃႈတူပ်ႇလိင်ႉၶေႃႈလိူမ်ႈလၢတ်းလွၢင်ႇ– လၢတ်ႈမဝ်ႇၼင်ႉမဝ်ႇယွၢင်ႇ– မူၵ်းငိူၼ်ႈ ၵူဝ်ပိူၼ်ႈတၢင်ပ်းပၢတ်ႈၵူဝ်မၢင်း ၶႂ်ႈၵိူဝ်း။ ။

153. လင်ႇဝႃႈထဝ်ႈၶုမ်ႇၵုမ်ႇၼၢင်း လဝ်ႈလၢင်းၵျၢင်းၶင်ႈတုင်းထွမ်ႇ ၶမိမ်ပၢင်ႈထိင်းဝႆႉလႅင်ၼင်ႈၵိူ... ၵၢတ်းၶႂ်သေၼလႈပိူင်ႈပိူင်ႈ ပၢၵ်ႇပၢၵ်ႇ ပေႃးၶုၢင်ၵမ်ႇလၢၵ်ႇလႃႇၵ ၵူၢင်းမိူင်းတုၵ်ႉၼၵိူင်းလိူင်ႇ ပေႃးဝႃႈတၢင်းတုၵ်ႉတူဝ်ႈၵိူင်ႇလွၵ်ႉငၵ်ႉ လွင်ႈလူၢင်တၢင်းလၵ်ႉလၢမ်း ယွင်ႇ ပေႃးၼဝ်တိူဝ်းမွႆႇၶုၢင်ႈၶႄႈ တၵ်းမီးလွင်ႈၶႃႈၵၢင်ၶွႆႈလွတ်ႇလၢတ်ႇ ပုၢင်ႈတႃႇတၵ်းၵၢတ်ႇၸေႉလူဝ်ႈလၢတ်ႈ တၢင်ႇလၢတ်ႈၵႂၢမ်းပိူင်ႈၸိတ်း ၶႄႇ~ ၶေႃႈမုသႃႇ~ လၢၼ်လိင်ႉၸၢင်းပၢတ်ႉလူးၵၢင်– ပုၢင်ႈၵွၵ်ႇ ထွၵ်ႇယၢင်ပူၢင်ႉတၢင်းၶွႆႈတၢင်းတႆမၵၢင မုသႃႇၶေႃႈၵမ်ႇမတူပ်ႇ လၢတ်ႈ ယွႆႇဝၢတ်ႈၸိတ်းၸၵ်ႇ– လတ်ႉၵွႆးၶွႆႈလိူင်းတၵ်ႇသိုပ်ႇတၵ်ႇ– ၵၵ်းၶေႃႈလူမ်းၸွမ်ႉလူမ်းလၢင်ယဝ်ႉ၊–

154. **မုသၢဝၢတေ ဝေပုလ်လံၵတေ တေသံ သတ်တၢၼံ ၵၢယုပိ ပရိၵျယိ။ တေသံ ၵၢယုၶေပိ ပရိၵျယမၢၶေၢၼံ ဝၼ်ၼေပိ**

ပရိၵျ်ယမျၶျေၶံ ၸတ်တျရီသဝသ်သသၵ်ႇသ်သျယုၵျၶံ မၶၼသ်သၶံ ဝီသတိသသ်သသၵ်ႇသ်သျ႑ ပုတ်တျ ၵာၵ်ႇသုံ။

ပေးဝႃးလွင်ႈပ်ႇတ်ႉလွင်ႈလိၵ်ႈၶိုၼ်းထႃးယဝ်ႉၵေႃႈ၀၀၀ ၵႃႈယူႇယွမ်းမႃးလူင်လၢင် ၵျင်ႈၽၢင်ၵိူဝ်လဝ်း လူႇလွမ်းတၢင်းၵဝ်းဝၼ်းၶႄ ၵၢၼ် သူပ်းၵၢၼ်တူဝ်ၵၢၼ်လိူဝ်ၶိုဝ်းၶိုဝ်း လုၵ်ႈလၢင်းလိုဝ်းၶဝ်ၵိူဝ်လီ ၽွႆႈမီးၵႃႈယူႇသီႇမိုၼ်ႈပီမိူင်း လိူဝ်းၵိုင်းယွမ်ႈၵေႃႈၶျေႃႈယၢမ်းၶၢၼ်~ ၶဝ်လိၵ်ႈ လႆးလၢၵ်ႈလေႃႈၵႂႃႇ– ၵူလ်းလိူဝ်ႈသဝ်းမွၵ်ႈသွင်မိုၼ်ႈပီပုတ်ႈ– ပၢၼ်လုၵ်ႈပွတ်းယွၼ်ႈၵႃဝ်သုတ်ႈ ထိုင်ႈယဝ်ႉ၊ ၊

155။ ရၵျၢၼ်းၶဝ်ၵျႃး၀၀၀ ၵူၼ်းလိုဝ်းၵႃႈယူႇသွင်မိုၼ်ႈပီမိူင်း မၢင်လိုဝ်းၶိုၼ်းလိုင်းလူင်လၢင် ၵၢင်ဝၼ်းၵၢင်ၶိုၼ်း မိုဝ်းယိုၼ်းလိၵ်းမဝ် လၵ်ႉၵႃဝ်ၶူဝ်းၵၢၼ်ယွႆးယွႆး တိုးမ်ပ်းတူလ်းလွမ် ၵျူၼ်းၵၢၼ်ၵျေႃႈၵွမ်ၶမ်းငိုၼ်း မီးၵိုၼ်းၶမ်လႆႇ ၵူၼ်းမူၵ်ႈၶဝ်သမ်ႉတျၽႂ်ထူပ်းလျႃး လိူဝ်းပႃး ၵျူမ်ႈလူမ်းလၵ်ႉဝႆးၶၢၼ်~ မၢင်လိုဝ်းသမ်ႉတၢၼ်းၵျၢၼ်~ လူးၶႆႈတိုင်ႈ လဝ်ႈပိုင်ႈၵႃပတေႃႈ– ၵျိတ်းၶႄ မီးၵွမ်းလၢမ်းပူင်း ယူင်းသူၼ်းၶျႃႉ ၶိုဝ်းၶႂ်– လိၼ်ႉသူပ်းၽႂ်– လွမ်းလၢတ်ႈသဝ်ႉယဝ်ႈၶဝ်ႉသေႃႈ– ၵျမ်းၶေး သူပ်းပေး ၵျိတ်းၽေးသေႉသွမ်းၶမ်– တီႈၵႂႃႇလေႈတင်းလမ်–

မဝ်ႉသမ်ႉၵေႃႉၵေႃႉယဝ်ႉ။–

156။ ၵ်ႇတ်းၶႆႇသေငလႆႈ ပေႊဝႃႈၶုၼ်မိူင်းၵၢမ်ႇၵ်ႇတ်းတႃႇၶဝ်ႈၵ ပွႆႇၸွႆႈလႆႈယိင်းတုၵ်ႉၶၵိုပ်းယၢပ်ႇ လ်ဝ်းလၢပ်ႇတၵ်းငၽေႈ ႁူၼ်းငေႈ ၺႃးယၢပ်ႇ ၵူဝ်းလၢပ်ႇၵူဝ်းၽေႉ လုမ်းယႃႉၵိုၼ်းၶေႃႇ မုသႃႇၵေႃႈလၢတ်ႈ ယွၼ်ႉႁူဝ်သိင်ႈလၢတ်ႈလင်ႇလိင်ႉလင်ႇလိမ်ႇ ၵမ်ႇၵိမ်ႇၵႃမ်းမႆႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈတေႃႉၶႆႈၵ်ႇတ်းၶၢဝ်ႇ ၶင်ႇၵိုဝ်တၵ်းတေလွတ်ႇဝၢဝ်ႇၶၼ်ႉသိုပ်ႇလၢတ်ႈ သိုပ်ႇၶၢတ်ႈၺႃၵၢငၵး တီႈလီႉတီးငၶးၵေႈမဝ်ႇၵေႃႇ~ ၶမ်မိုၼ်ႈတွၼ်းသွၼ်ႉသိင်လွမ်း– ၵမ်းၶၼ်ႉ လိူဝ်းၵႃႇယူႉယ်တ်ႇယိုတ်ႈယၢဝ်းလူဝ်ႈ ၶၢဝ်းထူၼ်ႈသွင်မိုၼ်ႇ– မိူဝ်ႈပၢၼ်လုၵ်ႈလႆႈလုၵ်ႈ ယိင်း ၸွတ်ႈၵိင်းတူင်ႉၵိင်းတိုၼ်ႇ– ပွတ်းထိင်ႈတင်းၶိုင်ႈၵဝ်ယွမ်းမျႊယဝ်ႉ။

157။ မိူဝ်ႈၶၼ်ႉၵမ်ႇႁွမ်ႉၵႃႇယူႉပွတ်းၸူႇ ပုၼ်ႈတႃႇသိပ်းၵ်င်လ်င်ပုတ်ႈ ၺၢင်ႈၽၢင်ၵေႈသုတ်ႈၵ်င်းၶ်ၶၼ်ႇ တိုၼ်းၵ်ၶၼ်ႇယွမ်းငတႉယွမ်း ဝႃႈ ႁူႈပႃႈပ်ၵ်ႇၶ်ၶၼ်ႇ တိုၼ်းၵ်ၶၼ်ႇၺၢင်ႈလႃႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈၶႆႈၵေႈတိုၵ်ႉၵျူႉသၢင်ႇထုၵ်ႇ လွမ်းၶင်ႇႁုသူဝ်ႇၵႃႁုသူဝ်ႇသွမ်ႈၽုၵ်ႇယုၵ်ႉတ်ၵ်ႇ

ငွၵ်ႈ ငဝ်ႈႁေႃႇတုတၢင်ႇတွၵ်ႇပၢႆးၽေႇ~ လုမ်ႈႁၢင်ႈလုႉႁၢင်ႈလင်း သမ်ႉယင်းသိၼ်ႈလႂ်လမ်– ၶမ်ငၵႈၵူၵ်းဝံႉမၼ်းၽႂ်– ဝၢႆးၼၼ်ႉသိုပ်ႇ ဢတႇ ဢမႇမုၼ်းႁူၼ်ႈႁိင်းထိင်ႈလၢႆးၵၢၼ်ပုႇပ လွင်ႈၵုႇမတမ်ႇတႂ်ႈ မၢပ်ႇမႂ်ႈပွင်လၢႆႉလိူၼ်း ၼေႈႁူၼ်းပူၼ်ႈတၢင်ႇၽၢႆႇ– ႁေႃႉၵၼ်ႁၢင်ႈ ဝဝ်း သမ်ႉၵဝ်း လုၵ်ႈမေးၽူႈလဝ်း ၶဝ်ႈၵပ်းၵၢႆႇ– လွမ်းတူၼ်ႈပၢႆးလႂ်ယဝ်ႉ။–

158ႉ ပူဝ်ႈမီးၼင်ႇၼႆသေႁေႈ ပေးဝုႈၶုၼ်မိူင်းဢမ်ႇလွႆႈၵူၼ်းဝၢၼ်ႈၵူၼ်းဝိင်းမီးၵၢၼ် ဢမ်ႇမေယူတ်းယုတၢင်းၽၢၼ်တၢင်းၵိၼ်း ၵမ်း ၵမ်းတိုၼ်းငိၼ်းၵူၼ်းလၵ်ႉၵူၼ်းလူၼ် ၵဝ်းၵူၼ်ၶိုၼ်းလိုၵ်း ၶုၼ်သမ်ႉဝူၼ်ႉဝုႈပေးလႂ်ႉႁိင်းသိုၵ်းလွပ်းၶဝ် သင်ဢဝ်သုတ်းတၢႆဝၢႆးသုမ်း လိူဝ်းၵိုတ်းတၢင်းလင် ယင်ယႆၵႆလမ် တၵ်းတေၵူဝ်ယမ်လုမ်းလုမ်း ၽွမ်ႉတၢတ်ႇယူႇမၼ်းၽႂ်~ ၵူလုံးၵုႈ ယေႈလုႈယေႈယႂ်ႇ သႂ်ႇ ပုးၶိူင်ႈယိပ်း ယုႉဢၢဝ်လိူတ်ႈလိပ်းၵွၵ်ႇတႆမုႈ– ပေးဝုႈၵၢၼ်ၶုႈတႆလႆႈပၢၼ်လုၵ်ႈဝၼ်း ထၢၼ်ႈပၼ်းလွတ်ႇလဵတ်ႇၵုႇ ႁုၶေႈၵၢမ်း ပ်ၢတ်ႉၵၼ်လိင်ႉၵၼ်လေႉၵၼ်ၶုႉၵၼ်ငၽေႈတူဝ်းၶိုၼ်ႈ– ၵမ်းပွၵ်ႈလိုၼ်း သမ်ႉၶိုၼ်းႁၢႆႉၵုႇမေႇ မဝ်တိုၼ်ႈထိင်ႈယဝ်ႉ၊ ၊

159။ ၶႅင်လႄႈပေးဝႃႈၵၢၼ်လွင်ႈၵျႉမေႉသုၾတ်းယႅင်း လွင်ႈတိုၼ်းဝၼ်းၶၼ်ႇ ပႆႈလွင်ႈၶိၼ်းယွမ်း ၷမ်းတွမ်းတူမ်းလီ ၵိူဝ်ထတ်းၵိူဝ်သီလႃးလႃး ၵၢၵုသူဝ်ႉတုလၵျိူၵ်ႈတြႃးသူၶၼ်သၢၶ် ၾိူဝ်ႉႁွတ်းၶဝ်းပၢၶ်လုၵ်ႈၶဝ်လၢင်းၶဝ်ၶပ်းတၵ်ၶ်း ၵျႉယူႉသမ်ႉၶိၼ်းယွမ်းလူင်ယွမ်းလၢင် ပိူင် ၾၢင်လႆးလေး ၵိတ်းၶႅၶပ်းယႆသၾေးလွတ်းၾူင်းသုၺ်~ ယွၶ်ႉပႆးလုၺ်– လုၺ်းသုတ်ႈယွၶ်ႉၵျႉ– ၵိူဝ်မိုၶ်ပၢၶ်ၶဝ်လၢၾးပေႈ တင်းငမႈငမ်းၵျူဝ်– ၵူလ်းယၢဝ်း လူဝ်ႈၶၢဝ်းၵျႈၵိင်ႈၶီႈ သုတ်းတီႈဝၢင်းၾၢင်ႈတမ်းတူဝ်– တႆၶဝ်ႈမရၶျေႉ– ထုင်းၵူၶ်းၵူၶ်ႈယွမ်း ပိူဝ်ႈ လွမ်းလွင်ႈလိူင်းမဝ်– ၶိူဝ်းၵူၶ်းယူၶ်ႈယၢၶ်းၵၢၶ်ႉၵၵ်းထဝ်– လွမ်းၵိလေႉသျႉယဝ်ႉ။–

160။ ထိုင်မိူဝ်ႈၵူၶ်းၵဝ်းၵျႉယူႉၵူလ်းယၢဝ်းၵျႈၵိင်ႈၶပေႉသုၺ်ႉ ၶိတ်ႈယုၺ်ႉၶိတ်ႈထဝ်ႈ လိဝ်းၶဝ်ႈပျႉၵိဝ်ႈၶွၶ်းယိတ်ႉ ယင်ႉတိတ်ႉသိင်ႈ လၢတ်ႈ သမ်ႉလၢင်ႈမေလၢတ်ႈၵျမ်းၵျႆႉၵျမ်းလျႉ ၾရေတ်ႉသဝျႉလျႉၵတ်ႉထူၶ်ႈ ၵမ်ႉၵူၶ်ႈၵမ်ႉၵွၶ်ႉ လိူင်းလွၶ်ႉၵူႈမိူဝ်ႈ ယွၶ်ႉပိူဝ်ႈ ၵၢၶ်လူၶ်ၵၢၶ်လၵ်ႉၵၢၶ်ၶွႈၵၢၶ်မွတ်ႉ မီးလွတ်ႉၵူႈငလႈ မဝ်ႉငဝႈၵျႉမေႉသုယွၵ်းၶၢတ်ႉ ၵမ်ႉထၢတ်ႉလၶ်ႉတမ်ႉတိုၶ်ႈ ယူႉလိုၶ်ႈၵိင်း

ၼေႃႇ~ သိင်ထႃႉ သိင်လႃႉဢူၼ်ဝႆႉဢိုၵ်းဢိုၵ်း– ၵိုၵ်းလူၺ်ႈၵႂၢမ်းလွတ်ႈၸၼ်မွၼ်း– သူပ်းပၢၵ်ႇ လၢႆးလၢၵ်ႇလိၼ်ႉတူႇၼဝ်ႈ ၼုမ်ႇထဝ်ႈ မေႃဝႃႈလီႉဝႃႈၼႄးသေႃႉသွမ်းမၢပ်ႇ– ၵႆႉပဵၼ်ၵႆႉမေး ထၢၼ်ႈပေးယၢမ်ႈဢမ်ႇလၢပ်ႇ– ၶတ်းႄသႈၵျူႈလွၼ်းႄတႉယဝ်ႉ။ ။

161။ ၼႆလႄႈ ပေႃးဝႃႈသူပ်းတုလၵျူၵ်ႈ ပၢၵ်ႇမိူၵ်ႈမေႃလႃႉမေႃလႃႇ လၢတ်ႈၼေႃႈလုတ်ႈၵျၢမ်းမိတ်ႉတႃႇၵူႈမူဝ်ႈ ဢိၵ်ႇပႃးၵႂၢမ်းငူဝ်ႈၵႂၢမ်းပဝ်ႇ ထုၵ်းထဝ်ႇၵဝ်းၵျူင်ႈ သွင်ယိူင်ႈဝလီႇၵၢမ်ႇယိုၺ်ႇ ၽုတ်းမုၺ်ႇၵိုၼ်းၵျၢင်ႈ ၽေႃင်ၵျၢင်ႈၵူၼ်းၵေႃႈယွမ်းယွၼ်ႇ ဢႃႇယူႉလုၵ်ႈဢွၼ်ႇလိင်ႉၽေႃတ်ႇ တွင်ႉၽေႃၵ်ႈႄမႈ ၵျႆႈငႄႈငႄႈထုင်းမၼုတ်ႉသႃႇ~ သမ်ႉပွတ်းထိင်ႈၼေႃႇၼေႃႇ~ ပၢၼ်ပေႃႈပၢၼ်ႄမႈတိုၼ်းဝႃႈ တိမ်ႇၵျႃႈၵျိူင်တီႈတွင်းမၢႆ– တွၼ်ႈ တႃႇလူဝ်ႇပၢၼ်လုၵ်ႈလၢင်း ၵူႈၼေႃင်းၵူႈလၢႆးၶဝ်မဝ်ႇၶိုၵ်ႉ တူၵ်းယၢတ်ႇပိုၵ်ႉလွတ်ႇလိုင်ႈ ယွၼ်ႇၶိုင်ႈထိုင်ၵျွတ်ႈၵျိုင်ၼေပေႉသွင်ပွၵ်ႈပႃးၵျႃႈပၢၵ်ႇ သိုၺ်ႇ– ၵူႈၵေႃႉၵူႈၵူၼ်းၵျၢမ်ႉလိဝ်းမူႈလိဝ်းယိုၺ်ႇ– လိဝ်းထဝ်ႈလိဝ်းၼဝ်ႈလိဝ်းတၢႆယဝ်ႉ။–

162။ **ဢတ်ထ်စတေယျဝသ်သသၵ်သဵယု ၽိၵ်ၶဝေ မၼုသ်သေသု ဢၽိၵ်သျုပျုပတျ ဝေပုလ်လမၼမ်သု။** တီႈလီလႆႈၵျူႉ

တၢ်တၢ်ႈတေႃး တီႈပွင်ႇသၽေးပႃႇလိၶ်ႉလမ်ႉ ႁူၶ်းႁဝ်းလုၵ်ႉတီႈၵႃႇယူႉႁႃႈႁိင်ယွမ်းမႃးသွင်ႁိင်ႁႃႈပၢၵ်ႇမီးၶေႃ ပ်ၶ်ၵၢၶ်လိဝ်းတၢႆ ဝၢႆးမိူဝ်း မၢင်လိူဝ်းႁူလ်းထိုင်သွင်ႁိင် ပီလိင်မိူင်းႁူၶ်း ၶဝ်သမ်ႉၼုတ်းမီးလွႆႇလူၶ်းႁႃမ်းၵၢႆ ၶႂ်ႈလႆႈၶူဝ်းလၢႆၶွင်လၢႆႁင်းၵၼ်ၶိူဝ်းၶိူဝ်း တႂ်းႁိူဝ်း ဝၶ်းပီ ၶႂ်ႈၶႂ်ႈပိူၶ်ႈလႆႈထူပ်ႈၶီတၢင်းသုမ်း သိဝ်လွႆႇလွႆးပ်ၶ် ပေႃးမိၶ်ၵုမ်းၵုမ်းလုမ်ႈလိုပ်ႇ သိုပ်ႇၶိူဝ်းသၢႆ~ ၵၢၼိတ်ႉလႃႇငလႈတင်းပျႃႇ ပႃႇတသွင်ယၢင်ႇ သွင်ယိူင်ႈ– ပ်ၶ်ငၵႈၵူၵ်း ၵ်ႉထူၵ်းၵွၵ်ႇ ငွၵ်းလၢႆႉသူလ်ႁိူင်ႈငတႉယဝ်ႉ။ ။

163။ **ၵၢယိၵ်သၢပ္ပုပ္ပၸေသု ဝေပုလ်လံ ၼတေသု တေသံ သတ်တၢၶံ ၵၢယုပိ ပရိႁၢယိ ဝၼ်ၼေပိ ပရိႁၢယိ။** ပႃႇလိတီႈၶ်ႉ လဝ်ႈဝႃး ၶင်းၵႃးၶႂ်ႈလႆႈၶူဝ်းၶွင်လၢႆလၢႆတီႈပိူၶ်ႈငလႈသင် ၶႂ်ႈၶႂ်ႈပိူၶ်ႈလႆႈလူႉသုမ်းငလႈသင် ယင်ယႆယၢဝ်းယႂ်း လွႆးမီးမႃးၶမ် လမ်ၵ် ၵိုၶ်းထႃး ၵၢၵုသူဝ်ႇတုၵ်ိူၵ်ႈတြႃးတင်းသွင် ၶိုင်ပွင်ၵဝ်းမိူင်း လိူင်းမႃးလူင်လၢင် ၵၢႇယူႉငလႈႁၢင်ႈၼၢင်ၶ်ၶ်းယွမ်း ႁိူင်းႁွမ်းၼွမ်ႉလိဝ်း လူႉလိဝ်းတၢႆ~ သိင်ႈလူမ်းႁႂ်~ ၵႃႇယႁူႉပယူပ်ႈယွၶ်ႉၵူႃႇ– လၢႆးယိင်း ၶၢႆးၶိင်း ငၢႆးလိင်း လွမ်းၵိင်းၼိင်ႈတၢင်းႁႂ်ႉတၢင်းမိူၵ်ႈ ၼုတ်း

ပဵၼ်– ၶိူဝ်ႉလွၵ်းၶူင်ႈလွၵ်းၶၢင်ႈ ၵိတ်းၵၢင်ႈၵၢဝ်းၵူတ်ႈၵႂႆးၵၼ်– တိုၼ်းႁူႈၸၢၵ်ႉ ပိူင်ႈလၢၵ်ႇထူၼ်ႈၶႄႉၶႄႉယဝ်ႉ။–

164။ ႁႃၵၢၼ်ၶဝ်ႁိုဝ်း··· ႁူၼ်းလိူဝ်းၵႃႈယူႇ။ ယူႇလႆႈသူင်ၵိူင်ၵႃႈပၢၵ်ႇပီၼ်ႈၵေႃႉ··· လုၵ်ႈၶဝ်ႁူလ်းယၢဝ်းၼိူင်ႈၵိူင်လူဝ်ႈယူႇ ၸိဝ်းၵူႈၸိဝ်း ထဝ်ႈ ၸိဝ်းၶဝ်ႈပႃႈၵိဝ်ႈCemetery ယေႈသမ်ႉၵိုၼ်းထီႇတၢင်းလႄႉ ပူဝ်ႉပႃႉပိူဝ်းသုမ်ႇ ၸွႆးၵုမ်ႇၸွႆးဝူၼ်ႉ လူၼ်ႉလွင်ႈထမ်ႇမႃႇ မိတ်ႉသႃႇ တိတ်ႉထိ ပူၵ်းၶိတုင်းၼၵ်ႇ ယုမ်ႇပိူင်ႈယုမ်ႇပၵ်ႇလၼ်ႉတမ်ႇတူဝ်ႈ မႃပ်ႇမူဝ်ႈမဝ်ႇၸွႆးထမ်ႇမႃႇ~ ၵၼ်လွင်ႈၵၵ်းဝႃႈ “ပိၼ်တြႃး” – လႃးလွင်ႈ ၸိတ်း ၶိတ်ႉၵၢမ်းဝႃႈ “ပိၼ်ထမ်း” – တၢင်းႁူႇ မိတ်ႉသႃႇၶတ်းထမ်ႇမမဝ်ႇမ်ၼ်ႈ ပိူင်ႈတၢၼ်ႈထုင်းမိူဝ်ႈႁွၼ်ႇႁွၼ်ႇ– ယေႈႁူင်ယေႈႁီး ယေႈမီးတီႈမၼ်းပိူင်ႈပၵ်ႇလွၼ်ႇ ၵွၼ်ပၼ်တ်ႈတြႃးၸေႈပူင်တမ်းၼတႉယဝ်ႉ။ ။

165။ ၶႅၼ်လႄႈပေႃးဝႃႈ ၵၢၼ်ၵိူင်းမိတ်ႉသႃႇတိတ်ႉထိၶိုၼ်ႈယူႇ မူဝ်ႇသုင်မႃးယဝ်ႉသေၵေႃး··· ၵၢင်ႈၸၢင်ၼလႈၵႃႈယူႇ ၼၼ်းယေႈယွမ်း ၶႄႇ တွၼ်ႈတႃႇလိူဝ်းမီးၵိူင်ၶီး ထိုင်တီႈလုၵ်ႈလၢင်းႁူလ်းယၢဝ်းၵႃႈပၢၵ်ႇ ၸိဝ်းတၢၵ်ႇဝၢႆးၶွႆႈ ႁွႆႈၵိတ်းတုတႁိုၵ်ႈလိူင်ႇလိူင်ႇ ထိုင်ႈတၢင်း

ၸိူဝ်းမူၺ်ႉၸိူဝ်းသိုင်ႇလပ်ႉမွတ်ႇလၢတ်ႈ ဢမ်ႇလၢင်ႈလၢတ်ႈသီးၵူႈ~ ၽိင်ႈၵူၼ်းယူႇၵမ်ႇၽေႇ– လီငလႈတင်းလေႉၵျတ်းဢၵ်– ဢမ်ႇလိုင်ႈ ၽီယႂ်ႇသၢင်ယႂ်ႇလုင်ႉၵုတ်ႇလုင်ႉပၢင် လုင်ႉယၢင်လုင်ႉသိုဝ်း လုင်ႉထူပ်းလွင်ႈၶိုဝ်းၶီလိုတ်ႇလေႉ ၵျႈမရခေႉယၢတ်ႇၶွႈ ၵျဝ်ႇၽွႈၵွႈသၢင်ႈသုတ်းလူဝ်ႈ ၶၢင်ႇထေႇ– ထမ်ႇမတေႇ– ၵူလ်းၵွမ်ႉ ပၢင်ၽွမ်ႉလွမ်း ခေႈဢၢင်လွင်ႈလီလွင်ႈယွမ်းၶဝ်ယဝ်ႉ၊–

166။ ရၵျၢၶၢင်းၶဝ်ၵျူး… ၵမ်းခခေႉလိုဝ်းၵူၶၢင်းဢေႇယူႉ ၵျႈပၢၵ်ႇပီၸိင် ဢထမ်ႇမရူႇၵတိုဝ်းတိင်ၵိုၶၢင်းမေး ပေးလုၵ်ၵဝ်းၵၶၢင် ဢၶၢင်ၵျုဝ် လွမ်းထမ်း ဝိသမလေးၽွင်ူင်းလမ်းၽုတ်းၵျၢင် လွင်ႈတၢင်းၶုႈလႆႈပူၶၢင်ႉပၢင်သၽေး မိတ်ႉသေႇထမ်ႇမၶူၶၢင်းလေးလၢမ်းတၢမ် သၢမ်ပိုင် တၢင်းၽိတ်း လုင်းလေလုင်းမိတ်း ငၽေႈလွတ်ႇၵူႇၶူၶၢင်းၵဝ်~ လိုင်ႇထူၶၢင်ႈ– ၶၢင်းၵျုႈတူဝ်ၵျၢင်ႈၶိင်းဢူၶၢင်ႈမေး ၶၵူဝ်ႉလေးဢမ်ႇၵျုဝ်လၢင်ႈ လဝ်းလိပ်ႈ– လိုဝ်းလုၵ်ႈၶဝ်ၵူႈလဵၢးၵူႈယိင်း မိုဝ်ႈၵိင်းခခေႉမၶၢင်းလူဝ်ႈပွတ်းၵျွတ်ႈသွင်ပၢၵ်ႇ ပႆၵျႈသိပ်းၶီႈ– ထိုင်တီႈယွမ်းယဝ်ႉယွမ်း ထင်ႈၵျင်းၶၢင်ၶၢင်ႇ ၶၢင်းၵိပ်ႈလိုဝ်ၵိပ်ႈ ထင်ႈယဝ်ႉ၊ ၊

167။ **ဢၸ်ၶတေဝျႃဝသ်သသတႃယုၵေသု ၽိၵ်ၶဝေ မၼုသ်သေသု ၵိမေထမ်မ ဝေပုလ်လ မၼမိသု၊ ဢမတ်တေဝျတ၊ ဢပေတ်တေဝျတ၊ ဢသမလ်လတ၊ ဢပြၢ်မလ်လတ၊ ၶရေလေ ၼေၸ်ၸပလ၊ ယိတ။** ထု့ၶၼေ့ ႁူၶ်းမီးၵႃ့ယူ့ သႂၼ်ပႃၵ်ႇႁႃႈသိပ်းတၵ်းတႃႈ သမ်ႉမေလူလႆလပႃး ဢမ်ႇၶႂ်ႈလုမ်းလႃးပေႃးၼမ်ႈမုၶ်သႂ် ပိၶ်လွႆလႆးလိူင်း ႁိူင်းႁူၶ်းလိူမ်းမုၶ် သူပ်း လုၶ်ႁိုဝ်းႁိုဝ်း ႁိုဝ်တိုဝ်းထုင်းလီ ဝၶ်းပီယွမ်းယႃၶ်း ဢမ်ႇမေၶပ်ႉယမ်မုၶ်ၶမ်ရသေးရႁႃၶ်းလဝ်ႈႁဝ်းၶဝ်~ ၶႃၶ်ႉငိၶ်းၵဝ်~ ႁၢမ်း လဝ်ႈပလ်ႇလု႑– ႁူဝ်လွႆလိုၶ်းလႂင်းလႂင်ႈလူင်းတွႆႈတင်းၶမ်– လွတ်ႈလူမ်းယမ်– လိူဝ်းပၶ်ႇတိတု႑ၵျႃး။–

168။ ဝႃးတီႈထဝ်ႈၶုမ်ႇယုမ်ႇႁၢမ်း ၶဝ်ႈထႃမ်းသ႑သၶျေ မႃးၶဝ်ႈၵိတ်းရႁႃၶ်းၵႃးတင်းသိၼ်ႈၵျႃး၊၊၊ လႃမ်းႁွႆႈဝႆႉလွႆၵိုမ်းတိၼ်ႈၸင်းထွမ်ႇ သုၢင်းလွမ်ႇလွႆသိၶ်း ယ႑တိၶ်းယ႑ပၵ်ႇ မူႇလမီးတီႈၶုၶ်မိူင်းဢမ်ႇလိၵ်ႇထၶ ဢမ်ႇလွႆႈႁူၶ်းမိူင်းလိူဝ်းလႆႈတုၵ်ႉၶရိၶ်းယႃပ်ႇ ပိူၶ်ႈ လင်ႇလွႆးတႃပ်ႇလႆးလၵ်ႉ လၵ်ႉလိၵ်ႉဝႆးၶျေ ပေႃးႁူ႑ပၶ်တႃမ်ႇလူႉတႃမ်ႇၶွၵ်းၶ်ၶ်းၶျေ~ လိူဝ်းပႃႈလိုၶ်း သမ်ႉၶိုၶ်းပေႉလိၵ်းလုပ်ႉပိၶ်

လ်ၢဝ်း– ၵ်ႃတ်းၵွၼ်ႈ ၶိူင်ႈႁွၵ်ႈၶေႃႉၵိၵ်ႈမိတ်ႈပႃးသုၺ်ႈ– ပုၼ်ႈတေၵေႃႉတူဝ်ၵေႃႉသိုၵ်း ၽွၼ်ႉၽိုၵ်းၶွၼ်ႈၵိုၼ်း လၵ်ႉလူၼ်လဝ်ႈငိုၼ်း လဝ်ႈၶမ်းၵူႈၵွၼ်ႈယၢင်ႈ– ၵိမ်လိုပ်ႈလမ်းၽၢၵ်ႇၵမ်း လိူတ်ႈယမ်းႁူဝ်ႈမ်ၶၼ်ၶ်ဝ်းမႃးယဝ်ႉ။ ။

169။ လၢင်ႈဝႆႈပေႃးၵ်ႃင်းႁူၼ်းမိူၵ်ႈၵိုၼ်းၶိူင်ႈ တိုၼ်းလိူင်ႈၶေႃႈပ်ၢတ်ႉ လႃတ်ႈၽ်ၢတ်ႉမုသႃႇ လၢင်ႈလႃႇလၢင်ႈလႃႉ ၵႃထမ်ႇမၽိုင်းၵုမ်ႇ ႁူၼ်းၶုမ်ႇၵမ်ႇၵၢၵ်ႉႁူၼ်းထဝ်ႈ လၢင်းလဝ်ႈသိၵ်ႈၶႃႇ ၵမ်ႇၶွႆးယုၵ်ႉယွင်ႈၽူႈမီးပလ်ႈလႃႇပၵ်ႉသုတလိူင်ႈမၢၵ်ႈ ပွႆႈယၢၵ်ႈယၢၼ်းၵူႇ~ ၽူႈ ၶမ်းဝၢၼ်ႈမိူင်း ၶေႃႈလိူင်းၵိူင်ႈလႆႊလႆႉလိူၼ်းသိူၼ်ႈတွၼ်းထူၼ်ႈၶေႇၶေႇ~ ႁူၼ်းၽိုၼ်ႉၶၼ်ၶေႃႈပေႃးၶွႆႈတ်ၢမ်ၵူလ်ႈတ်ၢမ်လွႆ– ၵႃၼ်လွင်ႈ ထွႆၶၼ်ႉၵႃမ်း ၶေႃႈၵူႃမ်းတၵ်းလၼ်– ယေႈတ်ၢၼ်ႇယေႈမေႃး ယေႈတေႃးသမႃးၶမ်တႃပ်ႇတူဝ်ႉ ယေႈၵုမ်ႇၵိူဝ်ႉယႃပ်ႇမွႆႈ ၵုမ်ႇၶွႆႈတႆႇၶေႃႈ သိုၵ်းလိူင်ႈ– ယေႈၶုၼ်ၵိူင်ႈလႆး ယေႈမီးၽူႈယိင်းၽူႈလႆးၶဝ်ႈၶွႆးၵူလ်ႈမူၵ်းသိူင်ႈ– ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉသိုၵ်းၵၼ်ယဝ်ႉ။–

170။ မိူဝ်ႈၶၼ်ႉ ၶုၼ်ၵေႃႈသိုပ်ႇၶုၼ်ယေႈလႃႈယေႈလိူင်း ႁူၼ်းမိူင်းသိုပ်ႇႁူၼ်းမိူင်းဝၼ်းပီ ယေႈၵိူင်ယေႈပွင်ၵႃၼ်ၶိမိူဝ်းၶိူဝ်း ပ်ၢၼ်လုမ်း

ပိၼ်လိူဝ်းတႅၼ်းပၢၼ် ပေႃႈငမ်ႈယဝ်ႉလုၵ်ႈ လုၵ်ႈယဝ်ႉမႃးလၢၼ်ၶပ်းတႅၼ်း လိပ်းၵႅၼ်းမဝ်းမိုင် မၼ်းလိုင်ယေႈလႃႈယေႈယွၵ်း ၵၢၼ် သူပ်းၵၢၼ်တူဝ်ၵၢၼ်လွင်ႈလွင်းမေႃလႆးၶွၵ်း ယႃႉၵမ်ႈၽႄႈၵိူတ်းၶၼ်ၶၼ်~ လႃႈရိတ်ႉတဝႃႈရိတ်ႉတယေႃႈယွၼ်ႈ လုၵ်ႈၵွၼ်ႈၵမ်ႈမေႃႇႁူႉၸႃမ်း ပေႃႈၸႃမ်းငမ်ႈ– ၵေႃႉငႄႈယွမ်ႈၵေႃႈ ၽူႈမြူႈၵေႃႈရိၼ်း လုပ်ႈလိၼ်းသမ်ႉၶၼ်းၶႄႈ သေၵႃပ်ႈႁူၼ်းထဝ်ႈ– ၽိင်ႈႁွၼ်ႈ သွၼ်ႈဝၢင်း ၽၢင်ႈတမ်း သမ်ႉၶိုၼ်းငတႃႈမွၼ်ႈမွၼ်ႈ– တင်ႈပူၵ်းၶီႉတုင်းယွၼ်ႈ– လွင်းလမ်ႉလမ်သဝ်ႈမႃးယဝ်ႉ၊ ၊

171။ လွင်ႈၵမ်ႈသၢင်ႈထုၵ်ႈလိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်ႉ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႈပူၼ်ႉမႃး ပိူၼ်ႈဝႃႈၵထမ်ႈမြူးမီးၶၼ်ၶၼ် ပၼ်လိူဝ်ႈပၼ်သိင်ႁူၼ်းၵဝ်း လိူဝ်းၽူႈ လွင်ဝဝ်းလွင်လမ် ၵမ်ႈလီၶပေႉယမ်သၵ်းၵိတ်း မၼ်းၽိတ်းမၼ်းၽူၼ် သူၼ်သၢၼ်မိူဝ်းယွင်း ၵမ်ႈၼွင်ႈရိူဝ်းတွင်းလပ်းတိုင် ႁိူဝ်တေႃႇႁႃႈ ၵိုင်လႃးလႃး ဝၼ်းၵႃးလွတ်ႈႁၢမ်းၶၼ်~ ပိူၼ်ႈႁိူဝ်ၼွင်ႈတွင်းယၵ်ႉလူးႁၼ်– လီလၢၼ်ႈၶႄႈၶႄႈ– ၵမ်ႈၽႄႈမိူဝ်ႈႁွၼ်ႈ– ၵွၼ်ၵၼ်လီလၢင် မၢင်သေလုမ်းလုမ်း တင်းၵုမ်း ဝႃႈသုမ်းလၢတ်ႈသုမ်းပၢၼ်– တၢင်းၽိတ်းမိတ်းငွၵ်းၶွၵ်းငေး ထၢၼ်ႈပေႃးသူၼ်ႈသိၼ်းသၢၼ်– တိုၼ်း

သဝ်ႈႁဝ်ႇၸဝ်ႈလၢင်ႇၸၢင်ႈၵႂၢၼ်ႇၶႂၢၼ်ႇယဝ်ႉ။–

172။ ႁူလ်းႁႃႈလေႃးႁထမ်ႇမတႃႇ ယေႈမၼ်းၸိူင်ၶေႃႇယေႈလိူၼ်ႈ မိူၼ်ႈသူပ်းမိူၼ်ႈပၢၵ်ႇ မဝ်ႇလၢၵ်ႇသၵ်းၵီႈ ၶွင်ႉပီႈၵႂၢၼ်ႇယႂ်ႇ ႁႃႈပဵၼ်ႁဝ်ႇမႂ်ႇတၢင်းမိူၵ်ႈ လွင်ႈတိူၵ်ႈတၢင်းတႅၵ်ႇ ပႅၵ်ႉသမ်ႉၽိတ်းၽႅၵ်ႇသေတႃႉ သမ်ႉၵႂၢၼ်ၶပေႉဝႃႈမၼ်းႁျူႉမၼ်းထုၵ်ႇ ၵမ်ႇၽုၵ်ႇ တၢင်းၽၢင်ႉ လွတ်ႈလၢင်ႉလိူဝ်းတိူဝ်ႉလပ်းၵိူၵ်ႇ ႁူဝ်ႈႁိူၵ်ႇသုၵ်ႉသၢၵ်ႉ မၢၵ်ႇယၢၵ်ႉလွတ်ႇၵူႇ သုၢင်းဝႃႈၼ်မ်ႉၶႄႇသႅၼ်ႈသွင်ႇ လႂ်းဝူၼ်ႉ လႂ်းပွင်ႇပိူင်ႈပႅၵ်ႇလႂ်ႉလႂ်ႇတႅၼ်ႈ ၵမ်ႇသႅၼ်ႈဝႃႈၵမ်ႇသႅၼ်ႈယႂ်ႇၵႂၢၼ်ႇ~ ၵႂၢၼ်ဝႃႈသႂ်တွၼ်း– ၶွၼ်းဝႃႈၶိမ်ႁိမ်း– ပုထုလၼ ၵၼ်ထ ၵုင်ႇမတၵ်ႉႁလႃၼ်ႇသဝ်ႈ ၶုမ်ႇထဝ်ႈတိတ်းၶွင်ႇ– ႁူႈပၢၼ်ႁူႈၼၢဝ်း ယိုတ်ႈယၢဝ်းၶၼ်ႈလွင်ႇလွင်ႇ– မေႃလၢင်ႈလူင်လိူမ်း မႃးယဝ်ႉ။ ။

173။ ပိူဝ်ႈၶႅၼ်ႇၸူႈလႆႈပဵၼ်ႁမ်ႇၽႄႇမိူၵ်ႈမႂ်ႈ ၵၼ်ၵမ်ႇလွႆႈၶၼ်ႉသမ်ႉဝႃႈမၼ်းလွႆႈထုၵ်ႇၶႄႇ လေႃးၽႄဝီလေႇသႃႁဝ်းယႃႉ ၵၼ် တုၵ်ႉၼၶၼ်ႉၶပေႉဝႃႈသိူဝ်းႁျူႇ ယၵ်ႉတေႃႇလူးၶႄႈ ႁႃႈလိူဝ်ႈႁူၼ်းၸႂ်ႉႁူၼ်းယွင်ႇ ယုၵ်ႉပဵၼ်ၽူႈၶွင်ႇလႅတ်းႁတ်ႉ ႁေႃႉထုၵ်ႇလီမတ်ႉ

ၵမ်ႇမတ်ႉၶေႃႉထုၵ်ႇလီပွႆႇၵမ်ႇပွႆႇ ၸိူင်းတွႆႇမွင်းယူႇၵႃထမ်ႇမပိူင်ႇလိူင်ႈ ႁူၶ်ႈမူႇယုမ်ႉယူႇဝႆႉတၢၵ်ႇယိူင်ႈ ၽၼ်ႇပိုၼ်ႈလူမ်းလွၼ်ႇ~ လွင်ႈ တၢင်းဝူၼ်ႉတၢင်းသွၼ်ႇ– ၵႂၢၼ်ပိၼ်ႈၽူၼ်ပၢတ်ႈတင်းၶမ်ႇ– တီႈထုၵ်ႇဝႆႈၶွမ်းႁူမ်ႈႁွမ်းတူဝ်ၵျႃႇယ ၵျႃႇၵဝမူပ်ႇတၢတ်ႈ သမ်ႉပၢတ်ႈ ဝၢင်းၽေႃတ်ႇ– တီႈလီလၢၼ်ႈလင်း သမ်ႉယင်းၸၵ်ႉ ယင်းတၵ်ႉၵမ်ႇထၢတ်ႇ– ၶၢဝ်လႅၵ်ႈယႅၼ်းလမ်ယဝ်ႉ။–

174။ ပေႃးပၢၼ်ႁူၼ်းလီမီးသိၼ်မီးထမ်း ၵမ်းၵမ်းလၢတ်ႈသိုဝ်ႈလၢတ်ႈသႂ် ၽၼ်ႇၶေႃႈပွင်ႉဝႃႈၵႂၢႆႈယူဝ်းႁူၼ်းယူဝ်း ၵမ်ႇလၢင်ႈတၵ်းလူဝ်း ၵ်တ်းၵၢၼ် ႁူဝ်ပၢၼ်ၵျၢမ်းမၢၼ်ၵျၢမ်းတိူဝ်း လိူဝ်းၵၼ်မီးသိၼ် ၶဝ်တိုၼ်းၵျၢမ်းၵိၼ်ႁူလ်းႁူလ်း တူလ်းလုမ်းႁူၼ်းလႅမ် ၵိုင်ၵ်မ်တၢင်းလႅတ်း သႅတ်းတွၼ်းၽွင်းၽေႃ ၵမ်ႇတွၼ်ႉလႃးလႃလႃးလႃး ဝၼ်းၵႃးၵတ်ႉၶၼ်ႇ လူင်ႉလႅၼ်ႇမၢပ်ႇၵျၢမ်းယမ်~ တေႃႇပူၼ်ႈ– ၵုဝ်ငိူဝ်ႈၵုဝ်သိူၼ်ႈ ၵိူၼ်းမႂ်ႇသႂ်ၵိူဝ်ႈၵိူင်း မၢပ်ႈပိူင်းထွင်ႇတၢမိူၼ်ႈ– ႁူၼ်းသိုဝ်ႈယူဝ်းၶႅၼ်ႉ ၵျၢမ်းသႂ်ႉၵျၢမ်းလၢပ်ႇ– ပၢၼ်ၶေႃႉႁူၼ်းတိူၼ်ႈ– ႁူၼ်းႁူတ်ႉငွၵ်းငွၵ်ႈ ၶေႃးလေႃႈယိူၼ်းမိူၼ်ႈဝႆးလႆႈသိုဝ်းၵျေႃႇ– သိင်ၶၼ်ႈမေႃးလေႃႈလီမိူၼ်ႈ ဝႃႈၶႅၼ်။ ။

175။ ပိူၼ်ႈမိူဝ်ႈႁွၼ်ႇလမ်ႉ ၶမ်ႉလွင်ႈသွင်ႈလီ သီတူဝ်မီးၸဝ်း ႁူၼ်းလဝ်းလႆႈလႆႈ ၶေႈၶေႈၵမ်ႇမီးၵွႆးမႆႈလႅၼ်းလႆး လႆးၶေႈၶဝ်ႇလႆး ယိင်းၶေႈၶဝ်ႇယိင်းပိူင်ပႅၼ် ၵွႆးလုပ်ႇၵွႆးၵႅၼ်ၵိူဝ်ၽူး ၵူးတၢသုပ်ႈၵူ လီလူတူလိုၼ်းယိင်း ၵိင်းလွၵ်ၶေႈၶဝ် ၵိူဝ်ၵၼ်ၽႆသိဝ်လွၵ်းမႅၼ်း လႅၼ်းတူလိုၼ်းလႅမ်မိုဝ်းလႅမ်တိၼ် ၵိူဝ်ၶိၼ်လေးလေး ၵမ်ႇတၢပ်ႈတၵ်းၵျတၵ်းတျမုၼ်ႈတင်းၶမ်ႉ~ လုပ်ႈၵမ်းၵမ်– တိုၼ်းၵူၼ်ႈၵွၼ်ႇ ၶေႇ– တၼ်ႇတျႇလိုၼ်ႈပွတ်ႇလၢင်ႇ– ထုင်းၶဝ်ႁူၼ်းႁိူင်ႁူၼ်းၵီး မီးမျးလဝ်ႉတွၼ်းတွၼ်ႈၶိင်းၵျင်ႈလဝ်းလီ– ၶေႈသူပ်းလွတ်ႈ တျးသီ– ၵမ်ႇတၢပ်ႈႁူဝ်ႇတၢင်ႇ– ပေးမီးလွၵ်လီလွၵ်တင်းပိုၵ်း ၶမ်ႈၵိုၵ်းၶွၼ်– လိုၼ်ႈပိူင်းသွၼ်– လွတ်ႈသဝ်ႈလွတ်ႈလၢင်ႇယဝ်ႉ။–

176။ ႁူလိုၼ်းၵျႈ ပေးမျးယၵ်ႉတူလိုၼ်းႁူၼ်းၵျဝ်းမိူဝ်ႈၶႆႉ မီးဝႆႉတီႈယူပ်ႈတီႈယွမ်းသွမ်းလွၼ်ႇ ၵွႆးယွၼ်ႇၵွႆးၵွၼ်ႇၶဝ်ၶိူဝ်ႉ တျႉလီလွမ်း ႁိူဝ်ႉၶေႇၶႅၼ်ႇ လုပ်ႇၵၼ်ႇၽတ်းၽူတ်ႉ ၵႅၼ်ႁူတ်ႉၵွႆးၵွၵ်ႇ ပေးတၢၼ်ႇပိူၼ်ႈတွၵ်ႇလုမ်ႈလီႈ တမ်ႈတီႈၶဝ်ၵျေႇ ထူပ်းတေႇမီးသွၼ်ႇ ၽႆၵွၼ်ႇၽႆယွၼ်ႇမႅတ်ႉမူၼ်ႇသဝ်ႈ ၶုမ်ႇထဝ်ႈထီႇၵျင်ႇ~ လမ်လမ်ႉမီးတီႈလင်ၶေႈ လႅမ်ၵျႈၶိူဝ်ၵူၵ်း– သဝ်ႈၵမ်ႇလမ်ႉၵဝ်ႇ ပေးမဝ်ႇႁူဝ်ႈ

ၵိူၵ်ႇမုၼ်ႈ တူလ်းယၢပ်ႇ– လူႉပ်ငိုၼ်း ၵၢၵ်ႉၵိူင်းၵႆႉၵုမ်ႇၼဝ်ႈၵုမ်ႇလၢပ်ႇ– ဢဝ်ၵျႈၶၼ်တူၵ်း– မ်ၶၼ်ႈလႆႈလဝ်ႈလၢၼ်ႉလဝ်ႈၶူဝ်းတူဝ်ႈၵိုၼ်း ၶိုၼ်ႈတူဝ်းၵျႈယႅင်ႇယႅင်ႇ– ပိုၼ်ႈလူမ်းသိုဝ်ႉတိုဝ်း လိုဝ်ႈလိုဝ်ႈၶိုင်ႈၵႂၵ်ႇမႅင်ႇ– ငိုၼ်းငၵျႈထွင်းၽွမ်ႉၵျၼ်လူၵ်းမျႈယဝ်ႉ။ ။

177။ လိူဝ်းၶႅဝ်ႉယျမၢင်ႇထၢင်ႇၵိူဝ်း လဝ်ႈလိူဝ်းၽေႉၶူင်းမွၵ်ႇ ၽီတ်ႇမ်ႈၵျိတ်းၵျွႈၶေႉႉႉ ၸေႇတုပိုၼ်ႉတွင်ႈပိုင်းငတ လွင်းငလႇယိုၼ်ႈၵျွတ်ႈ ၶူင်ႉၽွတ်ႈမုၼ်းၵႂၵ်ႇ ပိၼ်လွမ်းၽြေးၸေးမွၵ်ႇပႃႈယိုၼ်ႈ ပိူဝ်ႈမၼ်းၽိင်ႈယၢမ်ႈတူၵ်းတိုၼ်ႈတ်မ်ႇတမ်ႇ သၢမ်သမ်ႇၵျယဝၼီ မၶေႇတု လရိတ်ႉတၵျႇသၢင်ႈ လင်ႇလၢင်ႈလျးၶျင်ႇ~ သဝ်ႈဝဝ်းလၢင်ႇ~ ၵျၼ်တီႈၵူၼ်းၵျႈ ၵူၼ်းလႆႈၽွၼ်းလျႉတင်းလီ– ယေႈသမ်ႉလေး ၽတေးသမေးၵျယိုင်ႈယႅင်ႇသႅင်ႇၵဝ်း ပူဝ်ႉၵျဝ်းဢဝ်ယၢပ်ႇတုၵ်ႉ ၽၼ်းလိုတ်ႇလုၵ်ႉၵျပ်ႇမႆႈ လႆႈယၢၵ်ႈၵိၼ်းၶၼ်ၶၼ်ႇ– ၵျွင်ႉၵျိတ်းယိုတ်ႈၶျေး လေႈၵဝ်းတဝ်ႉလုၵ်းလုၵ်ႉၵျၼ်းလ်ၼ်ႈၵျူၵ်းၵၼ်ႇ– ဝ်ၼ်တိုတ်ႉၵျဝ်းၶဝ်ႈလူးၶီယဝ်ႉ၊–

178။ ၶႅင်ငလႈယၢမ်းၶၼ် ဢၼ်ပိၼ်ၵူၼ်းၵျဝ်းသဝ်းလိပ်း ဢျႇယူႉၵူလ်းလႆႈသွင်ပၢၵ်ႇၵျႈသိပ်းတၢင်းၵျိူင် ထိုင်ပၢၼ်လုၵ်ႈၶဝ်ၶိုၼ်းတ်ၼ်း ၼ်ၶၼ်း

ၶၼ်းပွတ်းလူင်လၢင် ပၢၵ်ႇပီၶူင်းၵၢင်ပေႃးတေႃႇပေႃးဝႂ်း လႂ်းယိင်းတင်းၶမ် လိမ်ၵူႈသုၼ်ႇၶိူဝ်ႉလိူင်လမ်ၶဝ်လႅင်ယႅၼ်းမႃး လႃးတိူဝ်း ပၢၼ်လင် ထင်လွမ်းတၢင်းၽိတ်း မိတ်းလွမ်းၵၢၼ်မဝ် ၵဝ်လွမ်းလႂ်းလူၼ်း ၶိူဝ်းထဝ်ပႂ်းတူၼ်းၵိလေႇသုၼ်ႇဝၼ်းပီ~ ယေႈသုၵ်ႉယေႈ လိူတ်ႇ ၽႄႈၵိူတ်ႇသုၼ်ႇလႃး ၽွမ်ႉပႃးၶင်ႇပၢၼ်ၶၼ်ႉတၢင်းယၢမ်ႈ– ၵၢမ်ႈယၢပ်ႇမဝ်ႇလၢပ်ႇမဝ်ၶႅတ်း ၵႂ်ႉၵႅတ်းၵေႃႇၵၢၼ်မူၵ်ႈ– ၵႃႇယူႉ လုၵ်ႉမိုၼ်ႇႁွတ်ႈပၢၵ်ႇ ၵမ်ႇလၢၵ်ႇၵမ်ႇလႂ်း ႁွပ်ႈလွႆၽႄႈယိင်းၽႄႈလႂ်းၽႅႆႇ လွႆးမိူတ်ႈၵၢၼ်တုလၵျိူၵ်ႈၵူလ်းယဝ်ႉ၊ ၊

179ႉ ပေႃးဝႃႈၵႃႇယူႉပၢၵ်ႇပီထိုင်ထွင် ၵၢၼ်ၶွင်လေႃးၽေးတေႃးသႃး သမ်ႉၶၼ်းၵိုၼ်းထႃးတင်းၶမ် လွႆလမ်ဝႂ်းတွၼ်း ၵမ်ႇၶႂ်ႈၵွၼ်ႈ ဝွၼ်းသိၼ်လႃ ပၼ်ၵျႃႇၵပ်းတၢမ်း ႁူၼ်းလီႁူၼ်းငၢမ်းတင်းလႂ် ၵမ်ႇပေႉၵေႃႉၽႄႈသူပ်းၽွၵ်ႇမိူင်း ၵႃႇယူႉသမ်ႉၶၼ်းပွတ်းမႃးၵျိဝ်ၵျိင် ဝႂ်းၶႄႉတေထိုင်ၵဝ်ႈသိပ်း ပဵတ်ႇသိပ်း လိတ်းသိပ်း ၵျူၵ်းသိပ်း ၵျႃႈသိပ်း ၵမ်းလိုၼ်းတိုၼ်းပွတ်း လွတ်းလူင်လွတ်းလၢင် ၶူင်းၵၢင်ၶဝ်း လိပ်း လူဝ်ႈလိဝ်းၶီ~ ၵျႃႈသွင်ပွၵ်ႈလေႃးပီ~ ၵျူၵ်းၶီႈသီႇသႂ်ႇ– ၶႅတ်ႈၵိူတ်ႇၶႅတ်ႈယႂ်ႇၶႅတ်ႈထဝ်ႈ ၶႅတ်ႈၶဝ်ႈမၵျၶသိၼ်ႈၵျႃႇ– ၶူင်း

ၵူၼ်းတူၼ်းၶၢဝ်း ၵႂၢမ်းယၢဝ်းၶၢဝ်ႉလိၵ်ႈလူႉလိၵ်ႈၶွႆႈလိၵ်ႈၵွႆ– ပႅတ်ႈလူမ်းထွႆ– ဝႆႉသိင်ႈၶၼ်ႇထႃႇယဝ်ႉ။–

၁၈၀ႉ ၶင်ႇၶိူဝ်ႉပၼ်ႇလၢမၵၼ်ႇတၵႃႈပွၵ်ႈငွၵ်ႈၵွၵ်ႇ ၶိုဝ်ႈမွၵ်ႇၼ်မ်ႉလ်ပ်ႈ ပေႃးၵူပ်ႈၵွင်ႈၵ်ပ်ႈပွတ်းၶႄႇ ၸၵေဝႇလဝ်ႈဝႃႈ "ၶင်းၵႃႈၵၢၼ်ၵႂၢႉၵဝ်ႇ မ်ႇ ပေႃးမၼ်းၵ်ႈင်းယွႇမႃးၵေႃႈ ၵၢႇယူႉတၵ်းယေႃးယွမ်းယွၼ်ႇ ၵမ်ႇမိူၼ်မိူဝ်ႈၵွၼ်ႇၵႇလ ယေႈသမ်ႉလေႃးၸတေႃးသၵူၼ်းလိူင်ႇ ယေႈ ၼ်ၶၼ်းၶွၼ်းလိူင်ႇပွတ်းယေႃႈ ၵႃင်ႈၵေႃႈပ်ၵ်ႇၶ်ၼ်ႇ ၵွပ်ႈၵ်ၼ်ႇၵၢထမ်ႇမမၢပ်ႇမိူၵ်ႈ တၢပ်ႇၶိူၵ်ႈၵ်င်းၶႄႇ~ လွင်ႉလႈတူဝ်ၵူမ်ႈၵူပ်း တီႈ သူပ်းလိၼ်ႉယၢၼ်တြူး– မိူဝ်ႈၵွၼ်ႇယၢဝ်းလွၼ်ႇတွၼ်ႈၵၢႇယူႉယူႇသၢင်ႈၵူဝ်မိူၼ်ႇ– သမ်ႉလူင်းၵူင်ႈပွတ်းၵွတ်ႈသိပ်းၵေႃႈ ယင်းတေႃႈ ပႆႇလၢၼ်ႈတိူၼ်ႇ"– ၵၼ်ၵႃႈၵမ်းၶမ်ႉထမ်းၶိုႈၼၶမေႃး– ၵူလ်းၵႃႈတၵ်းလႆႈၵိူတ်း လိူဝ်ႈယိူတ်ႈဝႆႉပူင်ၶျူး တီႈၶိူဝ်ႉၵမ်းၶိူင်ႈၵွၼ်ႇယဝ်ႉ။ ။

သူၵ်ျႈႉႉႉ သူၶႄႈႉႉႉ

သၢထု သၢထု သၢထု ၵၼ်ၵႃႈ သုတ်းယဝ်ႉ

သိုပ်ႇၵၼ်ၵျူၵ်း

181။ ၼင်ငလႈၵမ်းၼင်ႉၼႆႈယဝ်ႉၵျႈၽဝ်ႇ ၼဝ်ႇယဝ်ႉၵျႈပွၵ်ႈ ငွၵ်ႈယဝ်ႉၵျႈလူင်ႇ ပူင်ႇယဝ်ႉၵျႈၼူဝ်ႈ တူဝ်ႈယဝ်ႉၵျႈၽေႃႇ ၵႂ်ႇယဝ်ႉၵျႈၼၵ်ႉ လီၵျၵ်ႉလီယၵ်ႉလီယုမ်ႇ ဝွၵ်ႈၵုမ်ႇၼွၵ်ႈၵုမ်ႇတွၵ်ႈၼပ်ႉ ၼငေႈပပ်ႉဝႈၼပေႉလႂ်ႈမ့်ႇ တၵ်ႈသုံႇၼင်ႈသုံႇၼွမ်းၵျိုဝ်ႈ လွမ်းပိူဝ်ႈၼႃဝ်းၵျိုဝ်ႈၵိင်းထိႇ လမ်းတႂ်ႇမီးမႂ်ႇထုင်းလုမ်ႈၽပိၼ်ႇပၼ်ႈ ပိုတ်ႇလၼ်ႈၵျင်းလိၵ်ႈလႂ်ႈၽိင်ႈၽေႇသျႇ~ ၼေႈလင်ႇၵျႇ ~ မႈၵျိုဝ်ႈၵျိုင်းၼိုၼ်ႈၼိုတ်းပႃၼ်– သႃၼ် ၼပ်ႉထမ်းသၼ်– လၵ်ႉၵဝတ်ႉတိသုတ်ႈယုံႇ မ့်ႇမုၼ်းၵျၼ်ႈလွမ်းၽွမ်ႉမ်ၼ်းလ်ၼ်ႈၵိုၵ်းသိၼ်သျူႇမ သမ်ႇပၼ်ႇထၼွတ်ႇၼႃတ်ႈ ပိုတ်ႇလႃတ်ႈ ပၼ်ၽူႈၼမ်ေးဝႃၼ်ႈမိူင်းၵျိုႈၵုမ်ႇၵုမ်ႇ– ၵျိုႈငိၼ်းၵျိုႈတွင်း ၵျပ်ႉၵျွင်းယုမ်ႇ– တြႃးလဝ်ႈၼမ်းလၼ်ယဝ်ႉ၊–

182။ ၵမ်းၼင်ႉ ဝႂ်းသေသွင်ၼူၼ်းလေႃးသႃမ် လႃမ်းတႃမ်ၵမ်းသုတ်း ၼိုၼ်းၽုတ်းၼိုၼ်းၼုတ်းၵျွၵ်းၵၼ် ၼိုၼ်းၵျၼ်ၼပ်းၵၼ်ၵႃမ်းပြေး

တိုဝ်းမႄးၶိုဝ်း□ူးယင်ယႆ ဝွၵ်းပႆၵီးသႆႁၢမ်းမႅင်း မီးၶိူင်းလူမ်းပိူင်းလူင်လၢင် ၵၼ်ၸႃင်လူပ်းပၢင်လႆးထမ်း ငႆးၶမ်းၶိုၼ်းၸမ်းသိူင်ၶိုဝ် ပိၼ် ပိူဝ်ပႆၶိူဝ်ႁွင်းမူး ယင်းႁိုတ်းပိုင်လိုၼ် ၵၼ်လီလိူင်းလိူၼ် သၵ်းသိုၼ်တၵ်းပူး ယိူင်းလူးတိုၼ်းသူးယိူင်ႈယိုၼ်ႉ မိုၼ်ႉလိူတ်းၶိူင်~ ပိူင်ႈၶင်ႉမူႉတိုၶ်း ၽိုၶ်ႉၶိုၶ်းၵွၵ်ႉ ပၶ်ၸိူႈပေႃးႁူႉပေႃးလိူင်ႈၸၶ်သိူင်ႈ– လၵ်ႉၵဝတ်ႉတိသုတ်ႈယိုၼ်ႉ မိုၼ်ႉမုၶ်းႁၶ်ႈႁူၵ်း ယုၵ်ႉပူၵ်းၽေႃင်ႉတၢင်းႁူႉ ႁူဝ်ၽေႉ လူးတိုဝ်ႉၶေႃမ်ငိူင်ႈ– ၵၢၶ်လိုဝ်ႉၶိုဝ်းဝၢၶ်ႈမိူင်း ပုၶ်ႈႁိူင်းႁိူဝ်ႈပိူင်းၵွင်ႉ– လီပွင်ႉလိူင်းလိူင်ႈသိုၵ်ိူင်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊

183။ ၶငေလႈ ၶႆႈလူလိုၼ်ႈႁူၶ်းၸဝ်းသဝ်းထင် မဝ်းႁုင်လွမ်းလႆး ပႆးလိူင်းတိမ်တမ် ဝဝ်းလမ်ႁိုၵ်းၵိတ်း တူဝ်ၶိူတ်းၽိတ်းၽူၶ် လိူ ၵူၶ်ၵေႃးလႃး ပႃးသူပ်းပိၶ်သိူင် ထိူင်ၵၶ်ယိူၼ်းယိူၼ်း လိူၼ်းပွတ်းသႆလိူ ၽိူၼ်ၵေႃႈႁိူဝ်ယၢဝ်း ၶၢဝ်းယၢမ်းလီႁူဝ် လိူၼ်းၶူဝ်လိူၼ်းၵဝ်း ပိူင် ၽေႃင်လီလၢင်ၸၢမ်းလဝ်း လမ်ဝဝ်းမိုတ်ႈႁိုၵ်းၽိူင်– ၶိတ်းၽိတ်းပိတ်ႉႁိူင်းပိူင်ႈတၢင်းၵေႃႈ တိုၶ်းတေႃႈၸၢမ်းၶိူင်– လူမ်းမိုတ်ႈယူႉႁူႉ– တႃႁူၶူးလင်တင်းၶိင်း ငႆးလိင်းၵႆႈမီးၸၢင်– သီတူဝ်လႆးယိင်းယူပ်ႈယွမ်းလၢင်– လွမ်းတုလႁိူၵ်ႈၵႁုသလႃႉ– ၶူင်းႁူၶ်းၶူၶ်းၶဝ်း

သဝ်ႈမိုတ်းမွင်– ယီၼ်းလွမ်း ၵွမ်းတၢင်းဝူၼ်ႉတၢင်းလၢတ်ႈတၢင်းပွင်– လႆးၵာပုၼ်ႉလူႉယဝ်ႉ။–

184။ မူိဝ်ႈယၢမ်းလူဝ်ႈၵူၼ်းၵႃႉယူႉၶိုင်ႈသၢဝ်း ၵူၼ်းယၢဝ်းသိပ်းၶီႈပီသႂ်ႉ လူိဝ်းယႂ်ႉလိတ်းပ်တ်ႉတၢင်းၵဝ်ႈ ပေႊထဝ်ႈၵ်ၢင်းလွၼ်ႉ လုၵ်ႈ ၵွၼ်ႉၶဝ်ၵေႈပေႊဝႈ သီႉၵျႈပီၵုမ်ႉ ငတႉၶျေႈၵျူၼ်းလွမ်းၵေႉၵျၵ်ႉၵေႉယုမ်ႉပ်င်းၵွႈ လိဝ်းယႂ်ႉလိဝ်းၶွႈသုတ်းၶၢတ်ႉ သႃဝၢၼ်လိၼ် မူင်းၵေႈၶၢတ်ႉလူႉပဝ်ႉလိပ်ႈ ၶ်တ်ႈၵိပ်ႈၵျႃဂျႉ~ ထေႊပၢတ်ႈတၢင်းၵွႈလၢင်မူတ်း– လုၵ်ႈမၢၵ်ႉမံႉၵူႈပွၵ်ႈဝၢၼ်ၶမေႉယမ်းၵမ်ႈၵိုၼ်း ၵေႈ တိုၼ်းသိင်ႈတိုၼ်းၵျ်တ်ႉ သုမ်းၵျ်င်ႈၵျႃယူတ်း– ၶမေႉဝၢၼ်ၶမေလိမ်းၶဝ်ႈၵူဝ်ယၢမ်ႈတိတ်းလိၼ်ႉ မီးယိၼ်ႉမျႊၵူႈၸဝ်ႉၸဝ်ႉ– ပူိင်ႈလႆးပႆႈ ထုင်းမူိဝ်ႈၵဝ်ႉၵဝ်ႉ– ၵူၼ်းၵွမ်ႉလျႊၶဝ်ႈၶ်င်ၶဝ်ႈလၢင်ၵႆး– လွင်းဝႈငႆးၶဝ်ႈၵၢၼ်ၶဝ်ႈၶ်ဝ်လႆႈၵပ်းၶူိဝ်ႉၶင်ၶူတ်းဝႈၶႆ။ ။

185။ တသဝသ်သၞယုဗေသ ဖိၵ်ဒဝေ မခေုသ်သေသု တသ ၐုသလဂမ်မပထ္ သပ်ဗေခသေပ်ပံ ဘၐ်တရထ္ယိသ်သၐ်တိ၊ တသ ဘၐုသလဂမ်မပထ္ ဘတိဗျူတိပ်ပသ်သၐ်တိ။ ဓသဝသ်သၞယု ဖိၵ်ဒဝေ မခေုသ်သေသု ၐုသလၐ်တိပိ ခေ ဖဝိသ်သတိ၊

ၶုတေႃ ပၼႄ ၶုသလသ်သ ၵၢရၵေႃ ၷႃၶင်းၶဝ်ၶေႃး°°° မိူဝ်ႈၶင်ႇၶေင်ႉလမ်ႉ ၵၢၼ်ပိၼ်ၵၢၼ်လီသိပ်းယၢင်ႇ ယႄႇထၢင်ႇပိူၼ်ႈသၢင်ႈ တေႃႈၵႂႃႈလိုဝ်ႈမၼ်းၵၢမ်ႇလၢင်ႈငိၼ်းသႂ်ႇ ၵူလ်းၽၼ်ႇၵၢၵုသလၵမ်ႇမပထမဝ်ႇၵၢၼ်ႈ သိုပ်ႇထိၼ်ႈၵၢၼ်းၶေႃႇ~ လုၵ်ႈၵမ်ႇၽေႃႇ– ၵႃမ်းတြႃးပွႆႉပႃး လီ– ၵူၼ်းသမ်ႇၵႃဝ်ႈၵတ်းၵတ်ႉတွၼ်းၶွၼ်ႈယူႈ သမ်ႉလွႆးပိၼ်ယွႆႇၵျႃႉ ပိူၼ်ႈၵႃႇရဝမူပ်ႇၵူမ်ႈ မိတ်ႇလူမ်ႈတူဝ်လူမ်ႈၶိုင်း မၼ်ႈၵိင်းမူၼ်ႈ ၵျေႃႇၶၼ်ၶၼ်ႇ– ပိူၼ်ႈလူမ်းယွင်ႈတိူဝ်းပိူဝ်ႈမၼ်းလႆႈမီးႁွင်ႉမီးၵၢၼ်ႇ– ပိၼ်ၽူႈၶမ်းၶင်ႈလုမ်း ပုတ်ႈလုမ်းၵတ်ႉလိူဝ်းလီယဝ်ႉ၊–

186။ ၷႃၶင်းၶဝ်ၵျူး°°° မိူဝ်ႈယၢမ်းၶင်ႇၶေင် ၵၢၼ်ပိၼ်ၵူၼ်းမိူင်း လွႆလိူင်းသုတ်းသၼ် ၵၢမ်ႇၶပ်ႉယမ်ၵၼ်လႄးလႄး ပၵ်ႉဝႃႈလႃပႃး ပေႃႈငမ်းၶေႃႉပႃႈ တၢင်းၵႂႃႈမေးၶၢင်းသြူႇၶဝ်ပီႈၶဝ်ၶွင်ႉၶဝ် ၵၢဝ်ၶွၼ်းလွမ်းၵတ်း ငႃးသတ်းမျူ ထူထီထုၵ်းထိၵ်း တေႃးသၶ်ၵျေႃႈ သုတ်းလိၵ်းမီးၶမ် လွႆလမ်ၽွင်းတိူဝ်း လိူဝ်းၶဝ်လုၵ်ႈလၢင်း ၵတ်းပေႃႉလႃၵျၢင်းဝႃးပၢၼ် ပေႃႈငမ်းၵတ်းၵၢဝ်လုၵ်ႈလၢၼ်တႃသုမ်း တေႃးသႃးမႃးၽွင်းလွႆးသုမ်လွႆးၵူမ်း ၵႃႉၶင်ႇပူႇၽွႃးၽီ~ ပၵ်ႉသမ်ႉတိူဝ်ႉတွႆႇ ယေႈၶွႆႇယေႈၵိတ်း ၶၼ်တ်ႈၽိတ်းလႃႇ ၵျမၵ်ႈလႅဝ်းၵႂႃႈပၢင်

ယႂ်ႈ– ပီႈၶွင်ႉၵွၼ်ႇၵွၼ်ႇ ယွၼ်ႇၵၼ်ယေႈပွၼ်ႈယေႈၵမ်းသမ်ႉပေႃးလေႃႈၽုတ်းၵိုတ်ႇ တေႃးသပ်ၶင်ႂၢႆႈ ၸတႉယဝ်ႉ။ ။

187ႉ ၶဵင်လႄႈယၢမ်းၶၢဝ် ၽင်ၵိုဝ်ၵၼ်ႉၵၼ်လႄးလႄး လွင်ႈတြႃးၵႂၢႆလႂ်ႇ လ်ဝ်းၽေႃႇၶၢဝ်းၵတ်း ငႂ်းသတ်းတ်ပ်းၵၼ် ပၼ်ၶိုၺ်းၺ်း လွင်းၵဝ်း လွင်းၵ်မ် ပႂ်လ်မ်လ်ဝ်းပၵ်း တင်းမၵ်းၶႄႈၵုဝ် ၵိုဝ်ၵုဝ်တၢင်းၽိတ်း မိတ်းသုပ်းထိင်ထွင် ပွင်ၵၢၼ်လႂ်းၵဝ်း လွင်ဝဝ်းလွင်လမ် လမ်ၵႂ် တိုၼ်းလိုင်း ၵုၼ်းမိူင်းၵ်တ်းလိုင်းၶမ်ႈၵ်တ်းၶီ~ လွတ်ႈတၢင်းလီ~ သတ်ႉတၼ်ႇတရၵပ်ႉပမ်ႇလိုင်ႇ– ၵမ်းလိုၼ်းတိုၼ်းၵၢဝ်မိူင်းပင်း လွတ်ႈယင်းၽူႈၶမ်းၵုဝ်– ၵ်တ်းၶၢဝ်ဝၼ်းငႂ်း ယိင်းလႂ်း လမ်လႂ်း မိူၼ်ၽေႃး ငရႂ်း လွတ်ႈထႂ်း လွင်ႈပႂ်းၽၢၼ်ႈယူပ်းၵုဝ်– လေးတီႈ လွတ်ႇၽေႃႇ– ၵပ်းၵႂ်ႇၵူႈတီႈၵူႈတၵ်ႉ ၵူႈငၵ်ႉၵူႈၵိူင်ႇယဝ်ႉ။–

188ႉ ပၢၼ်ၶင်ႇၶၢၼ်ႉလမ်ႉ ၽင်ၵေႃႈၵမ်ႇၶ်ႈလွႆႈၽင်သၵ်းထႃႇ ၵမ်ႇမီးမ်တ်ႉတႃႇလေႇတသိၵ ၵူလ်းမီးမႃႇၶတေႃးသၽုတ်းတ်ၵ်ႇ ၽိင်ႈတြႃးလူႉလ်ၵ်ႇလ်ဝ်ယဝ်ႉ မိူင်းပဝ်ႉပင်းယၢတ်ႇ ၵျပၢတ်ႇၶႄႈပိူၼ်ႈ ယေႈၵၢၼ်ၵမ်ႇလွင်ႈၶိူဝ်းငိူၼ်ႈၵွင်ႉၵႂ်ႇ ယေႈၶ်ၼ်းၶ်ႈဝႂ်ႇလၵ်ႉလၢင်ႉ

ၵၢင်ႉတၢပ်ႇၶေႃး တဵဝ်ႇလၢၵ်ႈလၢင်တိုတ်ႉတၢဝ်းၶဝ်ႉၽိူင်းၶိူင်ႇ~ လိူင်းၼ်ၶင်ႉလၢႆး ၽႃႈလၢႆးၽႃႈယိင်းလူဝ်ႉတူဝ်ထူပ်း– ၶူပ်းၶိူဝ်ႉၵၢင်ယိူင်ႈ သိူဝ်မိူဝ်ႈသွင်လူလ်ႈသိူဝ်းဢူဝ်းဢူဝ်ႈသၢဝ်းၵိတ်း– ၵိတ်းမ်ၶင်ႈလွၵ်းၵၢႆႈၵျိၼ်းငလႈၶိင်းၵျူဝ်း– သုၵ်ႉၶွတ်ႇ ယုင်ႈလွတ်ႇလွင်ႈထမ်ႇမွတ်ႇ ဝွတ်ႈႁွတ်းလၢႆႇ– ပိုၼ်ႉမိူင်း ၵႂၢႆႉလိုင်းတုၵ်ႉလွတ်ႇၽၢႆႇ– တၢႆပိူဝ်ႈၶူးၽႃႈၶမ်းၶမ်ႈၵျႃၵူဝ်းၵၢင်ယဝ်ႉ။ ။

189။ ၶၼ်ငလႈမိူဝ်ႈၶၶင်ႉထိုင်ၵေႈထိုင်တီႈမိူင်းလူႉမိူင်းလိၵ်ႇ ၽိတ်းၽိၵ်ႇၵႂၢႆႉလႃႉ သတ်ႉတၶင်ႇတၢရၵပ်ႉပမ်ႇၵမ်ႇၵျူ မွင်းၶိူင်ႈထူပ်း တေႃႇသေတီႈ ၽိတ်းသွႆႇယေႈၵီႈယေႈထၢပ်ႇ ယိုၶင်ႉယၢပ်ႇတေႃးသ မႃႇၶၵေႈယွႆႇ ဝၵ်ႉသွႆႇလိၵ်းလၢင်ႉၵၢင်ႉတၢင်ႇႁွင်ႈ ႁူႈၵွင်ႈၵွင်ႈ တင်းထဝ်ႈတင်းၶုမ်ႇ~ လွတ်ႈပိင်းယုမ်ႇ– ၵိူဝ်ၶွႆႈလွႆႈၶငေႈ လတ်းတၢင်ႈပၢင်ၵုမ်– တုမ်မိူၵ်ႈမေႈၵျတင်းလၢႆ– လိူတ်ႈၵွၵ်ႇ ထွၵ်ႇလိၶင် ၵူဝ်ႈယမ်း သမ်ႉပေႈလိၵ်ၶငေႇယွမ်ႉ မိူင်းလိူင်ႇၵွမ်ႉယွၶင်ႇၵူၶင်ႈ ၵမ်ႇမူၶင်ႈသိူဝ်းသႃႇ– ဝူၶင်ႉလီသၢင်ႈလီလၢတ်ႈလီၶၶင်ႉမူတ်း သိင်ႈယူတ်းယဝ်ႉသုတ်းၵူႇ– ပၢၶင်ႁွင်ႈလိၵ်း မၵ်ႉၶဝ်းသိဝ်ႈလိဝ်းၽိဝ်ႈၵၢင်ၶွႆႈၽိုင်းၽၢႆယဝ်ႉ၊–

190။ **ဢထၶေ တေသံ ၽိၵ်ၶဝေ သတ်တႃၼ ဢေဝ ၽဝေသ်သတိ“မႃ လ မယံ ၵလ်လိ၊ မႃ လ ဢမ်မေၵေလိ၊ ယံၼူၼ မ ယံ တိၶၼေၵ်ၶၼ် ဝႃ ဝၼေၵ်ၶၼ ဝႃ ၵူၵ်ၶၼေၵ်ၶၼ် ဝႃ ၶတေီဝိတုၵ်ၶံ ဝႃ ပပ်ပတဝိသမ် ဝႃ ပဝိသိတ်ႂ ဝၼမူလၾလေၵ်ႂ ယႃပေ ယၵ်ႂမႃ”တိ။**

မုၼ်ၽ်ၵေဝႃႉ တေႉသၼႄႉလဝ်ႈဝႃႈ“ၵႂၢၼ်းတင်းလႆၶဝ်ၵျိူး... ယၢမ်းမိူဝ်ႈၵိူင်းမိူင်းထိုင်မဝ်တူၵ်းပင်းၶၼေ်ႉ ယင်းမီးႁူၼ်းလိူဝ်းႁူဝ်ၶိ ၵိုင်ႉၵၢင်ႉမီးၽၢင်ႉ လီလီလႅင်းမႄး ဝူၼ်ႉဝႃႈ“ႁဝ်းႁႂ်းၵွၼ်ႇတေၵဝ်းၽႂ် ဢမ်ႇၶႂ်ႈသႆႇလွင်ႈသၵ်းႁူၼ်း ပိူၼ်ႈၵေႃႈပေဢဝ်မိူဝ်းလူၼ်းတႃပ်ႇ ႁဝ်း တႆႇ~ ယႃႉမိူၵ်ႈ– တေပႆႈလူးတီႈၵူႈထမ်ႈၶင်းထိုၼ်ႉ ႁုၼ်ၶမ်ႉၵႆထူၼ်ႈ– ပိတ်းမၢၵ်ႇပိတ်းမွၵ်ႇ ဢွၵ်ႇလွမ်းတူၼ်ႈၵိၼ်ထိူၵ်ႈလူးႁွၼ်ႉ၊ ။

191။ ၶိင်ငလႈပေးဝႃႈ ႁူၼ်းႁဝ်းၵမ်ႈၽွင်ႈဝူၼ်ႉလႆႈၶင်ႇၶၼေ် လင်ႇဢၼ်လၼ်းၵၼ်း ႁူးၽႂ်တၢင်းမၼ်းႁတ်းႁၢၼ် ယၢၼ်သေၶင်း ဝိင်းၶင်းမိူင်း လွင်ႈလိူင်းၵိူဝ်ပၼ် ထိုင်ၶင်းလွႆယၢၼ်ငတးတူၼ်း ဢမ်ႇငိၼ်းသိင်ႁူၼ်းၵိူတ်းၵၼ် ၵိူဝ်ထူပ်းၵိူဝ်ႁၼ်တၢင်းလိူင်း ႁူလ်းမီးတူဝ် ယိူင်းၶူၵ်ႉၶူ လီလူလမ်းၾူလ်း လီတူလ်းသၢၼ်မႂ် ယၢလွင်ႈတွမ်းပဝ်း မူၵ်းသဝ်းငၵႈၶင်းႁူလ်ႈ ၵိၼ်ယၢင်ႈၵိၼ်ႁူလ်ႈတင်းလႆႈ~ လွတ်ႈ

တၢင်းတၢႆ– ပိတ်းသႆႉ မၢၵ်ႇမႆႉမၢၵ်ႇတွၵ်ႇ– ႁူၶ်းလီႁူၶ်းငၢမ်း ယၢမ်းမိူင်းလိူင်းပင်းလူႉႁၵ်းႁွႆႇ– ၶ်တ်ႈယႂ်းမၢင်ႉတႂ်းပႆႈၽႂ်း ၶဝ်ႈၶႂ်းတႂ်ႈ ၶိူဝ်းတူၶ်ႈတူၶ်းႁူၺ်ႈတူၺ်းယီမ်ႈႁၢဝ်းလွႆ– တိၶ်းလွတ်ႈၵွၵ်ႇ တႂ်ႈလၢပ်ႇႁွင်ႈၵိၵ်ႇႁွၵ်ႇယဝ်ႉ။–

192။ မၢင်လိူဝ်းၶၶဵ်ႉသမ်ႉ ပႆႈႁွတ်ႈတီႈၶႂ်းႁုၶ်ၶမ်ႉသမ်ႇမုတ်ႉတရျႇ ၶီႇႁိူဝ်းၶၢမ်ႈႁုႇဝႆႉထူၶ်ႈ လႂ်မူၶ်ႈသိူဝ်းၶ်ၶ်ႇ ၵမ်ႇငိၶ်းသိင် ႁွင်ႉသိင်သ်ၶ်ႇႁၢႆႉလု။ ႁျူႉဝႆႉၶင်ႇၵဝ်ႇ မဝ်ႇလိူတ်ႇႁွၶ်ႉမႆႈ လႆႈလွတ်ႈတၢင်းယၢပ်ႇ တိၶ်းလၢပ်ႇတူဝ်မိူၵ်ႈလႂ်မိူၵ်ႈသူပ်းမိူၵ်ႈ လိူၵ်ႈငဝ်ႈ လိူၵ်ႈၽၢတ်ႇ တ်ပ်းၶၢတ်ႇလွင်ႈပုႇပတမ်ႇတႂ်ႈ ႁုမ်ႇၶႂ်ႈႁျသီၶ်ႈတၢင်းၵွၵ်ႇ~ လႂ်[]ုးၶဝ်ႈပ်ၶ်လူး– ပူးလူမ်ႈထူမ်တ်ၶ်း– ၵိင်းၽဝ်ႇၵဝ်း တၢပ်ႇ ပိူၶ်ႈယၢပ်ႇဝႆႉႁူႈၵွင်ႈ လိူဝ်းၵ်ၶ်ႇလ်ၶ်ႈၵွၵ်ႇၶွၵ်ႈၽၢႆႇ ႁၢမ်းၵႆႇႁွင်ႉၵိဝ်ႇၶွင်ႈ ၵိၵ်းလွမ်ႇ– တီႈလႂ်တီႈတူဝ်တီႈသူပ်း ထၢၶ်ႈလူပ်း လူမ်ႈတွၶ်း လွတ်ႈလွၶ်းလမ်ႉၵမ်ႇသွမ်ႇ– ႁိူဝ်မႆႈမဝ်းတိူဝ်ႉတမ်ၵ်ၶ်းသင်ယဝ်ႉ။ ။

193။ ၶႆငလႆႈပေႊဝုႈ ၵုႈလိူဝ်းမီးလႂ်ထမ်ႇမပႆႈၶဝ်ႈထိူၶ်ႇပုႇ ပႆႈၶဝ်ႈသမ်ႇမုတ်ႉတရျႇႁုၶ်ၶမ်ႉ ႁူလ်းသမ်ႉၵိတ်းဝႆႉႁူၶ်ႈႁၢႆႉႁူၶ်း

ၼ်ၶၼ်ႉ ၽၼ်ရေႃႈလၢတ်ႈဝႃႈၽၼ်လူင်ႉၽၼ်လၼ်ၶၼ်ႉလၼ်တ်ႈႁတ်ႉ ပတ်ႉလွင်ႈလႂ်ႈႁွင်ႈလႂ်ႈလၢပ်ႉ တၼ်ၵ်ႉၷပ်ႉႁူႈတိႈ ၵမ်ႉမိးၶွင်ႉပိႈလျႉတိႉ ၶေႈမိႉ ၶေႈမွင်ႉ သူပ်ႈပွင်ႉသူပ်ႈလျႉ ၵ်ၼ်းၶေႉလွင်ႈလေႈၽတေႃးသမေႈၵျသုမ်ႉႁင်ႈ တၼ်င်ႉတင်ႈတၼ်ၶၼ်းထွၵ်ႉ– ႁူႈၶိုဝ်တ်ႈတူၵ်းၵွၵ်ႉ~ မိး ၼိူင်ႈယိပ်ႈၽေႃ– ၽူႈယႆႉၽူႈၵွၶၼ်ႉလွၶၼ်ႉပႂ်ႈ ႁူႈယိင်းႁူႈလႂ်ႈ သၼ်င်ႈဝႂ်ႈလ်ၷတ်ႉလူႉ ယွၶၼ်ႉမဝ်ႉၵျူႉတျႉငႁႈ ၵမ်ႉငေႈသၵ်းပွၵ်ႈ သၵ်း ထျႉ– တိႈတူဝ်တိႈလ်တိႈသူပ်ႈၵျႂ်ႉၶေႉၶေႉ– ႁမ်းပွၵ်ႈလိုၶၼ်းသၼ်င်ႈဝႂ်ႈတႂ်ယဝ်ႉ။–

194။ **တေ တသ်သ သတ်တျႁ်သ ဢၸ်ၸယေၼ တၼ်ႁၼေ ၵူၵ်ၶၼႁၼေ ၶတေၣိဝိတုၼ်ၼ ပပ်ပတဝိသမျ ၶဝိၵ်ၷမိတွျ ဢလ်လမလ်လုံ ဢျလိင်ၵိတွျ သၽျေယိသ်သၶ်တိ သမသ်သျသိသ်သၶ်တိ။** ပျႉလိလဝ်ႈဝျႈ“ မူဝ်ႈၵူင် ထိုင်ထွင်လၼ်တ်ႈဝၶၼ်း တၶၼ်ႈလိ လိုဝ်ႈၷဝ်ပႂ်ႈမ်ႈပႂ်ႈၷိၽေႈၵူမ်း မူၶၼ်ႉၵွၵ်ႉၵျူလ်ႈယုမ်းၶင်ႈလွႆ လိလူမ်းလိၷ်ယႆႈယႆႈ ႁဝ်ႁွတ်ႉမ်ႈမ်ႈႁွတ်ႉႁဝ် ၵဝ်ပ်ၶၼ်တၢင်းလူမ်း တၢင်းသိုဝ်း လၢဝ်းၼိုဝ်းသိုပ်ႉမၵ်းမႂ်~ ၵမ်ႉပိၶၼ်ႉၵမ်ႉပ်တ်ႈ– ၷဝ်ၶၼ်တၼ်ႈလူမ်းတူင်ႉလူမ်းတၵ်ႉ လူမ်းၵျၵ်ႉလူမ်းၷွတ်ႉ လူမ်းႁွတ်ႉၵ်င်း

ၸွမ်ႉ ပိူင်းလုပ်ႇၶႅမ်ၶေႈ– ၶဝ်ၶဝ်ႈၶူၼ်းမူၼ်ႈတွၼ်းတွၼ်ႈၵႂၢမ်းၸွင်ႉၵႂၢမ်းဝၢၵ်ႇ– လူဝ်းၸွမ်ႉၵၼ်ၵႄႈ ႞႞ ဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊

195။ **“တိတ်ထႃၸေ သတ်တႃ ၵိဝိသိ၊ တိတ်ထႃၸေ သတ်တႃ ၵိဝိသိ”ႊ တိ။** သၽႄးပႃႇလိလဝ်ႈဝႃႈ “လိူဝ်းၶဝ် ႁူၼ်းမီးပႃးပူၼ်ႉလီလီမိူၼ်ၵၼ် ၶိုၼ်းထူပ်းၶိုၼ်းႁၼ်ၶိူဝ်းၶိူဝ်း လူမ်းသိူဝ်းၶမ်ႇလေႃ လႃတ်ႈဝႃႈ “လိူဝ်းႁဝ်းလွတ်ႈတႃႇ လိူဝ်းႁဝ်းလွတ်ႈတႃႇ ၸႅင်ၵေႈၵမ်ႇသိင်ႈၵမ်ႇႁႃႇလႃးလႃး ၶိုၼ်းမႃးထူပ်းၵၼ်” ႁဵတ်းၶၼ်ၽၼ်းမေႃး ပေႃးမႃးလူးလမ် ၵမ်တူလုၼ်းၶ်ၼ်မိူဝ်း ႁိူဝ်းႁိူဝ်းသိုင်ၶူဝ် လူမ်းၶူဝ်ၵႃးလႃး ၶႃဝ်းလႃးတၵ်ႉလူးၶေႃ~ ၵႃႈတင်းလေႃ~ လူမ်းႁၵ်ႉၸႅင်ႇ ဝၵ်ႉႁွတ်ႇသႂ်ႇ– ၵႂၼ်ႇယႂ်ႇမိတ်ႉတႃႇ ၵၢၼ်ၶေႇမႃႇတိတႃႇပူင်ႇ– လိုဝ်တူဝ်သူပ်းလီ ယၢၼ်ၶီမိူင်းပင်း ၵိုတ်းယင်းဝႆႉၶႂ်ႈႁူလ်ႈၶႂ်ႈလွႆ– ပိူၼ်ႈၶျႃးၸေႈဝၢင်းထွႆ– ၵၢၼ်မိူၵ်ႈၵမ်ႇၵဝ်ႈၵမ်ႇထူင်ႇယဝ်ႉ။–

196။ **ဢထ ၶေါ တေသံ ၽိၵ်ၶဝေ သတ်တာၼံ ၵာဝံ ၽဝိသ်သတိ” မယံ ၶေါ ဢၵုသလာၼံ ထမ်မာၼံ သမာတာၼႃၵေႃတု ၵာဝံႁူပံ ဢာယတႃ လုၺတာတိၵ်ၶယံ ပတ်တႃ၊ ယံၼူၼ မယံ ၵုသလံ ၵရေယျမ၊ ၵိံ ၵုသလံ ၵရေယျမ၊ ယံၼူၼမယံ ပႃၼေ**

တိပႃတႃ ဝိရမေယျမႃ ၵိတံ ၵုသလံ ထမ်မံ သမႃတႃယ ဝတ်တေယျမႃ”တိ။ ပႃႇလိတေႃႇသၶႄႇ “လဝ်ႈဝႃႈရၵျႃၶၼ်းသင်ႇၶႃႇၶဝ်ၵျိူး… ႁူၶၼ်းႁဝ်းမိူဝ်ႈၶၶၼ်ႉဝူၶၼ်ႉဝႃႈ “ပိူဝ်ႈၵႃႈၵႂၢၶ်ၶၼ်ႉႁဝ်းလူဝ်ႇ ၵႃႁုသူဝ်ႇၶႂၼ်ႉမၼ်ႈ လၼ်ႇလႆႈသုမ်းႁႃႇ လႃႇတီႇပီႈၵိၵ်ႇၶႂင်ႉယဵတ်ႇၶိူဝ်ႈ ၵႃမ်ႇ လၢင်ႈလွႆႈသၵ်းတူင်ႇ~ လႃႈႁၢႆႉၵူၼ်မေႃး– လုၵ်ႉၵႃဝ်ၶၼ်ႉႁႃႇၶႄႈ ထႃႈဝႃႈႁဵတ်းၵႃသူဝ်ႇယႃႇ– တေႃၼ်မ်ႉမႃးၵႃႈႁုဝ်ၶေႃးဝႃႈၶဝ်။ ။

197ႉ ၵႃၶ်လီၵႃသူဝ်ႇၵၢၼ်ဝႃႈၶေၶ်ႉ ပွင်ႇဝႃႈၽင်ၵၢမ်ႇတေႃႇၶႃႈၵႃႇယူႉၵၼ်မွတ်ႇ ယႃႇထူၵ်းယႃႇထွတ်ႇလူမ်းထူလ်ႈ ယူႇလူလ်ႈၵၼ်ႁႃႇ ၶၼ်ႉယဝ်ႉၵႃသူဝ်ႇၼမ်ႉၶႄႇလိူဝ်ႈလိူဝ်ႈ ႁဵတ်းႁႂ်ႈႁဝ်းမူၶၼ်ႈႁဝ်းၶျႄႇ ယုမ်ႉတေႃႇသဝ်းႁူမ်ႈ ႁူမ်ႇလူမ်ႈႁူႈၽႄႇ ဝိၶ်ႇဝႆႇႁႃတၵ်ႉ တူလ်းယၵ်ႉ မဝ်ႇမူဝ်ႇ ဝႆႉၶင်ႇလိူဝ်ႉႁိူဝ်ႇႁူမ်ႈၵႂၵ်ႇတွင်ႉသိင်ႈသိင်ႈ ၵႆႇဝိင်ႈသိင်ၶႃႈႁႃမ်း ၽွမ်ႉလႃမ်းတင်ႈဝူင်းလူင်ႇ~ မိတ်ႉတႃႇပူင်ႇ– ပူင်းၵီႈလူးႁူႈ တၢင်းသၢင်ႈသဝ်းဝၢၶ်ႈဝိင်းလိဝ်– ၶင်ႇၶဵႉ ႁူၶၼ်းယူႇၶိူင်းထူၶ်ႇၶိူင်းပႃႇ ႁႃႇႁၶ်ႁူပ်ႉလႃး ဝူၶ်ႉတြႃးလိူဝ်ထမ်ႇမ ၸဝ်ႈပႃႇပၽဵဝ်ႇမူၵ်ႈ လွင်ႈ တူၵ်ႈလူင်းမႃပ်ႇ– ၶၢၶ်ႉဝိၶ်း ၶၢၶ်ႉၵိၶ်းၵႃမ်ႈတၢပ်ႇၵၢပ်ႇ– ၶိုၶ်းႁၵ်ႉပိင်း ထိင်ႈႁိင်းမိုတ်ႈႁိုမ်းၶဝ်ဝ်ယဝ်ႉ၊–

၁၉၈။ **တေ ရုသလါခံ ထမ်မါခံ သမ်မါခံ သမုတ္တါခဇေ့တု ဘါယုချေပိ ဝဏ်တိသ်သခ်တိ၊ ဝဇ်ဆေချေပိ ဝဏ်တိသ်သခ်တိ။ တေသံ ဘါယုချေပိ ဝဏ်တမါချေခံ ဝဇ်ဆေချေပိ ဝဏ်တမါချေခံ တသဝသ်သါယုဂါခံ မခုသ်သါခံ ဝီသတိဝသ်သါယုဂါ ပုတ်တါ ဖေဝိသ်သခ်တိ။** တီႈပွင်ႇပုႇလိလဝ်ႈဝုႈ"ယွခ်ႉဓဝ် မဝ်ႇဘာဝ်ဂခ်တေါ်ဝါႈပင်း ဂိုဝ်လင်းလူးဖျ်င် ဧမးသၫင်ႈခမေ်ႉလုံ်ဂိုခ်းဂိုခ်း မိုခ်းတါဂျာပိ်ခ်ဖွေ့ဝ်မေး မီးဂိုခ်းမီးယေးထူခ်ႈဂုမ်ႇ ယုမ်ႇတၫင်းယိဝ်~ လုဂ်ႈကွခ်ႇဘါ်ႈဘီႇ ပုႇဂမီႇသုခ်ႇဂိင်း ဂျာင်ႈခိင်းလၫဂ်ႇ တွခ်း ပေႈလေးဧမးသွင်လဝ်ႈ– ဘုႇယူႉယိုတ်ႈယုံႇသုံႇယၫဝ်း ခပေႉသၫဝ်းလင်ႇတေလူႉတါ်ခဝေႈဧတႉယဝ်ႉ၊ ၊

၁၉၉။ **ဘထ ဓေ တေသံ ဖေဂ်ဓဝေ သတ်တါခံ ဘောဝ ဖေဝိသ်သခ်တိ"မယံ ဓေ ရုသလါခံ ထမ်မါခံ သမုတ္တါခဇေ့တု ဘါယုခပေိဝဏ်ထမါ၊ ဝဇ်ဆေခပေိ ဝိဏ်တမါ၊** ဝုႈတီႈသုႇဝဂျာမုခ် ဓုခ်သိခ်ဂျာခ်းလဝ်ႈခမေ်ဂိုခ်းဂျ်ႉႉႉ ဝါ်းသေဘုႇယူႉဂူခ်း ဓိုခ်းယၫဝ်းခမေ် လမ်ဂ်ယိင်းလါ်း ခုံးထါ်းလူမ်းခွေ့ဝ် ဓိင်းတူဝ်လဝ်းမုး တိူဝ်းပၫခ်လုပုးသွင်မုခ် တီႈလုခ်ဘာမ်ႇလုခ်တီႈလွဂ်းဘာမ်ႇ

လွၵ်း လိူဝ်းမီးၵွၵ်းၵေႃ ၶိုၼ်းမေႃထတ်းလႃး ၸူၼ်ႉၸႂ်ႈ "ပိူဝ်ႈၽဝ်းလွမ်းတြႃးၼၼ်ႉၵမ်းလီဝ်~ လွတ်ႈယွမ်းၵိုဝ်~ ၽဝ်းၶႃႈလင်ႇသႃႇ– ၵိုဝ် ၵဝ်ၵၼ်တႃႇလႄးလႄး မီးမႄးလူဝ်ႇယႃဝ်း ၶပေႉၶၢဝ်းၵိူင်– တိူဝ်းပူၼ်ႉၵဝ်ႇ မိူဝ်ႈၽဝ်ႇပေႈၵိၵ်ႇငမ်ႈၶႄႈၶႄႈ" ၼၼ်ႉ။–

200။ ႁွမ်ႉႁူၺ်းလႆႈၵိူတ်းၵၢၼ်လီၵၢၼ်ငၢႆး ငဝ်ႈပဵတ်ႈလွင်ႈၵိူမ်ၵၼ်တႃႇသိူင်ႈၶွႆႈၶၼ်ႇထႃႇ ယၢင်းၼမ်ႉၶႄႇၶႄႇထူပ်းလီၵ်ႈ သၢင်ၽဝ်းၶတ်းၸွႆ တိူဝ်းထိင်းၵုသူဝ်ႇ ၼမ်းလူဝ်ႇလီမိုၼ်ႈ တၵ်းလိုၼ်ႈတွၼ်းလွၼ်ႇ တေမီးၵုသူဝ်ႇလိူင်ႉၵိုဝ်ထိင်းႁွၼ်ႇၸူႈဝူၼ်ႉ ၶူၼ်ႉၼႆႈလူၵ်းမွၵ်ႇ ၵမ်း ၶၼ်ႉၵေႃႉၶိုင်ႈလၢတ်ႈၵွၵ်ႇၶေႃးထမ်ႇမလိူဝ်ႈလၢႆ "ယႃႇၸူႈလွမ်လၵ်ႉၶူဝ်းလၵ်ႉလီင်း ၶိူင်ႈၽၢၼ်ႇတႃႇ~ ၶွင်ပိူၼ်ႈလႄးလႄး– ပႃးထိင်ႈ ၵၢၼ်ယႃႉၵဝ်းၶေႈၵိုၼ်းၶေႈယေး လုၵ်ႈမေးပိူၼ်ႈၶူမ်ၶွၼ်း– ၵၢၼ်တီႈတူဝ်တီႈၶိူင်း ၵူႈလႆႈၵူႈယိူင်း ၸူႈထိူင်းပွႆႉတႃႇသေႇ– လွတ်ႈၵဝ်း ၶဝ်ႈလူးၵူႈသိၼ်းသိူင်ႈၶုမ်ႇၵေႇ– သိၼ်ၸူႈသွႆလိုၼ်ႈလွၼ်းငွၼ်း" ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

201။ လိူဝ်သေၵၢၼ်လီၵႃႇယၵၢမ်ႇသၢမ်ယိူင်ႈ ၵမ်ႇၸူႈလႆႈပိူင်ႈသၵ်းထႃႇ တွၼ်ႈတႃႇဝလီႇသုပ်းၵေႈ တိုၼ်းတေႃႈထုၵ်ႇပွႆႉထိင်းယူႇ

ၽႅၼ်ၵမ်ႉတေႃႉၽူႈႁၢမ်းပ်ၢတ်ႇၽႅတ်ႇၶႃႇ ၶေႃႈလႃႇပွင်ႇလႃႉ မဝ်ႉၶြႃႉၵႂၢမ်းလွင်ႈ ထုၵ်ႉလီၽိုၵ်းၽွင်ႈသၢတ်ႇလႃႉ သုၼ်ႇသိတႃႉၶေႃႈၵူၼ်း ၼႂ်းမီးလွင်ႈတူင်ႈမွင်ႈလီ ဝလီႉသူပ်းပၢၵ်ႉၶဝ်ႈၼႂ်းမ်ၢင်ႈ ထုၵ်ႉသၢင်ႈလွမ်းၽွမ်ႉထမ်းႁူႉ~ လၢတ်ႈသမ်ႉမႃႉ~ ႁၢမ်းလွင်ႈလႆးလီ– ႁူႈၽဝ်ႉမဝ်ႉပၼ်ပိုင်ႈၽိတ်း လႆႇမိတ်းသိင်ၵၢၵ်ႉၶပ်ႇ ပိူင်ႈထွမ်ႉႁပ်ႇထုၵ်ႉထၢတ်ႈ ပၢၵ်ႉလၢတ်ႈပၼ်ၼႂ်းမီးတီႈၽွင်းၶွင်ႈၵိုၼ်း ၶိုၼ်ႈ တိူဝ်းထူင်ႈၶျေႃႉၶၢင်ႉ– ၵႂႃႇၽိုၵ်းလူင်ႇၽိုၵ်းလၢင်ႉ– ယွၼ်ႈၵႂၢမ်ႈႁၢမ်းတိူဝ်ႇလိူဝ်းပိူင်ႈလွမ်းၶိၼ်ႇ။–

202ႉ တၢင်းၽေႃႉပႆးလိူၺ်Psychologicalၵေႈလႆး ယိင်းလႆးထတ်းထွင် ယႃႉပေၼ်ႈလႆႈၶူဝ်းၶွင်ၵၢင်းၵၼ်လႄးလႄး မိူဝ်ႈမႂ်ႈတူလ်းလျး ငိူၼ်းၵဝ် ယႃႉၵၢၼ်းတၢႆးၵဝ်သေၵိတ်း ၵဝ်းၵေႈၵမ်ႉၶႆႈလွမ်တိတ်းၶူဝ်းသူ ၵၽိတ်ႇသႃႉလိူၺ်မၢလိူၺ်မူပေမီး ပျႃႉပႃႉတလိူၺ်ၵၢၼ်း ၵဝ်းၵွႆးသွႆးတဝ်ၵဝ်းၵီး ၼႂ်းပိူၼ်ႈလူႇလ်ၵ်ႉ တ်ၵ်ႉလ်ဝ်ၽူင်ႇၽေႃး ဝူၼ်ႇလႆးၵမ်ႉထုၵ်ႉၽေႃႉတၢင်းလီ~ၶၼ်ႇ တိုၼ်းၵမ်ႉလီဝူၼ်ႇသေ သေၽဝ်ႉသေပွၵ်ႈ– ၵဝ်းၽွမ်ႇၵၼ်မူၼ်ႇငမႈငၵႈထႆး ႁူႈလႆးႁူႈယိင်းပႂ်ႇထိင်းၵ်တ်ႉ လူမ်းမႈငၢၼ်းငွၵ်ႈ– မိတ်ႇသႃႉတိတ်ႇထိ လၼ်ႇ တမ်ႉ ၵမ်ႉမႈမ်ၼ်ႈတြႃးယႃႇၵိင်းၽိင်ႈႁူၼ်းငေႈႁူၼ်းယိၼ်ႉ– ပေၶူၼ်ႇၵျသွၵ်ႈမၼ်ႈၶျေ ။

203ႉ ၼူႈပိၵ်ၵႃထမ်ႇမၵျူႇၵ ၵမ်ႇမ်ၶၢၼ်ႈလွမ်းထမ်းသၢႆထဝ် လၢႆးမဝ်ၽိတ်းတြႃး ဝိသမလေႃးၽေႃးၵိုၼ်းႁွင် လၢႆးပွင်ၵဝ်းယႂ်း ၶႂ်းၵႃႈမိတ်ႉ သျႃႇထမ်ႇမတင်းလၢႆ မေႃၵၢဝ်ႁူၼ်းၸဝ်းၸၢမ်းၵၢႆဝၶၼ်းၶိုၼ်း တိုၼ်းၵိုဝ်မေႃႁူဝ် သိင်ၶူဝ်မေႃးၶၶေၼ်း မၶၼ်းပၶၼ်ၵိုၼ်းၵူၼ် ၵိူႈဝၢၶၼ်ႈၵိူႈ သူၼ်ၸဝ်းလိူင်း ၶႂ်းဝိင်းၶႂ်းမိူင်းၵိူင်းၶွၼ်း ႁွၼ်းလွၼ်းယွၼ်းသွၼ်းၶီ~ လွတ်ႈၸၢမ်းလွင်ႈ တၵ်းလႆႈၵၢမ်းဝႃႈမၶၼ်းလီ– တၢင်းဝူၼ်ႉ ပၵ်ႉပိူင်ႈထမ်ႇမႃႇ– သင်ၸဝ်းတမ်းဝၢင်း တၢင်းၽိတ်းမိတ်းငေႃး ပေႃးၶျႃး ၵႃႈလိုဝ်းဝႃႈမႃးၶေႃႉတင်းမုၵ်ႉတင်းၵေႃ– ႁူၼ်းၸဝ်း တၵ်းသဝ်း မူၼ်ႈသိုဝ်း ၶမ်ႉတိုဝ်းၵႃႈၵိုဝ်ၶိုင်ႈလမ်းၶေႃ– လီဝူၼ်ႉပွင်ႇႁူႇယဝ်ႉ။–

204ႉ သင်သမ်ႉၸဝ်းမေႃလူၸၼ်လုမ်းလႃးပေႃးငမ်ႈၵုင်ႇယႂ်ႇ တူလုၼ်းသႂ်ႇၵိတ်းဝၢတ်ႈ လၢင်ႈလၢတ်ႈၵုပ်ႇတေႃႇ တၵ်းၵျိူႇၶမ်ႉၵျိုး ၵိၵ်ႇ ၵိၵ်ႇတင်းၸၢၶၼ်းၸသေးပြၵ်မၶၵေဝ်ႇမွႇ ၽူႈယႂ်ႇႁူၼ်းထဝ်ႈ တၵ်းၶဝ်ႈလၢႆးၶိုၵ်ႉတွၼ်းၶေႃႇ ႁူႈထျႃႇၶိုၵ်ႉၶင်ႇဝႃႈ တူလုၼ်းဝၢႆႇၵပ်းၵၢႆႇလူလုၼ်ႈ ၽၢႆႇၶေႃႈ ပႃးၽူႈမီးဝိႉပလုၵ်ႇလျႃႇ– တၢင်းၵူႉယမ် ၶွၼ်ႈၶမ်ၵိုၼ်း– တိုၼ်းဝႃႈပေႃးၶပေႉယမ်ၶဝ်ႈလမ်လူး– ၸဝ်းထၢင်ႇငတႉ ၵျိူႇထူၼ်ႈ

ယူႇမူၼ်ႈလွမ်း ၵူမ်ႈၵူမ်းလူလႆႈပႆၢးၵူႉယႂ်ႇယႂ်ႇ– ၵူပ်ႉၵၼ်လႆႈၵၼ်မၼ်ႈလႂ်မၼ်ႈၼေႃး သၽေးၽိူၼ်ႈထုင်းငေႈၵိူတ်ႇမႂ်ႇ– ၽွၼ်းၶမ်ႉတွၼ်း ၵူႉသွၼ်းသွၼ်ႉမုၼ်းၵူၼ်ႈမီးၵီႈမႃး ၼၽႈၵႃးၼတႉၵိုဝ်လွတ်ႈ တၵ်းၵွတ်ႈၵ်မ် ၵမ်ႉထိမ်ပူးၼတႉယဝ်ႉ။ ။

205။ ၶၼ်ႇၶႅ်ႉၵႃႇယူႉသၢဝ်းၶိုင်ႈမိုၼ်ႈယႂ်ႇ မႂ်ႇလူးၽူႈလၢႆးၽူႈယိင်း မိူဝ်ႈၵိင်းၶၼ်ႉၶၵ်းမ်ၶၼ်ႈယဝ်ႉ၊၊၊ ၶွတ်ႇၶၼ်ၶၼ်ႈၵိမ်းၶေႇ ၼဝ်ႈယႃႇ တၢင်းမိူၵ်ႈ လိူၵ်ႈလွမ်းတူဝ်ၵူၼ်ႈသူပ်းၵူၼ်ႈလႂ်ယၢၼ်ႇ ၼမႈၶၼ်ႇတၢင်းၵိတ်းတၢင်းလၢတ်ႈတၢင်းဝူၼ်ႉ မၢင်ႉတူၼ်ႉယူပ်းမၢပ်ႇ ၽွမ်မဝ်ႇဝႃႈ ယၢပ်ႇၵႂၢႆႉလၼ်ႇသူၼ်ႈ ၶေႈၵိူၼ်းၵွၼ်ႇယႂ်ႇလႂ်ႈၶၼ်ၼ်ႇ တိုၼ်းၵ်ၼ်ႇၶိုၵ်ႉၵျေႇမူၼ်ႈသိုဝ်းသႃႇ~ လွင်ႈသိၵ်ႈၶႃႇ~ ၵျၢဝ်ႉလူးၵူႉတၢင်းလီ– လီၵ်ႉယႂ်ႇမႂ်ႇၵဝ်ႇ မဝ်ႇတၵ်ႇမဝ်ႇၵဝ်း လွတ်ႈမဝ်းတဝ်မူလ်ႇယႃႉ လွမ်းထမ်ႇမၽိုင်ႇၽၼ်ႈ တႆႇသၼ်ႈသၢႆၵိူဝ်ႈလိင်းထိင်ႈတိူဝ်းၵုသူဝ်ႇ ၵွင်ႇ– ၵူႈတၢင်းယၢင်ႈလူးၵူႉမိုၼ်းလိုၼ်ႈပိုတ်ႇသွင်ႇ– ၵွၼ်လွတ်ႈတၢင်းမႂ်ႈတၢင်းၶီယဝ်ႉ၊–

206။ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈလိူဝ်းၶဝ်ၶႃဝ်သႂ် ပႆၢးလႂ်တိူဝ်းတွၼ်း လႆႈၵိၼ်လႆႈၶွၼ်းလႆႈသဝ်းလီလီ ၵမ်ႇၵျိူတ်းၶီလူးၵၼ်လေးလေး လွမ်းတြႃး

သႂ်ထဝ် မိူဝ်ႈပၢၼ်လုၵ်ႈၶဝ်လၢင်းၶဝ်တင်းၸိူဝ်း ၵၢႆႇယူႇယၢဝ်းတိူဝ်းႁီးႁိူင် လုၵ်ႉတီႈသၢဝ်းၶိုင်ႈၶိုၼ်ႈထိုင်သီႇသိပ်း ၸိူဝ်းမီးသီႇသိပ်း ၶိုၼ်ႈႁွတ်ႈပဵတ်ႇသိပ်း သိပ်ႇၶိုၼ်ႈပၢၵ်ႇပႂ်ႇႁူၵ်းသိပ်းၼႄႈသၢမ်ပၢၵ်ႇပႂ်ႇသၢဝ်း ၶၢဝ်းၶေႃၼ်းၶၢဝ်းႁီး မီးထိုင်ႁူၵ်းပၢၵ်ႇသီႇသိပ်းလိပ်းၶီး ၶပ်ႉ လိပ်ႇ ၶပေႉသိပ်ႇသႂ်ႇၶၢဝ်းပီ~ ပၢၼ်ၸူဝ်ႈလၢင်းလုၵ်ႈယၢဝ်းယႂ်ႇ သေပေႈလေႈၼမ်ႈ– တူဝ်ႁၢင်ႈၶိင်း ႁူႈလႂ်းႁူႈယိင်း မၼ်ႈၵိင်းႁုသူဝ်ႇ ပူင်ႇ– တိူဝ်းလႅပ်ႈလီထူၼ်ႈ– ၶဝ်မူၼ်ႈၸႂ်မူၼ်ႈၶေႈ မၼ်ႈၸွမ်းသၽေႈၽူႈႁူၼ်းယၢၼ်ႇၸႂ်ငၼ်ႈသိင်ႈယဝ်ႉ၊ ၊

207။ ၵၢႆႇယူႇလုၵ်ႈလၢင်းႁူၼ်းႁဝ်း ၸိူဝ်းသဝ်းႁူၵ်းပၢၵ်ႇသီႇသိပ်းယၢမ်းၶၢၼ် ၼိူင်းဢၢၼ်ထိုင်ထွင် သွင်ႁိူင်ပီမူင်း ၽွၼ်းလီတူဝ် သူပ်းႁူပ်းၸႂ်ႁိုဝ်လိူင်းႁိုဝ်မဝ် လုၵ်ႈဢွၼ်ႇၸိူဝ်းၶဝ်တိူဝ်းၶၢဝ်း ယၢဝ်းထိုင်သီႇႁိူင် လုၵ်ႈလၢင်းၸိူဝ်းဢၢၼ်သီႇႁိူင်တၼ်ၶိင်းလိင်ၶပ်းတၢမ်း ၵၢမ်းႁီးမီးႁိုင် ထိုင်ႁူင်ထိုင်ႁၢင်း ၸူမ်းႁူမ်လူမ်ၸႂ် ဝၼ်းၶင်လႂ်းတၢင်း ၶိုၵ်ႉတိူဝ်းလီ~ ၶပေႉၸွမ်းၶပ်ႉႁွမ်းပီ~ ႁိူင်ၶီႈဢၢၼ်ႇပဵတ်ႇ– ပိင်းမဵတ်ႇၵႃႇယဝလီႇမၶေႃႇဝႂ်ႉတႃႇသေႇ– မူင်းႁူၼ်းသိူဝ်းလူၼ်း ၸွမ်းတူၼ်းထၢတ်ႈၵတ်းယႅၼ်– ႁူၼ်းမူင်းႁၢမ်းလူင်း ၼမ်းလိူင်းယူင်ႈ

လႂ်း သီၶၼ်ႈပႂ်းၶိုၵ်ႉၵိုၵ်းၵီၶၼ်– ၵျႈယူႉၵမ်ႈၵေႈယဝ်ႉ။–

208။ လုၵ်ႈယိင်းလုၵ်ႈလႂ်း ၶိင်းၶႅၼ်းလိူဝ်းမီးၵျႈယူႉပ်ႉတ်ႈၷိင်ၶဝ်ၶၼ်ႉ။။။ သမ်ႉၶ်ၼ်းယူႈလံႈသွင်မိုၼ်ႈ လုၵ်ႈၶဝ်လိူဝ်းမီးၵျႈယူႉသွင် မိုၼ်ႈသမ်ႉယၢဝ်းသီႈမိုၼ်ႈ လုၵ်ႈၶဝ်လိူဝ်းမီးၵျႈယူႉသီႈမိုၼ်ႈသမ်ႉယၢဝ်းပ်ႉတ်ႈမိုၼ်ႈ မိူဝ်ႈၶၼ်ႉ ၽွင်ႈၶေႈၶႄၼ်းတူင်ႉၶႄၼ်းတိုၼ်ႈသွၼ်ႉ မိင်ႈ ၵိူၵ်ႈၵိင်ႈၵိုၵ်းတေႃႈ ပွႆးၶျေႈႁူပ်ႉႁူမ်ႈၽေႈ ပိူဝ်ႈဝႃႈၶႄၼ်းထဝ်ႈၶႄၼ်းၵေႈ~ ပၢၼ်လူဝ်ႈယၢဝ်းထူၼ်ႈႁိူင်ၵီး– ၵျႈယူႉၵျႈပၢၵ်ႈ လင်ႈ လၢၵ်ႈႁွင်ႉတၢင်ႈဝႃႈ “သၢဝ်မၢဝ်ႈ”– တင်ႈၵၢၼ်ၶႄႈႁူၼ်းၶႄႈယေး လွင်ႈၽူဝ်လွင်ႈမေးၵိုၵ်ႈၵွၵ်ႈၼၢဝ်ႈ– လွမ်းၽိင်ႈႁူၼ်း မူၼ်ႈလူၼ်း ၼၵႈသူၼ်သဝ်း– ၵၢၼ်လွင်ႈယႃႉလွင်ႈၵဝ်း လမ်ႉဝဝ်းသဝ်ႈသႃး ၵႃႈတင်းသိင်ႈႁိုဝ်မီးသင်ယဝ်ႉ။ ။

209။ လုၵ်ႈၵၵ်ႉၵျၢၼ်းႁူႈလဝ်ႈလဝ်ႈၵျိုး။။။ လွင်ႈတၢင်းတုၵ်ႉၼမိူဝ်ႈၶၼ်ႉႁူလ်းတွင်ႉမႂ်ႈၼဝ်ႈ ၵိၵ်ႈလူလ်ႈတၢင်းထဝ်ႈလၵျူႈ ၼဝ်မဝ်ႈ တွၼ်ႉမီးၵျေးၵႃႈသေလိူဝ်ႉ ၵမ်ႈယၢမ်ႈထူပ်းတိူဝ်ႉသေထၢပ်ႈ လွတ်ႈယၢပ်ႈလွတ်ႈမႂ်ႈ တိၼ်ၶိုၼ်ႈႁူဝ်ၼႂ်ႈၵိၼ်းလွၼ်ႈ ၵမ်ႈႁွၼ်ႈတွၼ်ႉ

ပွင်ႇႁွင်ႉသႂ်ႇလိုဝ်ႈ တီႈသိုဝ်ႈၵူၼ်းမူၼ်ႈသိူဝ်းဝႆႉတၢႇသေႇ~ ႁွမ်ႉၵူၼ်းၶႂ်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈ ၵိုၵ်းထဝ်ႈလၵျႇၵေႇ– သွင်ယိူင်ႈထူပ်းႁၼ်– ၵၢၼ်
ၶႆႉ ပဵၼ်ၽိူင်ႈၵူၼ်းၵူႈပၢၼ်ပၢၼ်– တၢင်းၵျေႇ ၵျေႇႁွင်ၶွၼ်ႈတွၼ်း သတ်ႉသွၼ်းသၢၼ်သုၼ်ႇႁပ်ႉ ၵိူၼ်းၼတႇၶပ်ႉၵျေႇမူၼ်ႈ ၶဝ်ႇ
တူၼ်ႈၵျေၵျေႈ ပေးလေႈသမ်းႁူႇ– ပိူဝ်ႈၵူၼ်းလူဝ်ႇၶၢဝ်း ယိုတ်ႈယၢဝ်းၶျေႇ– ၶၢၼ်းၶႂ်ႈတေႃႇယၢၼ်ယဝ်ႉ။–

210ႉ ၵၵျၢၼ်းၶဝ်ၵျူး... ၶၢဝ်းၶဝ်ႉ ၵၢၼ်ပၼ်မိူင်းပႃႇၵၶသိူဝ်ႇၵိုၵ်းပိူၼ်း တိုၼ်းတေတွၼ်းတိူဝ်းယၢမ်းၶႆ ၵိူၼ်းယိၶပ်းတၢမ်း ၸေး
ယၢမ်းႁၢမ်းၶျၢၼ် တေပၼ်ဝဵင်းလူင်ၵေႇတူမတီႇမူၼ်ႈသိုဝ်း ၵူႈၶိုဝ်းၵူၼ်းထင် ပုၵ်းလင်ၵိူၼ်းယေး ၸၼ်ႇၵျေႈၵိုဝ်ၸိတ်းၵိုဝ်ထိင်ၵျိတ်းၸေး
ၵူႈလိုဝ်ႉၵူႈလၢတ်ႈ လၢတ်ႈၵျေႇၵျေႇၵိုၼ်းၶိုၼ်ႈတိုဝ်း လွတ်ႈလိုဝ်းလိုဝ်ႉၵျေးၵျေႇၵျိတ်းၸၢၼ်~ ဝိင်းယႂ်ႇပႅတ်ႇမိုၼ်ႇ တိုၼ်ႇၵၼ်တင်ႈ
လပ်းၶပ်ႉယႆၵျူမ်ႈ– သင်ႇၶလၵျဝတ်ႉတိလူမ်ႈၶိုင်ႇ ပိုင်ႇငမ်း ယုၵ်ႉထမ်းတင်ႈပူၵ်းၶီႉတုင်းယႂ်ႇ– ၵၢဝ်ၵျူးလဝ်ႈပၼ်လုမ်ႈ– ၵွင်ႇပေႉ
ၵူႈၸၢႆႇ ပၢင်ႇလႆၵိုၵ်ႇၵုၼ်ၵူႈတၢင်း ပိုၼ်ႈဝၢင်းယိုၼ်ႈၵျေႇၶျေႇ– မီးလၢၵ်ႈငမ်းၵုပ်ႉၶိုဝ်လုမ်ႈသိုင်ႈယဝ်ႉ။ ။

211။ ၶၢဝ်းမိူဝ်ႈလဝ်ႈၶုၼ်သင်ႇၶလၵျဝတ်ႉတိၼင်ႈမိူင်းၵတ်းယႅၼ်ၼၼ်ၼေၼ်ႉ ဢၼ်ပဵၼ်မုၼ်ၼမ်းၽြႃး ဢရိမိတ်ႉတေယျၽုတ်းမႃးၼိူဝ် ၵုၼ် ၶုၼ်သူင်ပေးငဝ်ထုမ်းထုမ်း လုမ်းၵူၼ်းၼူင်းၵၢင် ၽီသၢင်တင်းလိူဝ်း လူမ်းသိူဝ်းၵိူဝ်းမုၼ် တေႃႈၵႃႈၶုၼ်လူင်ငမ်းမိူင်း ၵမ်း လိၼ်းတိၼ်းဝိၼ်း ၶိၼ်းမႆႇၽိုၼ်လူင်ငဝ်းၵိူင်း ၼုင်ႈၵျတ်းၵျၢၼ်~ ၽႄႈဝၢင်းၵၢၼ်~ ပၼ်လုၵ်ႈဢွၼ်ႇသိုပ်ႇ– သွၼ်ႉလိုပ်ႇသၢင်ႈၵူႈ– ၵိူဝ်ၵိူင်ၵိူဝ်ၶၢဝ်း တၢင်းဢၢၼ်းၽွမ်ႉပိင်းလႆႈ– ၵိူဝ်ႈလိင်းသႆႈ– ပဵၼ်ဢရျၢၼ်ႇတဢရိႉယႃႉ– ၶုၼ်လူင်ၶလၵျဝတေး တိုၵ်းၽေးထဝ်ႈၽေး လူႉၽေးတၢႆ– ပေႉပွႆးသိၼ်ႈ တင်းၵိၼ်ႈတင်းလၢႆ– တၢပ်းလၢႆႈသမုတယငလႈတုၵ်ႉၶသတ်ႉလႃႉ သိၼ်ႈၶၢတ်ႉၵူႉယဝ်ႉ။–

212။ ပိူဝ်ႈၶေ်ၵျၢၼ်းၶဝ်ၵျူး… သူတေႃႈဢၢဝ်တူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႉၶိုၼ်းပိုင်ႈ ငၢႆႈၶင်ႉၵုၼ်လိုင်ႈမိူင်းယႂ်ႇ လူးသႂ်ႇသၵျ သူတေႃႈပိုင်ႈဢိင် ထမ်ႇမတြႃးၵူႉ တီႈၶင်းသႉသၶေႉၵဝ်ၶႄႈ ၽူးၵိႉမၵျႉသတိပထၢၼ်ႇ လွတ်ႈလၢၼ်ႇတၢင်းမႆႈ လဝ်ႈၶႆႈလွၵ်းလၢႆးၵျၢၼ်းသဝ်းယူႇ ၼိူဝ်ႉ ၶေႃႈၶၢဝ်းၵူႇၶၢဝ်းလူႉ ဢႃႇယူႉယၢဝ်းလိုပ်ႇ ၵိုၵ်းသိုပ်ႇၽွၼ်ႉဢိတ်ႉထိပႃႇတသိၵ်ႇလွင်ႈ ပႃႇတိမွၵ်ႉၶသမ်ႇဝၵျွတ်းဢွၼ်ႈသိူဝ်းသႂ်ႇ~

ပေယူပ်ႈပေယွမ်း– တၢင်းႁုမ်ႇလဝ်ႈၾိင်ႈၼုထေႇယွတ်ႇ လူဝ်ႇႁွတ်ႈၼိုင်ႈပထမသၢၼ်ႇငတႇၵူႇ– ငဝ်ႈမၼ်း မိတ်ႉၽေၼ်းလၼ်ႉသိူဝ်းတုၵ်ႉ တၢင်းသုၵ်ႉယူတ်း သိၼ်ႈမူတ်းမူၺ်ႉမွတ်ႇၵူႇ– ဢၼ်ၼႆႉပဵၼ် လွင်ႈယိၼ်လွင်ႈသိူဝ်း ၸၢၼ်းလဝ်ႈတင်းလိူဝ်းယဝ်ႉၶႃႈ။ ။

213။ ဝႃႈတီႈၾိင်ႈၼူႇ ယူႇသဝ်းၼဝ်ႈၼိူင်းသႃႇသၼႃႇ မႃးၼင်ႈၼိမ်ႉတၢ်ႉတၢ်ႈၶႃႈ... လႆႈသမ်ႉ ဢၼ်ဝႃႈၼူဝ်းလိတ်ႈၸၢၼ်းသင်ႇၼႂ်ႇ ၵၼ်ႇပဵၼ် မိတ်ႉတႃႇႁူၼေႇမုတိတႃႇၵူပိၵ်ႉၼႂ်ႇလိုဝ်ႈလႅၵ်ႈ ငၽေႃၵ်ႈသတ်ႉတဝႃႇႁဝ်ႇမႅဝ်ႇ ၶဵၼ်လႅႈတၢင်ႇၵိူင်းယိုင်ႈယႅင်ႈႁူႉႁူႉ သမ်ႉပဵၼ်ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈ ၵႃႇ သဝမူတ်းလႆႇ ၵႆႇၼဝ်ႈၵႃႇၸဝ်ႉထ ၵမ်ႇမိူဝ်းတုၵ်ႉၼမႃးတၢင်ႇ ႁဝ်ၽြႃးၵမ်ႇႁၼ်သေလိူဝ်ႉသေယၢင်ႇၵိူင်းတၢၼ်ႇၵႆႈမႃႇရၽူႈမိူၵ်ႈ ၽူႈ တိူၵ်ႈႁဝ်းၼႄႇ~ သတ်ႉတဝႃႇ~ လႃးၼမ်ႉမိူဝ်းၵႆႉၼုၼ်သူင်– ႁူၺ်းၼႄႇၵႃႇၸဝ်ႉတၽူဝ်ႇယႅင်ႈ မႅင်ႇႁိုၼ်း သမ်ႉၶိုၼ်းလိုၼ်ႈတွၼ်းၵွၼ် ၵွင်ႇပေႉ သူင်ၵမ်ႇၼေႉၶိင်ႇလႆႈသၵ်းထႃႇ– မိူဝ်ႈသူလုၵ်ႈၼမ်း သၢင်ႈထမ်းႁုသလႃႇ– ၽွၼ်းလွင်ႈလီႁွတ်ႈႁူဝ်းႁူင်ယဝ်ႉ။–

214။ ၶင်ႇၶႆႉလၵ်ႉႁဝတ်ႉတိသုတ်ႈမီးမႃး ၽြႃးရႃးပၼ် သွင်ၵၼ်သွင်လႆး ပႆးတူဝ်ပႆးလႄႈ မုၼ်သႂ်ႈတွၼ်းတိူဝ်း ပုၼ်ႈတႃႇလဝ်ႈ

ၵျၢၼ်းတင်းလိူဝ်းၵူဝ်းၵူၼ် ၵိုၵ်းလႅမ်ၵၢၼ်လူင်ဝၢၼ်ႈမိူင်းတိူင်းၵျႃး ၵဝ်းၵျႃးလီၵူႈလီၵျၼ် လဝ်ႈၵဝ်ႉလူဝ်ႉပိုၼ်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႉဝႆးၶၼ်လီငၢမ်း ပေႃးၵျၢမ်းၵိၼ်ၵိုၼ်းၶိုင်းတူဝ်ၶိုင်းလူ ၵမ်ႉလၢင်ႈတၵ်းၵဝ်ၵၢၼ်လွၵ်မႃးၵိၵ်းတၢင်းသိူဝ်း တေၵိူဝ်းၵိင်သင် ပေၵုင်သၵ်းၵမ်း ပိုၼ်ႈလဝ်ႈ ၵဝ်ႉငလႈပိုၼ်ႈထမ်းၵွင်းလွင် သွင်ၵၢၼ်သွင်ပႃး မႃးပၢၼ်ၵၢၼ်လိဝ်လွၵ်းလႃး လဝ်ႈတေႉသၶျေႉၵျေႃးပူင်~ မီးၶင်ႉၶႆၶိုင်ႈ– ၵဝ်းတေႃႉ ၵဝ်းပိုၼ်ႈၵိင်ၵွင်ႈၵိမ်းမၶၼ်ႈ– တေၵိူဝ်ႈၵိူင်းၶိုၼ်ႈယႂ်ႉ မႂ်ႉမုၼ်းၵျၼ်ႈၶိုင်းမဝ်ႉလေႃၶေၼ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊

215။ ၵႃႈၶၼ်ႉပိၼ်းတွင်းလွမ်းတႉႉႉ ၶၢဝ်းယၢမ်းမိူင်းသွမ်းၶူမ်ၶီ လီၵူဝ်ၵၢႆးလႆႈ ၵဝ်းမႃးလူၵ်းၶိုင်းယႂ်ႉၵျၼ် **ပႃႇထိၵဝၢၵ်ႈ ပႃႉလီလဝ်ႈ ငၽတေႃး မုၵ်ႉလုမ်းလူင်သင်ႉၶျႉလိုင်ႈတႃး သၢႉသၶျေႉ2504 ၶိုင်ႈၽိုၼ်၊ သၸထသင်ၶီတိ ပိတၵံ သုတ်တၼ်တ ပိတၵေ တီၶၼ်ၵၢႇယေ ပႃႇထိဝၵ်ၵပႃႇလိ ပုတ်ထဝသ်သေ2543ၶိုင်ႈၽိုၼ်၊ တီႉၶၼ်ၵျႉယပႃႉလီလဝ်ႈ ဝတ်ႉသွၼ်ထမ်း ၵွင်းမူး ၶမ်းဝိင်းမူႉလေႈ သၢႉသၶျေႉ2557ၶိုင်ႈၽိုၼ်** ၵဝ်လိုၼ်ၶၵ်းဝွၵ်း မၢင်ၵမ်းငမႃးၶွၵ်းၵွင်ႈမၶၼ်းၵျၢင်ႈမၶၼ်းၵူင်~ မၢင်ၵမ်းၵုပ်ႈၵျၵ်းဝူင်~ လၢႆးတၢမ်ႈမူႉမႂ်ႉ–

သႅင်သႂ်လွင်ႈယႃႇၶိင်သဝ်းမီး တူၺ်းတီႈလိူင်ႈတၢင်းလဵဝ်းမႃး တႅမ်ႈတြႃးလၵ်ႈငဝ်းသႂ်– ႁူႈဝၢင်းၶမ်ႈၶိုင်းၶႂ်– ၶႂ်းUniversityယႂ်ႇၶႅ။–

216။ ၵမ်းၶႅ **လၢၵ်ႈၵဝတ်တိသုတ်တ**ယဝ်ႉႁၢႇ သၢႇသၶႄႇ2565ဝ၊ တွၼ်ႈတၢႇပီတႃး2115ၶိူႈ ဝၼ်းတီႈလိူၼ်10လွင်ႈလႅႈ9ၶမ်ႈ8 မူင်းလပ်းသိင်ႇ တၢႇၶၼိင်းႁႅင်းၵိူင်းပၢၼ်းလိင်ႇ+ၶႃးႁႅင်းၵိူင်းၶမ်းယုင်ႉ ထုင်ႉမၢဝ်းၶမ်ႉၶမ်းမၢၼ်ႈၵွႆႈၶမ်ႉပုင်ႇ ၵုင်ႇယွႆႇပေႈငမႈ ၵွၼ် ၵဝ်လိူဝ်းၵဝ်းလုၵ်ႈငေႈလၢၼ်ၵႂၼ်ႇ ဝူၼ်ႉသွၼ်ႇပုၼ်ႈတၢႇ သၢႇသၶႄႇႁူၼ်းလုမ်ႈၸႅတ်ႇလိုင်ႈ လႅႈပိုင်ႈလူးသႂ်ႇ~ လွင်းၸွမ်ႉၵၼ် လူမ်း– Home workၵဝ်းၵေႈတႅမ်တၢင်း– ႁူလုံးၵျႈဂုသူဝ်ႇၵဝ်းၶျႈပေႈငမႈလုၵ်ႈလႅႈလူႇလိၵ်ႈထမ်ႇမလိူဝ်ႈလွင်ႈ ၵွႆႈလႅႈသိူဝ်းသၢႇ– ၵူမ်ႈ ပဝ်းလဝ်ႈၶူးၵူႈၶမ်းသမ်ႉတင်းၵၢၶၼ်ႇတသတ်ႉတဝ၊– ၶၼ်းတေႈယေးယုၵ်ႉလူး ၵူပ်ႉသူးၶိပ်ႉပၢၼ်းၵူႈၸွမၼ်း တီႈၶျႈလူလုံႈတ။ ။

မုၼ်ၵျႃး... မုၼ်ၶေႊး... သၢထု သၢထု သၢထု

တြႃးလဝ်ႈ ***လၢၵ်ႈၵဝတ်တိသုတ်တ*** တင်းသႅင်ႈမီးၵူၵ်းၵၼ်

ပႅၼ်ၵၢၼ် သုတ်းမူႇသုတ်းၸိုၼ်ႁၢႇ တီႈၶႅ ယဝ်ႉၵေႈ။

လရေးသီႉရိသ်ၚ်သ့်ၵူး မၢၼ်ႈၵွ်ႈ တူင်ႉဝဵင်းၶမ်ေႉၶမ်း

လူဝ်ႈၶၢဝ်း လၼ်ႉလွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတၢႆး ဝဵင်းတူၼ်ႈတီး

တၢ်မ်ႈၵွၵ်ႉမ့်ႉမ့်ႉ ယဝ်ႉတူဝ်ႈလိၢမ်း မိူဝ်ႈပီတၢႆး2115 လိူၼ်10 လွင်ႈ9ၶမ်ႈ 8း00မူင်းၵၢင်ၶမ်ႈ။

ထတ်းသၢင်ႈၶမ်ႉလ်ပ်ႈယဝ်ႉ ဝၼ်းထီႉ လိူၼ်ၵမ်ႇ10 ဝၼ်း၊ 12း49မူင်း ၵၢင်ဝၼ်း။

ယွၼ်းသူး ၸႂ်ႈတူၶႃႈပေႃႈငမ်ႈလုၵ်ႈလၢင်းၵေႃႉတၢ်မ်ႈၵေႃႉလူႉ ငလႈ လဝ်ႈတၢႇၶလိူဝ်းတေသိုပ်ႉတၢ်မ်ႈ(Copy)

ၵူႈလဝ်ႈၵူႈတူၼ် ၵူႈၵေႃႉၵူႈၵူၼ်း ၵူႈၵိူၼ်းၵူႈယေး ၸႂ်ႈလွတ်ႈၽေးၶၢၼ် ငလႈ တၢင်းပၢၼ်ၵူႈယၢင်ႉသေ လိုၵ်ႈၵတ်းယၢၼ်သေၵမ်းၵေႃႈ။

ၶိပ်ပၢၶသေသ ပလ်လယော ၵေၢတု သၢထု သၢထု သၢထု။